

HAMOR Soft SRL - Sf. Gheorghe

tel: 0267-312139

web: www.hamorsoft.ro

e-mail: hamor@hamorsoft.ro

hMARFA ®

GESTIUNEA ȘI CONTABILITATEA ACTIVITĂȚII COMERCIALE, FINANCIARE ȘI A STOCURILOR

Versiunea 8.GB

© HAMOR Soft SRL 1992-2024

Documentația se bazează pe legislația publicată până la 31.10.2024. și hMARFA V8.GB.

Documentațiile actualizărilor precedente se regăsesc și în [Arhiva documentații de upgrade](#).

Upgradeuri valabile în 2024, cuprinse și în documentația de bază:

- Upgrade hMARFA V8.DB .. V8.GB - e-Facturarea
- Upgrade hMARFA V8.FA - Opțiunea evidență ambalaje SGR
- Update hMARFA V8.FA2- Actualizări cote TVA, conturi de cheltuieli, e-Factură, e-Transport
- Upgrade hMARFA V8.GA - Actualizare e-Factura și alte facilități
- Upgrade hMARFA V8.GB/hMARFT V4.GB - Noutăți e-factura și actualizare Declarația 300
- hMARFA V8.GB3 - Opțiunea e-Transport (actualizată pentru iulie 2024)
- Testare hMARFA V8.HA1 - Import rânduri e-Facturi primite în Loturi de intrare

REGLEMENTĂRI ȘI ALTE MATERIALE

Actele normative pe baza cărora s-a elaborat documentația de bază sunt cele emise până la 31.08.2024.

Codul fiscal cu normele de aplicare 001.)

Legea 227/2015 privind Codul fiscal (MO 688/10.09.2015), descărcabilă în formă actualizată cu Norme de pe site-ul [ANAF](#)

Documente 002.)

Ordinul 2634/2015 privind documentele financiar-contabile (MO 970 și 970 bis/09.12.2015), modificat de:

- Ordinul 1447/23 (MO 453/24.05.23)

Contabilitate 004.)

Legea contabilității nr. 82/1991 (republicată în MO 454/18.06.2008), modificată și completată de:

- OUG 37/2011 (MO 285/22.04.2011)
- LG 187/2012 (MO 757/12.11.2012)
- OUG 79/2014 (MO 902/11.12.2014)
- LG 121/2015 (MO 382/02.06.2015)
- OUG 57/2015 (MO 923/11.12.2015)
- Ordinul 4160/2015 (MO 21/12.01.2016)
- Ordinul 123/2016 (MO 81/04.02.2016)
- Ordinul 2844/2016 (MO 1020bis/19.12.2016)
- Legea 163/2018 (MO 595/12.07.2018)
- Ordinul 10/2019 (MO 35/14.01.2019)
- OUG 48/2020 (MO 319/16.04.2020)
- OUG 13/2021 (MO 197/26.02.2021)
- Ordinul 1768/2021 (MO 1057/04.12.2021)
- Legea 195/2022 (MO 668/04.07.2022)
- Legea 36/2023 (MO 36/16.01.2023)
- Legea 353/2023 (MO 1083/29.11.2023)
- OUG 115/2023 (MO 1139/15.12.2023)

005.)

Ordinul 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate (MO 963/30.12.2014), modificat de:

- Ordinul 773/2015 (MO 509/09.07.2015)
- Ordinul 4160/2015 (MO 21/12.01.2016)
- Ordinul 1938/2016 (MO 680/02.09.2016)
- Ordinul 166/2017 (MO 86/31.01.2017)
- Ordinul 895/2017 (MO 43/21.06.2017)
- Ordinul 2827/2017 (MO 573/07.11.2017)
- Ordinul 470/2018 (MO 66/23.01.2018)
- Ordinul 1243/2018 (MO 120/07.02.2018)
- Ordinul 2531/2018 (MO 623/18.07.2018)
- Ordinul 3067/2018 (MO 792/17.09.2018)
- Ordinul 3456/2018 (MO 942/07.11.2018)
- Ordinul 2493/2019 (MO 596/19.07.2019)
- Ordinul 3781/2019 (MO 5/07.01.2020)
- Ordinul 2206/2020 (MO 675/30.07.2020)
- Ordinul 58/2021 (MO 66/21.01.2021)
- Ordinul 410/2021 (MO 285/22.03.2021)
- Ordinul 762/2021 (MO 697/14.07.2021)
- Ordinul 1239/2021 (MO 1012/22.10.2021)
- Ordinul 1592/2021 (MO 28/10.01.2022)
- Ordinul 85/2022 (MO 100/01.02.2022)
- Ordinul 3900/2022 (MO 1023/20.10.2022)
- Ordinul 2048/2022 (MO 878/07.09.2022)
- Ordinul 4291/2022 (MO 18/06.01.2023)
- Ordinul 1730/2023 (MO 559/21.06.2023)
- Ordinul 2643/2023 (MO 903/06.10.2023)
- Ordinul 5378/2023 (MO 1153/20.12.2023)
- Ordinul 52/2024 (MO 29/12.01.2024)
- Ordinul 85/2024 (MO 75/26.01.2024)
- Ordinul 981/2024 (MO 539/10.06.2024)

Inventariere

006.)

Ordinul 2861/2009 Norme privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii (MO 704/20.10.2009)

Procedură fiscală 007.)

Legea 207/2017 privind Codul de procedură fiscală (MO 547/23.07.2015), descărcabilă în formă actualizată de pe site-ul [ANAF](#)

Comerț 008.)

Ordonanța 99/29.08.2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață (republicată în MO 603/31.08.2007), modificată și completată de:

- LG 211/2008 (MO 736/30.10.2008)
- OUG 43/2010 (MO 316/13.05.2010)
- OUG 22/2012 (MO 381/07.06.2012)
- LG 197/2013 (MO 395/01.07.2013)
- LG 57/2015 (MO 202/26.03.2015)
- OUG 210/2020 (MO 1193/08.12.2020)
- LG 331/2022 (MO 1162/05.12.2022)

009.)

HG 333/21.03.2003 Norme de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață (MO 235/07.04.2003)

Declarații 010.)

Ordinul 1253/2021 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (300) „Decont de taxă pe valoarea adăugată” (MO 791/17.08.2021), modificat de:

- Ordinul 888/2024 (MO 448/15.05.24)

011.)

Ordinul 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA (MO 11/07.01.2016), modificat și completat de:

- Ordinul 1105/2016 (MO 24/01.04.2016)
- Ordinul 2264/2016 (MO 578/29.07.2016)
- Ordinul 2328/2016 (MO 601/08.08.2016)
- Ordinul 2381/2020 (MO 764/21.08.2020)
- Ordinul 77/2022 (MO 95/31.01.2022)

012.)

Ghid de completare a declarației 394, descărcabil de pe site-ul ANAF

013.)

Ordinul 705/2020 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (390 VIES) „Declarație recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare” (MO 217/17.03.2020)

014.)

Ordinul 522/26.01.2016 privind aprobarea modelului și conținutului unor formulare de declarații informative (MO 78/03.02.2016)

Încasări și plăți

015.)

Legea 70/02.04.2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată (MO 242/09.04.2015), modificată și completată de:

- OUG 32/2016 (MO 488/30.06.2016)
- LG 344/2018 (MO 3/03.01.2019)
- LG 296/2023 (MO 977/27.10.2023)
- OUG 98/2023 (MO 1026/10.11.2023)
- OUG 115/2023 (MO 1139/15.12.2023)
- LG 406/2023 (MO 1144/29.12.2023)

Case de marcat

016.)

OG 28/1999 privind obligația agenților economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale (republicată în MO 75/21.01.2005), modificată și completată de:

- OG 53/2005 (MO 796/01.09.2005)
- OG 28/2006 (MO 89/31.01.2006)
- OUG 12/2006 (MO 184/27.02.2006)
- LG 264/2008 (MO 767/14.11.2008)
- LG 52/2009 (MO 224/07.04.2009)
- OG 8/2011 (MO 78/31.01.2011)
- OG 14/2011 (MO 604/26.08.2011)
- LG 211/2012 (MO 778/19.11.2012)
- OUG 91/2014 (MO 966/30.12.2014)
- OG 10/2015 (MO 81/30.01.2015)
- OUG 8/2015 (MO 285/28.04.2015)

- LG 186/2015 (MO 495/06.07.2015)
- OG 17/2015 (MO 540/20.07.2015)
- LG 267/2015 (MO 839/10.11.2015)
- OUG 57/2015 (MO 923/11.12.2015)
- OUG 98/2016 (MO 1030/21.12.2016)
- OG 20/2017 (MO 705/31.08.2017)
- OUG 44/2018 (MO 454/31.05.2018)
- LG 203/2018 (MO 647/25.07.2018)
- LG 136/2019 (MO 587/17.07.2019)
- OUG 1/2020 (MO 11/09.01.2020)
- OUG 181/2020 (MO 988/26.10.2020)
- OUG 226/2020 (MO 1332/30.12.2020)
- OG 11/2022 (MO 97/31.01.2022)
- LG 376/2022 (MO 1255/27.12.2022)
- LG 36/2023 (MO 36/12.01.2023)
- LG 296/2023 (MO 977/27.10.2023)
- OUG 69/2024 (MO 582/21.06.2024)
- OUG 70/2024 (MO 582/21.06.2024)

017.)

HG 479/2003 pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația agenților economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale (MO 348/25.04.2005), modificată și completată de:

- LG 264/2008 (MO 767/14.11.2008)
- HG 73/2014 (MO 108/12.02.2014)
- HG 804/2017 (MO 907/20.11.2017)
- Ordinul 146/2018 (MO 87/30.01.2018)
- Ordinul 627/2018 (MO 238/19.03.2018)
- HG 355/2023 (MO 344/24.04.2023)
- Ordinul 1612/2023 (MO 919/12.10.2023)

e-Factura 018.)

OUG 120/04.10.21 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și factura electronică în România ... (MO 960/07.10.21), modificată de:

- LG 139/2022 (MO 490/17.05.2022)
- LG 296/2023 (MO 977/27.10.2023)
- OUG 115/2023 (MO 1139/15.12.2023)
- OUG 69/2024 (MO 582/21.06.2024)

- OUG 87/2024 (MO 608/28.06.2024)

019.)

Ordinul 1365/05.11.2021 pentru aprobarea Procedurii de utilizare și funcționare a sistemului național privind factura electronică RO e-Factura, precum și de primire și descărcare a facturii electronice de către destinatarii facturii electronice emise în relația B2G în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura (MO 1065/08.11.21), modificat de:

- Ordinul 1677/22 (MO 715/15.07.22)

020.)

Ordinul 1366/05.11.2021 pentru aprobarea Specificațiilor tehnice și de utilizare a elementelor de bază ale facturii electronice - RO_CIUȘ - și a regulilor operaționale specifice aplicabile la nivel național (MO 1065/08.11.2021), modificat de:

- Ordinul 4092/22 (MO 1148/29.11.2022)

021.)

Ordinul 12/06.01.22 privind stabilirea produselor cu risc fiscal ridicat, comercializate în relația B2B (MO 27/10.01.22)

022.)

Ghid RO e-Factura

e-Transport

023.)

OUG 41/08.04.2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din OUG 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare ... (MO 356/11.04.2022), modificată și completată de:

- OUG 106/2022 (MO 657/30.06.2022)
- OUG 132/2022 (MO 957/30.09.2022)
- LG 233/2023 (MO 668/20.07.2023)
- aprobată de LG 375/23 (MO 1110/11.12.2023)
- OUG 115/2023 (MO 1139/15.12.2023)
- OUG 43/2024 (MO 409/30.04.2024)

024.)

Ordinul 802/29.04.2022 privind stabilirea bunurilor cu risc fiscal ridicat transportate rutier care fac obiectul monitorizării prin Sistemul RO e-Transport (MO 430/03.05.2022)

025.)

Ordinul 1337/1268/19.06.2024 pentru aprobarea Procedurii de utilizare și funcționare a sistemului național privind monitorizarea transporturilor de bunuri RO e-Transport (MO 597/27.06.2024)

SGR

026.)

HG 1074/2021 privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile (republicată în MO 1120/21.11.2022), modificată și completată de:

- HG 12/23 (MO 626/10.07.2023)
- HG 1075/23 (MO 1016/07.11.2023)

1. PREZENTARE GENERALĂ

Aplicația **hMARFA** este un program informatic care rezolvă gestiunea și contabilitatea operațiilor legate de stocuri, a operațiilor comerciale (furnizori, clienți), precum și a celor financiare (casă, bancă) în conformitate cu legislația în vigoare. Aplicația poate fi folosită la agenți economici mici și mijlocii cu diverse activități:

- unități care efectuează *vânzări cu ridicata* (en gros),
- unități de *producție* sau de *servicii*,
- orice agent economic care realizează *vânzări de mărfuri, produse sau servicii*.

Programul se poate utiliza atât pe un singur calculator, cât **și în rețea locală** cu baza de date pe File Server și cu posibilități de acces de la stațiile rețelei.

Documentele contabile (recepții, bonuri de consum, avize etc.) se pot crea direct pe calculator în mod interactiv, forma lor pe hârtie rezultând din listarea lor pe imprimantă. Se poate proceda și invers: documentele întocmite pe hârtie se pot înregistra și prelucra ulterior pe calculator.

Facturile emise se pot transmite în SPV ca e-facturi, iar facturile primite se pot descărca din SPV și se pot lega de documentul de recepție care preia date din e-faktură.

Principalele obiective care se pot realiza cu hMARFA

- pentru intrările în depozitele sau gestiunile unității se pot întocmi diverse documente de recepție;
- pentru ieșirile din unitate se pot întocmi e-facturi sau facturi obișnuite, chitanțe, avize de însoțire a mărfii, bonuri de consum etc.;
- evidențierea operațiilor interne - urmărire mișcări între gestiuni;
- gestionarea stocurilor de materii prime, materiale, mărfuri, produse finite;
- evidența complexă a încasărilor și plăților efectuate, pentru cunoașterea la zi a creanțelor și datoriilor față de terți, pe scadențe, descărcarea extraselor de cont etc.;
- gestiunea operațiilor cu TVA;
- contabilizarea operațiilor evidențiate în hMARFA - se poate organiza chiar și contabilitatea de gestiune, transferul înregistrărilor contabile în aplicația hCONT etc.

Cu ajutorul utilitarului **hMARFT** se pot realiza și:

- crearea și arhivarea jurnalelor TVA
- declarația 394 - livrări/achiziții pe teritoriul național
- declarația 300 privind TVA (opțiune)
- declarația 390 - VIES (opțiune)
- solicitarea codului UIT pentru e-Transport (opțiune)
- extras de cont în lei sau valută pentru confruntarea soldurilor cu partenerii (opțiune)
- raport de gestiune (opțiune)
- evidența garanției în sistemul SGR (opțiune) etc.

Informații încărcate la livrare

- documentele de evidență cele mai uzuale în domeniile de mai sus (cu descriere de formă, conținut și contare recomandată);
- cotele de TVA și istoricul acestora;
- cataloage de țări și județe;
- catalog cu principalele localități din țară.

Maniere variate de exploatare ale programului

1. Ca sistem de evidență operativă, în care:

- operațiile de recepție, vânzare, încasare și plată se înregistrează de îndată ce au loc tranzacțiile,
- facturarea se folosește în scopul de a întocmi și lista facturile, cu posibilitatea de a transmite și e-facturi
- recepțiile și loturile se introduc odată cu sosirea mărfii de la furnizor, stabilindu-se prețurile de înregistrare și de vânzare cu ajutorul programului,
- documentele de plată se întocmesc/introduc în jurnalul corespunzător
- la recepții sau facturare, se poate completa data scadenței plății, cu urmărirea zilelor de întârziere.

Astfel, se va reflecta în mod operativ și la zi desfășurarea activității comerciale.

Contarea documentelor se poate efectua în orice moment, acest lucru permițând să dispunem de date contabile provizorii chiar înainte de închiderea perioadei sau să studiem modul de contare automată a unui document introdus.

2. Ca sistem de culegere și prelucrare date legate de recepții, vânzări și încasări:

- documentele primare întocmite manual se introduc periodic în aplicație,
- la sfârșitul lunii se obțin o serie de situații necesare contabilității sau conducerii societății.

Programul poate fi utilizat direct de către personalul care se ocupă de gestiunea sau contabilitatea unității, el necesită cunoștințe elementare de operare. Datele primare pot fi introduse chiar de către gestionar, persoana care facturează sau casier, iar după prelucrarea datelor, personalul de conducere și decizie poate consulta un întreg set de date despre situația economico-financiară.

Evidența stocurilor se ține pe loturi, care păstrează identitatea sursei de aprovizionare (furnizor, transport) și numărul documentului de intrare.

Prețul de vânzare se poate forma în diverse moduri:

1. preț de catalog: comerciantul practică același preț pentru un articol, indiferent de sursa de aprovizionare. Acesta poate fi fixat și în valută și poate fi reactualizat în funcție de evoluția cursului,
2. preț de lot: prețul se referă la un lot de stoc,
3. preț calculat pe bază de cotă de adaos pe grupe de articole. Cota este diferită în funcție de modul de vânzare: adaos la vânzări cu ridicata și adaos la vânzări cu amănuntul,
4. preț stabilit în momentul vânzării: pe bază de cotă de adaos sau în valoare absolută. În momentul vânzării, în funcție de client, de condiții de livrare, se poate aplica remiză, scont etc.

Familiarizarea cu aplicația

Interfața utilizator este prietenoasă, bazată pe tehnica ferestrelor. De asemenea, dacă un utilizator este familiarizat cu oricare altă aplicație a firmei **HAMOR Soft**, poate să înceapă lucrul cu aceasta după studierea manualului de utilizare, modul de operare fiind foarte asemănător.

Operatorul este ajutat cu instrucțiuni explicative, sensitive la contextul în care le-a solicitat. Acolo unde trebuie să fie completat un câmp de cod, un câmp de cont, etc., valorile posibile se pot apela în fereastre de ajutor.

Cu toate aceste facilități, aplicația rămâne un instrument de gestiune complex, dată fiind multitudinea și complexitatea operațiilor pe care le rezolvă. Deci o pregătire pentru utilizarea ei este obligatorie.

Vă recomandăm să începeți cu Documentația de operare și exploatare a programelor HAMOR Soft.

După aceea parcurgeți capitolele manualului de față pentru a deprinde operațiile și modul de operare caracteristice. Dacă veți lucra numai în operare, puteți începe direct cu studiul meniurilor din program. Pentru detalii în legătură cu organizarea, implementarea bazei de date consultați Cap.2.

În paralel cu studiul documentației creați în **baza de date demonstrativă** diferite documente concrete pentru învățarea și testarea operațiilor. Fixați luna curentă pe o lună ulterioară celor din baza de date (meniul Contabilitate/ Luna curenta), introduceți câteva documente din fiecare tip și studiați după fiecare document introdus: cum arată pe fereastra de fișier, cum arată listat pe hârtie, în ce liste apare, cum se contabilizează.

Dacă considerați că în forma livrată aplicația nu satisface întru-totul necesitățile Dvs., puteți solicita personalizarea aplicației de la producător sau distribuitor. Se pot efectua o serie de parametrizări, tipurile de documente pot fi adaptate, se pot defini tipuri de documente noi, se pot crea liste utilizator și se poate redefini modul de contare. Datele pot fi exportate în **Excel**.

Documentația se referă la forma livrată a aplicației. Dacă ați cerut personalizarea bazei de date, este posibil ca aplicația să aibă un comportament diferit.

În hMARFA datele calendaristice sunt înregistrate în baza de date în formatul aaaallzz, iar la afișare, pentru economie de spațiu, anul este reprezentat pe 4 cifre numai acolo unde din punct de vedere tehnic este necesar:

- pe ferestrele de fișier, unde articolele sunt ordonate după data calendaristică, în formatul aaaa.ll.zz
- pe ferestrele de fișier unde articolele nu sunt ordonate după data calendaristică, în formatul: aa.ll.zz
- pe ferestrele de editare: zz/ll/aa
- pe liste: zz/ll/aa

Limitele prețurilor și valorilor în hMARFA

- numere reprezentând prețuri și valori (RON) în documente și în liste:
(de la -99.999.999,99 la +999.999.999,99)
- numere reprezentând cantități:
(de la -9.999.999,999 la +99.999.999,999)
- condiție suplimentară pentru valoarea loturilor, adică cantitatea x prețul unitar:
(de la -99.999.999,99 la +999.999.999,99)

În cazul în care un număr rezultat din calcule nu se încadrează între limitele admise, se afișează steluțe (ex.*****), iar la încercarea de a scrie numărul pe disc apare eroarea „width error”.

Prețurile unitare și valorile sunt afișate cu 2 zecimale.

Cursul valutar

Cursul se evidențiază cu 6 zecimale, deoarece la unele valute, (ex. HUF și JPY) cursul este dat pentru 100 unități monetare.

De exemplu: 100 HUF = i,zzzzzz RON.

În acest caz în hMARFA se înscrie tot 1 HUF = 0,0izzzz RON, deci cursul împărțit cu 100 și exprimat cu 6 zecimale.

Un curs cu mai multe zecimale este necesar și pentru exprimarea mai exactă a cursurilor de pe documente. De regulă, în documente este memorată valoarea în lei și valută, iar cursul se calculează din acestea.

Calendar, calculator „de birou“

În situațiile în care se completează o dată calendaristică, cu Shift F9 se poate apela un **calendar**.

Calculatorul, apelabil cu F9 lucrează cu 6 zecimale și are mai multe funcții.

Se pot introduce numere între -999.999.999,999999 și 9.999.999.999,999999.

⚠ Din rezultatele operațiilor sunt exacte numai primele 15-16 cifre!

Vezi descrierea detaliată a acestor instrumente în documentația de operare ...

Listări

În general listele pot fi imprimate pe hârtie A4, pe imprimantă care poate imprima și în format peisaj.

Contări

Planul de conturi cu care se livrează programul este cel introdus de Ordinul 1802/2014 pentru societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare. Dacă utilizați hMARFA la fundații, organizații etc. și doriți contabilizarea automată a documentelor după alt plan de conturi, solicitați adaptarea contărilor.

Ferestre de fișier

Cu ajutorul mouse-ului sau touchpad-ului pot fi „plimbate” pe ecran o serie de ferestre de ajutor (pop-up) apelabile cu F1, F5, calculatorul apelabil cu F9, calendarul apelabil cu Shift F9 etc.

Facilitatea servește la vizualizarea mai comodă a informațiilor din aceste ferestre.

Dacă ecranul hMARFA este mai lat (120 coloane), ferestrele se pot trage chiar în partea dreaptă.

2. ORGANIZAREA EVIDENȚEI

2.1. Studiul agentului economic

Pentru exploatarea eficientă a programului, trebuie parcurse câteva etape care necesită colaborarea personalului din conducerea economică a utilizatorului cu persoana care face implementarea. Etape recomandate:

- identificarea domeniilor de activitate ale agentului economic;
- stabilirea gestiunilor și secțiilor
- definirea grupelor de articole
- armonizarea cu planul de conturi utilizat în programul hCONT, stabilirea de conturi analitice identice
- identificarea mișcărilor de materiale, produse sau mărfuri
- fixarea tipurilor de documente care se vor emite cu ajutorul aplicației
- sistemul TVA aplicat - dacă e plătitor TVA, dacă se aplică TVA la încasare, operațiuni cu taxare inversă etc.
- dacă există operațiuni cu parteneri externi
- maniera de utilizare a programului: culegere și prelucrare date sau evidență operativă
- stabilirea nivelului la care se vor urmări încasările și plățile
- stabilirea numărului implicit de zile în care se dorește plata furnizorilor/încasarea clienților
- opțional, organizarea contabilității de gestiune.

2.2. Codificări

În continuare vom prezenta câteva recomandări pentru codificare.

2.2.1. Codificare secții

Secția trebuie văzută în hMARFA ca fiind de fapt un loc de consum și de obținere de produse finite sau prestare de servicii, nu trebuie să coincidă exact cu structura organizatorică.

Cei care doresc ca din aplicație să obțină și datele necesare contabilității de gestiune vor trebui să definească „secțiile” ca fiind chiar locurile de consum pe care doresc să le urmărească separat.

Și firmele care nu au activitate de producție pot defini cel puțin o secție pentru consumurile activității administrative, de desfacere, provizionare etc.

Exemple:

1. DEMO SRL are o secție de producție, un depozit pentru mărfuri cu ridicata, un magazin cu amănuntul, o centrală termică și prestează servicii de transport.

În fișierul „Sectii” se pot codifica:

Cod	Denumire
S1.1	Depozit vanzari cu ridicata
S1.2	Magazin cu amanuntul

Cod	Denumire
S1.3	Sectia de productie
S1.4	Sectia de prestari servicii
S2	Activitati auxiliare
S3	Activitati indirecte
S4	Administrativ
S5	Desfacere

2. O firmă mică de prestări servicii efectuează reparații televizoare și mașini de spălat. Nu există ateliere distincte pentru cele 2 activități, dar se dorește să se urmărească consumurile pe 3 centre de cheltuieli. Se pot defini de ex. secțiile:

Cod	Denumire
TV	Atelier reparatii TV
MS	Atelier reparatii masini de spalat
CA	Consumuri administratie

2.2.2. Codificare gestiuni

hMARFA asigură posibilitatea unei evidențe cantitativ-valorice de elemente patrimoniale (mărfuri, materiale, produse, servicii etc.).

Aceste elemente sunt denumite în program **articole** și pot exista la un moment dat cu diverse cantități, cu diverse prețuri în anumite **gestiuni**.

Gestiunile nu sunt neapărat depozitele firmei organizate ca atare, ci ele trebuie definite în primul rând din punct de vedere contabil.

Valorile stocurilor din gestiuni sunt reflectate în contabilitate pe câteva *conturi de stoc* (301, 302, 345, 371 etc.).

La firme mai mari, gestiunile reprezintă depozitele existente, organizate atât pe tipuri de articole, cât și în funcție de domeniile de activitate și de subunități.

La firmele mai mici, unde nu există fizic depozite delimitate pentru diverse elemente din patrimoniu, există totuși o departajare a stocurilor pe gestiuni la nivelul contabilității. De aceea, și aceste firme au de regulă câteva: gestiuni de materiale, materiale de natura obiectelor de inventar, mărfuri cu ridicata, mărfuri cu amănuntul, produse finite etc.

Având în vedere, că hMARFA execută atât evidența, cât și contabilitatea stocurilor, la toate implementările trebuie definite gestiunile specifice.

„Pseudogestiuni“

În afară de gestiunile propriu-zise, în hMARFA pot fi necesare și „pseudogestiuni“:

1) Pentru servicii și lucrări executate, pentru ca ele să poată constitui obiectul unor ieșiri (vânzări), trebuie ca acestea să fie introduse într-o **„gestiune de servicii“** (servicii prestate).

2) O altă categorie o reprezintă **„gestiunile de cheltuieli”** (servicii cumpărate). Ele se utilizează pentru:

- obținerea unui jurnal de cumpărări complet din program
- contabilizarea automată a tuturor documentelor de cumpărare și plată
- evidența tuturor operațiilor de plăți
- evidența tuturor cheltuielilor.

Un serviciu sau un articol cumpărat care nu este stocat, va fi preluat direct în conturile de cheltuieli (un bon fiscal pentru benzină, o factură de curent electric etc.).

Pentru ca documentul de cumpărare să poată fi înregistrat, trebuie să existe o gestiune de destinație, denumită „gestiune de cheltuieli”. Trebuie să definim gestiuni de cheltuieli pentru toate conturile de cheltuieli utilizate.

În prima fază a implementării în fișierul „Gestiuni” vor fi adăugate toate gestiunile pe care se va baza aplicația. Alegerea codului gestiunii este la latitudinea utilizatorului, dar denumirea trebuie să reflecte scopul pentru care va fi utilizată, în așa fel încât și operatorul care va lucra în mod curent cu programul, să-și poată da seama când trebuie să o utilizeze. Desigur, și ulterior se pot deschide noi gestiuni dacă este cazul.

Exemple

1.) Firma DEMO SRL poate avea gestiunile:

Cod	Denumire
C	Cheltuieli
G	Materii prime si materiale
MA	Magazin cu amanuntul
MR	Depozit marfuri cu ridicata
P	Produse finite
S	Servicii prestate

2.) O firmă de comerț are 2 depozite cu ridicata la Brașov și un magazin cu amănuntul la Hărman. Ea poate să-și organizeze gestiunile în felul următor:

Cod	Denumire
MR1	Marfuri cu ridicata str. Mijlocie
MR2	Marfuri cu ridicata str. Lunga
MA1	Magazin cu amanuntul Harman
G	Materiale si obiecte de inventar
X604	chelt. cu materiale nestocate
X605	chelt. cu energie si apa
X611	chelt. cu intretinere si rep.
X612	chelt. cu locatii de gest. si chirii

Cod	Denumire
X623	chelt. protocol si reclama

2.2.3. Codificare parteneri

Documentele din hMARFA au întotdeauna au doi *parteneri*: un expeditor și un destinatar.

Unul dintre cei doi parteneri ai unui document de intrare sau ieșire este în mod obligatoriu o gestiune a utilizatorului.

Al doilea partener poate fi o firmă (furnizor sau client), dar poate fi și o secție din cadrul propriei firme. De asemenea, partenerul poate fi și o persoană fizică și o altă gestiune.

Direcția mișcării se exprimă întotdeauna din punctul de vedere al gestiunii.

Dacă gestiunea este **destinatarul** mișcării, vorbim de o intrare, iar documentul prin care se realizează se numește **document de intrare**.

Dacă gestiunea este **expeditorul** mișcării, vorbim de o ieșire, iar documentul prin care se realizează se numește **document de ieșire**.

În ambele cazuri partenerul gestiunii poate fi o altă firmă sau poate fi un „partener” din interiorul firmei, adică o secție de producție, de servicii sau chiar o altă gestiune.

În hMARFA, evidența acestor parteneri este organizată în fișierele **Firme**, **Persoane**, **Gestiuni** și **Sectii**.

*În fișierul **Firme** se ține evidența furnizorilor, clienților, dar și a altor firme pentru datele de contact.*

O firmă care este atât furnizor, cât și client este luată în evidență o singură dată.

Evidența partenerilor necesită o **codificare** corespunzătoare a fiecărei firme, prin indicarea datelor:

- cod firmă (poate fi utilizată o secvență de numere sau o prescurtare a denumirii)
- inițiale (numele cu care va apare firma respectivă pe documentele listate din hMARFA)
- localitate
- cod fiscal

Celelalte informații cerute de program cu ocazia introducerii unei firme, cum sunt numărul de la registrul comerțului, telefonul, denumire bancă, cont bancar etc. nu sunt obligatorii în prima etapă, ele pot fi completate și ulterior. Detalii privind preluarea datelor unui partener de la ANAF în cap. 3.3.

Evidența analitică a furnizorilor și clienților (facturi neplătite, fișe, balanțe) se poate ține în hMARFA, în hCONT sau în amândouă. Programul, la livrare, este parametrizat pentru a ține această evidență numai în hMARFA (în hCONT doar evidență sintetică).

Dacă se dorește, ca partenerii să apară analitic și în evidența contabilă ținută hCONT, atunci codificarea trebuie să fie riguroasă, de preferat o codificare numerică, pentru a forma conturi analitice cu ajutorul codificării firmelor. Considerăm totuși, că datele din hMARFA pot fi considerate ca evidență analitică. În acest caz, ajunge să se preia doar informațiile din conturile de nivel superior.

Conturile analitice de clienți și de furnizori (dacă se utilizează) pot fi construite de către program cu ajutorul codului firmei din fișierul **Firme** astfel:

Dacă firma „X SRL” a fost codificată cu codul „0125” în fișierul „Firme”, analiticul corespunzător în

contul de clienți va fi construit ca fiind „4111.1.0125” adică Client intern, firma X SRL.

Dacă această firmă va apare și ca furnizor, deci pe un document de intrare (recepție), în contarea documentului respectiv se va utiliza contul „401.1.0125”, adică Furnizor intern, firma X SRL. Este necesar, ca codurile să fie formate din același număr de caractere, de exemplu: 0001, 0022, 0125, 1205.

! Pentru cei care întocmesc Declarația 406 SAF-T, recomandăm să utilizeze numai conturi analitice numerice. Dacă se utilizează și caractere, acestea pot fi traduse cu ajutorul unui Dicționar în aplicația hSAFT.

2.2.4. Numerotarea documentelor în hMARFA

a) Elementele documentelor

Conform Ordinului 2634/2015 002.), documentele justificative trebuie să cuprindă următoarele **elemente principale**:

- denumirea documentului;
- denumirea/numele și prenumele și, după caz, sediul/adresa persoanei juridice/fizice care întocmește documentul;
- numărul documentului și data întocmirii acestuia;
- menționarea părților care participă la efectuarea operațiunii economico-financiare (când este cazul);
- conținutul operațiunii economico-financiare și, atunci când este necesar, temeiul legal al efectuării acesteia;
- datele cantitative și valorice aferente operațiunii economico-financiare efectuate, după caz;
- numele și prenumele, precum și semnăturile persoanelor care răspund de efectuarea operațiunii economico-financiare.

În cuprinsul oricărui document emis de către o societate comercială trebuie să se menționeze și **elementele prevăzute de legislația din domeniu**, respectiv:

- forma juridică,
- codul unic de înregistrare
- capitalul social, după caz.

Documentele care stau la baza înregistrărilor în contabilitate pot dobândi calitatea de **document justificativ** numai în condițiile în care furnizează toate informațiile prevăzute de normele legale în vigoare.

Documentele justificative care stau la baza înregistrărilor în contabilitate **angajează răspunderea persoanelor** care le-au întocmit, vizat și aprobat, precum și a celor care le-au înregistrat în contabilitate.

Documentele justificative provenite din tranzacții/ operațiuni de cumpărare a unor bunuri de la persoane fizice, pe bază de borderou de achiziție/carnet de comercializare, pot fi înregistrate în contabilitate numai în cazul în care se face dovada intrării în gestiune a bunurilor respective.

În condițiile în care documentele financiar-contabile sunt întocmite și preluate în contabilitate prin utilizarea sistemelor informatice de prelucrare automată a datelor, **semnătura nu constituie element obligatoriu**.

Documentele financiar-contabile pot fi prezentate ca documente **pe suport hârtie sau în format electronic**.

Documentele contabile (registre, jurnale, fișe, note etc.) care servesc la prelucrarea, centralizarea și înregistrarea în contabilitate a operațiunilor economico-financiare consemnate în documentele justificative, întocmite manual sau prin utilizarea sistemelor informatice de prelucrare automată a datelor, trebuie să cuprindă elemente cu privire la:

- denumirea entității;
- data întocmirii documentului contabil;
- felul, numărul și data documentului justificativ;
- sumele corespunzătoare operațiunilor efectuate;
- conturile sintetice și analitice debitoare și creditoare;
- semnătura persoanei responsabile cu întocmirea documentelor contabile.

OG 17/2015 003.) prevede:

Art. V. (1) Persoanele fizice, persoanele juridice de drept privat, precum și entitățile fără personalitate juridică nu au obligația de a aplica ștampila pe declarații, cereri sau orice alte documente depuse la instituțiile sau autoritățile publice.

(2) Persoanele fizice, persoanele juridice de drept privat, precum și entitățile fără personalitate juridică **nu au obligația de a aplica ștampila** pe documente sau orice alte înregistrări emise în relația dintre acestea.

b) Decizie de numerotarea a documentelor

La pct. 24 din Ordinul 2634/2015 002.) este prevăzut, că entitățile vor asigura un **regim intern de numerotare a documentelor financiar-contabile**, astfel:

- persoanele care răspund de organizarea și conducerea contabilității vor desemna, prin decizie internă scrisă, o persoană sau mai multe, după caz, care să aibă atribuții privind alocarea și gestionarea numerelor aferente;
- fiecare document va avea un număr de ordine sau o serie, după caz, număr sau serie ce trebuie să fie secvențial(ă), stabilit(ă) de entitate. În alocarea numerelor se va ține cont de structura organizatorică, respectiv gestiuni, puncte de lucru, sucursale etc.;
- entitățile vor emite proceduri proprii de stabilire și/sau alocare de numere ori serii, după caz, prin care se va menționa, pentru fiecare exercițiu financiar, care este numărul sau seria de la care se emite primul document.

c) Reguli de numerotare în hMARFA

Documentele interne ale firmei, create în hMARFA vor fi codificate cu 6 cifre sau caractere. Alegerea unui sistem de codificare adecvat, chiar din faza de implementare, este foarte importantă. Reamintim necesitatea elaborării unei proceduri interne scrise, conform prevederilor legale prezentate mai sus.

 Vă rugăm să studiați detaliile de mai jos cu atenție, vom reveni la ele în fiecare meniu hMARFA unde este cazul.

Detalii privind numerotarea documentelor în hMARFA...

2.3. Organizarea articolelor pe grupe

Elementele gestionate cu programul hMARFA poartă denumirea generică de articole. Ele pot fi de mai multe tipuri: mărfuri, produse finite, materiale, obiecte de inventar, ambalaje, servicii etc.

Gruparea articolelor devine necesară:

a) dacă într-o singură gestiune ținem evidența mai multor tipuri de articole cu cont sintetic distinct.

De exemplu, dacă în aceeași gestiune de materiale ținem evidența atât a materiilor prime (cont 301), cât și a materialelor consumabile (conturile 3021 - 3028), obiectelor de inventar (303) și ambalajelor, trebuie să definim grupe pentru fiecare tip.

Alegerea codului grupelor este la latitudinea utilizatorului, dar pentru exemplificare arătăm o soluție:

GC1	Materiale auxiliare
GC2	Combustibili
GC3	Materiale pentru ambalat
GC4	Piese de schimb
GC8	Alte materiale consumabile
GP	Materii prime
MA1	Mărfuri alimentare
MA2	Mărfuri - țigări, băuturi
MN	Mărfuri nealimentare
P	Produse finite
S	Servicii
O	Obiecte de inventar
AMB	(ambalaje)

În această codificare prima literă reflectă tipul articolului.

b) dacă în cadrul aceluiași tip de articole în aceeași gestiune avem conturi analitice distincte.

De exemplu, dacă într-o singură gestiune de produse finite avem conturile 345.01 pentru sortimentele de masă și 345.02 pentru sortimentele de dulapuri, putem defini grupele:

P-MASA (mese)
P-DULA (dulapuri)

c) în situațiile în care nu este necesar să urmărim în contabilitate grupele de articole pe conturi distincte, dar totuși dorim să obținem rapoarte.

De exemplu, dacă la o unitate de vânzări cu ridicata dorim să urmărim valoarea stocurilor sau totalul cantităților intrate și ieșite lunar pe grupe de mărfuri, vom defini grupele:

- ALI (alimente)

- CAF (cafea)
- COS (cosmetice)
- DET (detergenți)
- TIG (țigări)
- BAU (băuturi)
- DUL (dulciuri)
- CON (conserve)
- ALT (alte mărfuri industriale)
- etc.

d) dacă prețul de vânzare este format cu cotă de adaos diferit pe grupe de articole.

Definirea grupelor se execută în faza de implementare, în fișierul „**Grupe de articole**”. Apartenența unui articol la o grupă din nomenclatorul de articole se indică la introducerea articolelor în nomenclator.

! În situațiile de la punctele a) și b) legătura între gestiune, grupă și conturile aferente trebuie să fie indicată în fișierul „Funcții de conturi”.

2.4. Definirea articolelor gestionate în hMARFA

Gestiunile cuprind stocuri formate din articole. Articolele pot ajunge în gestiuni numai prin recepții (intrări). Pentru ca aceste articole să poată fi indicate pe documentul de recepție (intrare), ele trebuie să aibă în prealabil un *cod și o denumire*.

În hMARFA, evidența articolelor după coduri și denumiri, se ține într-un fișier denumit **Nomenclator de articole**.

Informațiile pe care trebuie să le indicăm în momentul când definim un nou articol în nomenclator nu conțin informația Tip articol (material, marfă, produs etc.) și nici informații de preț din următoarele motive:

- un bun material sau un serviciu poate fi cumpărat sau produs de firmă și utilizat în diverse scopuri (pentru vânzare, pentru consum etc.). Numai în momentul în care intră în patrimoniu, deci într-o gestiune, se poate decide ce reprezintă pentru firmă acel articol (materie primă, material auxiliar, marfă cu ridicata, marfă cu amănuntul, ambalaj, obiect de inventar, serviciu, produs finit al firmei etc.).
- prețul cu care circulă în comerț sau prețul cu care producem un bun material, nu este nici el în prealabil cunoscut. De aceea spunem că nici prețul de achiziție sau de producție nu sunt informații de nomenclator.

Prețurile articolelor se vor comunica tot cu ocazia introducerii acestora în gestiuni prin documente de intrare (recepții).

Rezultă deci, că în hMARFA nu suntem obligați să dăm coduri diferite pentru unul și același articol dacă îl recepționăm cu prețuri diferite sau pe conturi diferite.

Se indică însă obligatoriu, cu ocazia definirii articolului în nomenclator - deci înainte de intrarea în patrimoniu (în gestiune) - următoarele *elemente*:

- codul articolului
- denumirea articolului
- unitatea de măsură (în care se vor indica cu ocazia intrării cantitățile și prețul unitar)
- grupa de articole de care aparține, dacă articolele sunt grupate
- taxa vamală - dacă este cazul
- cota de TVA

În nomenclatorul de articole se mai pot preciza și descrierea detaliată a articolului; precum și un preț de livrare, care se poate utiliza la listarea unui catalog de prețuri.

Alegerea ordinii de mărime la unități de măsură

La unele articole putem alege dintre mai multe ordine de mărime la unitatea de măsură. De exemplu: între hl, l, dl, cl, ml sau între km, m, cm, mm sau între t, kg, g, mg sau între bucăți, mii bucăți etc. La alegere luați în considerare ordinul de mărime la cantitățile din loturile de intrare/ ieșire și ordinul de mărime la prețul/unitate de măsură. Dacă vindeți articolul respectiv, alegeți varianta adecvată, favorabilă pentru facturare.

De exemplu:

- dacă cumpărați 200.345 de șuruburi cu prețul unitar de 0,0125 lei, dar prețul unitar în hMARFA are 2 zecimale, faceți recepția în mii bucăți (200,345 mii buc. x 12,50 lei/mii buc.).
- dacă cumpărați ciment și UM pe factura furnizorului este Tone, dar vindeți cimentul la KG, faceți recepția în KG.
- dacă vindeți cimentul numai la saci de 50 kg, creați un articol cu denumirea „Ciment (sac 50 kg)” cu Um=SAC și faceți recepția cu această unitate de măsură.

2.5. Contul unui articol din stoc

Funcții de conturi

În nomenclator, articolele nu au preț de achiziție, nici cantitate, nici cont contabil. Aceste informații se atașează în momentul când se constituie un stoc din respectivul articol.

O astfel de înregistrare de stoc se numește **lot de intrare** sau **lot de stoc**. *La fiecare recepție, pentru fiecare rând al documentului de recepție se creează un lot de intrare (stoc).*

Pentru ca programul să poată crea un nou lot de stoc dintr-un anumit articol într-o anumită gestiune cu ocazia introducerii unei recepții, este necesar ca:

- gestiunea să fie definită (introdusă) la „**Gestiuni**”
- articolul să fie definit (introdus) în „**Nomenclator de articole**”
- să avem un „**Tip de document**” de intrare corespunzător.
Tipurile de documente sunt gata definite de la instalarea programului. De exemplu, la recepții de materiale sau mărfuri en-gros din comerțul intern de regulă se folosește tipul de document **NIRI**.
- al doilea partener al documentului să fie definit (introdus) în „Firme” sau „Secții”.
De exemplu, partenerul expeditor al tipului de document NIRI este o firmă, deci în „**Firme**” trebuie să

avem introdusă firma de la care recepționăm

- în fișierul „**Funcții de conturi**” să fie introdus contul de stoc al gestiunii respective.

La ultima condiție distingem 2 situații pentru gestiunea respectivă:

1. se ține evidența unui singur tip de articol, deci a unui *singur cont de stoc*.
2. se ține evidența mai multor tipuri de articole (materiale, mărfuri, produse etc.), deci evidența a *mai multor conturi de stoc*.

În cazul a) „**Funcții de conturi**” trebuie să conțină *un singur rând* pentru respectiva gestiune, fără specificarea unei grupe de articole.

În cazul b) „**Funcții de conturi**” trebuie să conțină pentru gestiunea respectivă *mai multe rânduri*. Pentru fiecare cont va trebui să existe un rând distinct în care, alături de codul gestiunii trebuie specificat codul grupei.

Un astfel de rând definește pentru o pereche (gestiune + grupă), **patru conturi**. Primele două se folosesc la contarea automată a documentelor de intrare, iar ultimele două la contarea automată a documentelor de ieșire.

Deasemenea, rândul mai definește și tipul articolului: material (G), marfă (M), produs (P) etc.

- **contul de intrare** (stoc) este acel cont pe care vor fi înregistrate valorile loturilor la articolele recepționate în gestiunea respectivă, dacă articolul aparține acelei grupe.
- **contul de diferență** este acel cont pe care vor fi înregistrate la recepție diferențele între valoarea loturilor recepționate pe stoc și valoarea de pe factura furnizorului (fără TVA). Acest cont de diferență mai are și o funcție de control - în cazul când după operația Contare automată pe acest cont s-au contabilizat valori semnificative, înseamnă, că s-a greșit la completarea recepției.
- **contul de ieșire** (venit) este contul folosit pentru înregistrarea venitului aferent vânzărilor din lotul respectiv (articole din grupa respectivă și din gestiunea respectivă).
- **contul de descărcare** este utilizat tot la contarea documentelor de ieșire, pentru a se obține înregistrarea contabilă de descărcare a gestiunii.

Aceste definiții trebuie introduse de utilizator în „funcții de conturi” împreună cu furnizorul în faza de implementare și vor fi utilizate în continuare de program pentru evidențele contabile executate automat.

Vezi exemplul...

Ordinea operațiilor care trebuie efectuate la adăugarea de noi articole

1. Dacă articolul respectiv nu se încadrează în Grupele de articole existente, se creează o *grupă nouă* cu codificare corespunzătoare.
2. Se introduce articolul respectiv în *Nomenclatorul de articole*, la grupa corespunzătoare.
3. Se caută, dacă la *Gestiuni* este definită o gestiune unde se poate recepționa articolul.
4. Se verifică în *Funcții de conturi*, dacă la gestiunea respectivă avem definite conturile necesare.
5. În cazul în care dorim să întocmim un document de ieșire pentru acel articol, mai întâi trebuie să-i *întocmim un document de intrare* într-o gestiune și recepția să fie validată.

6. După aceste operații articolul va fi disponibil pentru ieșire și apare *lotul ca disponibil* în fereastra de ajutor, cu ocazia completării rândurilor documentului de ieșire.

Înregistrări contabile cantitative sau în valută

În cazul în care în aplicația hCONT se fac și înregistrări contabile cantitative paralel cu cele valorice, programul oferă și această facilități, prin posibilitatea creării de conturi cantitative pe lângă cele valorice.

Contul cantitativ are următoarea structură:

- primele 11 caractere : simbolul contului
- următoarele 3 caractere: unitatea de măsură

Ex:

"345.01.12 " - 11 car.

"345.01.12 KG " - 14 car.

sau:

"5124.01. " - cont bancar valută- în lei

"5124.01. EUR" - cont bancar valută- în euro

2.6. Metode de evaluare aplicabile în hMARFA, prețul contabil

În hMARFA evidența stocurilor este ținută pe loturi. *Lotul (de intrare, de stoc sau de ieșire)*, reprezintă o anumită cantitate de mărfuri, produse, servicii sau alte subiecte de același fel a căror evidență se realizează cu ajutorul aplicației, care au intrat/ieșit cu același document, în aceeași gestiune (pe ecran se pot vedea pe un singur rând).

Metodele de evidență și evaluare diferă în funcție de natura stocului:

Tip articol	Inventar	Contab.analitică a stocurilor	Evaluare	
			La intrare	La ieșire
Produse	permanent	cant-valoric	preț prestabilit (345)	
Materiale	permanent	cant-valoric	preț achiziție (301,302)	LIFO,FIFO
Mf.ridicata	permanent	cant-valoric	preț achiziție (371)	LIFO,FIFO
Mf.amanunt	permanent	global-valoric	preț achiziție = preț vânzare(371) - adaos comerc.(378) - TVA neex.(4428)	

Prețul cu care sunt înregistrate loturile la intrare în gestiune și în contabilitate pe conturile de stocuri, indiferent de modul lor de formare, îl vom numi în mod unitar **preț contabil**. În terminologia hMARFA în loc de preț de achiziție (în sensul normelor contabile) utilizăm termenul de preț de înregistrare (din motive de compatibilitate cu versiunile mai vechi ale programului).

La produse recomandăm metoda de evaluare cu *preț prestabilit*. Acest preț se înscrie în bonul de predare producție, iar diferența de preț (preț efectiv - preț prestabilit) se calculează după închiderea contabilității de gestiune în cadrul programului de contabilitate.

La mărfuri cu amănuntul folosim de regulă metoda global-valorică. Mărfurile se țin pe contul 371.2 la *preț de vânzare cu amănuntul* (inclusiv TVA). Această metodă respectă principiul înregistrării la preț de achiziție, deoarece valoarea bilanțieră a mărfurilor cu amănuntul este la preț de achiziție, adică:

preț de vânzare cu amănuntul (inclusiv TVA)	(371.2)
(-)adaosul comercial	(378.2)
(-)TVA neexigibilă	(4428.2)
= preț de achiziție	

La celelalte tipuri de articole: *mărfuri cu ridicata, materiale etc.* recomandăm utilizarea **prețului de achiziție**.

La livrare, aplicația este parametrizată să lucreze cu prețurile contabile recomandate mai sus, dar dacă este necesar, acestea se pot modifica.

2.7. Adaos comercial, preț de vânzare

Preț cu ridicata: Prețurile cu ridicata sunt determinate de nivelul costurilor de producție dimensionate în funcție de parametrii tehnici, constructivi și funcționali și de alte caracteristici de calitate ale produselor, de condiția de livrare (franco, ambalaj) a acestora.

La import: prețul cu ridicata de aprovizionare se formează pe baza prețului extern, în condițiile de livrare franco-frontieră română, transformat în lei la cursul de schimb utilizat.

Adaos comercial cu ridicata: Adaosul comercial cu ridicata poate fi stabilit în mărime procentuală sau în sumă fixă, ca diferență între prețul negociat cu beneficiarii și prețul cu ridicata la care s-a realizat aprovizionarea.

La import: adaosul comercial acoperă: cheltuieli de desfacere, comisionul societății de import-export intermediare și cota de profit.

La comerț cu ridicata: pentru livrări din depozite, baze de aprovizionare și alte asemenea, intermediarii au dreptul la adaos comercial cu ridicata.

La producție: pentru livrări din depozitele producătorului nu se justifică aplicarea unui adaos comercial.

Preț cu amănuntul: Pentru vânzarea de mărfuri prin magazine cu amănuntul, indiferent de cantitatea vândută unui cumpărător, se aplică prețuri cu amănuntul, care conțin *adaos comercial cu amănuntul*.

Adaos comercial cu amănuntul: Adaosul comercial cu amănuntul poate fi stabilit în mărime procentuală sau în sumă fixă, ca diferență între prețul practicat la amănunt (fără TVA) și prețul cu ridicata la care s-a aprovizionat vânzătorul.

Cum sunt utilizate aceste noțiuni în hMARFA ?

Preț inițial (Pulnit) este în mod uniform baza la care se aplică adaosul comercial (preț cu ridicata de achiziție la mărfuri și preț cu ridicata de livrare la produse). Se va utiliza termenul de preț inițial în loc de preț cu ridicata din motive de compatibilitate cu versiunile mai vechi.

La livrare, aplicația este parametrizată astfel:

- la bunurile achiziționate (import sau intern) prețul inițial este *prețul de înregistrare (achiziție)*.
- la bunurile produse prețul inițial este *prețul de livrare*.

Aceste sensuri se pot modifica prin reparametrizarea aplicației.

Observație. Dacă cheltuielile (ex. comision) nu se includ în prețul cu ridicata:

- fie nu se înscriu în preambulul recepției
- fie nu se repartizează automat pe loturi (este realizabil prin reparametrizare).

În hMARFA pentru *prețul practicat la vânzare* utilizăm doi termeni:

- **preț livrare** este prețul fără TVA, iar
- **preț vânzare** este prețul inclusiv TVA.

Aceste sensuri sunt valabile la recepții, la loturi de stoc (PuLivCat și PuVinzCat) și la ieșirile cu parametrii altv (I-PuLiv și v-PuVinz). La ieșirile cu alți parametri, sensul variabilelor PuLiv și PuVinz este dat la implementare și nu coincide neapărat cu cele de mai sus.

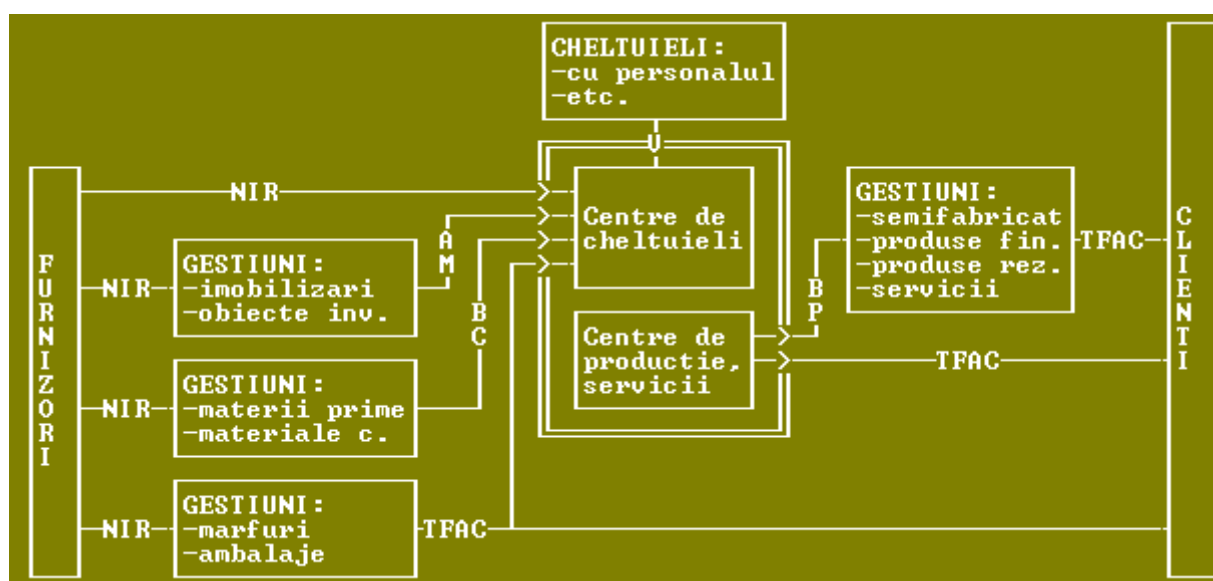
2.8. Contabilitatea de gestiune în hMARFA

Avantajul organizării contabilității de gestiune cu ajutorul programului hMARFA este, că în momentul introducerii sau creării tuturor documentelor în program se realizează în paralel și contarea acestora, atât în contabilitatea financiară, cât și în cea de gestiune (dacă se implementează).

Pentru detalii vezi și descrierea opțiunii Centre de cost/profit.

Exemplu de organizare a contabilității de gestiune

Schema unei societăți, așa cum poate fi tratată în hMARFA

2.9. Stabilirea scadenței de plată/încasare

Scadența se tratează numai pentru tipurile de documente care în machetă conțin parametrul „s”.

În aplicație există 3 **modalități pentru calculul scadenței**:

- automat la completarea documentului,
- manual de către utilizator la editarea documentului,
- calcul automat în timpul validării.

În situația în care data scadenței se *calculează automat*, fără intervenția manuală a operatorului, se poate folosi parametrul „s”, care determină afișarea datei scadenței, însă nu admite modificarea ei.

La *completarea documentului*, data scadenței se calculează automat pe baza datei din documentul de bază și a datei stabilite în **Constante și funcții**:

- **SCADENȚĂ-C - Scadență clienți** - scadența înscrisă înseamnă numărul de zile în care utilizatorul aplicației solicită de regulă încasarea propriilor facturi.
Acest lucru se poate stabili ca o regulă generală, însă la întocmirea facturilor se poate suprascrie scadența implicită pe baza celor convenite cu partenerul comercial.
- **SCADENȚĂ-F - Scadență furnizori** - servește ca regulă generală pentru plata furnizorilor.

Celelalte funcții se utilizează astfel:

- **INT-NEPLA - Intervale zile de întârziere la facturi neplătite** - prin Modificare se poate seta astfel: se pot stabili atâtea intervale câte interesează pentru analiza datelor, iar informațiile astfel obținute se pot lista. La cota fixă se introduc numerele 1,...,n care înseamnă numărul de ordine al coloanei în lista definită. La limita inferioară se introduc numere cu 1 zi mai mari decât pentru intervalul definit anterior. Dacă limita superioară a ultimului interval se completează cu 99999 (care nu se va tipări în listă), atunci acolo se grupează toate facturile cu întârzieri foarte mari (în funcție de intervalul definit anterior).

De exemplu:

Limita inferioară	Limita superioară	Cota fixă	Semnificația
0	30	1	col.1-facturi întârziate până la 1 lună
31	60	2	col.2-facturi întârziate până la 2 luni
61	365	3	col.3-facturi întârziate până la 1 an
366	99999	4	col.4-facturi întârziate mai mult de 1 an

- **INT-NEÎNC - Intervale zile de întârziere la facturi neîncasate** - se procedează ca în cazul precedent.

Pentru sumele neplătite/neîncasate la scadență servesc listele:

- intrări: Facturi scadente-lei și Facturi scadente-valută;
- ieșiri: Facturi scadente-lei și Facturi scadente-valută.

Listele de mai sus servesc și ca document justificativ pentru completarea Datelor informative din situațiile financiare.

Dacă doriți să tipăriți data scadenței pe factură, trebuie să vă adresați furnizorului aplicației.

2.10. Urmărire plăți impozite, contribuții

În forma livrată există în fișierul Firme o serie de „firme” create pentru evidența datoriilor societății către diverse bugete, sub forma impozitelor, taxelor, contribuțiilor etc. În cazul în care se organizează acest sistem de evidență, la „firme” se mai pot adăuga eventual și altele.

Se recomandă, pentru să aparăuna după alta și la începutul listei de firme, codul acestor „firme” să înceapă cu semnul „%”. De exemplu:

Cod	„Firma”
%AUTO	TAXA MIJLOACE DE TRANSPORT
%CAM	CONTRIB.ASIGURATORIE MUNCA
%CLADIR	IMPOZIT CLADIRI
%DIVID	IMPOZIT DIVIDENDE
%IVENIT	IMPOZIT VENIT-SALARIATI
%UBASFS	BUGETUL GENERAL CONSOLIDAT
%TVA	TAXA PE VALOAREA ADAUGATA

Astfel, de exemplu la plata cu același ordin de plată a impozitului pe profit și a impozitului pe venituri din salarii vom avea contarea:

581.5 = 5121 1000 lei

În hCONT va trebui să repartizăm sumele pe conturi:

%	= 581.5	1000 lei
444.1		400 lei
4411		600 lei

O altă metodă de lucru este crearea mai multor „Firme”, pe fiecare tip de contribuție salarială în parte, în acest caz se pot înscrie conturile de obligații pentru fiecare. La această metodă însă, ordinul de plată în cont unic se înscrie în încasări și plăți pe atâtea rânduri, câte contribuții s-au plătit cu acel ordin.

Exemplu de „Firme”:

%CAS	CAS
%CASS	CASS
%CAM	CAM
%IVENIT	IMPOZIT VENIT-SALARIATI
	etc.

Se poate realiza o evidență și mai complexă a impozitelor, pe scadențe, făcându-se „recepții” lunare pentru fiecare tip de impozit, cu evidențierea scadenței lor.

Pe baza acestora, contabilul își poate organiza un scadențar al plăților. Pentru urmărire ulterioară se pot extrage în acest caz fișe „furnizori” cu recepția, scadența și documentul de plată, util de exemplu în cazul controalelor și confruntărilor cu organele fiscale.

Utilizând această soluție, de exemplu un contabil extern poate lăsa la firmă lista obligațiilor de plată.

2.11. Stocuri și solduri inițiale

La implementare soldurile/stocurile trebuie să fie cunoscute și trebuie introduse în hMARFA. La furnizori și clienți interni se poate opta pentru *introducerea soldurilor pe facturi sau pe partener*. Soluția aleasă poate să difere și în funcție de volumul datelor de introdus.

Numerele documentelor prin care se introduc soldurile trebuie să fie în concordanță cu sistemul de codificare ales pentru documente, deci în fiecare jurnal trebuie să fie mai „mici” decât primul document propriu-zis.

Vezi detalii privind regulile de numerotare ...

Dacă soldul se poate introduce printr-un singur document, numărul poate să fie de forma: aax000, iar dacă sunt mai multe documente, atunci codul de an să fie mai mic decât anul implementării: 23xnnn, dacă anul implementării este 2024.

Data documentelor prin care se introduc soldurile trebuie să fie anterioară lunii inițiale! Fixați luna curentă (Contab./Luna curentă) la luna precedentă lunii inițiale, iar dacă sunt documente de introdus pentru alte luni, modificați luna curentă cu F6.

Stocurile se introduc cu documentul **NIRT** ca un „plus de inventar”, data documentului fiind ultima zi a lunii precedente datei inițiale a implementării.

Dacă din anumite articole există mai multe loturi cu prețuri diferite, se creează mai multe documente, în așa fel încât în același document un articol dintr-o gestiune să figureze o singură dată, sau se recepționează la preț mediu.

Soldurile furnizorilor interni se introduc cu **NIRI** (fără rânduri):

- pe facturi, respectând datele facturilor și scadențele de plată, sau
- numai soldul furnizorului, data documentului fiind ultima zi a lunii precedente datei inițiale a implementării.

Soldurile furnizorilor externi se introduc pe facturi cu **NIRE** fără rânduri, respectând data facturii și cursul de schimb. Secțiunile VAMA și CHELT. nu trebuie completate.

Soldurile clienților interni se introduc cu **TFAC** (fără rânduri):

- pe facturi, respectând datele facturilor și scadențele de plată, sau
- numai soldul clientului, data documentului fiind ultima zi a lunii precedente datei inițiale a implementării.

Soldurile clienților externi se introduc pe facturi cu **TFCE** fără rânduri, respectând data facturii și cursul de schimb. La validare înscrieți Total livrare în valută, iar valoarea în lei se va calcula conform cursului introdus pentru ziua respectivă.

La *jurnalele de încasări/plăți* se introduce **un document de tip sold**, data documentului fiind ultima zi a lunii precedente datei inițiale a implementării și valoarea se preia din contabilitate.

⚠ După terminarea implementării comparați soldurile din hMARFA cu soldurile conturilor respective din hCONT.

3. UTILIZAREA PROGRAMULUI

3.1. Particularități

Aplicațiile realizate de **HAMOR Soft** sunt concepute într-un limbaj uniform și modalitățile de operare sunt comune. Pentru a opera cu ușurință programul hMARFA, trebuie mai întâi studiată Documentația de operare și exploatare.

În acest capitol ne vom rezuma numai la particularitățile programului hMARFA. În cazul în care ați solicitat unele modificări față de versiunea standard, pot să apară diferențe față de cele descrise mai jos.

Versiunea programului

Pe prima linie a ecranului, în colțul din dreapta sus este afișat de exemplu: hMARFA V8.EA3. hMARFA V8.E este versiunea pe care o posedă la momentul actual utilizatorul (cumpărată recent sau prin upgradeuri), iar de exemplu A3 înseamnă că pentru versiunea 8.E s-au mai lansat ulterior și 2 update-uri. Terminologia folosită:

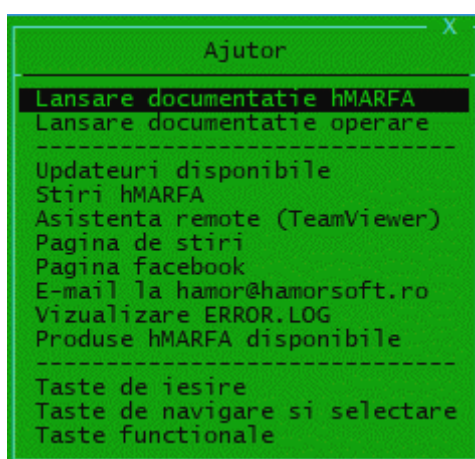
- upgradeurile înseamnă adaptări ale programului la modificările legislației sau îmbunătățiri tehnice
- updateurile sunt de regulă descărcabile gratuit și conțin mici ajustări, corecții.

Operarea cu mouse-ul

Opțional, utilizatorul poate să utilizeze operarea cu mouse-ul. Lansarea meniurilor, selectarea loturilor etc. se pot face cu mouse-ul, iar ultimul rând al ecranului conține în funcție de context și „butoane” pentru mouse. Fx conține lista tastelor rapide, funcționale în contextul dat.

Documentația electronică și alte informații

Documentația de utilizare se poate lansa cu tastele Shift F1 sau Help cu mouse-ul.

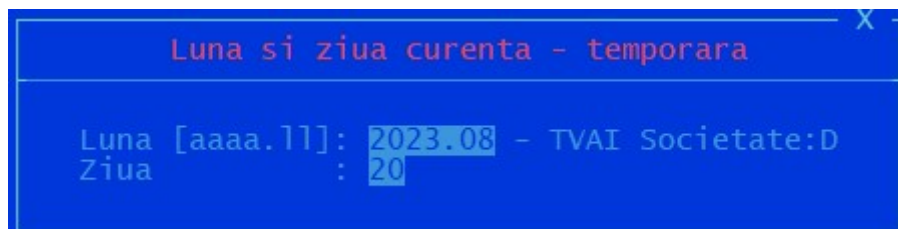

Din această fereastră se pot lansa pe fiecare rând o serie de informații utile.

Luna curentă, data curentă

În primul rând al ecranului, în partea dreaptă, este înscrisă luna curentă. La lansarea aplicației este afișată luna curentă/permanentă.

Recepții/intrări, facturi/ieșiri, încasări/plăți se pot adăuga numai pentru luna curentă. La fel, modificarea este permisă doar pentru documentele din luna curentă. Listele ca fișe, balanțe, precum și contarea automată sunt executate pentru luna curentă. Dacă se indică - opțional - și o dată calendaristică, ziua propusă de program pentru la adăugarea documentelor va fi data respectivă, până la reîntrarea în program sau modificarea datei.

Data curentă poate fi:

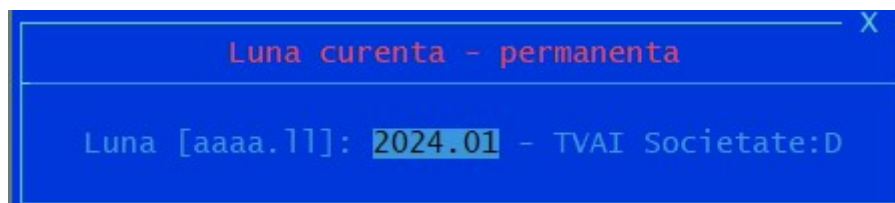
- data concretă setată în fereastra de mai sus
- dacă data calculator este în luna curentă, atunci este data calculator.
- dacă data calculator precede luna curentă, atunci este prima zi din luna curentă
- dacă data calculator urmează luna curentă (este după luna curentă), atunci este ultima zi din luna curentă.

Exemple:

data calculator	luna curentă -> data curentă		
-----	-----		
15/07/24	iulie	2024	-> 15/07/2024
15/07/24	august	2024	-> 01/08/2024
15/07/24	iunie	2024	-> 30/06/2024

Data curentă se propune la adăugare recepții, adăugare facturi, la adăugare filă nouă, la adăugare curs de schimb și în alte situații când se propune o dată pentru a fi completată.

Luna curentă - permanentă: este setabilă din meniul *Contabilitate/Luna curentă* și setarea se memorează de la o lansare a programului la alta. La implementare trebuie setată.

La utilizarea programului în rețea, luna curentă permanentă este unică, dar de la fiecare stație se poate seta în mod temporar altă lună curentă.

Luna curentă - temporară: se apelează cu F6. Apoi cu F1 se selectează perioada pentru care se vor adăuga noi documente. ⚠ Perioadele trebuie înscrise mai înainte în hMARFT/Perioade. Tot acolo trebuie indicat, dacă firma aplică în luna respectivă TVA la încasare, deoarece validările documentelor se fac și în funcție de acest lucru.

⚠ Perioada temporară nu este memorată, la relansarea programului, luna curentă va fi din nou luna

În multe situații, utilizatorul poate fi nedumerit, sau dorește să caute informații referitoare la articolul cu care lucrează. În cazul operațiilor de **Adăugare** și **Modificare**, când câmpurile sunt active, se poate apăsa tasta F1, care, dacă este cazul, va arăta lista cu codurile, articolele etc. din care se poate selecta cel căutat. După poziționarea cursorului pe rândul selectat, se apasă tasta Enter și atunci datele din rândul ales se vor introduce automat:

Nr.regim sp.: FF -230017 Nr.fac: 230017 Nr.cmd:						
ADAUGARE LOT DE IESIRE						
Loturi intrare/stoc						
Cod articol	Gest	Nr.rec	D	Stoc	Pret livrare	Observatii
M-APA MINERALA	MR	220001	*	110.000	2.57	
M-CAFEA M	MR	230001	*	160.000	22.94	
M-ECH-MEDICAL	MR	230017	*	8.000	20.00	
M-FAINA	MA	MA2002	*	79.000	2.29	
M-FAINA	MR	220005	*	107.000	2.29	
M-FAINA	MR	230002	*	4.000	2.29	
M-FAINA	MR	230008	*	150.000	2.29	
M-			*			

Pentru evitarea greșelilor în completarea datelor, se recomandă utilizarea ferestrelor de ajutor în toate cazurile posibile.

Liste

Aplicația este complexă, conține o mulțime de liste. Dacă există mai multe variante în meniul Listare, utilizatorul poate să decidă, pentru care din ele să opteze cu ajutorul listării **pe ecran**.

Listările pe ecran se pot deschide cu ajutorul tastelor F10 - Vizualizare sau pe scurt Alt + V și într-un **editor extern** (de ex. Notepad sau Notepad++, setabil din Tipuri/Parametri) . Astfel, ele pot fi salvate sau afișate temporar pe ecran pentru compararea cu alte liste din program, pentru confruntarea cu soldurile din hCONT etc.

Dacă utilizatorul dorește numai controlul totalului care va rezulta din listă, se poate alege Lista sumară:**D**.

Problemele legate de setarea imprimantei, de alegerea tipului de hârtie, etc. sunt descrise în Documentația de operare și exploatare. La lansarea listelor, de regulă programul trece automat de la modul Portret la Peisaj dacă lista este mai lată.

Data arhivă

Documentele înregistrate în hMARFA înainte de **Data Arhivă** (inclusiv Data Arhivă) nu pot fi anulate/validate.

Datele de înregistrare sunt:

- la intrări: data recepției,
- la ieșiri: data facturii sau a documentului,

- la încasări/plăți: data filei.

Data arhivei se poate modifica manual cu utilitarul **hMARFS**, dacă hMARFS este accesibil utilizatorului și parola specială hMARFA este cunoscută.

Particularități:

- Data arhivă este setată automat la ultima zi a perioadei la trecerea la perioada următoare în hMARFT. Nu se modifică Data arhivă, dacă data din hMARFS (ex. 15.02) este mai mare decât data la care o setăm (ex. 31.01).
- Data arhivă se poate seta din hMARFT la ultima zi a perioadei închise cu *operația din Declarația 300: Închide perioada în hMARFA*. Nu modifică Data arhivă, dacă data din hMARFS este mai mare decât data la care o setăm.
- La modificarea lunii curente cu meniul Luna curentă sau cu F6 se verifică, dacă Data arhivă este mai mare decât prima zi a lunii curente setate, dacă da, se emite un mesaj, avertizând că înregistrările cu dată mai mică sau egale cu Data arhivă nu pot fi validate/anulate.

Afișare articole

Pe ferestrele de fișier Nomenclator articole, Firme, Contare, dacă cursorul este pe coloana de denumire/explicație, **articolele sunt listate în ordine alfabetică** și la filtrare căutarea se face căutând filtrul de la începutul denumirilor. Pentru a schimba ordonarea și modul de filtrare în incluziune, se tastează Ins. Modul implicit de lucru se poate seta în Parametri cu ORDINE_DENUM := „DA” sau „NU”, separat pentru fiecare fișier.

Programe utilitare

hMARFA este livrat cu programe utilitare auxiliare, dintre care menționăm:

- **hMARFT - Rapoarte contabile și declarații** - se utilizează pentru extragerea datelor din hMARFA în:
 - verificare parteneri
 - jurnalele TVA și arhiva acestora
 - declarațiile 300, 390, 394, 392 (deocamdată suspendat)
 - extrase de cont furnizori/clienti
 - raport de gestiune
 - modificare prețuri/TVA în Nomenclator articole
 - modificare prețuri cu amănuntul
 - o serie de utilitare, de ex. Decont TVA provizoriu

O parte din lista prezentată mai sus sunt opțiuni suplimentare cu care se poate completa versiunea de bază și sunt descrise în cap. 14.

- **hMARFU - Utilitar pentru întreținere bazelor de date** - servește în principal pentru:
 - verificarea coerenței datelor
 - corecția unor prețuri, grupe etc.
 - traduceri de coduri
 - utilitare, dintre care evidențiem **Update bază de date**. De aici, se poate verifica, dacă există

updateuri descărcabile față de versiunea cu care se lucrează. În Notițe se generează câte o poziție după descărcarea fiecărui update, cu o scurtă prezentare a conținutului.

- **hMARFS - Modificare dată arhivă** - modul de lucru a fost menționat mai sus
- **hMARFO - Operare** - servește pentru operarea simplificată a programului, dacă se dorește ca operatorul hMARFA să poată accesa mai puține meniuri.

3.2. Cataloage

Există unele informații care trebuie să fie permanent la îndemână și care au o stabilitate destul de mare în timp. Pe parcursul folosirii programului acestea trebuie să fie actualizate (de utilizator sau prin upgradeuri) în funcție de schimbările de legislație și a datelor cu care se lucrează.

3.2.1. Nomenclator articole

Nomenclatorul servește la introducerea mărfurilor, produselor, serviciilor, ambalajelor etc. care fac obiectul activității utilizatorului. În plus, se pot introduce feluri de cheltuieli sau orice alt obiectiv urmărit cu ajutorul aplicației. Fiecare produs sau serviciu va avea un cod unic. Deci orice articol care intră sau iese, trebuie introdus mai întâi în Nomenclator articole!

Date articole

În Nomenclator trebuie introduse o serie de date specifice articolului respectiv:

MODIFICARE ARTICOL			
Cod:	M-FAINA	Cod articol echiv:	
Denumire:	Faina alba grau		
Descriere:			
Grupa:	MA1	-->	Marfuri alimentare
Unitate de masura:	KG	-->	Kilograme
Tip TVA:	AR G2	Cota TVA:	9 %
Pret unitar livrare:	0.000	x	0.000000 = 2.29 lei
Pret unitar vanzare:			2.50 lei
Pozitia VAMA:		Taxa:	0.0 %
Cod produs taxare inversa:		Pozitia ACCIZA:	
Cod produs NC:	11010015	Cota:	0
Cod CAEN activitate:		Cod produs PF:	34
		Cod produs CPV:	15612100-2
Masa neta :	0.980000	kg	
Camp_sup :		Masa bruta:	1.000000 kg

O parte din acestea vor fi dezvoltate mai jos.

Unitatea de măsură - se completează unitățile de măsură obișnuite, acestea se vor utiliza și în documentele contabile. ⚠ Dacă se utilizează e-facturi, în Cataloage/Unități de măsură trebuie completate și codurile internaționale în col. **Cod UN/ECE**. Cu F1 apare lista de peste 2000 de coduri aplicabile.

Prețuri - se completează opțional pentru mărfuri, produse, servicii, ca preț orientativ pentru operator, dacă facturarea se face după lista de prețuri:

- **preț unitar livrare** = preț de vânzare fără TVA

- **preț unitar vânzare** = preț de vânzare cu TVA

Coduri care se utilizează în D394, se completează numai unde este cazul:

- **Cod produs taxare inversă** - pentru articolele care intră/ies cu taxare inversă
- **Cod produs PF** - pentru articolele achiziționate de la persoane fizice
- **Cod CAEN activitate** - numai pentru acele bunuri/servicii care se urmăresc pe coduri CAEN. Codul introdus va începe cu B/S după caz.

Câmpuri necesare pentru verificarea greutateii încărcăturii la e-Transport:

- **Masa netă**
- **Masa brută** (inclusiv ambalajul)

Completarea codurilor se face cu ajutorul listelor de coduri care apar cu F1 la câmpurile de mai sus.

Coduri care se utilizează la facturarea electronică, dar și în D406 (SAF-T):

- **Cod produs NC** - codurile de produse conform Nomenclatorului combinat
- **Cod produs CPV** - se utilizează la livrările de bunuri/prestările de servicii către entități publice.

Codurile completate și unitățile de măsură se pot studia pe fereastra *Coduri NC,CPV,Um-ECE*.

Recalculare prețuri

În cadrul Nomenclatorului de articole există o operație de recalculare a prețurilor în lei pentru articolele ale căror prețuri sunt exprimate și în valută (dacă este necesar). Recalcularea se face în funcție de modificarea cursului valutei în care sunt exprimate articolele respective. În cazul în **Cursuri de schimb** nu s-a introdus în un alt curs pentru ziua recalculării, se va lua în considerare cursul din data anterioară cea mai apropiată. Cursurile introduse pot fi apelate cu tasta F5.

Posibilități de recalculare:

- **selectiv în Nomenclator** - se modifică numai *prețul de livrare în lei* din nomenclator după introducerea cursului de schimb ales. Aici modificarea poate fi realizată deodată pentru toate articolele exprimate în aceeași valută, sau se pot selecta numai unele articole pentru care se dorește recalcularea. După această operație prețul de livrare/vânzare din loturile de stoc va rămâne neschimbat.
- **în Nomenclator, Loturi de stoc** - se modifică:
 - prețul de livrare în lei din Nomenclator
 - prețul de livrare și vânzare din Loturi de stoc, pe baza prețului în lei și a cotei TVA.

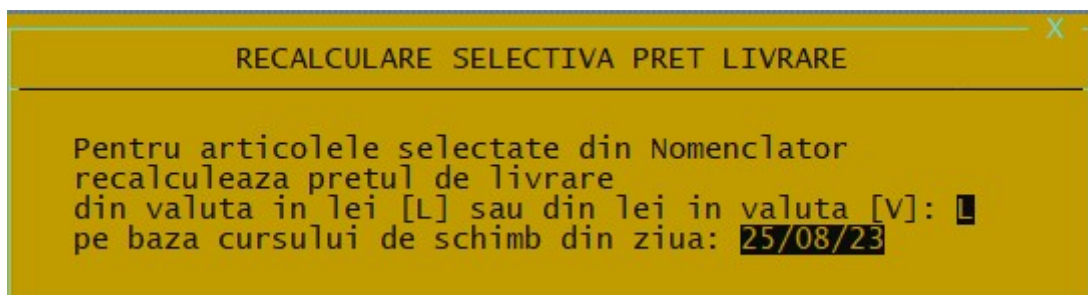
Prețul loturilor de mărfuri cu amănuntul nu se modifică, deoarece prețul lor de obicei este și prețul contabil, care se poate modifica doar pe bază de documente.

Din meniul **Loturi de stoc se poate** modifica selectiv prețul din Loturi de stoc pe baza prețurilor din Nomenclator. Această operație este descrisă mai detaliat acolo.

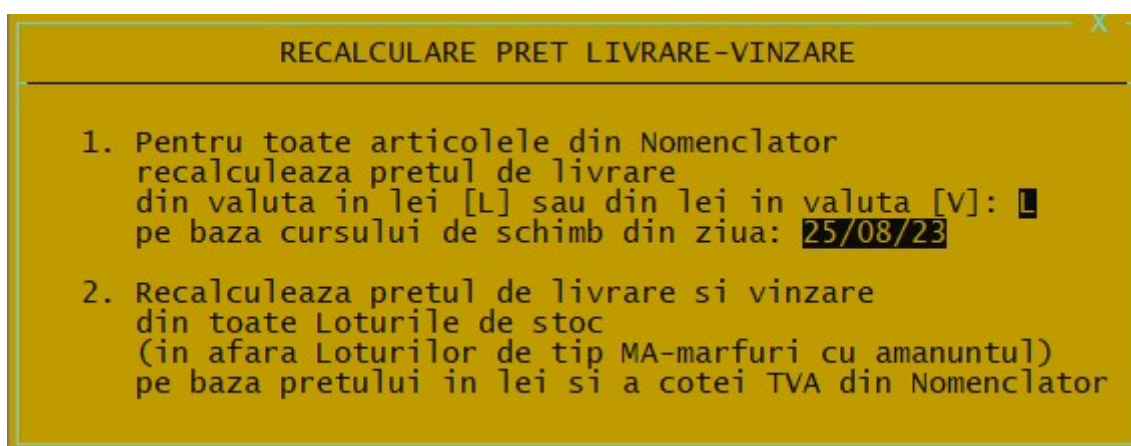
Recalcul preț în valută

Se poate recalcula prețul unitar în valută din prețul unitar în lei la articolele unde exista o monedă definită: V sau Calculul valuta→lei: L.

Dacă se lansează *Recalc. preț/selectiv în Nomenclator*, apare operația:

Dacă se lansează *Recalc. preț/în Nomenclator, Loturi de stoc*, apare operația:

Nomenclator TARIC

Din Nomenclator articole/Fereastra se poate lansa **TARIC3.XLS**, un fișier Excel în care se pot regăsi codurile NC pentru care se aplică cota TVA de 9%. Același fișier se poate lansa și din hMARFT, Fișe/Modif.nom. articole, cu operația dedicată.

La cota de 5% se enumeră numai codurile NC:

- 4401 11 00 și 4401 12 00 - lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare
- 4401 31 00 și 4401 32 00 - rumeguș, deșeuri și resturi de lemn aglomerate sub formă de pelete din lemn, brichete din lemn sau sub forme similare.

Restul pozițiilor sunt descrise fără coduri NC.

Fișierul Excel conține coloanele suplimentare:

- **Cote TVA 2015 cf. HG 367/2015 numai pentru comparare**
- **col. Cote TVA 2016 cf. HG 1/2016 și Ordin 1155/868/16** în care s-a introdus cifra 9 la toate pozițiile actuale pentru care este prevăzută cota de 9%.

Semnificația culorii celulelor este redată în foaia de lucru Legendă.

Introduceți filtrul 9 în col.D dacă doriți să vedeți numai articolele cu cota de 9%!

3.2.2. Grupe de articole

Fișierul oferă o posibilitate în plus utilizatorului să-și grupeze mărfurile, produsele, serviciile etc. În cap. 2.3 este exemplificat modul de utilizare a grupelor de articole.

3.2.3. Unități de măsură

Aplicația conține în momentul livrării cele mai uzuale unități de măsură, ele pot fi completate de către utilizator. Pentru articolele care se urmăresc numai valoric, câmpul poate fi lăsat liber.

Vezi detalii privind codurile UN/ECE în cap. 3.2.1 Nomenclator articole.

3.2.4. Taxe vamale

La livrare, aplicația conține numai capitolele din Tariful vamal de import al României, urmând ca utilizatorul care realizează importuri să completeze cu pozițiile necesare, pe felurile de mărfuri cu care se lucrează, taxele corespunzătoare. În acest fel se asigură, ca la recepția mărfurilor din import într-o fereastră de ajutor să putem selecta imediat poziția corespunzătoare mărfii respective și cota de taxă vamală. Pentru aceasta, în Nomenclator articole se introduce codul în *Poziția VAMA*.

3.2.5. Cote TVA

Catalogul Cote TVA conține enumerarea pozițiilor și a cotelor de TVA corespunzător reglementărilor în vigoare. Acest catalog este actualizat de regulă prin upgrade, în funcție de modificările legislative, deoarece trebuie definită și perioada de utilizare a unor cote pentru funcționarea corectă a aplicației.

La întocmirea documentelor hMARFA utilizează cotele curente. La introducerea documentelor pe diverse perioade, programul lucrează cu cota valabilă în perioada respectivă.

Codificare generală cote, de exemplu pentru anul 2024:

- **AP** - cota redusă 5%
- **AR** - cota redusă 9%
- **AS** - cota standard curentă 19%
- **ASV** - cota standard precedentă 20%
- **ASW** - cota standard anteprecedentă 24%
- **C1, C2, C3** - articole neimpozabile sau scutite cu/fără drept de deducere

Datele sunt structurate pe 3 ferestre:

- **Cote curente** - cote aplicabile în perioada curentă din hMARFA
- **Istoric cote** - se urmăresc toate modificările după 01.07.2005 (luna denominării, când de regulă vechile baze de date hMARFA s-au reînceput). Pozițiile apar cu codul din hMARFA aplicabil la acea dată în hMARFA.
- **Tip următor/precedent** - apare codul și cota precedentă/următoare cronologic.

Vezi codificările din hMARFA aplicabile în 2024 ...

3.2.6. Accize

Catalogul de accize conține enumerarea pozițiilor și a cotelor de accize, precum și explicații privind modul de calcul (dacă se impune).

Valoarea accizelor se modifică destul de des, astfel că în cazul în care lucrați cu articole purtătoare de accize, urmăriți schimbarea valorii acestora prin reglementări și introduceți-le.

Programul nu utilizează accizele introduse aici pentru calculul efectiv al accizelor pe o factură. El doar le atașează unui articol și la vânzarea acestora, se poate consulta catalogul pentru calculul efectiv. În cazul în care utilizatorul lucrează cu accize, calculul lor efectiv pe factură se poate seta de către distribuitor în formulele de validare.

3.2.7. Cursuri de schimb

În *Cursuri de schimb* apar 3 meniuri:

- **Adăugare curs operație** - cursul valutar publicat de BNR în ziua precedentă se înscrie manual pentru ziua curentă. Cu Modificare se poate introduce și ultimul curs publicat la sfârșitul lunii pentru reevaluare solduri.
- **Preluare curs operație de la BNR** - pentru operații, cursurile descărcate vor fi cele publicate în ultima zi bancară anterioară operațiunii. Cursurile vor fi înscrise pentru **ziua următoare datei publicării**.
- **Preluare curs reevaluare de la BNR** - pentru reevaluare, cursurile descărcate vor fi cele publicate în ultima zi bancară din luna respectivă. Cursurile vor fi înscrise pentru **data publicării**.

Utilizatorul trebuie să înscrie codul valutelor de care este interesat înainte de extragere.

Desigur, cursul înscris se poate suprascrie la introducerea operațiunilor, dacă se utilizează un curs diferit de cursul BNR.

În Vizualizare se pot vizualiza cursurile publicate de diverse site-uri, la livrare sunt setate:

- Cursuri de schimb BNR
- Cursuri de schimb BCE

De ce folosim 6 zecimale în hMARFA?

Cursul unor valute este dat de BNR pt. 100 unități, de ex. HUF, JPY – acestea se înscriu în hMARFA ca Curs BNR/100. De exemplu, cursul BNR pt. HUF din 25.08.2023 este 1,2889 lei/100 HUF. În hMARFA se va înscrie: 0,012889 lei/HUF.

În Recepții cursul se recalculează de hMARFA din total în lei/total valută, cu 6 zecimale pentru o aproximare cât mai precisă a cursului.

De exemplu, pentru o factură de 1119 EUR, la cursul de 4,9285 lei/EUR rezultă un total de 5514,99 lei. Dacă împărțim 5514,99/1119, rezultă un curs de 4,928499 lei/EUR (din cauza rotunjirii în lei la 2 zecimale). Chiar și cu 6 zecimale, la antități mari pot exista diferențe de rotunjire între rânduri și total document.

În **Tipuri/Parametri** se pot indica până la 5 site-uri în funcție de preferința utilizatorului. Acum sunt setate doar 2:

[CURS_SCHIMB]

```

BANCA_01 := {"Cursuri de schimb BNR", "www.bnr.ro/Cursul-de-schimb-524.aspx"}
BANCA_02 := {"Cursuri de schimb BCE", "www.infovalutar.ro/bce"}
BANCA_03 := {""}
BANCA_04 := {""}
BANCA_05 := {""}

```

Exemple pentru modul de înscriere/preluare a celor 2 cursuri EUR:

Data hMARFA	Ziua	Curs operație	Publicat:	Curs reevaluare	Publicat:
28.07.23	vineri	4.924500	joi pt.vineri	-	
29.07.23	sâmbătă	4.928500	în ziua lucrătoare precedentă	-	
30.07.23	duminică	4.932200	în ziua lucrătoare precedentă	-	
31.07.23	luni	4.932200	în ziua lucrătoare precedentă	4,934600	în ultima zi lucrătoare
01.08.23	marți	4.934600	luni pt. marți	-	

Exemple practice:

- dacă se va întocmi o recepție la 28.07.23, cursul indicat de hMARFA va fi de 4.928500 lei/EUR, curs publicat de BNR în ziua lucrătoare precedentă
- dacă se adaugă în jurnalele de încasări și plăți în valută documente de reevaluare disponibil REEV pentru ultima zi calendaristică, deci 31.07.23, hMARFA va lucra cu ultimul curs publicat de BNR pentru luna respectivă, 4.934600 lei/EUR
- pentru reevaluare sold furnizori/clienti (pe baza Fișe furnizori/clienti), în jurnalele MIR... se va utiliza tot cursul de schimb comunicat în ultima zi lucrătoare.

⚠ Pentru reevaluarea soldurilor din jurnalele din bancă/casă în valută se adaugă un document REEV fără sume pe ultima zi a lunii. După închiderea filei, pe documentul REEV se va afișa calculul efectuat cu Vizualizare, de exemplu:

$(236.29 \text{ lei} - \text{diferența din reevaluare}) = 18903.24 \text{ (sold în EUR)} \times 4.934600 \text{ (curs din ultima zi lucrătoare a lunii)} - 93043.64 \text{ (sold precedent în lei)}$

Fereastra apelabilă cu F5 la editare documente conține și cursurile pentru reevaluare. Dacă jurnalul de încasări/plăți este într-o valută, în fereastra de ajutor este selectată moneda, iar articolul curent din cursuri de schimb este corespunzător datei filei din înregistrarea curentă de Încasări/Plăți.

Documentele de reevaluare (REEV, REVF, REVC) vor avea ca dată filă ultima zi calendaristică a lunii.

Utilizatorul poate adăuga cursuri de schimb și pentru alte valute, introducându-le cu Adăugare. În fereastra de ajutor apelabilă cu tasta F1 apare lista valutelor deja introduse. Dacă nu regăsim codul valutei căutate, o putem adăuga la listă cu tastele Alt + A. Există câteva valute, la care cursul de referință se exprimă în lei pentru 100 unități monetare - aici suma dată se împarte la 100 (de exemplu HUF sau JPY). De aceea, cursurile se pot evidenția cu 6 zecimale.

❗ Dacă cursul nu este actualizat de operator, hMARFA va efectua calculele la cursul din data precedentă cea mai apropiată.

La editare documente sau în alte împrejurări, când completăm rubrica cursului de schimb, apăsând tasta F5, apare o fereastră de ajutor din care îl putem prelua sau în care putem face adăugarea cursului utilizat:

The screenshot shows the hMARFA software interface. On the left, there's a menu with options like RECE, FURN, RTVA, VAMA, and CHEL. The main area displays a table of exchange rates for EUR. The table has columns for 'Mon' (currency), 'Data' (date), and 'Curs oper' (operating rate). The data shows rates for EUR from 2024.01.12 to 2024.05.31. To the right of the table, there's a section for 'Gestiunea' (management) with fields for 'Id', 'din' (from), 'Scadent' (due), and 'Gestiunea' (management). Below this, there's a section for 'ADAUGARE CURS DE SCHIMB OPERATIE' (Add exchange rate operation). This section includes a 'Data' field set to 30/05/24, a '1 EUR = 4.976100 LEI' calculation, and a note: 'Se inscrie cursul de schimb din ziua bancara precedenta' (The exchange rate is recorded from the previous business day).

Monedele sunt definite în Dicționar. Se pot defini și alte monede, ceea ce se efectuează apăsând tasta F1 pe câmpul de monedă, când după apariția ferestrei de ajutor cu lista de monede se pot face operații de adăugare, modificare sau ștergere (se apelează cu F10, pe scurt Alt A, Alt M, respectiv Alt S). Se pot adăuga și „monede” în afara cursurilor de referință ale BNR. Dacă de exemplu dorim să urmărim cursul euro la băncile comerciale la care avem cont, putem să adăugăm „moneda” EU1, EU2 etc.

Posibilități pentru a lista cursurile:

- **dacă ordonarea este după dată**, se listează un rând pentru data selectată. Se vor lista cursurile pentru atâtea monede câte încap pe orizontală pe hârtia uzuală cea mai lată. Dacă anumite monede care nu vă interesează nu intră în listă, schimbați ordonarea monedelor din Dicționar astfel ca acestea să fie mai în față sau ștergeți cursurile monedelor și moneda din Dicționar, dacă nu prezintă interes.
- **dacă ordonarea este după monedă**, se listează cursurile pe monede în ordine cronologică inversă.

Cursurile de schimb mai vechi se pot șterge cu *ștergere selectivă*, selectând perioada (anul, luna) de șters. Totuși anumite cursuri de referință se pot păstra. Punând de ex. filtru N pe coloana ca Ultima zi/lună se vor păstra cursurile din ultimele zile ale lunilor.

Vezi prevederile legale privind cursul valutar de utilizat ...

3.2.8. Constante și funcții

În forma livrată aplicația conține o serie de constante sau funcții a căror utilitate este descrisă în paragrafele referitoare la:

- scadența de plată,

- plafonul de numerar pentru operații din casă
- procentul de penalitate aplicat
- procentul de discount aplicat
- perioada de început a evidenței în hMARFA etc.

3.2.9. Numerotare documente

Meniul servește la evidența plajelor de numere alocate facturilor, care trebuie raportate în Declarația 394. În plus, cu ajutorul descrierii, la adăugare documente, se pot incrementa numerele atât pentru mai multe seturi de facturi utilizate simultan, cât și pentru alte documente de ieșire.

⚠ Modul de lucru este mai complex, operatorul trebuie să cunoască atât modul de lucru, cât și efectul informațiilor introduse.

[Vezi detaliile ...](#)

3.2.10. Notițe

În meniul Notițe se pot introduce de către utilizator/distribuitor o serie de informații utile, corecții de făcut, personalizări etc.

Tipul - se pot defini mai multe, la livrare sunt date câteva tipuri predefinite, cum ar fi:

- ! - Atenție/scadențar/de făcut - de ex. dacă există credite, se poate anexa scadențarul sumelor de virat lunar
- !H - Observații pentru HAMOR Soft - utilizatorul poate să lase observații pentru distribuitor
- DOC - Documentație - distribuitorul poate să descrie implementările particulare efectuate pentru utilizator
- LUC - Lucrare - distribuitorul poate să țină evidența lucrărilor efectuate
- NOT - Notiță - descrierea unor situații particulare rezolvate etc.
- UPG - Upgrade - se generează prin procedura de upgrade un fișier log cu diverse evenimente/atenționări, acesta se va insera aici. Upgradeul mai poate insera și atenționări. Dacă se descarcă updateuri, și pentru acestea se generează câte un rând cu data descărcării, iar în conținut se evidențiază și modificările efectuate.

Operațiile posibile pentru o poziție se pot apela cu F10:

- Vizualizare cu editor extern
- Modificare cu editor extern
- Accesare anexe - se deschide un catalog în care se pot atașa diverse fișiere la notița respectivă.

Același fișier se poate accesa și din **hMARFT**, meniul **Init.**

3.3. Părți

Acest meniu principal este compus dintr-o serie de cataloage, care la un loc formează partenerii utilizatorului. Partenerii - furnizori, clienți, bănci, debitori sau creditori diverși etc. pot fi atât firme, cât și persoane, dar în cazul mișcărilor interne partenerii pot fi și secții sau gestiuni.

Firme

a) Descriere generală

Aici se vor introduce partenerii utilizatorului hMARFA, furnizori, clienți, diverse instituții, chiar alții cu care putem avea relații de orice fel.

Firma este definită printr-un cod de firmă unic, ales de utilizator (numeric sau alfabetic), inițialele firmei, denumirea mai lungă, codul fiscal, adresa, informații de contact, codul IBAN etc. Cu Modificare Observații se poate edita o fereastră în care se pot introduce și orice alte informații utile. Programul verifică codul fiscal, codul IBAN introdus - chiar ajută la completarea lui. Pentru detalii vezi [Verificarea introducerii codului IBAN](#).

În afară de inițialele firmei este obligatorie completarea localității în care se află firma respectivă, după care se poate salva cu **Ctrl W**.

La Adăugare, Modificare firmă se verifică dacă a mai fost introdusă încă o firmă cu același CIF, dacă e cazul se emite un mesaj de atenționare (se permite pt. puncte de lucru etc.). În acest caz se poate utiliza și adăugarea prin copiere.

Dacă există mai multe firme cu același CIF, este necesar ca una să fie numită sediul principal - trebuie marcat cu „P” în câmpul Tip. Denumirea și datele acesteia se vor folosi la Extrasul de cont și la D394.

În Tip se mai poate preciza și calitatea - dacă este un furnizor sau client, partener afiliat (&) - vezi în cap. referitor la TVA etc. Se pot defini și alte tipuri.

În Firme, în *Vizualizare/Pagina web* se lansează site-ul firmei, dacă adresa este înscrisă în câmpul Web.

La adăugare documente, din fereastra de ajutor apelabilă cu F1, cu F10 apare lista operațiilor posibile, și aici apare posibilitatea de a lansa pagina web.

🟡 La **adăugare firmă nouă**, cu F3 se poate introduce la început CIF-ul. Astfel, se vor prelua datele firmei de pe site-ul MFP.

- În **Firme**, cu F10 se pot lansa următoarele operații de căutare:
 - **Verificare pe RO e-Factura** - este lansat Registrul RO e-Factură de pe ANAF. Cu CTRL V se preia CIF-ul firmei pe care ne-am poziționat. Se mai introduce codul de validare și se află dacă firma respectivă este înscris în acest registru.
 - **Lista firme pe RO e-Factura** - apare un fișier tip CSV pentru toți partenerii din Firme. În ultima coloană este înscris „D” pentru firmele care sunt înscrise în sistemul RO e-Factură.
 - **Registrul nonprofit/cult** - firma poate fi căutată în acest registru
 - **Registrul agricultorilor** - firma poate fi căutată în acest registru
 - **Căutare firme pe MFP: jud, nume** - date firmă de la MFP, informații fiscale, bilanțuri
 - **Căutare județ, cod poștal** - căutarea localității, identificare județ și cod poștal
 - **Căutare cod poștal** - căutarea informațiilor de mai sus pe site-ul Poștei Române
 - **Căutare pe VIES** - link la pagina de verificare a codului VIES.

Detalii în cap. *Situații de verificare parteneri ...*

b) Consultare stare firme pe ANAF

Vezi detalii în cap.8.8.

Persoane

Se pot introduce persoanele cu care poate avea legături utilizatorul hMARFA. Persoanele se pot lega și de firmele în care lucrează.

Persoanele se identifică cu un cod de 5 caractere (este sugestivă o codificare în care primele 3 caractere sunt literele cu care începe numele, iar ultimele 2 sunt primele litere ale prenumelui).

⚠ Dacă se utilizează și alte aplicații în care apar Firme/Persoane și acestea sunt într-un fișier comun (depinde de modul de organizare a bazelor de date), actualizările dintr-un program se reflectă și în celălalt.

Gestiuni, secții

Despre utilizarea conceptelor *secții* și *gestiuni*, în cadrul aplicației s-a relatat mai pe larg în cap. 2.2.1., respectiv cap. 2.2.2.

Localități, județe, țări

Cataloagele respective se utilizează în cadrul aplicației pentru completarea mai rapidă a datelor care se referă la firme sau persoane, unde ele apar în câte o fereastră de ajutor (cu apăsarea tastei F1) la completarea câmpului. Utilizatorul poate să completeze datele după necesități.

Codurile poștale pentru localități mai mari se completează manual, din catalog sau de exemplu de pe pagina Poștei Române.

Sunt introduse principalele localități din România, utilizatorul poate să adauge și alte localități din țară sau din străinătate.

⚠ Codul de 2 caractere pentru țări este utilizat și în Declarația 394, deci este necesară respectarea acestei codificări.

În **Localități**, cu F10 se pot lansa următoarele operații:

- **Căutare județ, cod poștal** - căutarea localității, identificare județ și cod poștal
- **Căutare cod poștal** - căutarea informațiilor de mai sus pe site-ul Poștei Române.

3.4. Tipuri

3.4.1. Tipuri de jurnale

Meniul servește la definirea tipurilor de jurnale în care se vor înregistra documentele culese sau elaborate în cadrul aplicației. Un tip de jurnal este definit printr-un cod. La înregistrarea sau elaborarea documentelor, fiecare document (recepție, factură, extras de cont etc.) va fi grupat într-unul din tipurile de jurnale definite.

Jurnalele se pot grupa în *familii de jurnale*, rezultând ierarhii de jurnale. Structura ierarhică este definită de codul jurnalului. Jurnalele de la ultimul nivel sunt jurnale propriu-zise, iar cele de la nivele

superioare sunt familii de jurnale.

Jurnalele se detaliază după necesități. De exemplu:

```

MIB      - jurnal bancă
  MIBL    - jurnal bănci în lei
    MIBL1 - jurnal bancă XXX cont xxx
    MIBL2 - jurnal bancă YYY cont yyy
  MIBV    - jurnal bănci în valută
    ...   ...   ...
MIC      - jurnal casă
    ...   ...   ...   ...

```

La contarea documentelor, care se execută la sfârșitul lunii, înregistrările contabile își vor păstra proveniența (cel puțin a familiei de jurnal în care este înregistrat documentul) și ca urmare, pentru fiecare familie de jurnal sau chiar tip de jurnal se va crea un jurnal contabil corespondent. Utilizatorul care dispune de aplicația de contabilitate **hCONT**, va putea „importa” aceste jurnale pentru a le cuprinde în registre-jurnal auxiliare.

La intrarea în fișier se observă jurnalele care pot fi create în hMARFA. Cele referitoare la conturi curente sau casă se adaptează conturilor bancare concrete ale utilizatorului și registrelor de casă - dacă sunt mai multe puncte de încasare-plată. După această operație se pot închide (Tip hMARFA=„N”)/șterge jurnalele care nu se folosesc. Dacă dorim să vedem și jurnalele auxiliare pe care le avem în programul de contabilitate, trebuie să ștergem filtrul **D**, pentru aceasta ne putem deplasa cu cursorul apăsând de mai multe ori simultan tastele **Ctrl ←** sau **Ctrl →**.

Unele liste - care conțin date din toată familia de jurnale - pot fi lansate numai după ce filtrul **D** a fost șters - de exemplu, lista *Solduri jurnale*.

3.4.2. Tipuri de documente

În aplicație există 3 categorii mari de tipuri de documente:

- de intrare-recepție a stocurilor și înregistrare a facturilor furnizori
- de ieșire a stocurilor și înregistrare a facturilor clienți
- de încasări și plăți

Aceste categorii sunt delimitate în hMARFA printr-un cod de jurnal predefinit:

- MR - recepții-intrări
- MV - ieșiri-vânzări
- MI - încasări și plăți

Fiecărui tip de document îi corespunde ceva specific, astfel încât aparent se lucrează cu mai multe tipuri de documente față de practica obișnuită. De fapt este vorba numai de diferențe în modul de contare, de listare, facilități suplimentare, operațiuni specifice și altele.

De exemplu:

De regulă, documentul de recepție este NIRI, însă pentru recepția cheltuielilor deductibile fiscal numai în proporție de 50% pentru autovehicule, a fost definit ulterior documentul NIRI7.

Prin urmare, un document de un anumit tip va putea fi înregistrat după caz într-un jurnal sau altul, în funcție de operația economică pentru care este folosit și poate fi tratat diferențiat din punct de vedere contabil.

Dacă ștergem filtrul „D”, se poate vedea care sunt documentele utilizabile în versiunea actuală a aplicației. Ultimele 3 coloane dau indicații asupra circuitului documentelor și a părților implicate.

De exemplu, în cazul BCM - Bon de consum materiale:

- *emitentul* documentului este o secție (S);
- *expeditorul* materialelor date în consum este o gestiune de materiale (G) - o magazie, etc;
- *destinatarul* este aceeași secție (S) care a emis documentul, pentru că aici vor intra materialele spre consum.

Pe parcursul utilizării programului în ferestrele de ajutor o să apară diferiți expeditori sau destinatari în funcție de aceste criterii. Dacă ne deplasăm cu filtrul din ultimul rând sub aceste coloane, apăsând tasta F1 o să apară semnificația prescurtărilor folosite.

Detalii privind caracteristicile documentelor ...

Din punct de vedere al rațiunii creării documentelor din aplicație trebuie să distingem 3 **categorii**:

1. *documente justificative primare* - sunt create cu scopul de a fi listate și utilizate în contabilitate ca documente primare - factură, bon de consum, etc.
2. *documente cumulative* - sunt create pe baza altor documente primare, de intrare sau interne și ele devin astfel documente justificative - registrul de casă, borderoul cecurilor depuse, etc.
3. *documente pentru operații specifice* - acestea sunt create pentru a realiza contarea unor operații de încasări și plăți care se realizează fără un document primar (ex. pe extrasul de cont - plată comision, încasare dobândă - băncile de regulă înscriu numai un număr de tranzacție, sau pentru reevaluarea disponibilităților în valută, a soldurilor clienților și furnizorilor externi etc.).

Ce înseamnă validarea și anularea (invalidarea) unui document ?

Un document creat în hMARFA se poate afla în principal în două stări **Validat**, respectiv **Anulat**.

Starea documentului se poate vedea de exemplu în meniul **Facturi/leșiri** atât pe ecranul de fișier prin conținutul coloanei „St” (stare), cât și la vizualizarea documentului în rubrica Stare din „capul” Documentului.

Dacă această rubrică conține litera „V”, atunci documentul este în stare Validat, în caz contrar nu este validat, deci este în starea Anulat.

Afișare variabile din Formule documente

Afișare variabile VAR_MI, MR, MV - variabilele care apar prin apelare ajutor cu F1 la editare Formular. Formulele sunt afișate cu editorul extern implicit pentru TXT, cu NotePad sau cu NotePad++.

3.4.3. Dicționar

În fișierul Dicționar se află unele poziții de catalog utilizate în cadrul unor codificări, ferestre de ajutor etc. din program. Față de varianta livrată, acestea se pot completa în cadrul unor personalizări ale aplicației.

3.4.4. Parametri

Conțin o serie de indicații, setări privind modul de funcționare a unor operații, se modifică numai de către distribuitor!

În cadrul documentelor, se pot apela cu F1 parametrii aplicabili acestora.

Lista de parametri utilizați la documentele de intrare ...

Lista de parametri utilizați la documentele de ieșire ...

Lista de parametri utilizați la documentele de încasări/plăți ...

În ferestrele de ajutor Nomenclator articole, Firme, Persoane, Secții, Localități coloanele care apar sunt configurabile din Parametri prin inserarea lor în variabila HLP_COL := ... Pot fi incluse și câmpuri suplimentare.

În Parametri se pot introduce opțional și alte cataloage personalizate care pot fi vizualizate în fereastra Nomenclator articole, după modelul TARIC3.

Modificare Parametri

Parametrii se pot modifica cu editor extern tastând F6. Editorul va fi NotePad sau NotePad++, în funcție de setarea din *Parametri*.

```
[TIPURI_DOCUMENTE]
...
//Editor extern formula
// FRL_EXT := "notepad.exe"
FRL_EXT := "notepad++.exe -nosession -multiInst"
```

Simplificare completare rânduri în Recepții

La loturile de intrare, câmpurile:

- *Ambalat în, UM* sunt completabile/modificabile, dacă în Parametri tdoc este setat: **u**
- *Data expirare și Observații* sunt completabile/modificabile dacă în Parametri tdoc este setat: **o**

Dacă se dorește închiderea câmpurilor de mai sus, în *Tipuri de documente* din documentele de intrare NIRI etc. se șterg acești parametri. Astfel, adăugarea rândurilor va deveni mai rapidă, cu mai puține „Enter-uri”.

Alte recomandări pentru dezvoltatori ...

3.5. Intrări

3.5.1. Recepții/Intrări

3.5.1.1. Jurnalele de recepții

Acest meniu servește la adăugarea documentelor de intrare a diferitelor stocuri în gestiunile proprii.

Tipurile de documente care se pot crea în acest jurnal de recepții se pot alege dintr-o fereastră care apare la operația de Adăugare și ele sunt de tipul: notă de intrare-recepție, bon de predare produse finite, etc. În acest capitol ne vom rezuma la unele probleme general valabile de operare, urmând ca problemele de întocmire concretă a documentelor de diferite tipuri să fie prezentate în capitolul următor.

Familia de jurnale de recepții este codificată cu MR, iar în cadrul acesteia se pot defini după genul de activități desfășurate jurnale de ultimul nivel cum sunt:

MRIM - Recepții materiale, mărfuri
MRIX - Recepții cheltuieli
MRP - Recepții produse
MRS - Recepții servicii

Dacă dorim să vedem pe același ecran toate intrările, pe fereastra de intrare în jurnale trebuie șters filtrul implicit „J” și atunci putem intra direct în familia MR. În cadrul fiecărui jurnal sunt predefinite tipurile de documente specifice cu care se poate lucra.

! Unele liste care se referă la totalitatea recepțiilor se pot obține numai cu filtrul implicit „J” șters, deci numai când vedem la un loc toate jurnalele de intrări! De exemplu:

- Facturi de plătit (în lei sau valută)
- Facturi scadente (în lei sau valută)

3.5.1.2. Documentul de recepție

Recepțiile se pot vedea pe ecran după mai multe criterii de grupare, pe diverse Ferestre.

Cu **Vizualizare** se pot vedea toate datele documentului selectat, inclusiv rândurile acestuia. În cazul rândurilor, acestea se pot vedea mai detaliat:

- se văd loturile de intrare - apăsând tasta F10, care indică apăsarea tastelor Alt V pentru Vizualizare rânduri.
- cu Vizualizare articol se poate urmări poziția din Nomenclator aferentă rândului respectiv.

Prin **Modificare** se pot schimba datele dintr-un document deja întocmit. Dacă documentul a fost validat, trebuie să efectuăm mai întâi operația de **Anulare**, apoi reintrăm în Modificare și pe câmpurile care au un fond albastru închis putem efectua modificările dorite - de exemplu data, număr document primar, valoare, etc.

Dacă dorim să modificăm rândurile documentului, ne poziționăm cu Tab pe ultimul tabel, selectăm rândul de modificat și apăsăm F10, care arată, că rândurile se pot modifica cu Alt M sau șterge cu Alt S.

! La **Modificare** nu se pot modifica datele de genul: tipul și numărul documentului, gestiunea în care a fost recepționat lotul. Dacă dorim modificarea acestora, trebuie șters întreg documentul, sau rândul recepționat în gestiunea necorespunzătoare.

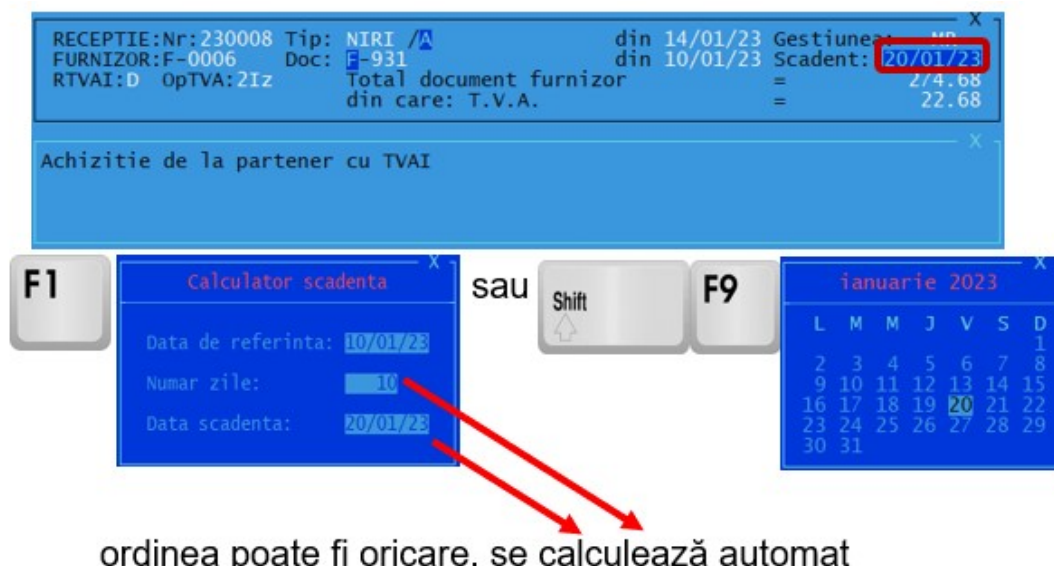
Prin **Modificare**, fără a anula documentul, putem însă schimba datele referitoare la *modelul documentului* (are sens dacă se dorește listarea sub o formă diferită), sau *scadența*. Se mai poate modifica și *Număr comandă*, ceea ce servește ori pentru urmărirea efectivă a cheltuielilor pe comenzi,

ori pentru obținerea altor informații de grupare, de gestiune, etc.

Data scadenței, dacă este modificabilă manual, rămâne accesibilă și după validarea documentului.

Astfel se poate schimba data scadenței pentru un document validat.

Cu ocazia completării scadenței, se poate apela tasta F1, și apare calculatorul de scadență cu ajutorul căruia se poate face o completare mai ușoară. Simultan, se poate apela cu Shift F9 calendarul, cu ajutorul căruia se poate selecta data dorită, sau se poate schimba numărul de zile sau data scadenței, celelalte referințe recalculându-se în mod automat.

Setare scadență plată furnizori implicită:
Cataloage/Funcții numerice

MODIFICARE CONSTANTA

Cod: SCADENTA-F
Denumire: Scadenta furnizori

Temei legal:
Ce reprezinta valoarea ? Zile calendaristice

Valoare: 10.00

Operația **Adăugare** servește pentru crearea de noi documente de intrare. Alegem tipul de document care corespunde scopului propus și ne uităm, dacă numărul acestuia incrementat de program ne convine. În caz contrar trebuie să-l suprascriem cu numărul corespunzător.

Documentele de intrare și ieșire sunt compuse din 3 *părți principale*:

1. **Capul documentului** - reprezintă datele de identificare:

- numărul intern, tipul și data documentului creat
- gestiunea (se completează numai dacă toate loturile se recepționează în aceeași gestiune)
- furnizorul
- **tipul** documentului primit, care poate fi (tastați F1):
 - **F** Factura
 - **N** Contract
 - **C** Bon fiscal cu CIF
 - **B** Bon fiscal fără CIF
 - **S** Fac.simplificată cu CIF, care nu este bon fiscal
 - **U** Fac. simplificată fără CIF
 - **X** Alte documente

- **A** Aviz de însoțire marfă
 - ⚠ Este foarte importantă selectarea tipului de document corect, deoarece pe baza acestui cod va fi preluat documentul în diverse rubrici din Declarația 394. Tipurile X și A nu se vor prelua!
 - numărul și data documentului primar - de exemplu factura pe baza căreia se face recepția
 - scadența plății (dacă are sens)
 - număr comandă (dacă se utilizează)
 - RTVAI - dacă partenerul aplică TVA la încasare:
 - D - dacă este cuprins în Registrul firmelor care aplică sistemul
 - N - dacă nu aplică pe moment regimul
 - & - dacă firma s-a marcat ca partener afiliat în Firme
 - operația TVA (un cod pe baza căruia se va cuprinde în jurnalul TVA - selectabilă cu F1)
 - sumele de total din documentul de intrare și TVA.
- 2. **Text liber** - se pot înscrie detalii referitoare la operația respectivă (explicații etc.)

Textul liber este văzut printr-o fereastră de 2 sau 4 rânduri. În timpul scrierii textului liber rândurile defilează de jos în sus. Redactarea textului liber se execută prin introducerea rând cu rând a observațiilor dorite, ținând cont că ele vor apare tipărite și pe document. Textul liber apare în document numai dacă tipul de document conține parametrul **x**. Utilizarea lui este opțională.
- 3. **Rândurile documentului**

Rândurile reprezintă de fapt intrările de stocuri din diferite articole.

Aici se pot detalia prețurile de cumpărare, se poate stabili prețul de vânzare, adaosul comercial, se poate menționa data expirării, se pot trece unele observații cu privire la lotul respectiv, se văd cantitățile intrate și stocul. Tot aici se definesc și gestiunile în care se recepționează stocul (dacă nu s-a definit o gestiune comună în capul documentului)

⚠ Aplicația hMARFA nu permite recepția de mai multe ori, într-un singur document de recepție a aceluiași articol în aceeași gestiune. În cazul în care avem pe un singur document al furnizorului același articol la prețuri diferite, procedăm astfel:

 - dacă de exemplu 2 loturi conțin articole fungibile, ele se recepționează într-un singur lot calculând prețul unitar mediu astfel:
$$Pu_{\text{Mediu}} = (Cant1 \times Pu1 + Cant2 \times Pu2) / (Cant1 + Cant2)$$
 - dacă articolele din cele două loturi nu sunt fungibile, atunci trebuie diferențiate și în Nomenclatorul de articole și vor avea coduri diferite.

Operația de stergere se efectuează numai pentru documentele care nu au rânduri, deci mai întâi trebuie șterse rândurile, unul câte unul cu **Alt+S** în cadrul operației de **Modificare**.

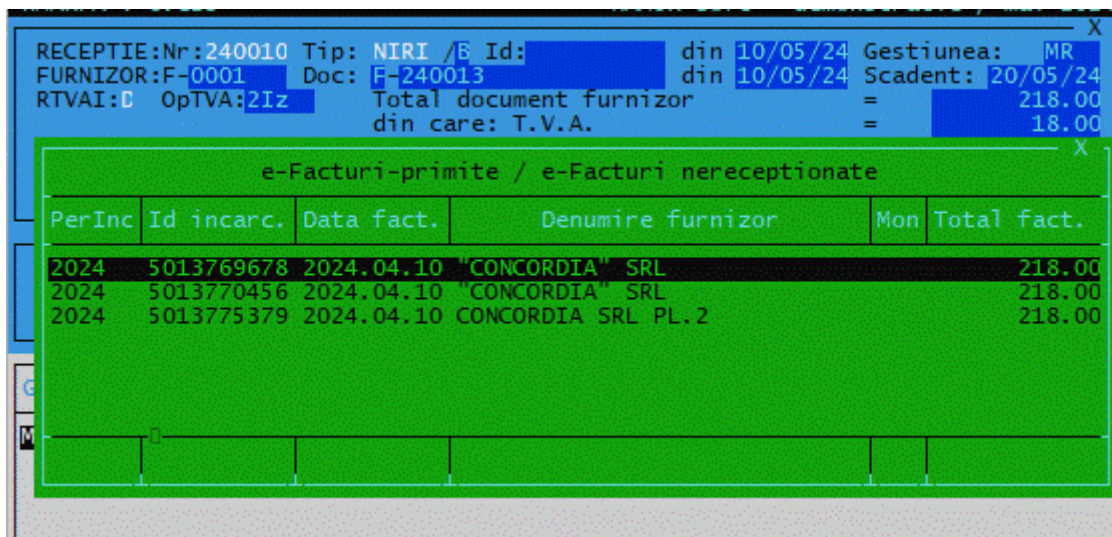
Listarea oferă în cazul documentelor de intrare mai multe posibilități:

 - **din jurnale** - documentele, liste utilizator, liste în Excel
 - **din familia de jurnale: (ștergând filtrul „J”** apar toate recepțiile și se intră în jurnalul MR..), se pot lista:
 - *facturile neplătite*, în lei sau în valută, lista se poate obține și pentru alte zile decât ziua listării. Se pot urmări și zilele de întârziere la plată.
 - *facturile scadente* - pentru ziua listării se poate alege lista 2, care se formează mai rapid, iar pentru perioadele precedente se recomandă lista tip 1, care se formează parcurgând toate încasările/plățile.

- se pot lista documentele de intrare filtrate după criteriile dorite - de exemplu de la același furnizor, în aceeași valută etc.

3.5.1.3. e-factura în Recepții

Documentul de recepție poate fi legat de e-factura primită cu Id-ul de încărcare al facturii descărcate în meniul e-facturi primite (vezi detalii în cap. de mai jos). După descărcarea documentelor, la adăugarea recepției apare câmpul *Id*. Cu opțiunea Q (e-Factură facilități suplimentare) pentru tasta F1 apare lista facturilor încă nerecepționate pentru CIF-ul respectiv, trebuie selectată factura pe care dorim s-o referim în recepție:

Fără opțiunea respectivă Id-ul se înscrie din formatul PDF al e-facturii intrate.

Pe fereastra **e-Factura** se pot studia recepțiile. Cele la care este legată o e-faktură apar aici cu Id încărcare completat în coloana respectivă. În perioada 1 iulie 2024-1 iulie 2025 nu trebuie să primim e-facturi dacă partenerul este:

- persoană fizică
- persoană juridică nerezidentă care nu a optat pentru utilizarea e-facturii din România
- asociație, partid politic, culte neplătitoare de TVA care nu utilizează opțional e-factura
- agricultor care utilizează regimul special de TVA.

3.5.2. e-Facturi primite

Operațiunile privind e-facturile trebuie lansate de aici, din operațiile de pe fereastra de intrare în meniu:

- Descărcare e-Facturi primite**
- Alte operații**

a) Descărcare e-Facturi primite

La **Descărcare e-facturi primite** apare și o fereastră cu un interval de timp pentru care se dorește descărcarea lor. Programul propune o perioadă de 24 ore + orele scurse din ziua curentă (-2 minute), dar perioada poate fi suprascrisă de utilizator. ⚠️ Nu pot fi descărcate facturi pe o perioadă mai mare

de 60 de zile, atât le va păstra ANAF pe pagina e-Factura. Facturile nedescărcate vor putea fi solicitate în scris de la ANAF, dar trebuie să dispunem de Id_Incarcare primit de furnizor și numărul facturii. Se pot descărca deodată și peste 500 de facturi primite.

Facturile se descarcă în DECL_OBL\aaaa\DOC_P. Pentru fiecare se va crea un catalog distinct cu denumirea DataIncarcare_CifPartener_IdDescarcare care va conține:

- pachetul cu extensia zip care conține factura încărcată de partener în format XML și semnătura ANAF tot în format XML, acestea fiind de fapt fișierele care conțin factura electronică
- un IdIncarcare.XML și IdIncarcare_XML.BAT, cu ajutorul căruia XML-ul se poate deschide într-un Notepad indentat pentru studiul mai ușor al datelor.

Se descarcă și mesajele trimise de furnizor, dacă există.

b) Alte operații

În **Alte operații** se regăsesc:

- **Vizualizare catalog e-Facturi** - se deschide catalogul facturilor descărcate pentru anul curent în DOC_P
- **Situație e-Facturi primite fără descărcare ZIP-uri** - se poate indica o perioadă pentru care să fie descărcată o situație în Excel, pe baza datelor din SPV cu e-facturile primite și descărcate. Situația este utilă contabilului, pentru a verifica dacă au fost recepționate toate facturile. Coloanele conțin deja și filtre, utilizatorul poate să configureze datele urmărite în acel moment. Fragment de situație:

Lista situație e-Facturi primite de la: 12-02-2024 până la 12-02-2024													
Tip	NrFac	DataFac	CifPartener	NumePartene	DataDue	Monec	TaxAmou	TotAmou	IdIncarcare	DataIncarcare	IdDescarcare	Descarcare	
FACTURA PRIMITA	240003	2024-01-31	547548	CONCORDIA SRL	2024-02-10	EUR	18,00	43,60	5007156581	2024.02.12 10:29	3010450919	Exista	
FACTURA PRIMITA	240001	2024-01-20	547548	CONCORDIA SRL	2024-01-30	RON	18,16	219,96	5007202106	2024.02.12 10:55	3010452125	Descarcate	
FACTURA PRIMITA	240002	2024-01-21	547548	CONCORDIA SRL	2024-01-31	RON	20,48	253,00	5007156973	2024.02.12 10:57	3010456583	Descarcate	
FACTURA PRIMITA	240003	2024-01-31	547548	CONCORDIA SRL	2024-02-10	EUR	18,00	43,60	5007202137	2024.02.12 10:58	3010452156	Descarcate	
FACTURA PRIMITA	240004	2024-01-31	547548	CONCORDIA SRL	2024-02-10	RON	0,23	3,30	5007156977	2024.02.12 10:58	3010452151	Descarcate	
FACTURA PRIMITA	240006	2024-02-12	547548	CONCORDIA SRL	2024-02-22	RON	19,32	236,47	5007202162	2024.02.12 10:59	3010456623	Descarcate	
FACTURA PRIMITA	240004	2024-01-31	547548	CONCORDIA SRL	2024-02-10	RON	0,23	3,30	5007202446	2024.02.12 11:16	3010456927	Descarcate	

- **e-Parametri** - pentru setarea modului de operare de către administratorul sistemului.

c) Operații în e-Facturi primite

În acest fișier se văd numai facturile primite, dar încă nerecepționate.

- dacă partenerul a existat deja în Firme, codul lui va fi completat de program
- dacă apare un furnizor nou, câmpul Cod furnizor încă nu va fi completat. Cu *Modificare/e-Factura primită* pe câmpul Cod furnizor se apasă F1, la care apare fereastra de ajutor cu lista firmelor. Din lista de operații care se poate apela cu F10 se alege Adăugare. La adăugarea noii firme cu F10 apare operația Date furnizor din XML. Astfel, datele noului partener se completează din XML-ul descărcat.

Furnizorul este identificat după CIF. În unele cazuri, în Firme același CIF poate fi atribuit de exemplu mai multor magazine, subunități sau poate partenerul și-a schimbat denumirea și a fost introdus de mai multe ori. În acest caz în Cod furnizor va apare codul N*CIF, urmând ca operatorul să înscrie firma corectă.

⚠ La descărcare, nu se descarcă de la ANAF și formatul PDF, deoarece descărcarea pentru multe facturi ar dura foarte mult. PDF-ul se generează cu același program ca la ANAF, în același catalog cu

factura descărcată în 2 variante:

- la lansarea cu F10 a operației **e-Factura primită**, unde apare o listă de operații suplimentare, din care se alege prima, **Vizualizare e-Factura în PDF**
- tot din lista de operații de mai sus, lansând **Vizualizare catalog e-Factura**.

Alte operații care se pot efectua din *e-Facturi primite*:

- **Vizualizare e-Factura în XML** - factura se deschide în format XML, pentru a vedea conținutul complet.
- **Descarcare ZIP e-Factura din nou**

Celelalte comenzi care se lansează cu F10:

- **Receptii** - arată recepțiile care s-au executat deja. ⚠️ Prezentă numai cu opțiunea Q. Există și Fereastra Recepționate tot în acest meniu
- **Setare receptionat selectiv** - funcționează în 2 moduri, în funcție de varianta implementată:
 - în varianta de bază - se selectează o perioadă de descărcare, un furnizor, sau numai o factură și se lansează operația. Astfel, pozițiile selectate „se mută” în fereastra Recepționate. Dacă selecția nu s-a efectuat în mod corespunzător, se poate modifica individual fiecare factură schimbând câmpul Recepționat? în NU.
 - cu opțiunea Q se procedează la fel ca mai sus, dacă știm că o parte din facturile descărcate au fost recepționate deja și nu mai dorim să introducem **IdIncarcare** sau alte informații din XML în Receptii. Modul de lucru normal în acest caz este recepția asistată, adică la adăugarea recepției se preiau din XML datele pentru capul recepției. Astfel, dacă recepțiile au fost legate de XML cu **IdDescărcare**, facturile descărcate vor „dispare” din fereastra Nerecepționate și se vor vedea pe fereastra Recepționate.
- **Conectare e-factura la recepție** - în fereastra de ajutor care apare, cu F1 apare lista recepțiilor pentru partenerul respectiv. Se poate alege recepția la care se dorește legarea e-facturii primite. Astfel, nu mai este necesară anularea și revalidarea recepției.
- **Mesaj la vanzator** - se pot trimite mesaje în SPV, în cazul în care cumpărătorul are obiecții, observații asupra facturilor primite.
- **Consultare stare firma (F3)** - dacă se dorește consultarea stării firmei pe care este poziționat cursorul la ANAF.

d) Pentru a recepționa o e-faktură se pot folosi 3 variante de lucru:

1. Recepția încă nu este făcută. Adăugați o recepție în jurnalul corespunzător și cu F1 completați **IdIncarcare** pentru e-factura de care vreți să legați recepția.
2. S-a receptionat deja factura pe baza formatului clasic primit (pdf, hârtie). Selectați în *e-facturi primite*, cu F10, operația **18-Setare receptionat**. Cu F1 apare o fereastră în care este selectată recepția pe baza criteriilor: dată, furnizor, total valoare, dacă există. Cu Enter se reține în recepție **IdIncarcare** e-factura și e-factura apare ca recepționată și în meniul *e-facturi primite*.
3. Se descarcă e-facturi în luna curentă, dar pentru perioade precedente, furnizorii trimițându-le cu întârziere. Dacă nu se dorește aplicarea metodei de la varianta 2 de mai sus, se poate alege operația **17-Setare receptionat selectiv**. În acest caz **IdIncarcare** nu va mai apare în capul recepției, însă facturile vor dispărea de pe fereastra *e-facturi primite* - Nerecepționate și vor apare pe fereastra Recepționate. ⚠️ Înainte de lansarea operației este recomandat să selectăm partenerul sau perioada pentru care dorim să se efectueze operația, altfel vor apare ca recepționate toate e-facturile din acest

fișier.

Ecrane demonstrative pentru variantele de mai sus:

RECEPȚIE: Nr. 210005 Tip: NRI / Id: din 31/01/24 Gestiu: Scadent: / /
FURNIZOR: F- Doc: / /
RTVAI: OpVA 212 Total document furnizor = 0.00
din care: T.V.A. = 0.00

PerInc	Id incarc.	Data fact.	Denumire furnizor	Mon	Total fact.
2024	5009299319	2024.01.20	TOURIST SA		219.96
2024	5009325841	2024.01.31	EXTAZ-SEE SA		253.00
2024	5009325842	2024.01.31	TABCOM SRL		3.30
2024	5009363825	2024.01.20	SOFT NOU SRL		219.96
2024	5009363826	2024.01.31	CALCUL SRL	EUR	43.60
2024	5009419070	2024.01.31	EXTAZ-SEE SA	EUR	43.60
2024	5009443851	2024.03.19	"CONCORDIA" SRL	EUR	10.90

1

e-Facturi-primate / Nereceptionate

Jurn.	Tip	Nr.rec	Document furnizor	Data fur	Furnizor	Valoare lei	St.
MRIX	NRI	240002	F240001	24.01.20	F-0006	219.96	V

MR 24.01.20 F-0006 219.96

2

e-Facturi-primate / Nereceptionate

PerInc Id incarc. PerFac CIF furnizor

2024	5009443851	202403	RO547548
2024	5009777163	202403	RO2522477
2024	5009840768	202403	270112111115

Operatii / e-Factura primita

11 e-Factura primita
14 Recepții
17 Setare receptionat selectiv
18 Setare receptionat
21 Consultare stare firma (F3)

202403

3

e) Ferestre

Există mai multe ferestre:

- Nereceptionate - sunt cele descărcate recent, care încă nu s-au recepționat. Fără opțiunea Q acestea se marchează manual. Cu opțiunea Q ele „dispar” din fereastră după legarea Id-ului lor de recepție.
- Receptionate - apar e-facturile deja recepționate
- Toate - apar toate din cele 2 ferestre precedente
- Toate/Observatii - utilizatorul poate să înscrie observații la orice factură descărcată, pentru evidența proprie
- Toate/Valori - aici apare și valoarea facturii.

f) Operații în Recepții/Intrări

Pentru a recepționa e-facturile descărcate, în jurnalele obișnuite de recepții, se intră în jurnalul utilizat (ex. MIRIM, MRIX etc.).

Dacă s-a implementat și *Opțiunea e-Factura plus (Q)*, se va opera în modul descris în capitolul dedicat opțiunii, utilizând „asistentul cap recepție”.

Fără opțiunea Q: se lansează formatul PDF al facturii din *e-Facturi-primate* și se înscriu datele manual.

g) Mesaje trimise din e-Facturi primite

În cazul în care avem diverse obiecții asupra facturilor intrate, se pot trimite mesaje către vânzător.

Mod de operare:

- după descărcarea e-facturilor în **e-Facturi primite**, ne poziționăm pe factura în legătură cu care se dorește transmiterea mesajului
- cu F10 apare și operația **Mesaj la vânzător**, de unde se poate alege după caz:
 - Trimitere mesaj nou - apare o fereastră în care se poate înscrie direct mesajul
 - Vizualizare mesaje trimise - apare o fereastră de ajutor cu mesajul/lista de mesaje trimise în legătură cu factura respectivă.
 - pe fereastra *Mesaje trimise* o să apară „D” în col. **Mes** la facturile la care s-au atașat mesaje.

h) Schema generală a trimiterii mesajelor

CUMPĂRĂTORUL	VÂNZĂTORUL
Trimite mesaj către vânzător referitor la o e-faktură primită	Primește mesajul
1.Întocmește mesaj referitor la o e-faktură primită și o încarcă în SPV. Cu F10/Mesaj la vânzător, Trimitere mesaj nou, Completare text, Trimiteți mesajul ? D	
2.Descărcare e-Facturi primite se descarcă și mesajul/mesajele transmise în catalogul facturii, în subcatalogul MESAJ și în e-facturi primite pe fereastra 07-Mesaje trimise pe coloana Mes apare D	1.Descărcare e-facturi trimise (ZIP), împreună cu e-facturile trimise se descarcă și mesajele primite de la cumpărător. În fereastra 2-e-Facturi în coloana EfSta facturile pentru care a primit mesaj vor fi marcate cu 4M
3.Vizualizare mesaj transmis F10, 19-Mesaj la vânzător, se afișează mesajul/mesajele și Enter	2.Vizualizare mesaj primit, Vizualizări, Vizualizare mesaje primite de la cumpărător, se afișează mesajul/mesajele și Enter

3.5.3. Loturi de intrare

Loturile de intrare sunt de fapt articolele care au fost recepționate cu un singur document de intrare, având specificul, că pe tot parcursul mișcării lor, ele își păstrează proveniența, adică vor fi legate de documentul de intrare în unitate. Loturile se pot vedea pe ecran, chiar dacă stocul s-a epuizat sau este negativ.

Cu ajutorul meniului **Fereastra** se pot vedea detalii despre denumirea loturilor, furnizori, număr comandă etc.

Cu **Vizualizare** se pot vedea pe ecran cantitățile intrate, prețurile. Dacă folosim tastele Page Up, Page Down, ne putem deplasa direct de pe un articol pe altul.

Cu F10 se pot lansa:

- Vizualizare articol
- Receptie/document intrare

Se pot lista - după filtrările necesare- datele de intrare ale fiecărui lot.

Liste utilizator:

- lista adaos comercial calculat relativ la valută
- loturile de stoc la:

- preț unitar de cumpărare
- preț unitar contabil
- preț unitar cu ridicata
- preț unitar de înregistrare
- preț unitar livrare catalog
- preț livrare valută din nomenclator
- preț unitar vânzare catalog

Se pot obține diverse situații și în Excel.

3.5.4. Furnizori/articole

Meniul servește pentru evidența posibilităților de achiziție pentru unele articole. Astfel, utilizatorul își poate nota firmele de la care se pot aproviziona anumite articole - din oferte primite, din experiența acumulată, la un loc cu eventualele observații - condiții de livrare, de plată, de transport, calitatea produsului etc.

3.6. Stocuri

3.6.1. Loturi de stoc

Stocurile se văd pe ecran pe loturi, adică cu documentul de recepție atașat. Schimbând ecranul cu **Fereastra**, se pot afla detalii despre denumire, prețul de vânzare și contul de stoc pe care se contabilizează mișcările articolului respectiv.

Stocurile pot fi urmărite simultan după mai multe criterii, după cum dorește să le vadă utilizatorul:

- stocuri dintr-o gestiune
- stocuri dintr-un anumit articol
- stocuri mai mari decât o anumită cantitate
- stocuri intrate cu un anumit document de intrare etc.

Aceste criterii se pot obține prin poziționarea filtrului în coloanele dorite și introducerea ca filtru a condițiilor dorite.

La **Vizualizare** cu F10 se pot lansa:

- Vizualizare articol
- Recepție/document intrare.

În cadrul operației de **Modificare** la Loturi de stoc se pot modifica doar adaosul comercial sau prețul de vânzare, data expirării și observațiile.

Operația de **Modificări selective** are două opțiuni:

- **Recalculare selectivă prețuri** - prețurile de livrare și vânzare a stocurilor sunt recalculate pe baza modificării prețului de livrare sau a cotei TVA, efectuate în prealabil în Nomenclatorul de articole. Înainte de efectuarea operației, apare o fereastră de avertizare.
- **Modificare grupă + conturi de stoc** - în cazul în care se dorește reorganizarea contabilității

analitice - pe baza modificărilor impuse prin Funcții de conturi.

Prin operația de **Listare** se pot obține cataloage de preț, liste cantitativ-valorice de stocuri, loturi, etc. Înaintea listării se recomandă filtrarea pe ecran a gestiunilor pentru care dorim să listăm stocurile. Se poate alege și dintr-o mulțime de *liste utilizator*.

În **Loturi de stoc** operația de Modificare selectivă/**Recalculare selectivă prețuri** funcționează astfel:

RECALCULARE SELECTIVA PRETURI			
In Loturile de stoc selectate (in afara Loturilor de tip MA-marfuri cu amanuntul)			
1 - preia pretul de livrare si vanzare in lei din Nomenclator Daca nu este completat pretul in Nomenclator, recalculeaza pretul de vanzare pe baza cotei TVA.			
2 - recalculeaza pretul de vanzare pe baza cotei TVA netinand cont de pretul din Nomenclator.			
3 - recalculeaza pretul de livrare din pretul de vanzare pe baza cotei TVA, netinand cont de pretul din Nomenclator.			
1-din Nomenclator	2-pu vanzare	3-pu livrare	Abandon

3.6.2. Fișe de magazie

Fișa de magazie în hMARFA este un raport care grupează în ordine cronologică mișcările (loturile de intrare și de ieșire) ale unui articol (produs, marfă, material etc.) în cadrul unei gestiuni.

Un articol, definit prin codul lui, poate avea una sau mai multe fișe pentru că poate exista în gestiuni diferite, cu prețuri diferite sau de proveniență diferită. Depinde de utilizator (de felul în care și-a organizat evidența), câte fișe ține pentru unul și același articol și după ce criterii.

Există două **sisteme de evidență** uzuale:

1. Unui articol i se deschide câte o *fișă nouă* pe fiecare gestiune în care intră, de fiecare dată când se recepționează un lot nou și se urmărește pe această fișă distinct epuizarea stocului. În acest caz criteriul de grupare este numărul recepției, codul articolului și codul gestiunii.
2. Unui articol i se deschide câte o fișă nouă pe fiecare gestiune în care intră numai atunci când se înregistrează *la un preț la care nu a existat până în momentul respectiv*. Stocul pe o asemenea fișă variază în ambele sensuri (scădere și creștere). Criteriul de grupare în acest caz este codul articolului, codul gestiunii + prețul contabil.

Prima variantă de evidență se folosește de regulă la firme mici cu producție de unicate și serie mică sau comerț cu sortimente puține, dar aprovizionate de la furnizori diferiți fără constanță în prețuri, condiții de livrare etc.

A doua variantă de evidență se întâlnește la firme mari care au producție de serie sau comerț cu multe sortimente, dar cu furnizori puțini în condiții stabile de preț și livrare.

Comparând cele două variante, se constată că de fapt fișele în varianta a doua sunt o reuniune a mai multor fișe din prima variantă.

Pentru a răspunde ambelor sisteme de evidență, programul hMARFA lucrează implicit în primul sistem, dar pe baza observației de mai sus dă posibilitatea utilizatorului să obțină fișele și lista de stocuri și în al doilea sistem.

Listarea fișelor de magazie se execută la cerere pe baza unor criterii:

- de extragere mișcări pentru alcătuirea fișelor
- de grupare mișcări pe fișe
- de selectare fișe pentru listare
- de ordonare fișe în cadrul unei liste
- de totalizare a mișcărilor în cadrul fișelor.

Criteriile de grupare permit utilizatorului ca prin condiții puse asupra contului contabil, a codului gestiunii, a grupei etc. din loturile de intrare, să selecteze acele mișcări din care se vor alcătui fișele.

The screenshot shows a window titled "EXTRAGERE" with two sections: "CRITERII DE SELECTARE:" and "CRITERII DE GRUPARE:".

CRITERII DE SELECTARE:

- Perioada: 01/08/23 - 31/08/23
- Cont: [dropdown menu]
- Gestiune: [dropdown menu]
- Grupa: [dropdown menu]

CRITERII DE GRUPARE:

- Fise pe conturi [D,N] : [dropdown menu]
- Fise pe gestiuni [D,N] : [dropdown menu]
- Fise pe grupe de articole [D,N] : [dropdown menu]
- Fise pe articole/Pu/Lot [' ',P,L] : [dropdown menu]

Ce înseamnă aceste criterii luate individual?

- **Contul contabil** - de exemplu se pot selecta numai materiile prime indicând contul 301
- **Gestiunea**-gruparea se va face în funcție de gestiunea de care aparține lotul respectiv. De exemplu **MR - Depozit marfuri cu ridicata**
- **Grupa** înseamnă o detaliere a apartenenței în cadrul gestiunii. De exemplu la mărfuri putem avea:

MA1	Marfuri alimentare
MA2	Marfuri alim.-tigari, bauturi
MCP	Marfuri cereale, plante tehnice
MN	Marfuri nealimentare

Criteriile de grupare a mișcărilor în cadrul fișelor permit obținerea stocurilor (soldurilor) de început de lună și rulajele lunare ale intrărilor și ieșirilor (cantitativ și valoric) pe fișe.

Balanțele sintetice sau analitice de materiale conțin date cantitative și valorice cu stocurile inițiale, intrările, ieșirile și stocurile finale. Aceste balanțe au un rol deosebit prin faptul, că se pot lista chiar și ulterior situații care reflectă stocurile de la sfârșitul oricărei luni pentru care am avut date introduse în aplicație.

Exemplu de listă Balanță sintetică în care între criteriile de grupare a figurat și contul contabil:

Balanta sintetica

luna: 07/20..

Grupa	Denumire grupa	Sold initial	Val.debit	Val. credit	Sold final
...					
301	Materii prime	0.00	1500.00	600.00	900.00
3021	-Materiale auxiliare	0.00	100.00	15.00	85.00
303	Mater. de natura ob.inv.	0.00	720.00	720.00	0.00
345	Produse finite	0.00	2500.00	2300.00	200.00
371.1	-Marfuri cu ridicata	3131.00	13646.00	11909.50	4867.50
371.2	-Marfuri cu amanuntul	0.00	66.80		66.80
TOTAL ...		3131.00	18532.80	15544.50	6119.30

! Recomandăm compararea soldurilor cu cele din contabilitate.

Listele de inventariere care se pot obține pe gestiuni la sfârșitul lunii corespund inventarului scriptic. După inventarierea faptică se trec manual pe aceste liste stocurile găsite la fața locului și se calculează diferențele în plus sau minus.

De exemplu:

Lista de inventariere
Data: 31 decembrie 20..

Nr. crt.	Denumirea bunurilor inventariate	Codul sau nr.inventar	CANTITATI				PRET UNITAR	VALOAREA CONTABILA		DEPRECIEREA	
			U.M.	Stocuri	Diferente			Valoarea	Diferente	DE	
				Faptice	Scriptice	Plus	Minus			INVENTAR	Valo-Motiv
										area	(cod)

GESTIUNEA: MR -> Depozit mărfuri cu ridicata

1. Cafea solub. marca M-CAFEA SOLUB. G	1455.000	72.25	105123.75			
2. Cafea solub. marca M-CAFEA SOLUB. G	300.000	80.00	24000.00			
3. Cafea solub. marca M-CAFEA SOLUB. G	350.000	81.00	28350.00			
4. Detergent marca.. M-DETERGENT A KG	160.000	55.00	8800.00			
5. Detergent marca.. M-DETERGENT A KG	1060.000	70.00	74200.00			
6. Făină albă M-FAINA KG	500.000	18.90	9450.00			
7. Pahare cristal M-PAHAR CRISTALSET	9.000	85.00	765.00			
8. Țigarete marca... M-TIGARETE B CAR	300.000	3.50	1050.00			

TOTAL GESTIUNE

251738.75

3.7. Ieșiri

3.7.1. Facturi/ieșiri

Meniul Facturi/ieșiri este locul în care se întocmesc sau se introduc documentele de ieșire a diferitelor articole, de tipul: aviz de expediție, aviz de însoțire marfă, factură, bon de consum, documente de retur etc.

În cadrul ieșirilor ecranul poate fi schimbat cu meniul **Fereastra**, astfel putem studia datele documentelor de ieșire, grupate în funcție de valuta utilizată, detalii despre clienți sau comenzi, retururile, numerotarea documentelor, date TVA și codurile OpTVA utilizate, centrele de venituri/cheltuieli, datele delegaților, eventual câmpurile suplimentare utilizate.

3.7.1.1. Documentele de ieșire

Documentele de ieșire au o structură asemănătoare celor de intrare - au de obicei cap document, text liber și rânduri.

În cadrul documentului de ieșire, pe rânduri, se pot lansa cu tasta F10:

- Vizualizare - lot de ieșire
- Vizualizare articol - articolul din Nomenclator
- Lot de stoc - stocul existent
- Document intrare - recepția din care provine lotul.

Operațiile de **Adăugare și Ștergere** se efectuează la fel ca și în cazul documentelor de intrare și au fost descrise mai sus.

La operația de **Modificare** documentele de ieșire au o serie de particularități, care vor fi descrise la tipurile de documente. Se poate indica tipul de document și codul acestuia pentru Declarația 394, iar pe rânduri, în afară de simpla modificare, se pot lansa o serie de operații suplimentare cu tasta F10.

Liste:

- *listare factură/document de ieșire* - se listează documentele de ieșire create pentru a fi verificate, semnate etc. Documentele se pot lista pe imprimate în prealabil tipărite sau pe hârtie albă. Documentele completate de mână se introduc în program pentru o evidență completă, dar nu se listează.
- *trimitere e-mail* - apare numai în cazul opțiunii respective
- *facturi neîncasate* - după înregistrarea documentelor de încasare de care dispunem la un moment dat - în meniul Încasări/Plăți - se poate lista situația facturilor neîncasate. Dacă nu se specifică data, lista se formează pentru data curentă. Se pot specifica alte date calendaristice, de exemplu ultima zi a lunii precedente, atunci însă lista se formează puțin mai încet. Lista conține și informații referitoare la facturile scadente la data respectivă și calculează numărul de zile de întârziere. Aceeași listă se poate obține separat și pentru facturile în valută neîncasate, reevaluate la cursul de schimb din ziua listei.
- *facturi scadente* - ca și în cazul precedent, se poate specifica ziua în care dorim să obținem lista. Apare o fereastră, în care putem opta pentru:
 - lista **Tip 1** - scadența poate fi stabilită și pentru o dată anterioară, de exemplu pentru sfârșitul lunii precedente
 - lista **Tip 2** - este mai rapidă, dar nu permite o dată mai mică decât data ultimei facturi/plăți. Reamintim, că coloanele pentru această situație se pot modifica conform celor descrise la Funcții numerice.
- *lista facturilor* - se obțin liste după diverse criterii alese de utilizator. Cu ajutorul tastelor **Ctr l** ← sau **Ctr l** → ne deplasăm în ultimul rând de pe ecran (ecranul fiind schimbat cu meniul Fereastră în poziția dorită) și putem introduce mai multe criterii de filtrare în mai multe coloane. Exemplu: Care au fost vânzările către firma F-0003 din anul 2023 cu valoare mai mare de 1000 lei? (vezi figura de mai jos). Ne poziționăm cu Fereastra la (1.Facturi-lei) și introducem următoarele filtre:
 - în coloana Data: 2023
 - în coloana Client: F-0003
 - în coloana Total fact.: >1000

Dacă sunt mai multe poziții, acestea se listează cu *Lista facturilor*.

Facturi/iesiri [1. Facturi-lei]													
Fereastra		Vizualizare		Modificare		Adaugare		Stergere		Listare		Esc-revenire	
Jurn.	Tip	M	Nr.fac	Data	Client	Total fact.	De incasat	ZInt	Stare				
MVF	TFAC	A	230005	2023.01.17	F-0003	12887.54	0.00		V				
MVF	TFAC	H	230013	2023.01.23	F-0003	1950.05	950.05	224	V				
MVF	TFAC	A	230017	2023.08.21	F-0003	2975.00	2975.00	14	V				
				▲ 2023	F-0003	>1000							

- *liste utilizator:*
 - lista bonurilor de casă
 - facturi neîncasate pe clienți
 - ieșiri de mărfuri din magazin (Raport de gestiune)
 - lista facturilor emise
 - lista facturilor de export
- *situație în Excel:* Facturi/ieșiri

3.7.1.2. e-facturi emise

a) Întocmirea e-facturilor

Se vor utiliza modelele obișnuite de facturi. Ele pot fi listate și în PDF, dacă se dorește:

- trimiterea facturilor și prin email
- anexarea PDF-urilor în XML-ul generat, astfel se va putea deschide de acolo de către cumpărător în formatul obișnuit în anii precedenți.

⚠ Menționăm, că variantele de mai sus nu înlocuiesc e-factura.

b) Fereastra **e-Facturi** și noțiuni

Pe această fereastră se pot vedea:

- **Nr.fac** - numărul intern al facturilor. La generarea XML din hMARFA fișierul se numește NrFac_XML.
- **Id Încărcare** - este numărul dat de ANAF în SPV/Facturi electronice cu ocazia încărcării facturii în XML
- **Id Descărcare** - este numărul dat de ANAF fișierului denumit **IdDescarcare.ZIP** care se poate descărca de la ANAF după validare și conține:

- XML-ul original, denumit **IdIncarcare.xml**
- XML-ul cu semnătura ANAF (un lung șir de caractere, care reprezintă „sigiliul” electronic). Acesta este valabil numai dacă conținutul din XML rămâne nemodificat! La listarea în PDF nu apare! Fișierul se numește **semnatura_IdIncarcare.xml**.
- **Tip** - sunt marcate cu **F - e-Factura obligatorie** facturile care:
 - conțin cumpărător din România, pentru orice tip de operațiuni B2B
 - conțin produse cu risc fiscal
 - au fost emise către entități publice
 - au fost încasate cu vouchere de vacanță
 - Nu se marchează cu F facturile emise către parteneri externi sau persoane fizice.
- **Stare** - în această coloană se observă starea fiecărei facturi pentru care s-a generat un XML:
 - 1 Document XML generat
 - 1* Eroare validare locală
 - 2 Incarcat in SPV
 - 2* Eroare la incarcare in SPV
 - 3 Validat in SPV, ok
 - 3* Validat in SPV, eroare
 - 4 Descarcat ZIP, ok
 - 4* Descarcat ZIP, mesaj eroare
 - 4M Descarcat mesaj de la cumparator

 Tipul F este doar o recomandare, se pot încărca și alte facturi, dacă se validează de către ANAF.

c) Unde ajung fișierele?

Dacă nu este setat altfel, fișierele pentru facturile electronice transmise și descărcate ajung în DECL_OBL\aaaa\DOC_T. Aici se va genera câte un catalog pentru fiecare, cu denumirea: NrFact_CIFPartener. Aici regăsim pentru fiecare factură electronică toate fișierele încărcate/descărcate. Calea fișierelor poate fi modificată în hUTIL/Catalogul fișierelor, aliasurile:

- efcp Catalog e-Fac primit
- efcr Catalog e-Fac recep.
- efct Catalog e-Fac trimis

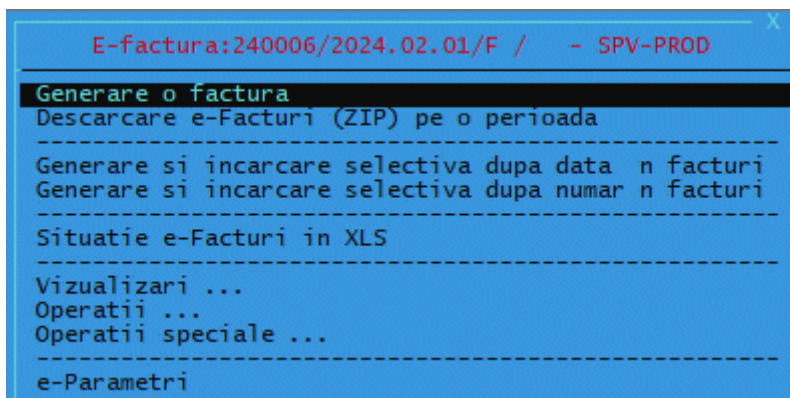
d) Setare mod de lucru

Modul de lucru „producție” se setează în hMARFA/Listare/e-Factura/e-Parametri de către persoana care face implementarea. O serie de alte parametrizări se pot face și în hMARFU.

 Facturile electronice se generează în DECL_OBL și se vor încărca în SPV.

e) Moduri de lucru recomandate pentru operator

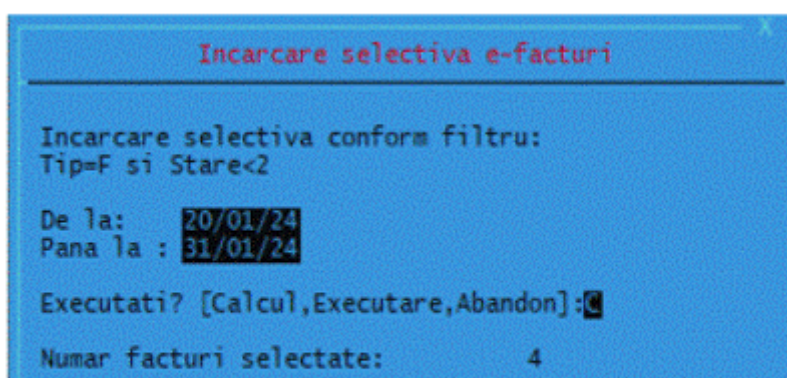
După validarea facturii obișnuite, ne poziționăm pe fereastra e-Facturi și apăsăm *Listare/e-Factura*. Apare un set de operații, în funcție de setările de la pct. d) și în funcție de contextul în care ne aflăm. În prezența opțiunii Q (facilități e-factură) meniul general arată astfel:

Operatorul poate opta între 3 variante de lucru:

e1) Fără încărcare rapidă

- pe fereastra **e-Facturi** nu poziționăm pe factura validată, cu Listare/e-Factura apare în setul de meniuri:
 - **Generare o factură** - se va genera XML-ul din datele facturii. În col. Stare apare 1.
 - În varianta de bază facturile se pot încărca în SPV una câte una sau selectând un interval de dată a emiterii facturii:

Selectie după dată

O factură obișnuită se transmite o singură dată. Dacă XML-ul a fost deja transmis în SPV, utilizatorul va fi avertizat asupra acestui fapt.

- **Încărcare factură în SPV** - apare numai după ce factura XML a fost generată, starea facturii devine 2
- **Descărcare e-Facturi (ZIP) pe o perioadă** - după câteva minute de la încărcare, se pot descărca de la ANAF facturile încărcate la care s-a atașat și semnătura ANAF în format XML, ambele fișiere fiind împachetate într-un ZIP. La descărcare se poate selecta o perioadă, care însă nu se referă la data facturilor ci la data încărcării! Perioada maximă care se poate indica este de 60 de zile, numai atât vor fi păstrate datele în SPV. După aceea, eventualele documente nedescărcate se vor trimite de ANAF la cerere.
 - ⚠ Se pot descărca și peste 500 de facturi deodată, atât la facturile emise, cât și la cele primite.
 - ⚠ Se descarcă și mesajele de eroare de la ANAF (dacă există). Se descarcă și mesajele trimise de cumpărător prin SPV privind factura respectivă. Detalii în pct. f).

e2) Cu încărcare rapidă

Primele operații se execută deodată:

- **Generare și încărcare o factură** - generarea XML-ului și încărcarea în SPV se desfășoară deodată
- **Descărcare e-Facturi (ZIP) pe o perioadă** - ca la pct.e1)

e3) Cu încărcare selectivă

Mod de lucru valabil numai în prezența opțiunii Q. Facturile se transmit începând cu semestrul II 2024 cel puțin în 5 zile calendaristice de la emiterea lor.

- **Generare și încărcare selectivă după dată n facturi** - dacă se dorește o selecție după dată
- **Generare și încărcare selectivă după număr n facturi** - dacă se dorește și este posibilă selectarea unui interval de numere de facturi - funcționează numai cu opțiunea Q!
- **Descărcare e-Facturi (ZIP) pe o perioadă** - ca la pct.e1)

f) Încasarea cu vouchere de vacanță

- în *Firme* se înscriu persoanele cărora li se va emite factură, completând obligatoriu și CNP, localitatea, județul.
- în *Încasări și plăți*, în jurnalul MIT3 apare documentul de încasare:
- IVO-E - Incasare cu voucher electronic

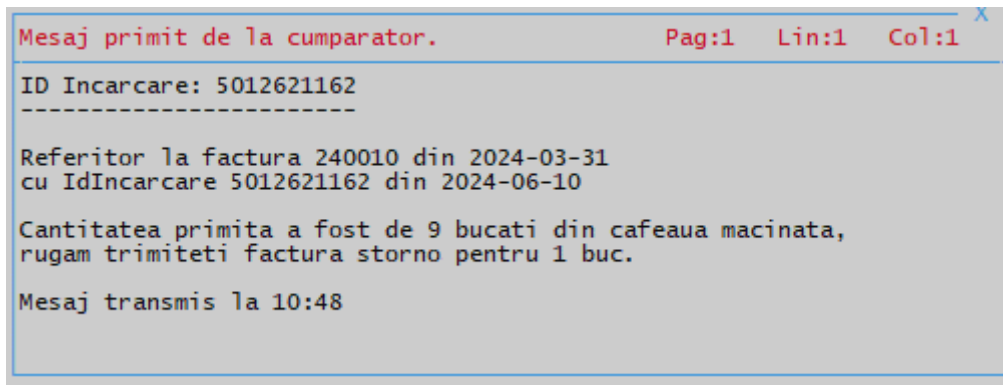
🚨 Orice factură încasată în hMARFA cu ajutorul IVO-E este considerată factură care trebuie transmisă ca e-factură. Pentru clientul persoană fizică se poate tipări în mod obișnuit factura din hMARFA sau se tipărește în PDF și se transmite prin e-mail.

g) Mesaje primite în Facturi/ieșiri

Dacă cumpărătorul are obiecții/observații privind facturile emise de societate, el poate să trimită mesaje în SPV. Acestea se descarcă odată cu descărcarea zip-ului referitor la factura încărcată în sistemul RO e-Factura. Dacă am primit mesaje privind factura respectivă, pe fereastra *e-Facturi* o să apară în col. stare (EfSta) **4M** în loc de 4.

Vizualizarea mesajului primit se face cu ajutorul operațiilor:

- ne poziționăm pe factura cu starea 4M
- Listare/e-Factura
- Vizualizări/Vizualizare mesaje primite de la cumparator
- apare o fereastră cu mesajul/mesajele privind factura în cauză, în format xml
- cu Enter pe un mesaj se poate vedea conținutul acestuia, de exemplu:

h) Operații opționale pentru operator

- **Vizualizări ...** - după lansare apare setul de operații posibile:
 - **Vizualizare catalog factură** - se deschide catalogul în care există fișierele generate/descărcate pentru factura respectivă
 - **Vizualizare factura XML generată** - se deschide XML-ul dacă se dorește verificarea conținutului acestuia. Acesta este de fapt o copie a fișierului XML descărcat în pachetul ZIP, pentru a evita modificarea involuntară a acestuia. Acest fișier apare indentat (adică aranjat într-o formă mai lizibilă) și se numește NrFactura_XML, față de XML-ul descărcat în ZIP, care se numește Idincarcare_XML
 - **Generare PDF din factură** - XML-ul se convertește automat în PDF și se deschide. Dacă deja PDF-ul s-a generat, vom vedea meniul **Vizualizare factura PDF generată**
 - **Vizualizare proiect e-Factură/ANAF** - se lansează pagina ANAF unde se regăsesc diverse comunicate, statistici, informații tehnice
 - **Vizualizare coduri BT-, taguri XML (UBL)** - specificații tehnice în XLS privind câmpurile e-facturii
 - **Vizualizare reguli RO-CIUS** - specificațiile tehnice și de utilizare a elementelor de bază ale facturii electronice și regulile operaționale specifice aplicabile la nivel național în format PDF.
- **Operații ...** - în funcție de context pot să apară:
 - **Validare factură** - operație de validare locală opțională. Validatorul local de la ANAF nu funcționează întotdeauna, dar aceleași validări se fac și pentru factura încărcată.
 - **Vizualizare stare**
 - **Descărcare ZIP.**

i) Situații pentru contabili

- **Listare/Export în Excel/e-Facturi** - lista conține toate informațiile referitoare la e-Facturi din baza de date, este recomandat să se compare cu lista de mai jos
- **Situație e-facturi în XLS** - din meniul arătat în imaginea de la pct.e) se lansează un fișier Excel cu facturile trimise în perioada indicată de utilizator. Datele se preiau din SPV, deci este recomandat, să se verifice dacă s-au transmis toate facturile pentru care utilizatorul este obligat să le încarce în SPV. Exemplu de situație:

Lista situatie facturi de la: 12-02-2024 pana la 12-02-2024

Tip	NrFac	DataFac	CifPartener	NumePartener	IdIncarcare	DataIncarcare	IdDescarcare	Descarcare	Mesaj
FACTURA TRIMISA	240001	2024-01-20	33280721	TABCOM SRL	5007202106	2024.02.12 10:55	3010452126	Descarcat	Factura cu id_incarcare=5007202106 emisa de cif_emitent
FACTURA TRIMISA	240002	2024-01-21	RO547548	CONCORDIA SRL	5007156973	2024.02.12 10:57	3010456584	Descarcat	Factura cu id_incarcare=5007156973 emisa de cif_emitent
FACTURA TRIMISA	240003	2024-01-31	RO15371198	INTERNATIONAL SA	5007202137	2024.02.12 10:58	3010452157	Descarcat	Factura cu id_incarcare=5007202137 emisa de cif_emitent
FACTURA TRIMISA	240004	2024-02-11	RO11697419	EXTAZ-SEE SA	5007202141	2024.02.12 10:58	3010452164	Descarcat	Factura cu id_incarcare=5007202141 emisa de cif_emitent
FACTURA TRIMISA	240005	2024-02-11	RO547548	CONCORDIA SRL PL.2	5007156977	2024.02.12 10:58	3010452152	Descarcat	Factura cu id_incarcare=5007156977 emisa de cif_emitent
FACTURA TRIMISA	240006	2024-02-12	RO16328161	CALCUL SRL	5007202162	2024.02.12 10:59	3010456624	Descarcat	Factura cu id_incarcare=5007202162 emisa de cif_emitent

j) Operații pentru administratorul sistemului

Operațiunile de mai jos funcționează numai pe bază de parolă:

- **Operații speciale ...**

- **Generare o factură**

- **Generare XML factură corectată** - dacă pentru factura inițială s-a primit un mesaj de eroare de la ANAF, se retransmite aceeași factură, corectată.

⚠ A nu se confunda cu rectificarea contabilă a facturii, care odată ce a fost transmisă nu mai poate fi corectată decât prin emiterea unei noi facturi, în care rândurile eronate se înscriu cu minus și se adaugă rândurile corecte. Aceste facturi se transmit și ele ca facturi electronice.

- **Validare factură**

- **e-Parametri** - după introducerea parolei, se pot seta o serie de opțiuni, de exemplu:

- **Se ataseaza anexe ?** : D/N - se împachetează eventualele anexe tip PDF și se includ în XML-ul de încărcat. PDF-urile se preiau din catalogul cu aliasul pdf, care încep cu Fnrfac_ ... sau nrfac_ ...

k) Corecția unei facturi

Dacă starea unei facturi este cu *, înseamnă, că ANAF a depistat erori în structura XML. De exemplu:

- într-un rând al facturii s-a utilizat o unitate de măsură neconformă cu unitățile de măsură din codurile UN-ECE.
- denumirea produselor/serviciilor depășește 100 de caractere
- TVA din factură nu este în lei etc.

În mesajul de eroare care se descarcă, ANAF semnalează problema.

În acest caz, se corectează datele, se retransmite factura, care va primi un alt IdIncarcare.

3.7.1.3. Autofactura în numele furnizorului

Autofacturarea conform Codului fiscal (001.):

Art.319 (18) Pot fi emise facturi de către beneficiar în numele și în contul furnizorului/prestatorului în condițiile stabilite prin normele metodologice.

Norme Cod fiscal:

96. (1) Potrivit prevederilor art. 319 alin. (18) din Codul fiscal, factura se poate întocmi de către cumpărătorul unui bun sau serviciu în următoarele condiții:

a) părțile să încheie un acord prealabil prin care să se prevadă această procedură de facturare. Acord prealabil înseamnă un acord încheiat înainte de începerea emiterii de facturi de către client în numele și în contul furnizorului/prestatorului;

b) să existe o procedură de acceptare a fiecărei facturi. Procedura de acceptare poate fi explicită sau implicită și poate fi convenită și descrisă prin acordul prealabil ori poate fi reprezentată de primirea și prelucrarea facturii;

c) factura să fie emisă în numele și în contul furnizorului/prestatorului de către cumpărător și trimisă furnizorului/prestatorului;

d) factura să cuprindă elementele prevăzute la art. 319 alin. (20) sau (21) din Codul fiscal;

e) factura să fie înregistrată în jurnalul de vânzări de către furnizor/prestator, dacă este înregistrat în România conform art. 316 din Codul fiscal.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) de către cumpărătorul unui bun sau unui serviciu nu restricționează dreptul furnizorului de a emite alte facturi către respectivul cumpărător în perioada acoperită de acord.

(3) Termenii și condițiile acordului prealabil și ale procedurilor de acceptare prevăzute la alin. (1) pentru fiecare factură se stabilesc de către furnizor/prestator și client. La cererea organului de control, părțile trebuie să fie în măsură să demonstreze existența acordului prealabil.

În Ordinul 1366/21 (020.) sunt prevăzute codificările pentru sintaxa e-facturii.

La cod Tip factură (BT-3) sunt enumerate tipurile:

- 380 - factură
- 389 - autofactură
- 384 - factură corectată
- 751 - factură - informații în scopuri contabile (ghidul de completare SAF-T exemplifică prin factura emisă pe lângă bonul fiscal).

În Proiectul e-Factura de pe site-ul ANAF, în materialul **Prezentare servicii web ...** scrie la încărcarea facturilor electronice:

Parametrul din request „autofactura” nu este obligatoriu, singura valoare acceptată pentru acest parametru este DA și se completează doar în cazul în care se emite factura de către beneficiar în numele furnizorului.

În hMARFA se utilizează documentele **TFAUT**, respectiv **TFBEN**.

Mod de operare recomandat

FURNIZORUL:

- livrează marfa pe baza de aviz în cursul lunii

BENEFICIARUL:

- la închiderea lunii, de regulă în primele zile ale lunii următoare întocmește factura în numele furnizorului, dacă au convenție/contract în acest sens
- el întocmește documentul tip TFAUT, cu opTVA 5lx, pentru ultima zi a lunii pentru care se facturează.
- se generează XML și se vizualizează. Se corectează data întocmirii, adică *IssueDate* astfel ca să nu depășească 5 zile de la întocmire la data încărcării în SPV
- documentul TFAUT:
 - intră în D394 la rândul I224,
 - apare în jurnalul de vânzări,
 - nu intră în D300,
 - nu se contabilizează.
- descarcă factura încărcată de el la e-facturi primite, în Facturi rămâne la starea 2, adică încărcată.

FURNIZORUL:

- la descărcarea listei de e-facturi trimise va găsi un rand în XLSX-ul care se deschide, pentru care nu s-a găsit factura în Facturi și care provine de la un client cu care are convenție de autofacturare. Rândul transpus din XLSX:

Tip	FACTURA TRIMISA
NrFac	-
DataFac	-
CifPartener	-
NumePartener	-
IdIncarcare	5012661386
DataIncarcare	2024.06.11 21:23
IdDescarcare	3017999676
Descarcare	* Absent din Facturi
CaleZip	
Mesaj	Factura cu id_incarcare=5012661386 emisa de cif_emitent=12345 pentru cif_beneficiar=67890

- se reține IdIncarcare (ca cel marcat cu galben mai sus) cu Copy
- se adaugă un document **TFBEN** - factură emisă de beneficiar:
 - apare o fereastră în care se copiază IdIncarcare
 - apare și factura emisă de beneficiar în format pdf,
 - se completează și se validează factura TFBEN
 - în capul facturii se înscrie la reg.sp. numărul facturii beneficiarului din pdf
 - documentul nu mai este marcat cu „F” ca în versiunile anterioare, nu se încarcă în SPV!

```

Nr.regim sp.: FB -NR.FAC.BENEFNr.fac: 24B002 Nr.cmd:
Data:30/04/24 Scadent:10/05/24 Tip:TFBEN/A
Client:F- - //cf:
RTVAI: Op.TVA:1Iz Exigibil: / / Cont:
Total document: 0.00 Din care TVA: 0.00 Cod: F3

```

- Factura semnată de ANAF se descarcă automat la următoarea Descărcare a facturilor trimise. Se verifică că starea este 4 și se vizualizează factura în xml și pdf
- La crearea primei facturii TFBEN pe câmpul serie Nr.reg.sp se tastează F1 și se alege **FB**
- în Numerotare documente FB se setează ca în exemplul de mai jos:

```

Perioada:de la : 01/01/24
          -pana la : 31/12/24
Jurnal : MV
Plaja-tip : FB
          -denumire : Facturi emise de beneficiar
          -alocata D394T?: N
Serie : FB
Interval NrRegSp : vid, se va completa in TFACB cu nr.fac.benef.
          -de la : 
          -pana la : 
Interval NrFac : nr.TFACB pt.inregistrare factura beneficiar
          -de la : 24B001
          -pana la : 
          -pereche ident?: 
Formula serie D394T : ""
          numar D394T : SUBSTR(xF_NrRegSp,4)
Explicatii : 

```

3.7.2. Loturi de ieșire

Loturile de ieșire sunt de fapt rândurile documentelor de ieșire, văzute cu ajutorul **Ferestrei** din mai multe aspecte.

La **Vizualizare** se pot lansa:

- Lot de ieșire
- Articol
- Factura/doc. ieșire
- Lot de intrare/stoc
- Receptie/doc. intrare.

Liste:

- loturi de ieșire cu subtotaluri pe articole
- liste utilizator
- Export în Excel.

Număr comandă

În capul documentelor de ieșire poate fi introdus câmpul Număr comandă (Nr.cmd.), el poate fi utilizat ca în exemplele următoare:

I. Se poate utiliza pentru evidența vânzărilor pe comisionari și distribuitori:

- comisionarii și distribuitorii se pot codifica în Dicționarul care apare în fereastra de ajutor apelată cu F1 astfel:
 - C- : vânzări realizate prin utilizator
 - C-F-XXXX: vânzări prin firma XXXX
 - C-P-XxxX: vânzări prin persoana fizica XxxX
- completând câmpul Nr.comandă în fiecare factură, se pot obține liste pe comisionari și distribuitori

II. Urmărirea unor *comenzi, contracte* importante.

III. Când se utilizează pe documente interne: *urmărirea consumului de materii pe comenzi*, activități etc. El se poate introduce și în documentele de intrare.

3.7.3. Clienți/articole

La ieșiri apare acest meniu, asemănător cu cel de la intrări. Sugestii de utilizare:

- memorare coduri de mărfuri specifice practicate de un anumit client (de ex. pentru mărfuri livrate marilor lanțuri de magazine)
- cota de reducere practică pentru acel client etc.

La cerere, se pot introduce câmpuri suplimentare în prezența opțiunii, sau se pot introduce informații de aici în formulele de validare, listare a documentelor.

3.8. Încasări/Plăți

Operațiile de încasări/plăți sunt consemnate în **documente** de încasări/plăți.

Prin **operațiile de încasări/plăți** se sting creanțe și datorii, se încasează și se plătesc avansuri etc. Aceste informații sunt consemnate în secțiunea *Reprezentând...* a documentului de încasare/plată. Stingerea creanțelor și datoriilor este pusă în evidență (chiar în mod analitic) în hMARFA, doar dacă documentele de stabilire a creanței/datoriei au fost întocmite sau au fost măcar înregistrate în hMARFA. Este cazul facturilor de la furnizori și a facturilor pentru clienți etc. Celelalte creanțe și datorii sunt evidențiate și stinse în contabilitate.

Partenerul (Plătitorul de la care încasăm sau Beneficiarul căruia îi plătim) este fie o persoană juridică (Firmă), fie o persoană fizică (Persoană).

În cazul operațiilor de încasări/plăți prin casă se mai pot emite documente interne: dispoziții de încasare/plată prin casierie etc.

Doar numărul documentului de încasare din casă (chitanța emisă de noi) trebuie să fie unic, pentru restul se admite repetarea aceluiași număr document (în practică se pot repeta numerele documentelor primite de la parteneri).

Jurnale, file, înregistrări și documente de încasări/plăți

Înregistrarea documentelor se face în **jurnale** în mod cronologic:

- pe forme de încasare/plată (numerar, virament, cec, compensare etc.)
- pe locuri de încasare/plată (casa, conturi diferite la bănci etc.)

Jurnalele se pot grupa în familii de jurnale, rezultând ierarhii de jurnale. Structura ierarhică este definită de codul jurnalului. Jurnalele de la ultimul nivel sunt jurnale propriu-zise, iar cele de la nivele superioare sunt familii de jurnale.

De exemplu:

Cod	Denumire	Observatii
MI	Încasări și plăți	familie de jurnale
MIB	Conturi la bănci	familie de jurnale
MIBL	Conturi la bănci - în lei	familie de jurnale
MIBL1	Cont xxx bancă XXX în lei	jurnal
MIBV	Conturi la bănci - în valută	familie de jurnale
MIBV1	Cont xxx bancă XXX în USD	jurnal
MIBV2	Cont xxx bancă XXX în EUR	jurnal
MIC	Casă	familie de jurnale
MICL	Casă în lei	familie de jurnale
MICL1	Casă XXX în lei	jurnal
MICV	Casă în valută	familie de jurnale
MICV1	Casă XXX în USD	jurnal
MIE	Cecuri primite	jurnal
MIR	Diferențe din reevaluare	jurnal
MIX	Alte tipuri de încasări/plăți	jurnal

Tipurile de documente utilizate se pot defini la nivelul jurnalelor sau la nivelul familiilor de jurnale. Un tip de document definit pentru un tip de jurnal se poate utiliza numai în acel jurnal, iar unul definit pentru o familie se poate utiliza în toate jurnalele familiei.

Într-un jurnal se pot înregistra operații de încasare/plată într-o *singură monedă*. Moneda jurnalului se decide la deschiderea lui, atunci când se precizează soldul de început (poate fi și zero). După introducerea sumei în valută, se înscrie codul valutei în rubrica următoare (ajutor tasta F1), la care o să apară cursul de schimb și suma în lei. La jurnalele în lei, se înscrie suma în lei în ultima rubrică (... lei), fără precizarea unei valute.

În hMARFA încasările și plățile se introduc în aceeași monedă în care a fost stabilită creanța, respectiv datoria. Dacă încasarea sau plata a avut loc totuși în altă monedă, trebuie făcute compensări pe care le vom exemplifica în cap.4.

În cadrul jurnalelor, înregistrările sunt grupate în **file**. Criterii de grupare:

- o filă = înregistrările din casă dintr-o zi
- o filă = înregistrările din casă dintr-o perioadă (câteva zile)
- o filă = un extras de cont
- o filă = cecuri primite care urmează să fie depuse la bancă în aceeași zi
- o fila = un proces-verbal de compensare
- o filă = încasările dintr-o zi la punctul de facturare

Programul permite ca într-o filă să fie înregistrări din mai multe zile și permite ca pentru o zi să existe mai multe file.

Tipuri de jurnale

I. - **de tip registru**: după fiecare filă se calculează soldul jurnalului prin operația de Închidere.

Exemplu: Casă, Cont bancar

Listând fila tip registru obținem:

- soldul filei precedente,
- rulajul filei,
- soldul filei.

II. - **de tip borderou**: nu prezintă interes soldul jurnalului, ci doar rulajul fiecărei file.

Exemplu: Cecuri primite, Încasările la punctul de facturare.

În aceste jurnale nu este obligatorie **Închiderea** după fiecare filă. Și aceste jurnale trebuie deschise cu un sold inițial pentru a indica moneda, dar soldul lor inițial este 0. Listând fila tip borderou, obținem rulajul filei.

Deci un jurnal este compus din una sau mai multe file de jurnal, iar filele sunt compuse din **înregistrări** ale documentelor de încasare/plată.

Ferestre de ajutor

- fereastra de ajutor apelabilă prin tasta F1 afișează toate facturile de iesire/intrare (după caz) în moneda jurnalului în care ne aflăm
- fereastra de ajutor apelabilă prin tasta F2 afișează toate facturile de iesire/intrare (după caz), indiferent de moneda în care au fost emise. La apelarea ferestrei, în filtrul din coloana Mon este încărcat codul valutei din jurnalul de unde a fost apelat. Filtrul nu este blocat, poate fi șters sau modificat. (El este puțin derutant în cazul jurnalelor în lei, unde filtrul conține sirul vid „ ”, care nu este relevant - nu se vede că este încărcat în filtru -, dar bineînțeles poate fi scos.)

Închidere și validare

Închiderea este operația prin care se stabilește soldul filei și se creează o înregistrare de tip Sold. Soldul se calculează plecând de la soldul filei precedente (în sensul numărului de filă) și adunând sau scăzând sumele din toate înregistrările din filă, indiferent dacă sunt sau nu validate.

Dacă sunt înregistrări care sunt considerate anulate, acestea trebuie să aibă suma 0.

O filă poate să fie închisă doar dacă și fila precedentă este închisă.

Închiderea filelor este obligatorie în jurnale de tip registru și este opțională în jurnale de tip borderou.

Operația inversă este **ștergerea soldului** corespunzător filei. Prin ștergerea soldului, fila se deschide pentru a se putea adăuga înregistrări și a modifica sau șterge cele existente. Se poate șterge doar soldul ultimei file închise.

Validare/Invalidare

Validarea este operația prin care:

- se stinge datoria față de furnizor și creanța față de client, dacă în secțiunea Reprezentând... a fost precizată recepția sau factura.
- înregistrarea se consideră „bună pentru contare”. Din acest motiv validarea este permisă abia după ce s-a stabilit contul corespondent.

O înregistrare se poate valida dacă s-a stabilit exact creanța sau datoria care trebuie stinsă. Deci, fie trebuie cunoscută factura încasată sau plătită, fie trebuie cunoscut contul corespondent.

Se pot valida și înregistrări neînchise. Starea validată este marcată prin „**V**” în coloana St. O înregistrare este contabilizată doar dacă este validată.

Operația inversă este **Invalidarea** prin care:

- se restabilește datoria sau creanța, dacă plata/încasarea se referă la o factură
- înregistrarea nu este contabilizată.

Se poate invalida și o înregistrare dintr-o filă închisă.

Înregistrările pentru care Stare=„ ” sunt considerate **nevalidate, dar nu anulate**. În jurnalele de încasări/plăți nu este admisă prezența înregistrărilor anulate. Acestea trebuie șterse sau se pot păstra în stare nevalidată, dar cu sumă 0, pentru a nu influența rulajul și soldul filei. De exemplu, dacă dorim să urmărim toate numerele din intervalul de numerotare ale unui bloc de chitanțe, putem să introducem și filele anulate pe ziua anulării în casă. Aceste înregistrări vor fi cu suma 0 și cu mențiunea „anulat” în explicații. Astfel, dacă filtrăm primele caractere ale numărului de regim special, putem obține lista cu toate încasările care s-au realizat din acel chitanțier.

De ce sunt necesare aceste două operații ?

Înregistrările de încasare/plată servesc pentru:

- evidența sumelor din casă sau bancă,
- stingerea creanțelor și datoriilor, evidențiate fie în **hMARFA**, fie în contabilitate.

De multe ori cele două funcțiuni sunt gestionate de persoane diferite și chiar la momente diferite.

Cazul frecvent este casa, unde gestionara ține evidența sumelor ce sunt rulate prin casă și a soldului de casă. Ea introduce înregistrările în jurnal, închide filele. Ea răspunde pentru sumele rulate și pentru soldul casei și consemnează terminarea activității sale („semnează”) prin închiderea filei.

Stabilirea corectă a creanței sau a datoriei și stingerea acestora în evidența firmei este o altă activitate, de obicei ulterioară, de care răspunde în general contabilul. Contabilul modifică înregistrările în secțiunea Reprezentând și Cont corespondent și „își pune semnătura” prin validarea înregistrării.

La o firmă mică care ține evidența cu hMARFA, cele două activități se întrepătrund, în sensul că persoana, care introduce înregistrările de încasări și plăți, poate stabili de cele mai multe ori creanțele

și datoriile și astfel poate să valideze aceste înregistrări. La sfârșitul lunii rămân un număr de înregistrări nevalidate care trebuie analizate, modificate și validate de contabil.

O înregistrare de încasare/plată poate fi în următoarele **stări**:

- *filă neînchisă, document nevalidat*: toate câmpurile accesibile
- *filă neînchisă, document validat* : modificabil doar nr.filă și data
- *filă închisă, document nevalidat*: modificabil Reprezentând.. și partener
- *filă închisă, document validat* : modificabil doar model document

Există și înregistrări de chitanțe de încasare/plată generate automat odată cu validarea unor recepții plătite în numerar. Aceste înregistrări sunt marcate cu „F” în câmpul Stare. Starea acestora se modifică împreună cu starea recepțiilor care le-au generat.

⚠ În cazul opțiunii Import extras de cont bancar se poate automatiza importul datelor din extrasele de cont bancare. Modul de funcționare este descris în cap.13.

3.9. Fișe furnizori/clienti

3.9.1. Elaborare fișe

Fișele se obțin prin extragerea documentelor din baza de date, astfel:

Intrări/Fișe furnizori - operațiunea Extragere, respectiv
Ieșiri /Fișe clienți - operațiunea Extragere

La extragere trebuie specificată o perioadă pentru care se vor alcătui fișele, implicit această perioadă este luna curentă. Dacă dorim să realizăm fișe pentru o altă perioadă, se modifică luna curentă cu tasta F6. În funcție de criteriile de grupare alese fișele se vor crea pe facturi, pe parteneri, pe conturi etc. La extragere se pot selecta anumite criterii pe baza cărora se vor crea fișele. Acestea sunt presetate în extragerile tipice, dar utilizatorul le mai poate completa sau poate să facă extrageri personalizate.

Exemplu de extragere pentru reevaluare fișe în valută:

Vezi detalii privind extragerea și listele care se pot obține ...

a) Fișe furnizori

Algoritmul de extragere:

- se extrag receptiile valide până la data de sfârșit a perioadei specificate
- după aceea se extrag plățile aferente pe aceste recepții până la data de sfârșit inclusiv
- soldurile recepțiilor până la data de început exclusiv se însumează după criteriile de grupare introduse și se înscriu în SOLDP având data egală cu ziua precedentă datei de început

Observații:

- nu se extrag plățile unor parteneri care nu au nr. recepție indicat
- nu se extrag plățile care au nr. recepție, dar data recepției este după data de sfârșit a perioadei, adică data plății ar fi în perioada indicată, dar recepția este ulterioară și nu a fost extrasă
- la recepții data de început și sfârșit a perioadei se consideră data recepției
- într-o recepție pot fi până la 3 facturi: Furnizor, Vama și Cheltuieli care se urmăresc separat în fișă.

b) Fișe clienți

Algoritmul de extragere:

- se extrag facturile valide până la data de sfârșit a perioadei specificate
- se extrag și facturile proforme
- după aceea se extrag încasările aferente acestor facturi până la data de sfârșit inclusiv
- soldurile facturilor până la data de început exclusiv se însumează după criteriile de grupare introduse și se înscriu în SOLDP având data egală cu ziua precedentă datei de început

Observații:

- dacă nu se dorește extragerea facturilor proforme, acestea trebuie anulate
- nu se extrag încasările unor parteneri care nu au nr. factură indicat
- nu se extrag încasările care au nr. factură, dar data facturii este după data de sfârșit a perioadei, adică data încasării ar fi în perioada indicată, dar factura este ulterioară și nu a fost extrasă.

3.9.2. Reevaluare sold creanțe și datorii în valută

Conform reglementărilor contabile, reevaluarea lunară a acestor solduri este obligatorie. Se va proceda astfel:

- în **Cursuri de schimb**:
 - se lansează *Adăugare/Preluare curs reevaluare de la BNR*,

- o sau dacă nu există legătură la internet se introduc cursurile BNR de la sfârșitul lunii pentru valutele la care avem sold cu *Modificare/Modificare curs reevaluare*
- în **Fișe clienți/furnizori** se execută extragere tipică pentru **reevaluare facturi în valută**. Printre **Operații** apare acum **Reevaluare facturi externe**. La lansarea operației, apare o fereastră de avertizare:

Executa reevaluarea facturilor in valuta cu sold > 0
 Data documentelor de reevaluare este sfarsitul perioadei: aaaa/ll/zz
 Cursurile utilizate vor fi cele din ultima zi bancara a perioadei.
 Documentele de reevaluare REVF se creeaza in jurnalele MIRx

Inainte de lansare:

- Anulati documentele de plata corespunzatoare facturilor in valuta care sunt ulterioare datei reevaluarii.
- Incarcati cursurile de schimb pentru ultima zi bancara din perioada/luna.

La prima reevaluare poate să apară de exemplu:

LISTA DE ERORI:

Factura ... - jurnal MIR absent/neinitializat pentru moneda:EUR
 Factura ... - jurnal MIR absent/neinitializat pentru moneda:USD

⚠ În Încasări/Plăți în jurnalele cod MIR1, respectiv MIR2 etc. va trebui să introducem „solduri de început” în valutele în care avem parteneri de reevaluat. Desigur, aceste solduri vor fi cu suma 0, dar va trebui indicată valuta jurnalului.

Acum se revine în fișe și se lansează operația de reevaluare. După aceea apare avertismentul:

Executati Extragere pentru includere REVC (REVF) create/actualizate ...

Într-adevăr, la repetarea extragerii tipice pentru reevaluare o să apară acum rânduri în care o să avem tip document REVC la furnizori și REVC la clienți. Aceste documente o să fie preluate automat și în jurnalele MIR1, MIR2 etc. pentru contare.

Exemple de contare:

REVC	4111.2	=	7651	39.44 lei
REVF	6651	=	401.2	184.58 lei

⚠ Încasările/plățile în valută nu pot fi anulate, dacă pentru aceeași factură există documente REVC/REVF ulterioare. Mai întâi anulați REVC/REVF, după care factura/recepția.

⚠ Documentele REVC/REVF nu pot fi anulate/validate dacă pentru aceeași factură există încasări/plăți valide.

Vezi detalii privind legislația și modul de contare ...

3.9.3. Evidența creanțelor și datoriiilor

OUG 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, cu modificările și completările ulterioare prevede:

Art.2. Persoanele juridice cu capital integral/ majoritar/minoritar de stat au obligația de a întocmi

situația privind sumele restante mai vechi de 30 de zile de la emiterea facturii fiscale sau de la scadență, dacă scadența este clar specificată, către orice creditor, respectiv de la orice debitor, persoană juridică, după caz, cu sediul în România, care va cuprinde:

a)

elemente de identificare a calității de debitor:

1. denumirea, sediul social și codul fiscal;
2. denumirea, sediul social și codul fiscal ale creditorului;
3. numărul, data emiterii, scadența, dacă este clar specificată, valoarea și soldul facturii ce urmează să fie plătită creditorului;

b)

elemente de identificare a calității de creditor:

1. denumirea, sediul social și codul fiscal;
2. denumirea, sediul social și codul fiscal ale debitorului;
3. numărul, data emiterii, scadența, dacă este clar specificată, valoarea și soldul facturii ce urmează să fie încasată de la debitor.

Art.3. Situația întocmită conform art. 2 se va depune prin internet la adresa dedicată în acest scop, în vederea includerii în procedura de compensare a datoriilor neplătite la termenele scadente.

Situația prevăzută la alin. 1 se actualizează de către contribuabili, persoane juridice, în decurs de o zi lucrătoare de la momentul oricărei modificări survenite.

Observații

- normele de aplicare sunt prevăzute de HG 773/99
- datele se introduc după înscrierea pe site-ul <http://gama.cppei.ro/>.

În hMARFA s-au realizat 2 liste în Excel, care conțin informațiile enumerate mai sus.

Vezi detalii privind modul de operare ...

3.10. Contabilitate

3.10.1. Operații de contare

Contare automată

Documentele introduse în hMARFA sunt contabilizate la lansarea meniului **Contare/Contare automată**.

Mod de funcționare:

- pentru documentele cu care este livrat programul există formule de contare atașate, care sunt astfel concepute, încât să reflecte cât mai fidel fenomenul economic respectiv. De exemplu, programul „știe”, dacă la o facturare este vorba de o vânzare de mărfuri, produse finite sau prestare de servicii, deci contul de venit va fi în mod corespunzător 707, 7015 sau 704, iar la descărcarea gestiunii, în

cazul stocurilor se vor credita conturile 371, 345 după natura ieșirilor etc.

- în cadrul operației de **Contare automată** se vor conta numai documentele care sunt datate din perioada la care se referă contarea
- dacă este necesară o contare personalizată, aceasta se poate organiza cu ajutorul distribuitorului
- în documentele de Încasări/Plăți există un câmp pentru un cont corespondent, care trebuie completat obligatoriu, dacă nu există o referire la alt document prin care se va cunoaște deja contarea.

Operația se execută implicit pentru luna curentă pe care este setat programul. Dacă se dorește contarea unei luni diferite de cea curentă, se recurge la tasta F6.

⚠ Dacă un document nu este validat, acesta nu va fi luat în considerare la contare. În cadrul operației, programul semnalează numărul de documente nevalidate găsite. Operatorul trebuie să verifice, dacă este vorba de documente anulate intenționat sau de documente cu contul necompletat și uitate în starea Anulat/Invalidat.

Dacă programul ne avertizează cu:

Inregistrari contabile eronate:...!

trebuie verificat pe rând în coloanele de cont creditor și debitor, prin poziționarea pe coloana contului cu filtrul (Ctrl ← sau Ctrl →) și introducerea filtrului „???”. Trebuie depistată cauza pentru care contul corespondent lipsește. Se poate soluționa prin ajustarea tipului de document, completări în Funcții de conturi sau Contare manuală (vezi mai jos).

Înregistrările contabile își păstrează proveniența, prin faptul că ele conțin **felul, numărul și data documentului sursă**. Înregistrările contabile generate automat de aplicație sunt grupate și după natura operației în cadrul căreia s-a întocmit documentul sursă, prin faptul că ele sunt însoțite de **un cod de jurnal** (jurnal de receptii, de vânzări, de casă, bancă, etc.).

Înregistrările obținute din programul hMARFA vor fi sub forma de formule contabile simple. În cazul operațiilor în valută se pot urmări operațiile atât în lei, cât și în valută (fereastra înregistrări cantitativ-valorice). Pentru a căuta modul de contare a unui anume document, trebuie să introducem filtre:

Inregistrari valorice luna: ianuarie 2023									
Fereastra	Vizualizare	Contare automata			Contare manuala		Listare selectiva	Esc	
Jurn.	T.doc	Nr.doc	Data	Explicatii		Cont DB	Cont CR	Valoare	
DV	TFAC	230005	01.17	FF	230005 CAL	4111.1	4427	1904.39	
DV	TFAC	230005	01.17	FF	230005 CAL	4111.1	704	9000.00	
DV	TFAC	230005	01.17	FF	230005 CAL	4111.1	707	1983.15	
DV	TFAC	230005	01.17		Nr.aviz insot	607	371.1	1340.59	
	▲ TFAC	230005							

La contare automată valoarea implicită pentru a bloca actualizările în paralel [D/N] se calculează astfel:

- N -dacă perioada contării < DataArhiva,
- D -dacă perioada este o lună și coincide cu Data permanentă a bazei de date (câmpul DATA din stat),
- altfel N

Aceasta va fi valoarea propusă, iar utilizatorul poate schimba valoarea înainte de lansarea în modul dorit.

Fișier log

Informațiile despre documentele nevalidate apar sub forma unui fișier log, în *.txt, care poate fi menținut pe ecran până la căutarea documentelor și rezolvarea situației.

De exemplu:

```
Contare automata perioada: 01/09/2024 - 30/09/2024
```

```
Contare intrari
```

```
* Receptie/intrare:MRIM /240012 nu este validata
```

```
* Documente de intrare nevalidate/anulate: 1
```

```
Contare iesiri:
```

```
* Factura/iesirea : MVF /240015 nu este validata
```

```
* Documente de iesire nevalidate/anulate: 1
```

```
Contare incasari/plati
```

```
* Incasarea/plata :MIBV1/240004/178 nu este validata
```

```
* Fila :MIBV1/240004 nu este inchisa
```

```
* Inregistrari incasare/plata nevalidate: 1
```

```
* File neinchise
```

Contare detaliată/centralizată

Contarea detaliată efectuează contarea individuală a fiecărei facturi (jurnalul DV).

În varianta centralizată facturile se contabilizează centralizat după natura lor (jurnalul CV). Acest jurnal va fi importat în hCONT.

Modul de contare se setează în tipul de document utilizat.

⚠ În cazul în care societatea întocmește și raportarea SAF-T este necesară utilizarea contării detaliate!

Contare selectivă

Prin contarea selectivă în cadrul contării automate sunt posibile: verificări operații de contare, identificarea unor articole contabile, obținerea de situații intermediare. În acest caz, la executarea contării automate putem să indicăm o perioadă anume, un jurnal concret, un tip sau număr de document concret etc.

De exemplu:

- chiar dacă s-a încheiat deja o lună, se pot face contări ulterioare pe perioade mai scurte, pentru calculul unor indicatori de vânzări,
- se poate conta dacă este cazul numai un singur jurnal, pentru verificarea unor înregistrări,
- se poate preciza și un singur document dintr-un anume jurnal, pentru a vedea modul de contare al acestuia.

Câmpurile AN, LUNA se completează în fișierul Înregistrări contabile doar dacă:

- Perioada este o lună întreagă,
- Jurnal este de maxim două caractere,
- Tip document, Nr.document - nu sunt completate.

Dacă nu sunt respectate condițiile de mai sus, câmpurile AN, LUNA nu se completează (în titlul ecranului Înregistrări contabile luna nu este completată!) ca să nu fie posibil importul în hCONT, adică o lună incompletă sau un jurnal incomplet nu va putea fi importat în hCONT.

În cazul utilizării în rețea, se poate specifica și dacă se permit actualizările de documente în paralel cu operația de contare.

Dacă data de sfârșit a perioadei < Data arhivă, atunci blocarea operațiilor de actualizare nu este necesară, oricum nu se admit modificări în perioada contabilizată.

Contare manuală

Pentru a rezolva unele evenimente excepționale, care nu au caracter repetitiv, se poate folosi meniul Contare/Contare manuală, unde contarea efectuată automat de program se poate modifica manual.

⚠ În cazul efectuării unor contări manuale, acestea trebuie notate de către utilizator, pentru că la eventuala relansare a contării automate, acestea se pierd și trebuie refăcute de fiecare dată înainte de importul lor în hCONT.

Contarea manuală se folosește după Contarea automată și pentru corecția unor contări necorespunzătoare, introducerea unor rânduri suplimentare.

Se poate proceda astfel:

- se poate corecta manual contarea automată a documentului, sau
- se pot storna în programul de contabilitate articolele rezultate și se pot introduce cele noi

⚠ Dacă asemenea corecturi manuale devin frecvente și repetate, solicitați sprijin de la furnizorul aplicației pentru setări corespunzătoare în documente.

În cazul în care contabilitatea este ținută cu programul hCONT, transferul înregistrărilor contabile rezultate din hMARFA se poate efectua prin operația „**import jurnal ...**” în hCONT.

Validare și prelucrare înregistrări contabile (Necesită implementare)

Pe parcursul generării înregistrărilor contabile, după fiecare generare se apelează comenzile de mai jos:

CEXP1I Exec.dupa inregistrare inc/pla

CEXP1R Exec.dupa inregistrare rec/int

CEXP1V Exec.dupa inregistrare fac/ies

În aceste comenzi se pot implementa:

- validări, afișând mesajele de eroare cu h_PutLine(),
- pelucrări ca inversarea conturilor de debit/credit și semnul valorii,
- completarea, modificarea centrelor de debit/credit,
- descompunerea înregistrării generate în mai multe, în vederea înregistrării pe mai multe centre.

[Vezi detalii tehnice ...](#)

Export în Excel din Contare

Exportul este selectiv, în mai multe variante:

- Valoric
- Cantitativ-valoric

Cu opțiunea Centre (G) sunt afișate și codurile și denumirile centrelor.

3.10.2. Funcții de conturi

Meniul servește pentru definirea unor conturi corespondente generale pe gestiuni, grupe, articole. Definirea lor corectă este foarte importantă, va influența articolele contabile rezultate. La livrare, sunt introduse o serie de conturi. Solicitați adaptarea, completarea lor în funcție de situația concretă.

3.11. Modularizare programe

Din motive de securitate sau de confidențialitate a datelor introduse, hMARFA se poate implementa și cu **modularizare de programe**, adică prin utilizarea mai multor programe executabile:

- hMARFAxx - program complet
- hMARFOxx - program operare, numai operații curente.
Recomandat pentru operații curente în baze de date mari sau pentru a limita accesul operatorului la celelalte operații.
- hMARFSxx - program modificare dată arhivă
- hMARFUxx - utilitar hMARFA: verificări coerență, corectări, ordine în Baza de date, e-Facturi și Utilitare diverse
- hREPO - utilitar de definire liste utilizator
- hUTIL - utilitar hMET

xx - reprezintă versiunea programului

Documentația electronică se lansează din aplicație, cu Shift F1. Ea se lansează în funcție de contextul dat.

Pentru a limita accesul la anumite funcțiuni, programele respective care implementează aceste funcțiuni:

- fie trebuie șterse din Aplicații și trebuie organizată lansarea lor în așa fel încât să aibă acces doar utilizatorii autorizați,

- fie trebuie copiate pe C: sau în catalogul utilizator numai acelea la care utilizatorul are acces. În locul programelor la care utilizatorul nu are acces se poate crea un fișier bat cu aceeași denumire:

```
hmarfs70.bat
@echo off
cls
echo .
echo Acces interzis !
echo .
pause
```

3.12. Generare fișiere Excel/OpenOffice

În hMARFA fișierele XML se creează în catalogul TMP, se pot salva în format XLS în cataloagele convenabile.

3.12.1. Excel în hMARFA

Fișiere XLS se pot genera din meniurile în care există și liste utilizator. Se lansează din meniul Listare selectivă operația **Export în Excel**. Se pot genera situații din:

- Nomenclator articole
- Recepții/intrări
- Loturi de intrare
- Fișe furnizori
- Loturi de stoc
- Fișe de magazie
- Facturi/ieșiri
- Loturi de ieșire
- Fișe clienți
- Încasări/Plăți

Vezi documentația detaliată ...

Liste de tip Excel

În fișierele de tip hMET2 este posibilă definirea listelor de tip Excel. Acest „tip de listă” generează direct fișiere Excel pe baza definițiilor obișnuite de liste din hMET2.

Opțiunea de lansare apare printre celelalte liste și faptul că va genera un fișier Excel devine relevant prin evidențierea cu secvența (x/s) în denumirea opțiunii.

Definirea se face exact ca o listă hMET2 oarecare, doar că se declară de tip X adică „Excel/openoffice”.

Listele pot avea totaluri sau pot fi lansate selectiv.

3.12.2. Excel în hMARFT

Datele din hMARFT se pot transpune în Excel sau în OpenOffice: jurnalele TVA și arhiva acestora, rezultatul verificării partenerilor, datele din extrasele de cont furnizori clienți, raportul de gestiune.

Vezi documentația detaliată ...

3.13. Validarea și anularea documentelor

Un document în starea Anulat poate fi trecut în starea Validat prin operația de validare. Un document aflat în starea Validat, poate fi trecut în starea Anulat prin operația de anulare.

Imediat după crearea unui nou document în hMARFA, acel document se află implicit în starea **Anulat**. Acest lucru trebuie înțeles în felul următor:

- documentul rămâne înregistrat în baza de date;
- el poate fi oricând vizualizat, modificat sau listat;
- totalul poate fi calculat de program (operația Calcul);
- acest document nu modifică stocurile. Cantitățile intrate sau ieșite, înscrise pe document sunt utilizate doar la calculul și listarea documentului, nu și la modificarea stocului;
- documentul nu va fi inclus în jurnalele TVA (cumpărări sau vânzări);
- documentul nu va fi contabilizat de programul hMARFA.

Putem spune că este vorba de un document în faza de „proiect” care nu este definitivat, nu este aprobat, deci pe baza lui nu se pot face încă operații pe fișele de magazie, în jurnalele TVA și nu poate fi înregistrat în contabilitatea firmei.

Operația **Calcul** servește la consultarea preliminară a totalurilor care ar rezulta după Validare.

În cazul în care se eliberează un document cu număr luat dintr-un interval stabilit prin procedura de numerotare, care ulterior se anulează, acesta este recomandat să fie lăsat în baza de date sub formă anulată, iar sub formă listată toate exemplarele se pot lega la dosar și bara cu o linie pe care se înscrie Anulat. Chiar și în cazul în care documentul este editat manual, dar facturile sunt introduse în program pentru evidență și contare, facturile anulate trebuie înscrise (fără rânduri), în starea Anulat, pentru continuitatea intervalului și declararea lor în Declarația 394.

În cazul documentelor de încasare și plată s-a utilizat cuvântul **Invalidare**. Aici se presupune, că documentele pot fi completate - de exemplu registrul de casă - de persoane care nu sunt inițiate în contabilitate și nu pot indica de fiecare dată un cont corespondent. Documentele astfel introduse sunt luate în considerare - de exemplu la calculul soldului de casă -, dar nu se contabilizează. Pentru aceasta trebuie, ca la închiderea lunii contabilul firmei să revadă documentele în starea Invalidat și să efectueze operația de contare. Astfel, acestea vor putea fi validate.

Documentele în starea **Validat** sunt documente definitive, deci pe baza lor se vor opera automat mișcările pe fișele de magazie (modificare de stoc), se înregistrează, dacă este cazul, în jurnalele TVA de cumpărări sau vânzări și se vor contabiliza.

Toate aceste operații sunt executate de programul hMARFA.

Modificarea stocului se execută în momentul validării.

Înregistrarea în jurnalele VA se execută prin extragerea și listarea jurnalelor din utilitarul hMARFT, pentru luna în care este înregistrat documentul.

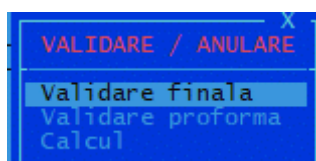
Contarea se execută din **Contare/Contare automată**.

Observație: documentele de ieșire mai pot avea și o a treia stare, adică documente **validate proform** (litera „P” în rubrica Stare). Aceste documente nu modifică stocul. Apar în jurnalul TVA și în

contabilitate, în funcție de modul de implementare a documentului. Aceste documente se pot folosi de exemplu pentru prezentarea de facturi proforme în cazul în care se dorește mai întâi încasarea contravalorii mărfurilor și după aceea livrarea lor efectivă.

Cum se execută operațiile de Validare și Anulare ?

După completarea unui document și constatarea corectitudinii celor înscrise se apasă tasta Enter, după care într-o mică fereastră se propune: **Validare**, **Validare proforma** sau **Calcul** (la unele documente se propune numai Validare, după caz). Selectăm operațiunea dorită și tastăm din nou Enter. În cazul Validării programul verifică unele corelații între datele înscrise în document și calculează totalul, prețul contabil, etc. - deci datele caracteristice tipului respectiv de document, și operează modificările în stocuri.

Dacă **dorim să anulăm un document deja validat**, procedăm în felul următor:

- selectăm meniul Modificare
- intrăm în documentul ales
- dacă avem un document format din mai multe ferestre, cu ajutorul tastei **<Tab>** activăm fereastra din partea de jos a ecranului (această operație se poate executa și mai rapid: după intrarea în document se apasă simultan tastele **Ctrl W**)
- după apăsarea tastei Enter ni se propune Validare sau în cazul documentelor de Încasare/Plată, Invalidare
- după anulare se poate urmări în coloana St (Stare) dacă a dispărut litera P sau V de lângă document, deci s-a reușit anularea.

Dacă documentul este validat, Modificarea se poate sfârși în 3 moduri:

- Modificare model: se modifică Modelul și se părăsește ecranul cu **Ctrl W**,
- Anulare: cu Enter sau **Ctrl W** se activează fereastra de anulare,
- Abandonare: se tastează Esc.

⚠ Niciun document nu se poate modifica sau șterge înainte de anularea lui. În plus, documentele care au rânduri nu se pot șterge înainte de ștergerea individuală a fiecărui rând.

3.14. D394-serii facturi

În D394 se declară toate seriile și numerele de facturi întocmite de societate, cu excepția celor pentru operațiuni intracomunitare și de export.

Se vor declara deci facturile:

- **alocate** (conțin și facturile cu operațiuni externe care nu se cuprind în D394, precum și eventualele facturi proforme), din care:
 - **emise către clienți** (se includ și cele cu total de plată=0, de ex. facturile pentru care s-a primit un

avans)

- **stornate** (se consideră stornate cele cu total negativ)
- **anulate** (au starea Anulat, indiferent de partener sau conținut, chiar și facturile adiționale!)
- **emise în numele furnizorilor**
- **emise de beneficiari în numele furnizorului**
- **emise de terți în numele persoanei impozabile**

Observații privind facturile proforme

- eventualele facturi proforme emise nu sunt contabilizate, nefiind documente financiar-contabile
- la sfârșitul lunii recomandăm:
 - validarea celor încasate, devenind astfel facturi obișnuite
 - anularea celor prin care nu s-au realizat vânzări
 - nu recomandăm validarea lor ulterioară, pentru perioade închise, declarate. În acest caz trebuie emise noi facturi în perioada în care s-a realizat livrarea.
- dacă o factură rămâne în evidență ca proformă:
 - se va prelua în jurnalul de vânzări cu zero, numai pentru evidența numărului de facturi
 - în D300 nu apare
 - în D394 numărul lor apare în plaja de facturi alocate

3.15. Taste funcționale

În program există o serie de taste funcționale (rapide), cu ajutorul cărora se pot lansa diverse ferestre de ajutor sau operații, se pot efectua mișcări în diverse contexte:

F1	fereastra de ajutor pt. câmpul care urmează să fie completat
Shift F1	lansare documentație de utilizare/operare, listă taste funcționale
Ctrl F1	notițe - pot fi completate cu observațiile utilizatorului
F2	afișare total documente neplătite (la opțiunea F)
F3	la adăugare firmă nouă se introduce CIF și se descarcă datele de la ANAF
F4	însușire rapidă sume din coloană (la opțiunea F) sau sumă totală articole, ca Ctrl T
F5	cursuri de schimb
F6	schimbare lună curentă temporară
F7	informații producător, versiune, componente și opțiuni achiziționate, spațiu disc etc.
F8	utilitar de imprimare
F9	calculator - documentația hUTIL pct. b2) ...
Shift F9	calendar
F10	meniu de operații care pot fi efectuate în contextul dat
Ctrl ←sau →	deplasarea pe diverse coloane a filtrului pentru a introduce diferite criterii de filtrare

TAB	deplasare dintr-o fereastră în alta la un document
Ctrl W	salvarea/anularea unui document sau salvare text în notițe
Ctrl T	însușire rapidă date din coloană (la opțiunea F) sau sumă totală articole, ca F4
Crtl F4	vizualizare câmpuri
Crtl F5	editare comenzi/utilitare
Page Up, Page Down	răsfoire într-un catalog, etc.
Alt A	adăugare rând document
Alt L	listare document
Alt M	modificare rând document
Alt R	adăugare rând retur în document
Alt S	ștergere rând document
Alt T	modificare cotă TVA pe rând document
Alt V	vizualizare rând document sau listă de pe ecran în editor extern
Ins	la început filtrare, caută expresia chiar dacă nu e la începutul cuvântului
Shift F4	pe coloane numerice însumează numerele găsite (după filtrare corespunzătoare)

Vizualizare conținut câmpuri de fișier

Conținutul câmpurilor de fișier se poate vizualiza cu Ctrl F4 oricând, indicând doar parola specială, nu numai dacă programul este lansat în mod administrator.

Tastele F4 și Shift F4 însumează valorile coloanelor din articolele selectate, dacă coloana este numerică. Pe coloane de tip text afișează numărul de apariții a valorilor distincte din coloană.

3.16. Update bază de date efectuat de utilizator

La ce se referă această funcție?

Ea este destinată să permită utilizatorului efectuarea de actualizări, care constau doar din modificări și corecturi minore de erori. Această funcție face mai ușoară și mai rapidă actualizarea și menținerea programelor la zi.

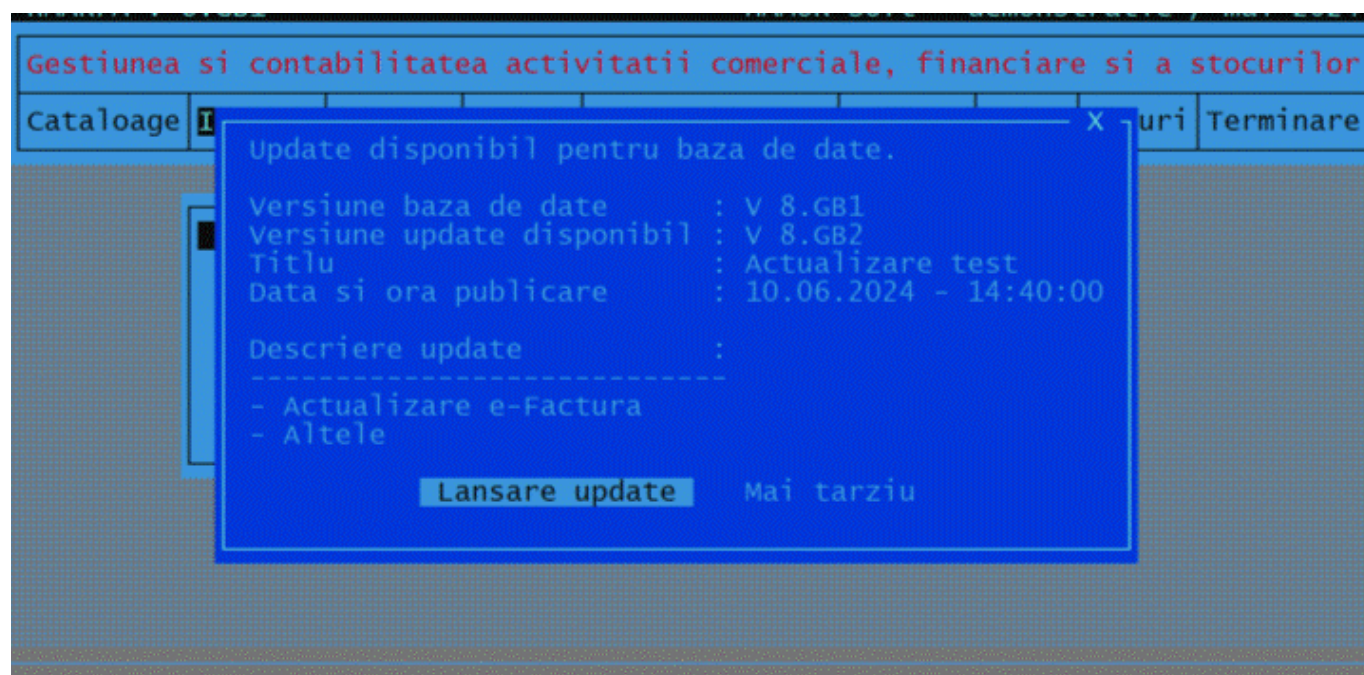
Versiunea nouă va ajunge la utilizator mai rapid și mai eficient. Nu este necesară nicio intervenție din partea distribuitorului. Actualizarea programului poate fi efectuată de către utilizator.

⚠️ **Atenție!**

Această funcție este disponibilă în hMARFA numai după versiunea 8.GB1 și va putea fi utilizată începând cu versiunile următoare. Este necesară conexiune la internet!

Cum funcționează?

Programul verifică zilnic și la fiecare pornire, dacă este disponibilă o nouă versiune. Aveți opțiunea de a decide dacă doriți să executați actualizarea acum sau mai târziu.

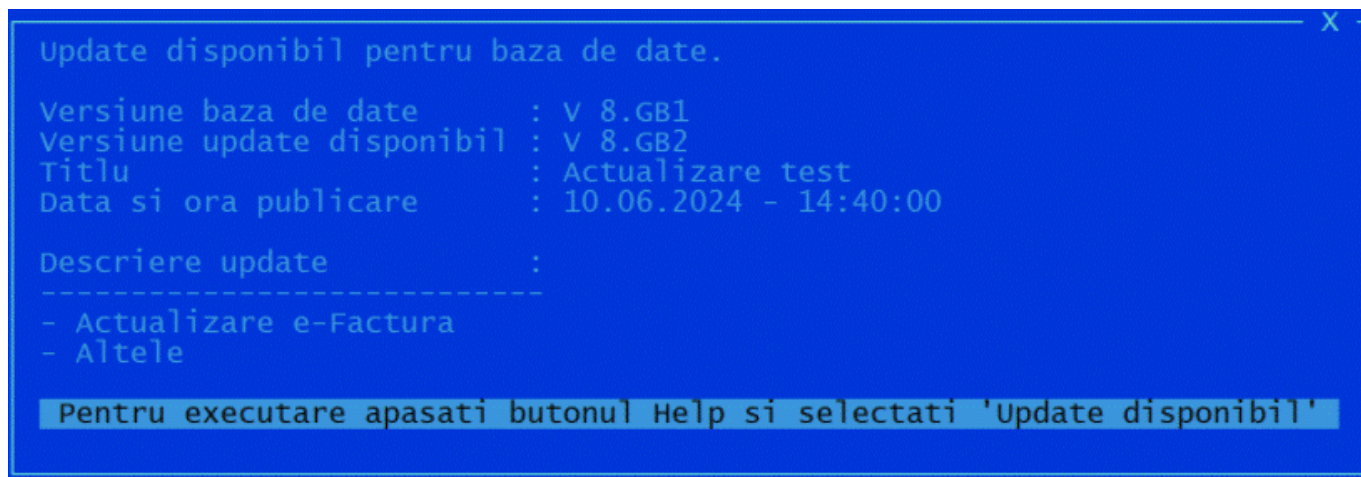

Dacă ați selectat opțiunea 'Lansare update':

1. Asigurați-vă că nimeni nu utilizează baza de date înainte de a efectua actualizarea.
2. Citiți detaliile de update și selectați opțiunea 'Lansare update' pentru a începe efectuarea update-ului.
3. Urmăriți instrucțiunile programului până când actualizarea este finalizată. Când update-ul este terminat, va apare un fișier jurnal cu o descriere detaliată a ceea ce s-a modificat. Acest fișier jurnal va fi inclus în Notițe.
4. Relansați programul.
5. Sunteți gata să utilizați programul!

Dacă ați selectat opțiunea 'Mai tarziu', aveți posibilitatea de a lansa actualizarea în mod manual:

1. Click pe butonul 'Help' din partea de jos a ecranului;
2. Selectați meniul 'Update disponibil';
3. Urmăriți instrucțiunile descrise mai sus.

Opțiuni de configurare

Opțiunea poate fi configurată numai pentru anumite stații de lucru, dar poate fi disponibilă și pentru toți utilizatorii. Setările pot fi găsite în Parametri, în secțiunea [UPDATE].

Parametri

Pag:4 Lin:9 Col:1

```
[CURS_SCHIMB]
BANCA_01 := {"Cursuri de schimb BNR","www.bnr.ro/Cursul-de-schimb-524.aspx"}
BANCA_02 := {"Cursuri de schimb BCE","www.infovalutar.ro/bce"}
BANCA_03 := {""}
BANCA_04 := {""}
BANCA_05 := {""}

[UPDATE]
// Statia/statiile administrator care pot executa update
// ST_ADMIN := "" - implicit, daca nu exista sectiunea
// ST_ADMIN := "01" - statia 01
// ST_ADMIN := "01,02" - Statia 01 sau statia 02
// ST_ADMIN := "*" - Oricare statie
ST_ADMIN := ""
```

Pentru configurare contactați distribuitorul!

4. DOCUMENTE DE INTRARE

Documentele de intrare sunt acele documente justificative, care se întocmesc cu ajutorul programului pentru evidența cantitativ-valorică a intrărilor de stocuri sau cheltuieli în gestiunile unității.

Intrările pot proveni nu numai de la furnizori, ci și din producția proprie, dintr-o altă gestiune, din plus de inventar, chiar și stocul inițial de pornire este o intrare mai veche .

La livrare familia jurnalelor de recepții MR este împărțită în jurnale astfel:

```
MRIM - Recepții materiale, mărfuri
MRIX - Recepții cheltuieli
MRIY - Rec.TVA deduc/nededuc, exigibil
MRM - Recepții magazine
MRP - Recepții produse
MRS - Recepții servicii
```

În fiecare jurnal sunt predefinite tipurile de documente cu care este admis să se lucreze.

Incrementarea numărului de recepție se face în cadrul jurnalului, dar trebuie să fie unic în cadrul bazei de date.

Exemplu:

```
MRIM - Recepții materiale, mărfuri: 230001, 230002, ...
MRIX - Recepții cheltuieli          : 23C001, 23C002, ...
MRP - Recepții produse              : 23P001, 23P002, ...
```

Observație

În anul 2023 propunem, ca numerotarea să înceapă cu 23xxxx, pentru ca în 2024 să poată începe cu 24xxxx. Dacă sunt multe documente, se poate utiliza și un singur caracter (de ex. 300001), dar atunci în 2030 numerotarea trebuie începută cu lit. A etc.

Detalii privind numerotarea documentelor în hMARFA ...

Scopul în care se utilizează diferitele tipuri de documente de intrare, precum și documentele primare pe baza cărora se întocmesc acestea sunt sintetizate în tabelul de mai jos:

Tip articol	Articolele provin din:							
	intern	Jurnal	AIC	Jurnal	import	Jurnal	producție proprie	Jurnal
mărfuri cu ridicata, materii prime, imobilizări etc.	NIRI - factura furnizor	MRIM	NIRE - fact.ext. + f.chelt.	MRIM	NIRE - fact.ext. + DVI + f.chelt.		X	
	NIRIC - factura furnizor+factura cheltuieli							
	NIRII - factura furnizor-taxare inversa							
	TVATX - autolichidare TVA (pt.NIRII)							
mărfuri cu amănuntul	NIRMF - factura furnizor	MRM		MRM	X		X	
	NIRMT - transfer din magazia cu ridicata							
transfer intern, +/- inventar	NIRT - bon transfer, lista inventariere	MRIM						
document furnizor în valuta, cu TVA RO	NIRET - factura furnizor	MIRIM, MRIX						
combustibil, cheltuieli, TVA deductibile 100%	NIRI - factura furnizor	MRIM, MRIX	X		X		X	
combustibil, chelt., TVA deductibile 50%	NIRI7 - bon furnizor cu CIF/factura	MRIM, MRIX	NIRE7 - fact.externa		NIRE7 - fact.externa		X	
combustibil, chelt.,TVA nedeductibile	NIRI3 - document furnizor	MRIM, MRIX						
produse realizate	X	X	X	X	X	X	BPP	MRP
servicii prestate	X	X	X	X	X	X	BPS	MRS
corectii TVA	TVA3 -TVA deductibil/nedeductibil 50%	MRIY	X		X		X	
	TVAEX - TVA devenit exigibil							
	TVAR -corectie OpTVA							

Explicații:

- cu roșu apare cod document din hMARFA
- în col. gri apare jurnalul în care se folosește documentul respectiv
- AIC - achiziție intracomunitară, dar și ASIC (servicii intracomunitare)

În cazul notelor de intrare partenerul este întotdeauna o firmă, iar la bonurile de predare o secție.

La adăugare documente și la apelarea lor cu F1 în ferestrele de ajutor **tipurile de documente pot fi filtrate**, se pot indica câteva litere din denumire pentru regăsirea mai rapidă sau se pot căuta de ex. tipurile de documente de transfer înscriind „transfer” în coloana cu denumirea.

Verificare total la recepții

Se poate seta verificarea recepțiilor, în sensul că total document și total TVA din document să fie egal cu suma rândurilor. Vezi parametrizarea necesară ...

Delegat în Recepții

Dacă se dorește evidențierea persoanelor care au contribuit la o achiziție, se poate introduce parametrul „d” în tipul de document utilizat, astfel în capul recepției va apare câmpul „Delegat”. Acesta poate fi completat și prin fereastra de ajutor (F1). Lista datelor din documente se poate studia pe fereastra **Delegați**.

4.1. Recepția stocurilor de proveniență internă

Notă de intrare-recepție intern (NIRI, NIRIC)

Cel mai uzual tip de document pentru intrare stocuri este **Notă de recepție intern**.

Cu ajutorul tipului de document **NIRI** se realizează înregistrarea concomitentă a 2 documente justificative distincte, dar inseparabile din punct de vedere financiar-contabil:

- factura furnizorului
- nota de recepție a gestionarului.

De pe factura furnizorului se introduc în capul recepției 2 sume: Total de plată și Total TVA. Diferența dintre acestea se numește în hMARFA „valoare de cumpărare”.

Diferența dintre Total de plată și Total TVA ar trebui să rezulte și din însumarea rândurilor. Dacă există diferențe, de regulă ele provin din erori de operare, dar uneori și documentul furnizorului poate fi eronat. În acest caz apare o avertizare:

RECEPTIE:Nr:220001 Tip: NIRI /B din 05/12/22 Gestiuena: MR					
FURNIZOR:F-0007 Doc: F-223344 din 30/11/22 Scadent: 30/11/22					
RTVAI:N OpTVA:2Ix Total document furnizor = 6399.56					
din care: T.V.A. = 625.76					

Achizitie marfuri in depozit cu ridicata de la furnizor intern					
--	--	--	--	--	--

Gest	Cod articol	Intrat	Pret cump.	Pret contab.	Pret livrare
MR	M-APA MINERALA	250.000	1.45	1.45	2.57
MR	M-CAFEA M	220.000	16.00	16.00	22.94
MR	M-SAMPON	90.000	12.50	12.50	17.65
MR	M-REVISTA	20.000	7.99	7.99	10.95
MR	M-FAINA	150.000	1.73	1.73	2.26
MR	4335896466576	200.000	1.72	1.72	3.21

Diferenta valoare cumparare document-rinduri =					3.00
--	--	--	--	--	------

Valoarea recepției propriu-zise se calculează de program, ca suma produselor Cantitate x Preț unitar de cumpărare, introduse rând cu rând de către operator.

Prezentăm mai jos schema contării documentului NIRI:

% = 401.1.xxxx		Total de plată	(din doc. furn.)
4426/4428.36		Total TVA exigibil/neex.	(din doc. furn.)

Rând 1	conturi clasa "3"	V1 = preț unitar x cant.	(din rând recepție)
.....			
Rând n	conturi clasa "6"	Vn = preț unitar x cant.	(din rând recepție)

	cont de diferențe	(Total de plată - Total TVA) - V1 - ... - Vn	

Pe ultimul rând apare diferența dintre totalul calculat pe rânduri și totalul înscris în document. În cazul în care mesajul nu este introdus, după contare automată se caută tot ce s-a contabilizat pe contul 6588.5 - Alte cheltuieli de exploatare (hMARFA).

Pot exista însă și diferențe mici, care provin din rotunjiri. În Parametri se poate seta valoarea

acceptată ca nesemnificativă, de exemplu:

```
DIF_NESEMN_CMP := 1.00
DIF_NESEMN_TVA := 0.50
```

Deci la total document fără TVA se acceptă ca nesemnificativă diferența de 1 leu, iar la TVA 50 de bani. La extragerea jurnalului de cumpărări, diferențele nesemnificative pot fi repartizate automat printr-o operație.

În practică apare și necesitatea de a îngloba în prețul de înregistrare a articolelor (materiale, mărfuri) și a valorii unei alte facturi, reflectând *cheltuieli* ocazionate exclusiv de acest transport (de obicei, factura de transport).

În acest caz, pentru 2 facturi (poate de la 2 furnizori) se întocmește o singură recepție, cu documentul **NIRIC**. Astfel se realizează:

Prețul contabil = preț unitar cumpărare + preț unitar cheltuieli

⚠ Documentul NIRIC Nota de recepție intern+chelt. se poate utiliza numai pentru OpTVA cu „x” (fără TVA la încasare). În sistemul TVA la încasare, în loc de NIRIC cu „z” se folosesc 2 NIRI, la prima în secțiunea cheltuieli se scrie suma de repartizat fără furnizor.

Exemplu de completare NIRIC

1. Capul documentului

RECEPȚIE: Nr: 230007	Tip: NIRIC/A	din 14/01/23	Gestiunea: MR
FURNIZOR: F-0007	Doc: F-1133	din 10/01/23	Scadent: 20/01/23
RTVAI: N	OpTVA: 2Ix	Total document furnizor	= 1090.00
		din care: T.V.A.	= 90.00
CHELT.: F-0003	Doc: F-1134	din 13/01/23	Scadent: 14/01/23
		Total cheltuieli	= 119.00
		din care: T.V.A.	= 19.00

1.1. Secțiunea **RECEPȚIE** include:

- *numărul recepției* - incrementat de program sau dat de utilizator
- *modelul* - trebuie selectat (F1), dacă există mai multe modele (/A, /H etc.)
- *gestiunea* - completarea este convenabilă în cazul în care toate articolele din documentul de recepție intră în aceeași gestiune. Dacă ele aparțin mai multor gestiuni sau dacă dorim să efectuăm ulterior operații de transfer în alte gestiuni, câmpul Gestiunea se lasă necompletat în capul documentului, el va trebui însă completat în fiecare rând.
- *RTVAI* - starea furnizorului în Registrul TVA încasare de la ANAF, poate fi:
 - D - da, a optat pentru TVA la încasare
 - N - nu este în sistemul TVA la încasare
 - & - partener afiliat
 - ? - pe baza informațiilor din RTVAI nu se poate decide cu certitudine
- *OpTVA* - „operația TVA” se completează automat sau cu ajutorul ferestrei de ajutor. Semnificația codului este descrisă în capitolul referitor la TVA și determină încadrarea în jurnale TVA, precum și în declarațiile 300, 390 sau 394. Reguli generale de completare OpTVA:

Partenerul	Aplică TVA	Nu aplică TVA	Partener afiliat
Firma	Recepție		
1. Aplică TVA	Iz	Iz	Iz
2. Nu aplică TVA	Iz	Ix	Ix
3. Nu este plătitor TVA	In		
4. Este în grup fiscal	Ix		

1.2. Secțiunea **FURNIZOR** se completează pe baza facturii furnizorului:

- *codul furnizorului*,
- *tipul și numărul documentului de intrare*. La Doc: avem un câmp de un singur caracter. La apăsarea tastei F1 o să apară o listă de documente:
 - F - Factura
 - N - Contract
 - C - Bon fiscal cu CIF
 - B - Bon fiscal fara CIF
 - S - Fac.simplif.cu CIF#BF
 - U - Fac.simplif.fara CIF
 - X - Alte documente
 - A - Aviz de insotire marfa

⚠ Este foarte importantă indicarea corectă a tipului de document pentru declarația 394. Documentele codificate cu X sau A nu se includ în declarația 394. Lista care apare este senzitivă la context, adică diferă și de tipul partenului (persoană juridică din România, persoană fizică, persoană juridică străină etc.)

- *data facturii*,
 - *scadența* - poate fi opțională. Dacă furnizorul nu a înscris o dată anume, se trece data la care preconizăm să plătim.
 - *total factură (inclusiv TVA)*,
 - *din care TVA*.

1.3. Secțiunea **CHELT** se completează opțional (numai la **NIRIC**), dacă există și alte cheltuieli care se includ în prețul de cumpărare și care se pot identifica pe recepția respectivă (de ex. factura de transport).

1.4. Secțiunea **NUMĂR COMANDĂ** se completează opțional, numai dacă se dorește urmărirea unor comenzi sau lucrări.

În textul liber se pot înscrie diverse observații referitoare la recepție (o să apară pe listă). De exemplu, la o recepție de imobilizări se poate trece numărul de inventar.

2. Rânduri

MODIFICARE LOT DE INTRARE/STOC			
Gestiunea: MR - Depozit marfuri cu ridicat Nr.recep: 230007 din 14/01/23			
Cod articol: M-ULEI SOARE - Ulei floarea soarelui			
Ambalat în: [] = [] 0.000 LT			
UM: LT	Intrat: 200.000	Iesit: 0.000	Stoc: 200.000
Pret la receptie:		Valoare:	
Pret cumparare		= 5.00 lei	1000.00 lei
Cheltuieli	10.00 %	= 0.50 lei	100.00 lei
Pret de înregistrare		= 5.50 lei	
Adaos comercial:	117 %	= 6.43 lei	Pret nomenclator:
Pret de livrare		= 11.93 lei	11.93 lei
T.V.A.:	9 %	= 1.07 lei	
Pret de vânzare		= 13.00 lei	13.00 lei
Câștig realizat/lot		= 0.00 lei	
Data expirare:	[] / [] / []	Observatii:	[]

- *gestiunea* - se completează obligatoriu - în cazul în care în capul documentului nu s-a completat gestiunea, se pot recepționa stocuri în mai multe gestiuni cu același document și eventual se pot face transferuri în alte gestiuni
- *cod articol* - articolul intrat, eventual cu codul de UM de recepție și de facturare
- *ambalat în*: se introduce opțional. Reprezintă unitatea de măsură în care sunt grupate unitățile de articole. De exemplu, apa minerală poate fi îmbuteliată în sticle de diverse dimensiuni. Dacă nu am definit mai multe coduri de articol pentru tipodimensiuni, putem să înscriem aici informația
- *intrat* - cantitatea cumpărată
- *ieșit* - se completează ulterior de program, pe baza documentelor de ieșire din acest lot
- *stoc* - se calculează de program = Intrat - Ieșit
- *preț cumpărare* - calculat de regulă astfel:
(total factură - TVA)/cantitate (dacă avem un singur articol).
De regulă, este evidențiat pe factură sau alt document de intrare
- *cheltuieli* - dacă s-au completat și în capul documentului, se repartizează pe unitate cheltuielile de transport care se includ în prețul de achiziție (numai la **NIRIC**)
- *prețul de înregistrare* = Preț cumpărare + Cheltuieli
- *adaos comercial*: se poate completa/modifica și ulterior. Dacă introducem mai întâi prețul de livrare, se calculează automat din acesta
- *preț de livrare*: se poate completa/modifica și ulterior, este prețul de vânzare fără TVA
- *preț de vânzare*: se poate completa/modifica și ulterior, este prețul de vânzare cu TVA inclus
- *câștig realizat/lot* - dacă dorește utilizatorul, se poate calcula
- *data expirare, observații* - opțional

Pe ecran este afișat și prețul de nomenclator, pentru a sugera prețul de vânzare din lista de prețuri.

a) Intrări de mărfuri

În cazul notei de intrare-recepție intră în gestiune mărfuri care provin din comerțul intern, de la

producător sau de la un comerciant cu ridicata.

Preț contabil (PuCont) poate fi:

- prețul de cumpărare (PuCmp);
- prețul de înregistrare (PuInr);
- preț de vânzare catalog (PuVinzCat)

Structura prețului la mărfuri interne

Evidența mărfurilor care intră în stoc se poate realiza la 3 **prețuri contabile:**

1. La preț de cumpărare (PuCont = PuCmp)
Mărfurile intră în stoc la valoarea de cumpărare. Se pot repartiza și cheltuielile de achiziție pentru a se vedea costul complet de achiziție în scopul formării corecte a prețului de vânzare, dar acestea nu sunt incluse în prețul contabil.
2. La preț de achiziție (PuCont = PuInr)
Mărfurile intră în stoc la costul de achiziție (înregistrare). Cheltuielile suplimentare de achiziție (transport, etc.) sunt repartizate automat asupra loturilor și sunt incluse în prețul contabil.
3. La preț de vânzare cu amănuntul (PuCont = PuVinzCat)
Această variantă se folosește de obicei în gestiunile cu amănuntul. hMARFA nu ține evidența completă a gestiunilor cu amănuntul, dar poate intra în contact cu aceste gestiuni acolo, unde agentul economic are o magazie cu ridicata și mai multe magazine (gestiuni cu amănuntul). În acest caz în hMARFA se ține evidența transferurilor de mărfuri din magazia cu ridicata în magazine. În momentul transferului se stabilește și structura prețului cu amănuntul care se comunică către magazin. Pentru recepții în gestiunile cu amănuntul se utilizează documentul **NIRM**.

Anumite mărfuri (de exemplu cele alterabile) nu mai trec prin magazia centrală, ci sunt recepționate direct în magazine. În acest caz în hMARFA se pot introduce și aceste recepții cu scopul ca întreaga marfă intrată în unitate să aibă evidența pe calculator.

Exemplu:

Să presupunem, că se recepționează mărfuri în depozitul cu ridicata

- rândurile sunt mărfurile de pe factura furnizorului
- apare în Jurnalul de cumpărări

Contare:

%	=	401.1	total factură furnizor
371.1			valoarea de cumpărare mărfuri
381			valoarea de cumpărare ambalaje
6588(sau 378.1, 388)			eventualele diferențe față de factură
4426.02/4428.36			TVA deductibil/neexigibil

Retur marfă

Se returnează marfă recepționată către furnizor:

- se întocmește aviz retur către furnizor (**AIMF**) cu valori pozitive
- se primește factura în roșu de la furnizor și se face o „recepție” (**NIRI** sau alt document după caz) completând doar capul documentului cu total factură și TVA (ambele sunt valori negative), în gestiunea **RETF**, fără introducerea rândurilor.

Contare:

- AIMF: $371 = 351$, suma apare cu minus
- NIRI în gestiunea RETF: $351 = 401.1$, suma apare cu minus, precum și TVA-ul aferent

b) Intrări de materiale și obiecte de inventar

Materiile prime și materialele, denumite în continuare materiale, sunt articole achiziționate cu scopul de a fi transformate în produse prin procesul de producție. Ocazional, materialele achiziționate ca materie primă pot fi vândute.

În hMARFA se pot gestiona și materialele cu 2 restricții:

- Loturile de materiale se păstrează separat de la intrare și până la consumare. Două loturi de intrare nu sunt niciodată reunite într-un singur lot de stoc
- Prețul contabil al lotului nu poate varia în timp, rămâne cel fixat la recepție (a nu se confunda cu nivelul prețului contabil: cumpărare, înregistrare, vânzare).

Conturile de stoc folosite pot fi de forma:

```
"3zz.x"   - analitice pe gestiuni
"3zz.y"   - analitice pe grupe de materiale
"3zz.x.y" - analitice pe gestiuni și pe grupe de materiale
```

Se recepționează materiale în magazia de materiale (G sau O) - rândurile sunt materialele de pe factura furnizorului

Contare:

%	=	401.1	total factură furnizor
301, 302			valoarea de cumpărare materiale
303			valoarea de cumpărare ob. inv.
6588 (sau 308, 328)			eventualele diferențe față de factură
4426.02/4428.36			TVA deductibil/neexigibil

Situații în funcție de ordinea primirii documentelor

În cursul aprovizionării se pot ivi diverse situații:

- Se primește marfă însoțită de *factură*: se face o recepție obișnuită
- Se primește mai întâi marfa însoțită de *aviz de însoțire marfă*, iar *ulterior factura*:
 - pe baza avizului se face o recepție: în capul recepției nu se completează datele de total document
 - la sosirea facturii se face încă o „recepție”, dar care va avea doar capul completat și nu va avea

rânduri

- Se primește mai *întâi factura*, iar *ulterior marfă însoțită de aviz de însoțire marfă*:
 - la sosirea facturii se face o „recepție”, dar care va avea doar capul completat și nu va avea rânduri
 - pe baza avizului se face o recepție: în capul recepției nu se completează datele de total document.

c) Avans plătit

În contabilitate se deosebesc avansurile acordate pentru:

- bunuri (grupa Y-ASTO - ct.4091)
- servicii (grupa Y-ASER - ct.4092)
- imobilizări corporale (grupa Y-AIN - ct.4093)
- imobilizări necorporale (grupa Y-AIC - ct.4094)

Grupele și conturile aferente se regăsesc în Funcții de conturi.

La plata avansului se înscrie în casă/bancă cu PALT/POH completând partenerul, dar nu se validează documentul.

După plata avansului, trebuie să sosească o factură de avans de la furnizor, care se recepționează cu **NIRI**.

Articolul este Y-A... în funcție de natura articolelor pentru care s-a plătit avansul, gestiunea Y.

🚨 Cota TVA din articol trebuie respectată.

Dacă este necesar, trebuie adăugate mai multe articole de avans cu diverse cote TVA.

Preț unitar: valoarea avansului, iar cantitatea este 1.

Se completează numărul recepției la documentul de plată și se validează.

La sosirea articolelor se primește o nouă factură, recepționată tot cu **NIRI**:

- mai întâi articolele propriu-zise,
- după care se înscrie un rând cu același Y-A..., același preț unitar (valoarea avansului), însă la cantitate se înscrie -1.

d) Intrări de imobilizări

Cumpărarea imobilizărilor se înregistrează în hMARFA cu **NIRI** fără rânduri, în „pseudo-gestiunile”: X201 X203, X205, X208, X231, X235 (vezi în Funcții de conturi) etc.

În textul liber se descriu imobilizările achiziționate, eventual nr. inventar acordat în hIMOB.

În hMARFA recepția este tratată numai din punct de vedere financiar. Procesul-verbal de punere în funcțiune se va completa în hIMOB.

Descrierea de mai jos se referă la modul general de lucru în hMARFA, pentru o contabilizare corectă. Desigur, la baze de date personalizate, modul de lucru, pozițiile de nomenclator pot să difere.

- **recepțiile de imobilizări** (cu **NIRI** sau **NIRE**) se fac în gestiunile:
 - X201 Cheltuieli de constituire
 - X203 Cheltuieli de dezvoltare

- X205 Concesiuni, brevete, licențe etc
- X208 Alte imobilizări necorporale
- X231 Imobilizări corporale în curs
- X235 Investiții imobiliare în curs, cu sau fără rânduri. Dacă se utilizează rânduri, se poate introduce de ex. Y-IMOBILIZAR-19 (de creează articole distincte pe cote TVA)
- contare generică: **20x = 404** sau **23x = 404**
- imobilizările necorporale se recepționează direct pe conturile de imobilizări. Intrarea este contabilizată integral în hMARFA, nu în hIMOB.
- **recepțiile de materiale de natura obiectelor de inventar** se fac în gestiunea G, grupa articol:
 - GO - pt. cele care se trec imediat pe cheltuieli cu întreaga valoare
 - GOU - pt. cele de valoare mai mare, dacă cheltuiala (uzura) se va contabiliza eșalonat
 - contare generică: **303 = 401.1**
- la începutul anului se întocmește un singur **BPS** generic, din care se vor evidenția ieșirile, în gestiunea Y, cod articol poate fi de ex.:
 - Y-IMOBILIZAR-19
 - Y-OBIINV-FOL-19,
- **ieșirile** se fac de regulă cu documentele:
 - **TFAC** - vânzare - Y-IMOBILIZAR-19, sau Y-OBIINV-FOL-19
deci ieșirea nu se face din lotul de intrare propriu-zis, ci din BPS-ul generic!
Pe rând se înscriu explicații privind natura imobilizării ieșite, eventual nr. inventar etc.
 - **BCM** - dare în consum obiecte de inventar - din recepția propriu-zisă, Client de regulă: S, contare:
 - GO 603 = 303
 - GOU 471.4 = 303

e) Recepție cu taxare inversă

Dacă se recepționează bunuri pe care furnizorul le-a facturat cu taxare inversă, cumpărătorul trebuie să întocmească 2 documente:

- **NIRII - NIR cu taxare inversă** - se înscrie valoarea fără TVA pentru evidența datoriei, eventual cu rânduri dacă e material, marfă etc. Nu se completează OpTVA.
- **TVATX - Autolichidare TVA** - se înscrie totalul cu TVA, din care valoarea TVA calculată
 - codul OpTVA este de regulă 2li
 - în jurnalul TVA se cuprinde numai acest document, deci înscrieți corect firma, număr și data document
 - Gestiunea nu se completează
 - Contare TVATX: 4426 = 4427

🟡 Dacă bunurile din factură au mai multe cote de TVA, în TVATX se înscriu și rânduri generice cu subtotaluri pe cote (ex. articolele !-9 și !-19)

În declarația 300 informațiile din TVATX se repetă automat pe rd. 12 și 27 (pt. anul 2023) - *Achiziții de B/S supuse măsurilor de simplificare pt. care beneficiarul este obligat la plata TVA - (taxare inversă).*

4.2. Recepții de la furnizor extern

a) Recepții din import

Mărfurile de regulă pot fi importate:

- **în nume propriu** - la recepție intervin documentele: factura externă, declarația vamală de import și factura de transport.
- **în comision** - la recepție intervin documentele: factură externă, declarația vamală de import și factura de comision. În acest caz vămuirea s-a făcut de comisionar, iar taxa vamală, accizele și TVA au fost plătite de acesta, astfel că aceste sume trebuie achitate comisionarului. În câmpul Cod furnizor vamă trecem codul comisionarului. În rândul „CHELTUIELI:” trecem comisionul (și transportul) de plătit comisionarului.

Completare Nota de recepție extern (NIRE)

În hMARFA pentru recepționarea articolelor care provin din import direct se utilizează tipul de document **NIRE**.

I. Capul documentului de recepție din import are 4 secțiuni:

- RECEPȚIE: datele de identificare,
- FURNIZOR: datele de cumpărare,
- VAMĂ : datele de vămuire,
- CHELT.: alte cheltuieli (de regulă transport).

RECEPȚIE: Nr: 230006	Tip: NIRE /A	din 13/01/23	Gestiunea: MR
FURNIZOR: F-0014	Doc: F-123	din 11/01/23	Scadent: 21/01/23
RTVAI: OpTVA: 2Ex	1000.00 USD	x 4.923500	= 4923.50
VAMA: F-0009	Doc: F-1122	din 13/01/23	Scadent: 13/01/23
Total vama		=	1830.36
din care: taxa vamala		=	592.35
accize		=	0.00
T.V.A.		=	1238.01
CHELT.: F-0008	Doc: F-1123	din 13/01/23	Scadent: 18/01/23
Total cheltuieli		=	1190.00
din care: T.V.A.		=	190.00
import cu vama si cheltuieli de transport			

Secțiunea **FURNIZOR** se completează pe baza **facturii externe**:

- *codul furnizorului*,
- *tipul și numărul facturii externe* (vezi și la recepții de la intern)
- *data facturii externe*,
- *scadența plății*,
- *Operația TVA* - la apăsarea tastei F1 apare o fereastră de ajutor care ne oferă lista de operații TVA, din care se alege: 2Ex - Op.cu deducere, Extern, Taxabil
- *valoarea în valută*

- *simbol valută:*

Se poate alege cu F1. La introducerea valutei apare instantaneu cursul de schimb al valutei din ziua bancară anterioară recepției (sau cursul anterior din data cea mai apropiată, dacă cursul pentru operații nu a fost actualizat de operator), înregistrat în fișierul „Cursuri de schimb”.

Cursul trebuie să fie cel utilizat pe DVI, deci trebuie ajustat, dacă nu este identic.

- *valoarea în lei* - se calculează de program.

Secțiunea **VAMA** se completează pe baza **Declarației vamale de import** (DVI/FAC):

- *cod firmă:* dacă importul este în nume propriu nu se completează, dacă este în comision se completează cu codul comisionarului
- *numărul documentului de vamă, data, observații.*
Tipul de document se completează și la VAMA, dacă este factură se introduce F, dacă este DVI se introduce X.
- *scadența plății,*
- *total de plată în vamă, din care:*
 - *taxe vamale + comision vamal,*
 - *accize,*
 - *TVA.*

Secțiunea **CHELT** se completează pe baza **facturii de transport** (dacă este import în nume propriu) sau pe baza **facturii de comision** (dacă este import în comision):

- *cod firmă,*
- *numărul facturii, data, observații,*
- *scadența plății,*
- *total factură (inclusiv TVA),*
- *din care total TVA.*

Astfel, și cheltuiala de transport se poate repartiza pe loturile intrate.

II. Rândurile recepției (loturile de intrare) se completează în felul următor:

MODIFICARE LOT DE INTRARE/STOC			
Gestiunea:	MR	- Depozit marfuri cu ridicat	Nr.recep: 230006 din 13/01/23
Cod articol:	4007140020048	- Camasa barbati	
Ambalat in:		=	0.000 BUC
UM: BUC	Intrat:	50.000	Iesit: 12.000 Stoc: 38.000
Pret la receptie:			Valoare: 1000.00 USD
	20.000 USD x	4.923500 =	98.47 lei
VAMA: Pret in vama:	120.31 %	=	118.47 lei
Taxe vamale:	10.00 %	=	11.85 lei
Accize:	0.00 %	=	0.00 lei
TVA nededuct:	0.00 %	=	0.00 lei
Cheltuieli		=	20.00 lei
Pret de inregistrare		=	130.32 lei
Adaos comercial:	26 %	=	33.55 lei
Pret de livrare (=importator)		=	163.87 lei
T.V.A.:	19 %	=	31.13 lei
Pret de vnzare		=	195.00 lei
Cistig realizat/lot		=	0.00 lei
Data expirare:		Observatii:	

- *gestiunea* - dacă nu s-a completat la RECEPTIE
- *cod articol*
- *ambalat în*: se introduce opțional
- *preț la recepție* format din *preț unitar cumpărare în valută*
- *preț de cumpărare în lei* - calculat de program
- *preț în vamă*: se introduce procentual față de valoarea de cumpărare sau în valoare absolută pe unitate. Documentul NIRE pornește cu preț în vamă = 100%, modificați dacă este cazul!
- *taxe vamale+comision vamal*: pe bază cotă este calculat automat pe unitatea de marfă
- *accize*: pe bază cotă se calculează automat pe unitatea de marfă.
Calculați cota astfel:

$$\text{acciză/um} = \text{total accize plătite/cantitate},$$

$$\text{cotă acciză} = (\text{acciză/um}) / (\text{Preț în vamă} + \text{Taxe+com})$$
 Preț în vamă și Taxe+com sunt cele afișate pe ecran, în rândurile precedente.

- *tva nedeductibil*: 0 dacă deductibil sau cotă TVA dacă este nedeductibil
- *cheltuieli*: se calculează prin repartizarea cheltuielilor de transport pe unitatea de marfă
- *preț de înregistrare*=Preț vamă+Taxe+Accize+TVA neded.+cheltuieli
- *adaos comercial* - se introduce procentul, sau direct prețul de vânzare, modificabil și ulterior
- *preț de vânzare*: se poate completa/modifica și ulterior
- *cantitatea intrată* (stoc inițial)
- *data expirării*, data la care expiră garanția furnizorului
- *observații*.

În exemplul din cele 2 figuri de mai sus se dau următoarele date:

- s-au importat 50 buc. cămăși bărbați, pentru care se aplică cota TVA de 19%
- prețul producătorului a fost de 20 USD/buc., la un curs de 4,9235 lei/USD

- s-au facturat 1000 lei **cheltuieli de transport** (plus TVA 19%)
- **Vama** a făcut următoarele calcule (se rotunjesc la leu întreg în DVI):

⚠ Pentru factura de transport se face o recepție distinctă, unde se evidențiază partenerul, OpTVA etc. Aici baza TVA este introdusă pentru că se repartizează cheltuielile de transport pe unitate de produs.

- capul recepției, pe baza facturii furnizorului și DVI (vama rotunjește sumele la leu):

Invoice: 50 buc. x 20 USD/buc. = 1000 USD x 4,9235 lei/USD	=	4923,50 lei
Fact. transport extern (fără TVA)	=	1000,00 lei
Valoare în vamă:	4923,50 + 1000,00 =	5923,50 lei
Taxă vamală = 10%, deci:	5923,50 x 10,00% =	592,35 lei
Accize:	Nu se aplică în exemplu	
Bază de calcul TVA de plată:	5923,50 + 592,35 =	6515,85 lei
TVA de plată:	6515,85 x 19% =	1238,01 lei
Total de plată în vamă:	592,35 + 1238,01 =	1830,36 lei

- **Prețul unitar** pe rânduri a fost calculat astfel:

Preț unitar cumpărare:	20,00 USD x 4,9235 lei/USD	=	98,47 lei
Vamă:			
Prețul unitar (PU) în vamă:	5923,50 lei/50 buc	=	118,47 lei
- preț în vamă - preț cumpărare	118,47-98,47	=	20,00 lei
ceea ce reprezintă tocmai cheltuielile unitare de transport			
Taxa vamală:	cota% * PU vamă = 10,00% * 5923,50 lei /50 buc	=	11,85 lei
Cheltuieli/ unitate marfă (transport):	1000 lei/50 buc	=	20,00 lei
Preț de înregistrare:	98,47 + 11,85 + 20,00	=	130,32 lei
Preț de livrare (stabilit de importator):		=	166,42 lei
Adaos comercial (calculat de program):	((163,87-130,32)/130,32)*100	=	26,00 %
Adaos net:	163,87-130,32	=	33,55 lei
TVA:	163,87 * 19%	=	31,13 lei
Preț de vânzare:	163,87 + 31,13	=	195,00 lei

Verificăm, dacă am lucrat corect, listând recepția pe ecran după validare:

NOTA DE INTRARE-RECEPTIE/IMPORT Nr.230006 din 13/01/23

FURNIZOR: AUSTRALIAN TRADER	Doc: F123	- 11/01/23	Tot: 1000.00 USD		
VAMA: INTERNATIONAL SA	Doc: F1122	- 13/01/23	Tot: 1830.36 TVA: 1238.01		
CHELTUIELI:EXTRA-SEE SA	Doc: F1123	- 13/01/23	Tot: 1190.00 TVA: 190.00		

Curs de schimb: 1 USD = 4.923500 Lei

import cu vana si cheltuieli de transport

Gest	Specificatia produselor	U.M	Cantit	PU si val. externa USD	PU si val. cumparare (lei)	PU si val. chelt.vana (lei)	PU si val. cheltuieli (lei)	PU si val. contabila (lei)
MR	Canasa barbati	BOC	50.0	20.00 1000.00	98.47 4923.50	11.85 592.50	20.00 1000.00	130.32 6516.00
TOTAL CALCULAT:				1000.00	4923.50	592.50	1000.00	6516.00
TOTAL DIN DOCUMENTE (fara TVA deductibil)				1000.00	4923.50	592.35	1000.00	
DIFERENTE:				0.00	0.00	-0.15	0.00	

Pe rândul Diferențe există câteva sume mici, care se datorează rotunjirilor, deci putem considera că recepția s-a întocmit corect. Dacă într-una din coloane diferența este semnificativă, va trebui să anulăm NIRE și să recalculăm datele respective. În practică de regulă nu ne putem aștepta, ca diferențele să fie apropiate de valoarea zero. La cantități mari, multe articole pe aceeași factură, curs valutar cu mai multe zecimale etc. putem accepta chiar și diferențe de zeci de lei din cauza rotunjirilor și a cursului valutar!

Diferențele vor fi semnalate și la extragerea în jurnalul de cumpărări. Dacă se consideră acceptabile, se vor repartiza automat cu operația Repartizare.

Contare NIRE la import:

Pe baza facturii furnizorului extern:

371.1	=	401.2	4923,50 lei	datorie către furnizor
-------	---	-------	-------------	------------------------

Pe baza declarației vamale:

371.1	=	446.01	592,50 lei	taxe vamale incluse în preț achiziție
6588.5	=	446.01	-0,15 lei	diferență rotunjire taxe vamale
446.01	=	401.1	592,35 lei	taxe vamale
4426.02	=	401.1	1238,01 lei	TVA în vamă

Pe baza facturii de cheltuieli:

371.1	=	401.1	1000,00 lei	ch. transport
4426.02	=	401.1	190,00 lei	TVA aferentă

Structura prețului la mărfurile din import

b) Achiziții intracomunitare (AIC, ASIC)

În continuare folosim prescurtările:

- AIC - achiziții intracomunitare de bunuri (cod A în D390)
- ASIC - achiziții intracomunitare de servicii (cod S în D390)

În cazul achizițiilor intracomunitare se utilizează același tip de document ca la import, NIRE. El se utilizează însă în mod diferit, cum se poate urmări și în figura de mai jos:

RECEPTIE: Nr: 230001	Tip: NIRE /A	din 03/01/23	Gestiunea: MR
FURNIZOR: F-0011	Doc: F-11225544	din 02/01/23	Scadent: 22/01/23
RTVAI: OpTVA: 2Ax	1100.00 EUR	x 4.949000	= 5443.90
VAMA: F-	Doc: -TAXARE INVERSA	din / /	Scadent: 03/01/23
Total vama			= 489.95
din care: taxa vamala			= 0.00
accize			= 0.00
T.V.A.			= 489.95
CHELT.: F-	Doc: -	din / /	Scadent: / /
Total cheltuieli			= 0.00
din care: T.V.A.			= 0.00

- la **OpTVA** se completează de regulă:
 - 2Ax - Op.cu deducere, AIC, Taxabil
 - 2At - Op.cu deducere, AIC, Triunghiular
 - 2Sx - Op.cu deducere, ASIC, Taxabil
 Aceste coduri vor determina încadrarea în jurnalul de cumpărări și includerea operației în declarația VIES.
- în secțiunea **VAMA** se înscrie **TAXARE INVERSA**, completând TVA calculat pe total document, atât la Total vama, cât și în T.V.A.
- în rândurile cu articole se completează automat **preț în vamă 100%**
- la taxe vamale nu se înscrie nimic

Exemplu de contare NIRE la AIC:

Pe baza facturii furnizorului extern:

371.1	=	401.2	5444,00 lei
6588.5	=	401.2	-0,10 lei (dif. din rotunjire)

TVA calculat cu taxare inversă:

4426.02	=	4427	489,95 lei
---------	---	------	------------

4.3. Recepționarea producției proprii

Bonul de predare produse finite (BPP)

În hMARFA evidența stocurilor se ține pe loturi. Acest mod de lucru ar putea fi o restricție în tratarea stocurilor de produse. Loturile de produse finite (recepționate cu BPP distincte) se păstrează separat de la intrare și până la vânzare. Două loturi de produse nu sunt niciodată reunite într-un singur lot de stoc.

Tipul de document **BPP** (bon de predare produse finite) se utilizează la firme care au activitate de producție, pentru a înregistra intrările de produse finite în gestiunea corespunzătoare.

Expeditorul este o secție și destinatarul este un depozit de produse finite. Astfel, în capul recepției se trece ca Furnizor o secție, iar depozitul destinație va fi gestiunea specificată.

Prețul de înregistrare se indică în conformitate cu metoda de evidență aleasă de utilizator pentru produsele finite.

Din punct de vedere contabil, pe baza documentului de tip **BPP**, programul generează înregistrarea pentru debitarea contului de produse finite, în corespondență cu contul definit la „funcții de conturi” ca și cont ieșire de descărcare.

Contare BPP:

345	=	711	total valoare produse la preț de înregistrare
-----	---	-----	---

Structura prețului la produse finite

La produsele finite apar diferențe față de mărfuri la înregistrarea în gestiune și la contabilizare, în rest facturile, încasările se tratează similar.

Prețul contabil al produselor

În funcție de complexitatea și diversitatea producției, produsele se pot înregistra în contabilitate la diverse prețuri:

1.

Produsul se înregistrează la **preț de cost prestabilit (standard)** adică:

```
PuCmp = cost prestabilit
PuChelt = 0
PuInr = PuCont = PuCmp
PuLivCat = PuInr+marjă producător
marjă prod. = chelt.desfacere+profit+accize
```

Diferențele de preț care apar între costul prestabilit și costul efectiv se evidențiază doar în contabilitate la închiderea lunii (când devine cunoscut costul efectiv).

2.

Produsul se înregistrează la **preț de livrare estimat**, adică:

```
PuCmp = preț de livrare estimat
PuChelt = 0
PuInr = PuCont = PuVinzCat = PuCmp
```

Acest procedeu este foarte simplist și se folosește în unități de producție mici, cu o producție simplă.

3.

Produsul se înregistrează în hMARFA doar **cantitativ (PuCont = 0)**. Încărcarea și descărcarea valorică a gestiunii se va rezolva după stabilirea costului de producție efectiv (de ex. la sfârșitul

perioadei), extracontabil sau cu ajutorul contabilității de gestiune.

```
PuCmp      = 0
PuChelt    = 0
PuInr      = PuCont = PuCmp = 0
PuLivCat   = preț de livrare estimat
```

4.4. "Recepționarea" serviciilor

În hMARFA se poate realiza și evidența prestării, facturării serviciilor. Pentru evidența lor se creează o *gestiune de servicii*, se recepționează loturile de servicii care se facturează clienților.

La servicii apar diferențe la „înregistrarea în gestiune” și la contabilizare, în rest facturile, încasările se tratează similar ca la mărfuri.

Tipul de document **BPS (bon de predare servicii)** se utilizează în mod curent la firme cu activitate de prestări servicii și execuție de lucrări. Dar acestei categorii i se pot asimila și comisioanele, chiriile, locațiile de gestiune și alte surse de venituri care se facturează unor terți de către toți agenții economici, indiferent de activitatea desfășurată.

Expeditorul unui document de tip BPS este o secție și destinatarul este o „pseudogestiune” de servicii. BPS nu se contabilizează în secțiunea de contabilitate financiară, dar se contabilizează în secțiunea de gestiune.

Pentru servicii se creează:

- o gestiune fictivă cu tip articol „S” și cont de intrare „704” (sau după caz 705, 706, 708)
- câte o înregistrare de nomenclator,
- o recepție fictivă - comună pentru mai multe tipuri de servicii,
- câte un lot de intrare fictiv cu stoc inițial = 0.

Procedând așa, există posibilitatea structurării prețului și serviciile facturate vor fi cumulate și cantitativ (se cumulează ieșirile în lot și serviciile prestate apar cu stoc negativ).

În funcție de perioadele în care vrem să cunoaștem cantitativ serviciile prestate, putem crea o recepție fictivă la începutul anului sau la începutul fiecărei luni. În aceste „recepții” vom introduce câte un lot cu stoc inițial=0 pentru fiecare fel de serviciu pe care urmează să-l prestăm în perioada (anul, luna) respectivă.

Desigur, în cazul în care pe parcurs se prestează un nou tip de serviciu care nu a fost „recepționat”, la BPS inițial se adaugă rândul corespunzător, după care se trece la facturare.

4.5. Recepționarea cheltuielilor

Jurnalele de cumpărări, în cazul în care prin hMARFA se urmărește și gestiunea materialelor, vor cuprinde acele documente de la furnizor, pe baza cărora s-au făcut recepțiile de materii prime, materiale.

Aceste jurnale nu pot fi complete dacă nu conțin celelalte documente cu TVA prin care se cumpără materiale trecute direct în consum (deci la cheltuieli), chirii, facturi de energie sau apă, telefon etc. Se

cumpără diverse servicii - reclamă, asigurări, se plătesc comisioane etc. Toate acestea trebuie introduse în jurnalul de cumpărări. În plus, poate să apară necesitatea urmăririi unor cheltuieli pe centre de cheltuieli.

Pentru introducerea cheltuielilor de la furnizor intern de regulă se utilizează documentul **NIRI**, fără rânduri sau cu rânduri. La livrare, baza de date este configurată pentru varianta fără rânduri. În acest caz în capul recepției se introduc pseudo-gestiuni de cheltuieli: X604, X628 etc. În cazul în care operatorul nu poate decide natura cheltuielii, poate utiliza X471, urmând ca în contabilitate să se precizeze contul de cheltuieli prin nota:

6xx = 471.5

Fiecare tip de cheltuială are o gestiune proprie și un rând în funcții de conturi. Contul de intrare și contul de intrare diferență vor fi identice.

În situații mai deosebite, este foarte important să se utilizeze *tipul de document* corespunzător, de ex. **NIRI7** sau **NIRI3**, în funcție de deductibilitatea cheltuielii, TVA etc. (vezi în tabelul centralizator de la introducerea la cap.4.).

Deoarece aceste documente influențează deductibilitatea TVA, vezi detalii privind modul de completare în cap. 8.5.

La fel ca pentru mărfuri, și aici este foarte importantă pentru completarea Declarației 394 codificarea **tipului de document al furnizorului**. În câmpul de 1 caracter, cu F1 o să apară lista de documente din care putem alege:

- F - Factura
- N - Contract
- C - Bon fiscal cu CIF
- B - Bon fiscal fara CIF
- S - Fac.simplif.cu CIF#BF
- U - Fac.simplif.fara CIF
- X - Alte documente
- A - Aviz de insotire marfa

Documentele codificate cu X sau A nu vor apare în D394!

Contare NIRI:

%	=	401.1	total factură furnizor
604, 605, ...628			valoarea de cumpărare
4426.02/4428.36			TVA deductibil/neexigibil

În cazul recepției fără rânduri se debitează contul de intrare de diferențe. În cazul recepției cu rânduri se debitează conturile de intrare găsite în funcții de conturi pentru gestiunile indicate la fiecare rând.

Dacă pe factură există mai multe poziții care trebuie contabilizate pe conturi de cheltuieli distincte, atunci se poate folosi o singură recepție cu rânduri sau mai multe recepții fără rânduri.

Recepția cu rânduri prezintă dezavantajul, că trebuie să existe o poziție de cheltuieli în nomenclator și

mai ales că se vor crea loturi de stoc de tip cheltuieli care nu se pot elimina decât prin ștergere selectivă de documente. Acest tip de recepție are însă avantajul, că se pot aduna date pentru contabilitatea de gestiune sau pentru calculul costurilor.

 În cadrul **recepțiilor de cheltuieli cu documentul NIRI**:

- nu apare obligatoriu fereastra de text liber - parametrul „x” care setează apariția textului liber, poate fi introdus/șters în tipul de document, la opțiunea utilizatorului
- dacă gestiunea începe cu „X” (cont de cheltuieli), nu apare automat rândul de recepție de completat, însă se poate lansa cu Alt A (vezi F10), dacă se fac recepții cu rânduri.

Pentru recepția cheltuielilor de la furnizor extern se utilizează NIRE.

4.6. "Recepții" pentru regularizări de TVA

În acest jurnal se adaugă documente specifice regularizării deductibilității TVA, ca:

TVA3	-	TVA deductibil/nedeductibil
TVAEX	-	TVA devenit exigibil

TVA3

Se utilizează când trebuie corectată operația TVA atribuită inițial. De exemplu, dacă o parte din benzina cumpărată pe stoc este utilizată în scopuri care nu permit deductibilitatea fiscală, se întocmește un „document” TVA3 cu operația TVA 2lx cu valoarea TVA cu minus și încă un TVA3 cu operația TVA 3lx cu valoarea TVA cu plus. Astfel, în jurnalul TVA suma va ajunge în coloana de TVA nedeductibil.

Exemplu de contare (nume document NC în Contare):

4426.02	=	401.1	-19,00	lei
4426.03	=	401.1	19,00	lei

TVAEX

Se poate înregistra TVA devenit exigibil la cumpărări în rate etc. pentru ca să figureze în jurnalul de cumpărări.

Exemplu de contare:

4426.02	=	4428.11	19,00	lei
---------	---	---------	-------	-----

TVAR

După închiderea unei perioade, operația TVA raportată eronat trebuie corectată. Se introduc 2 documente TVAR cu valori-/+ pentru aceeași factură, primul cu OpTVA eronat, al doilea cu OpTVA corect.

4.7. Reduceri comerciale ulterioare primite

Conform HG 1802/2014, reducerea comercială corectează valoarea stocului, dacă acesta încă nu a fost vândut, deci contarea reducerii pe 609 intervine numai dacă stocul a fost deja valorificat. Deși nu este precizat, considerăm, că reducerea se aplică proporțional cu valoarea stocului rămas în depozit.

Vezi documentația detaliată

4.8. Evidența bacșișului

Nu este implementat în hMARFA, dar în materialul atașat dăm câteva sugestii pentru modul de implementare.

5. DOCUMENTE DE IEȘIRE

Documentele de ieșire din hMARFA sunt acele documente justificative cu ajutorul cărora se ține evidența ieșirilor spre vânzare, consum sau altă gestiune a stocurilor de produse, mărfuri, materiale sau a serviciilor prestate.

Facturile emise pot fi transmise în SPV ca e-facturi. Detalii în cap. 3.7.1, subcapitolul 3.7.1.2.

Soluții de personalizare

La solicitarea utilizatorului:

- Se pot lista facturi personalizate în format grafic. Se pot insera diverse informații, elemente grafice, coduri de bare.
- Generare și listare facturi de abonament, generare și listare chitanțe cu diverse condiții: pe perioadă, pe agent etc.

Tipurile de documente de ieșire cu care este livrat programul:

Tip articol	Tip ieșire							
	partener intern	Jurnal	LIC, PSIC	Jurnal	export	Jurnal	documente interne	Jurnal
mărfuri cu ridicata, produse, servicii prestate	TFAC - factură client intern	MVF	TFCE - factură externă în valută	MVF	TFCE - factură externă în valută	MVF	AEM - aviz expediție către magazin (2 modele -aviz=>recepție)	MVI
	TFACI - factură cu taxare inversă							
	TFACS - totalizare loturi de același fel pe listă							
	TFCEI - factură internă în valută cu TVA							
	TFAUS - autofactură (livrare către sine)							
	TAIM - aviz către firme ("urmează factura")							
	AIMF - aviz retur către furnizor	MVR					AEMR - retur din magazin	MVR
TFACR - factură retur								
mărfuri cu amănuntul	BVINZ - borderou de vânzare=Raport Z	MVF	X		X		TRMAG - transfer din magazin	MVI
	TBON - bon fiscal (componentă)							
transfer intern, +/- inventar	AIMT - aviz transfer sau +/- inventar	MVF	X		X		X	
materii prime, materiale, tichete de masă, combustibil deductibil 100%	X		X		X		BCM - Bon consum materiale	MVI
combustibil deductibil 50%, dacă la recepție s-a cunoscut că va fi deductibil 50% (NIRI7)	X						BCM2 - Bon consum chelt. și TVA deduct. 50%	MVI
combustibil deductibil 50%, dacă la recepție nu s-a cunoscut că va fi deductibil 50% (NIRI)	X		X		X		BCM7 - Bon consum chelt. și TVA deduct. 50%	MVI
combustibil, altele, chelt. și TVA nedeductibil (NIRI3)	X		X		X		BCM3 - Bon consum chelt. și TVA nededuct.	MVI
corecții TVA	TVAEX - TVA devenit exigibil	MVF	X		X		TVAV-corecție TVA colectat	MVI

Tratament stoc negativ la documente de ieșire

În funcție de valoarea variabilei **xF_IStocNeg** din tipul de document se tratează stocul negativ:

- NIL - se acceptă stocul negativ în conformitate cu opțiunea operatorului (implicit),
- .T. - se acceptă stocul negativ necondiționat,
- .F. - nu se acceptă stoc negativ.

Operații de setare a documentelor de ieșire

Pe documentele de ieșire, în modul *Vizualizare*, cu tasta F10 apare o listă de operații care servesc pentru includerea corectă în D394. De exemplu:

- Transformare în factură
- Modificare cod D394T

Detalii în cap. 9.3.2. pct. b42) ...

5.1. Avizul de însoțire a mărfii

Conform Ordinului 2634/2015 002.) privind documentele financiar-contabile, avizul de însoțire a mărfii servește ca:

- document de însoțire a mărfii pe timpul transportului,
- document ce stă la baza întocmirii facturii,
- dispoziție de transfer al valorilor materiale de la o gestiune la alta, dispersate teritorial, ale aceleiași entități;
- document de primire în gestiune,
- document de descărcare din gestiune a bunurilor cedate cu titlu gratuit.

Avizul de însoțire a mărfii se întocmește de către entitățile care nu au posibilitatea întocmirii facturii în momentul livrării produselor, mărfurilor sau altor valori materiale, precum și în alte situații stabilite prin procedurile proprii ale entității.

În cazul transferului de bunuri între gestiunile aceleiași entități, dispersate teritorial, precum și al transportului bunurilor cedate cu titlu gratuit (mostre, bunuri date pentru stimularea vânzării sau testări la locul de desfacere, premii, materiale promoționale etc.) avizul de însoțire a mărfii va purta mențiunea „Fără factură”, după caz.

Pe avizul de însoțire a mărfii emis pentru valori materiale trimise pentru prelucrare la terți se face mențiunea **Pentru prelucrare la terți**.

În alte situații decât cele prevăzute mai sus se face **mențiunea cauzei** pentru care s-a întocmit avizul de însoțire a mărfii și nu factura.

⚠ Dată fiind multitudinea de situații în care se poate emite, în forma livrată a aplicației hMARFA avizul nu este contabilizat. La implementare, în funcție de modul de utilizare se pot concepe formule contabile. Dacă se dorește înscrierea unor mențiuni, în funcție de situația concretă, se pot crea mai multe modele de aviz.

5.2. Factura

Prevederi privind conținutul facturii

Codul fiscal are prevederi detaliate privind facturarea. Vezi detalii ...

Numerotarea facturilor

În D394 trebuie declarate plajele de facturi utilizate în cursul perioadei, inclusiv numerele de facturi anulate, stornate.

! Numerotarea consecventă a facturilor este importantă pentru a declara intervale continue în D394. Pentru aceasta se utilizează meniul **Numerotare documente**.

Vezi detalii privind numerotarea facturilor ...

a) Întocmirea facturilor în hMARFA

Introducerea sau crearea facturilor în hMARFA se execută cu documentul **TFAC** și a celorlalte modele derivate din TFAC după caz, vezi în tabelul din partea introductivă a cap.5.

Posibilități de întocmire:

- pe formulare pretipărite se listează datele din hMARFA
- pe hârtie albă se listează deodată formularul și datele. Cu opțiunea de listare grafică se pot obține formulare mai estetice, personalizate cu logo, watermark etc. Acestea pot fi listate pe hârtie sau în format pdf pentru transmitere electronică.
- pe formulare pretipărite se întocmește manual la sediul clientului, datele urmând să se introducă ulterior în hMARFA numai pentru evidență.

! Cu componenta **Facturare electronică** se pot realiza și diverse tipuri de facturi electronice. Detalii în cap. 13.13. ...

În prezentul capitol ne vom rezuma numai la întocmirea facturilor obișnuite.

Model

Modelele de facturi din aplicație se compun de regulă din: capul facturii, text liber și rânduri.

1. **CAPUL** facturii conține:

- numărul de regim special intern de numerotare al formularului
- numărul intern al facturii
- număr comandă - opțional
- data facturii
- data scadenței
- tipul (după natura operațiunii) și modelul (modelul determină și modul de listare)
- cod client (din Firme)
- RTVAI - se completează automat cu D,N,&? în funcție de starea clientului regăsită în Registrul TVA la încasare de la ANAF
- operația TVA - de regulă se completează automat, în funcție de sistemul indicat pentru luna curentă în Perioade din hMARFT - dacă de exemplu este D, în luna respectivă se aplică TVA la încasare, deci OpTVA va fi 1Iz. Validarea operației TVA:

Partenerul	Aplică TVA	Nu aplică TVA	Partener afiliat	Din stat membru UE, plătitor TVA	Din afara UE, neplătitor TVA
Firma	Factura				
1. Aplică TVA	1lz	1lz	1lx	1Ld, 1Lt, 1Pd	1Ed
2. Nu aplică TVA		1lx		1Ld, 1Lt, 1Pd	1Ed
3. Nu este plătitor TVA		1ln		1En	
4. Este în grup fiscal		1lx		1Ld, 1Lt, 1Pd	1Ed
5. Vinde mărfuri cu taxare inversă		1li		x	x

- Cont - contul bancar al partenerului
- Total document, din care TVA

Nr.regim sp.: FF -230018 Nr.fac: 230018 Nr.cmd: X Data: 15/08/23 Scadent: 15/08/23 Tip: TFAC /A Client: F-0008 - EXTAZ-SEE SA/Constanta/cf: RO1101291 RTVAI: D Op.TVA: 1Lz Exigibil: / / Cont: RO13RNCB0124038021530001 Total document: 0.00 Din care TVA: 0.00 Cod:							
Nr.avis insot.marfii: X Nume delegat: mijloc transport:							
Cod articol	Grupa	Gest	Nr.rec	Cantitate	PU livrare	Valoare	Ad.C X
M-APA MINERALA	MA1	MR	220001	20.000	2.57	51.40	77
M-CAFEA M	MA1	MR	230001	24.000	22.94	550.56	25
M-FAINA	MA1	MR	220005	15.000	2.29	34.35	62
M-RACORITOARE	MA1	MR	230010	10.000	5.00	50.00	54

Opțional se pot introduce:

- încasări în curs - se poate introduce cu titlu informativ o sumă care încă nu a apărut pe extrasul de cont etc.)
- diverse câmpuri suplimentare.

2. **TEXT LIBER** - se completează cu număr avis de însoțire a mărfii, nume și act identitate delegat, date mijloc de transport, etc., ca la facturile completate pe formular.

Pe fereastra de text liber cu **F10** se poate vizualiza firma și persoanele din firma pentru care se

întocmește factura.

3. RÂNDURILE facturii se compun din:

a) *identificatorul lotului de stoc* din care se face expediția (codul articolului împreună cu codul gestiunii și numărul recepției). Această identificare va fi efectuată de către operator, însă programul îl „ajută” punându-i la dispoziție, într-o fereastră, lista loturilor.

Prin indicarea lotului de către operator, programul va putea culege din baza de date și celelalte informații legate de lot (denumirea articolului, unitatea de măsură, prețul de înregistrare, prețul de vânzare indicat la recepție etc.).

Pe rândul 2 al articolului utilizatorul poate să înscrie mențiuni suplimentare care vor apare pe factura listată.

Dacă câmpul ARTICOL este necompletat, tastând F1 apare fereastra de ajutor Nomenclator articole, dar dacă câmpul este completat parțial sau integral, tastând F1 apare fereastra de ajutor Loturi de intrare/stoc.

Nr.regim sp.: FF -230018		Nr.fac: 230018 Nr.cmd:				
ADAUGARE LOT DE IESIRE						
Loturi intrare/stoc						
Cod articol	Gest	Nr.rec	D	Stoc	Pret livrare	Observatii
M-FAINA	MR	220005	*	107.000	2.29	
M-FAINA	MR	230002	*	4.000	2.29	
M-FAINA	MR	230008	*	150.000	2.29	
M-FAINA	MR		*			

⚠ Dacă același cod de marfă există în mai multe gestiuni, este important să selectăm gestiunea corespunzătoare, de ex. MR - mărfuri cu ridicata.

⚠ De regulă se lucrează cu metoda FIFO, de aceea loturile de intrare apar în ordinea datei recepției. Loturile își păstrează proveniența, de aceea, dacă de ex. se vând 110 kg de făină, se aleg 107 kg din primul lot și încă 3 kg din al doilea lot.

b) *cantitatea livrată*, pe care o va indica operatorul.

c) *prețul de livrare*, pe care îl va indica tot operatorul, însă programul îi „propune” în prealabil prețul de livrare stabilit la recepția lotului respectiv.

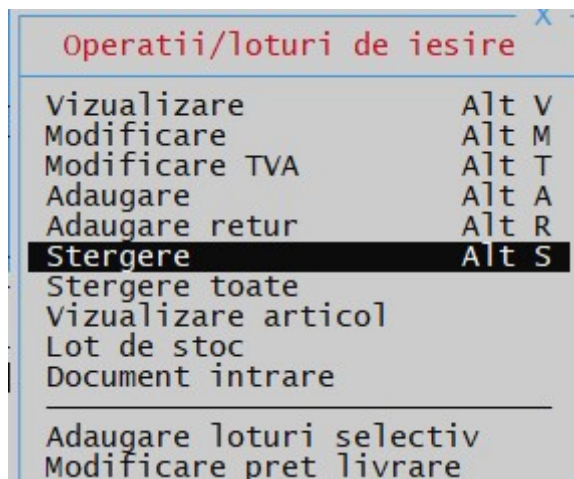
Programul calculează pentru fiecare rând de factură valoarea de vânzare și TVA aferentă.

4. VALIDAREA după terminarea completării calculează:

- Total valoare de vânzare
- Total TVA
- Total de plată

Operații în rândurile facturii

Cu tasta F10 apar operațiile posibile înainte de validare, cu cheia rapidă atașată:

Explicăm numai cele care nu sunt evidente:

- **Modificare TVA** - se utilizează în situații excepționale, când după modificarea cotei TVA pentru articolul respectiv, este necesar totuși să facturăm cu vechea cotă. Se poate opera pe un rând deja introdus, câmpul TVA:tip devine editabil și se va căuta cota corespunzătoare în fereastra de ajutor
- **Adăugare retur** - dacă pt. acel partener s-a facturat anterior un articol și dorim să-l returnăm, vor apare loturile facturate pentru clientul respectiv
- **Ștergere** - șterge rândul introdus eronat
- **Ștergere toate** - șterge toate rândurile facturii deodată!
- **Vizualizare articol** - arată datele din Nomenclator articole pentru articolul pe care ne-am poziționat
- **Lot de stoc** - putem vedea rândul documentului de intrare (lotul) din care s-a facturat
- **Document intrare** - se poate urmări documentul de recepție cu care a intrat lotul respectiv
- **Adăugare loturi selectiv** - adaugă loturile de intrare selectate cu cantitate = stoc curent și cu preț livrare și vânzare din lotul de intrare
- **Modificare preț livrare** - calculează preț livrare = preț achiziție + adaos. Nu se execută pentru loturi de marfă tip amănunt.

Preț vânzare și alte elemente setabile

Prețul de vânzare (livrare) recomandat la întocmirea facturii poate fi:

1. *Preț livrare lot*: este prețul de livrare din lotul de stoc ales. Acest preț poate fi modificat:
 - manual în Loturi de stoc prin Modificare
 - prin modificare selectivă pe baza prețului din Nomenclator articole (dacă există preț în nomenclator)
2. *Preț livrare calculat pe baza cotei de adaos*: la prețul inițial (cu ridicata) se aplică cota de adaos din Grupe de articole (dacă este prevăzută cota pentru grupa articolului ales și dacă în parametrii

documentului se solicită acest calcul)

Prețul propus poate fi corectat și devine *preț livrare efectiv*.

Documentul poate fi parametrizat și în așa fel încât să se poată indica:

- adaos comercial
- reduceri comerciale
- reduceri financiare
- prețul de vânzare (inclusiv TVA).

Facturi completate manual

În cazul facturilor care au fost **completate manual** și înregistrate ulterior în baza de date, se realizează:

- verificarea calculelor efectuate de persoana care a întocmit factura. La depistarea unor erori, factura se anulează și se întocmește o factură corectă.
- includerea facturii în jurnalul de vânzări și D394
- scăderea din stoc a bunurilor facturate
- contabilizarea prin program a facturii la sfârșitul lunii
- urmărirea soldului facturii și a clientului (înregistrarea în fișa clientului).

⚠ Pentru realizarea Declarației 394 este necesar, ca și **facturile anulate** să fie introduse în baza de date. Ajunge să fie completat capul documentului și nu se validează.

Contarea facturii

În general, factura introdusă în program se contează în mod automat după formula:

4111.1	=	%		total factură (inclusiv TVA)
		7015		vânzări produse
		704		vânzări servicii
		707		vânzări mărfuri
		...		
		4427/4428.37		TVA colectat/neexigibil

și concomitent descărcarea din gestiune:

607	=	371.1		pt. mărfuri
711	=	345		pt. produse

Observație:

Conturile de stoc, conturile de venituri și conturile de descărcare sunt culese de program. Aceste conturi sunt specifice fiecărui rând de pe factură (lot de ieșire), pentru că articolele vândute provin de regulă din diverse gestiuni (mărfuri, produse, servicii, etc.) și aparțin unor grupe diferite.

Selecție loturi de intrare la facturare

La documentele de ieșire, se pot introduce filtre în diverse modele, care să permită de exemplu numai facturarea dintr-o gestiune predefinită sau un anumit tip de articol. Facilitatea este utilă mai ales unde există atât comerț cu ridicata, cât și comerț cu amănuntul cu evidență cantitativ-valorică, pentru evitarea erorilor la alegerea loturilor de ieșire corespunzătoare.

- În formula de inițializare a tipului de document:
xF_FiltLot := filtru de selecție Lot de intrare la adăugare lot de ieșire

```
ex. la amănunt:, numai mărfuri cu amănuntul
      xF_FiltLot := 'lotm->TIPGEST="MA" '
ex. la ridicata: numai mărfuri cu ridicata și
      din gestiuni cu cod care încep cu MR
      xF_FiltLot := '!(lotm->TIPGEST="MA").AND.lotm->GEST="MR" '
```

⚠ Observații:

- Viteza de selecție depinde de numărul de loturi de intrare și de performanțele sistemului
- Viteza de selecție este bună pe servere Linux_WP.

b) Vânzări la intern

Exemplificăm câteva situații:

1.

Factura se întocmește simultan cu livrarea mărfii:

- se întocmește o factură cu validare finală

2.

Mai întâi se livrează marfa, iar ulterior se întocmește factura:

- la livrare se întocmește aviz de însoțire marfă (cu validare finală)
- ulterior se emite factura (validare proformă), eventual se poate emite o singură factură pentru avizele din luna respectivă

3.

Mai întâi se facturează, iar apoi se livrează marfa:

- se emite factura (cu validare proformă)
- la livrare se întocmește aviz de însoțire marfă (cu validare finală)

4.

Se returnează marfa de la cumpărător:

- cumpărătorul aduce marfa însoțită de aviz de însoțire marfă
- dacă **nu se aplică TVA la încasare**, se emite factura în roșu TFACR (cu validare finală)
- dacă **se aplică TVA la încasare**, nu se admite TFACR, se întocmesc facturi obișnuite cu cantități în minus (TFAC), alegând loturile (recepțiile) din care s-a facturat, pe urmă factura inițială și cea de retur „se compensează” în MIX la data la care s-a emis factura în minus. Pentru detalii, vezi și:

Exemple de ajustare în cazul anulării operațiunilor (retururi) în sistemul TVA

5.

Facturare avans primit de la client

Pentru avansul primit de la client trebuie întocmită factură. În Nomenclator se introduc pozițiile de avansuri primite după cota TVA, de exemplu:

Y-AVANS-PRIM-19
Y-AVANS-PRIM-9

Aceste loturi se „recepționează” la fel ca serviciile, cu **BPS**, cu stoc și preț=0. Dacă sunt mai multe cote TVA, pentru fiecare cotă este necesar un articol distinct.

Factura cu avansul primit conține numai rândul de avans (cantitate=1 și preț unitar = valoarea avansului) și se contabilizează:

4111.1	=	%	total factură (inclusiv TVA)
		419	val. avans de la clienți
		4427/4428.37	TVA colectat/neexigibil

Pe factura următoare, de livrare și decontare avans către clientul de la care s-a primit avansul, se trece avansul cu cantitate = -1 și preț unitar = valoarea avansului care se decontează. Această factură va avea următoarea contare:

4111.1	=	%	total factură (rest plată)
		7015, 707	val. produse/mărfuri fără TVA
		419	- val. avans decontat (cu minus)
		4427/4428.37	TVA colectat/neexigibil

TVA colectat = TVA corespunzător produse/mărfuri - TVA coresp. avans decontat

Exemplu:

Nr.regim sp.: FF -220002		Nr.fac: 220006		Nr.cmd:	
Data: 20/12/22		Scadent: 20/12/22		Tip: TFAC /A	
Client: F-0008		- EXTAAZ-SEE SA/Constanta/cf: R01101291			
RTVAI: Op.TVA: 11x		Exigibil: / /		Cont: R013RNCB0124038021530001	
Total document: 1000.00		Din care TVA: 82.57		Cod: F	

Nr.aviz insot.marfii: Factura pt. avans primit	
Nume delegat:	
mijloc transport:	

Cod articol	Grupa	Gest	Nr.rec	Cantitate	PU livrare	Valoare	Ad.C
Y-AVANS PRIM.09	Y-P	Y	225000	1.000	917.43	917.43	0

Nr.regim sp.: FF -230001		Nr.fac: 230001		Nr.cmd:	
Data: 04/01/23		Scadent: 14/01/23		Tip: TFAC /A	
Client: F-0008		- EXTAAZ-SEE SA/Constanta/cf: R01101291			
RTVAI: Op.TVA: 11x		Exigibil: / /		Cont: R013RNCB0124038021530001	
Total document: 644.26		Din care TVA: 53.19		Cod: F	

Nr.aviz insot.marfii: Vanzare marfuri cu decontare avans	
Nume delegat:	
mijloc transport:	

Cod articol	Grupa	Gest	Nr.rec	Cantitate	PU livrare	Valoare	Ad.C
M-APA MINERALA	MA1	MR	220001	30.000	2.57	77.10	77
M-CAFEA M	MA1	MR	220001	50.000	22.94	1147.00	43
M-FAINA	MA1	MR	220001	20.000	2.29	45.80	31
M-ULEI SOARE	MN	MR	230001	20.000	11.93	238.60	34
Y-AVANS PRIM.09	Y-P	Y	225000	1.000	-917.43	-917.43	0

S-a încasat un avans de 1000 lei pt. produse alimentare (cota 9%)
=> **factură de avans**

Cantitate: BC TVA
PU: 1 leu
Total: Suma încasată

La livrare marfă:
Cantitate: suma încasată,
cu minus
(dacă se consumă toată)
PU: 1 leu

În exemplul din imaginea de mai sus s-a utilizat un mod de lucru special, avansul încasat (fără TVA) apare la cantitate, prețul unitar fiind de 1 leu. În acest mod, la întocmirea facturii de livrare, în fereastra de ajutor se poate urmări soldul disponibil al avansului. Dacă există parteneri, de la care se primesc frecvent avansuri, acestea se pot recepționa chiar în gestiuni distincte, astfel devine mai ușoară confruntarea soldurilor la sfârșitul lunii.

6.

Vânzare imobilizări și obiecte de inventar în folosință

Pentru vânzarea imobilizărilor și a obiectelor de inventar în folosință, care nu au o evidență în hMARFA (nu au stoc în hMARFA) se folosesc articolele generice: Y-IMOBILIZAR-19 și Y-OBIINV-FOL-19. Aceste articole trebuie „recepționate” o singură dată cu BPS și stoc=0. Articolele nu au denumire, denumirea articolului vândut trebuie înscrisă la facturare în rândul de descriere.

Vânzarea imobilizărilor și a obiectelor de inventar în folosință este tratată în hMARFA numai sub aspect financiar. Descărcarea lor din gestiune trebuie făcut acolo unde au evidență proprie, respectiv în HIMOB.

⚠ Obiectele de inventar din magazie se facturează în mod obișnuit, similar cu celelalte materiale.

7.

Facturi cu chitanțe

La firmele de comerț cu ridicata, factura emisă se încasează frecvent imediat, în numerar. Aceste firme solicită listarea chitanței obișnuite, în paralel cu întocmirea facturii, deci și înregistrarea încasării în numerar.

La validarea facturii într-o fereastră se propune o chitanță (număr chitanță, data, suma totală a

facturii etc.).

- Dacă această fereastră se confirmă cu **Enter**, în Registrul de casă se creează o chitanță cu datele afișate și cu suma totală a facturii.
- Dacă clientul nu plătește factura integral, se corectează suma, după care se confirmă crearea chitanței cu **Enter**.
- Dacă această fereastră se abandonează cu **Esc**, sau la sumă se înscrie 0, atunci nu se creează chitanța.

La listarea facturii este listată și chitanța, dacă există. Această chitanță este înscrisă în mod automat în Registrul de casă din ziua încasării.

c) Vânzări la export

Principalele modalități de export:

- *export în nume propriu:*
- *export în comision:*
- *export după perfecționare activă (lohn)*

Vezi detalii privind moneda facturii în [Facturarea - prevederi legale ...](#)

TFCE - Factură pentru extern

În hMARFA facturarea produselor, lucrărilor și serviciilor la extern constă în întocmirea unui document de ieșire (**TFCE**). Modele de bază:

- **A - modelul intern** însoțește marfa pe teritoriul României și se introduce în contabilitate;
- **B - modelul extern** convenit cu partenerul extern, exprimat în valută și într-o limbă de circulație internațională. În forma livrată aplicația conține un model în limba engleză, care însă poate fi modificat după necesități.

Aceeași factură se poate lista în diverse limbi, schimbând numai modelul înainte de lansarea listării.

La operații TVA se alege de regulă dintre codurile:

- 1Ed - Op.obisnuite, Extern, Scutit cu deducere
- 1En - Op.obisnuite, Extern, Neimpozabil

Pentru UM, în Descrierea Lotului de ieșire se scrie: UM:xxx, xxx fiind denumirea unității de măsură în limba facturii. De exemplu: UM:PCS

PU în valută utilizat la emiterea facturii în valută

La editarea facturii în valută **TFCE** hMARFA lucrează după algoritmul:

1. de regulă, prețul de livrare din Lotul de intrare ales se împarte cu cursul din factură
2. dacă:

- PU de livrare din lot = prețul unitar de livrare din Nomenclator și
- moneda facturii = moneda din Nomenclator,

atunci se propune prețul de livrare în valută din Nomenclator.

Procedeu 2 asigură preluarea prețurilor de livrare în valută din Nomenclator, chiar dacă aceste prețuri sunt actualizate mai puțin frecvent, decât modificarea zilnică a cursului valutar.

d) Livrări intracomunitare (LIC)

Se utilizează același document TFCE.

La operații TVA se alege dintre codurile:

- 1Ld - Op.obisnuite, LIC, Scutit cu deducere cf. art.294 (2) lit. a,d din Cod fiscal (LIC=livrări intracomunitare de bunuri)
- 1Pd - Op.obisnuite, PSIC, Scutit cu deducere (PSIC=prestări intracomunitare de servicii)
- 1Lb - Op.obisnuite, LIC, Scutit cu ded. cf. art.294 (2) lit. b,c din Cod fiscal
- 1Lt - Op.obisnuite, LIC, Triunghiular

În funcție de codul ales se va înscrie și o mențiune pe factura în limba română referitor la scutirea cu deducere.

Vezi detalii privind modul de facturare în [Facturarea - prevederi legale ...](#)

e) Autofacturarea

În hMARFA se livrează 2 modele:

- TFAUS- Autofactură - livrare către sine
- TFAUT- Autofactură - în numele furnizorului

Situații în care se emite autofactura și conținut - vezi în [Facturarea - prevederi legale ...](#)

Exemplu pentru depășire cheltuieli de protocol

Dacă s-au depășit cheltuielile de protocol sau de sponsorizare și TVA aferentă a fost dedusă, trebuie întocmită o autofactură, de exemplu:

Nr.regim sp.: FF -230019		Nr.fac:230019		Nr.cmd:	
Data: 20/08/23		Tip:TFAUS/A			
Client:F-0000		- HAMOR SOFT - DEMONSTRATIE/Sfantu		Gheorghe/cf:1999999995	
RTVAI:	Op.TVA:1Ix	Exigibil:	/ /	Cont: RO82	RNCB 2400 0000 1111 0001
Total document:		595.00	Din care TVA:	95.00	Cod: a

Nr.aviz insot.marfii:	X
Nume delegat:	
mijloc transport:	

Cod articol	Grupa	Gest	Nr.rec	Cantitate	PU livrare	Valoare	Ad.C
Y-DEPASIRE PROT Y-T	Y		22S002	1.000	500.00	500.00	0

Partenerul trebuie să fie propria firmă.

f) Facturi cu taxare inversă

Situații de taxare inversă - vezi operațiunile pentru care se aplică ...

În hMARFA se utilizează documentul:

- **TFACI**- Factură taxare inversă

La OpTVA va fi automat: **1li** pentru încadrarea corectă în jurnalul de vânzări. Furnizorul nu înscrie taxa pe TFACI, iar beneficiarul o înscrie în decont atât ca taxă colectată, cât și ca taxă deductibilă (folosește NIRII și TVATX), vezi în cap.4.1. e)

g) Facturi cu reduceri

În hMARFA se pot întocmi și facturi cu remize (discount-uri) acordate clienților sau sconturi pentru plata înainte de scadență.

Pentru reduceri comerciale obișnuite sau ulterioare se introduce pe factură unul din rândurile:

Y-REDUCERE COM. Reducere comerciala
Y-REDUCERE ULT. Reducere comerciala ulterioara

Acestea sau alte asemenea poziții se introduc într-un BPS generic cu stoc = 0, de unde se vor introduce pe factură cu un rând obișnuit, cantitatea = 1, suma negativă.

Exemplu:

1. Cafea macinata	KG	100.0	18.04	1804.00	432.96
2. Reducere comerciala		1.0	-541.20	-541.20	-129.89

Valoarea reducerii s-a calculat manual (30% din valoarea totală, obținută cu operația Calcul).

Verificați contarea.

⚠ Pentru automatizarea calculelor, scont de decontare etc. solicitați adaptarea tipurilor de documente.

h) Retururi

Cum s-a explicat și la pct. d) 4. de mai sus:

- k1) **dacă nu se aplică TVA la încasare**, se emite factura în roșu **TFACR** (cu validare finală). Aceasta va fi o factură cu cantități negative și va servi la încărcarea gestiunii utilizatorului și diminuarea datoriei clientului. Pentru fiecare factură emisă trebuie întocmită o factură retur separată. La redactarea facturii de retur va trebui specificată factura referită, o să apară rândurile acesteia și se vor introduce cu minus loturile returnate:

Fac.referita: 230018 Nr.regim sp.: FF -23002Nr.fac:230020
 Data: 30/08/23 Tip:TFACR/A
 Client:F-0008 - EXTAA-SEE SA/Constanta/cf:RO1101291
 RTVAI: Op.TVA:1Ix Exigibil: / / Cont: RO13RNCB0124038021530001

Factura: TFAC 230018

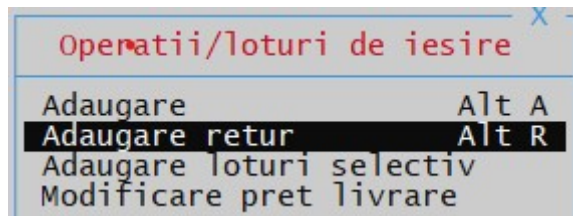
Nr. Nu. mi	Cod articol	Grupa	Gest	Nr.rec	Cantitate	PU livrare	PU vnzare
	M-APA MINERALA	MA1	MR	220001	20.000	2.57	2.80
	M-CAFEA M	MA1	MR	230001	24.000	22.94	25.00
	M-FAINA	MA1	MR	220005	15.000	2.29	2.50
	M-RACORITOARE	MA1	MR	230010	10.000	5.00	5.95

- k2) **dacă se aplică TVA la încasare**, nu se admite TFACR, se întocmesc facturi obișnuite cu cantități în minus (TFAC), alegând loturile (recepțiile) din care s-a facturat, pe urmă factura inițială și cea de retur „se compensează” în MIX la data la care s-a emis factura în minus.

Se permite adăugarea lotului de retur prin copierea unui lot de ieșire deja emis către client.

Se procedează astfel:

- se adaugă/modifică un document de ieșire în jurnalul MVF,
- se activează fereastra cu rândurile din document,
- se lansează operația de adăugare retur, astfel:
 - prin combinația de taste Alt R,
 - click dreapta sau F10 și se alege opțiunea **Adăugare retur**,
 - apare fereastra corespunzătoare loturilor de ieșire, necompletată.

Completarea ferestrei:

- câmpul **ARTICOL** - codul articolului care urmează să fie returnat, F1 lansează fereastra de ajutor pentru Nomenclatorul de articole,
- la trecerea pe câmpul Gestiune se afișează automat fereastra de ajutor cu loturile de ieșire deja emise către clientul de pe document, din care se alege lotul care urmează să fie returnat.

Nr.regim sp.: FF -230020 Nr.fac: 230020 Nr.cmd:

ADAUGARE LOT DE IESIRE - RETUR

Loturi de iesire pentru: 0008 /M-APA MINERALA

Tip	NrFac	Data	Gest	Nr.rec	Cantitate	PU livrare	PU vinzare
TFAC	230001	2023.01.04	MR	220001	30.000	2.57	2.80
TFAC	230018	2023.08.15	MR	220001	20.000	2.57	2.80

MR

Prin schimbarea coloanei active pot fi obținute ordonări diferite, astfel fiind facilitată căutarea lotului corespunzător. În câmpul **CANTITATE** se preia automat cantitatea din lotul ales, dar cu semnul schimbat. Cantitatea preluată automat poate fi modificată, dacă este cazul (retur parțial).

Vor fi căutate loturile clientului numai de pe documentele de ieșire validate !

În vederea optimizării, căutarea loturilor de ieșire, care urmează să fie afișate în fereastra de ajutor, poate fi limitată ca număr și în timp, astfel:

- **constanta RETUR-NRLOT** - Nr.maxim loturi afișate cu căutare relativă la luna curentă din baza de date. Dacă un document conține mai multe loturi de ieșire, acestea se extrag toate, chiar dacă va duce la depășirea numărului maxim stabilit prin constantă.
- **constanta RETUR-NRLUNI** - sunt afișate loturi cu cel mult Nr.luni în urmă.

La prima condiție îndeplinită, extragerea se oprește automat.

Dacă constantele de mai sus nu sunt definite, valorile implicite vor fi:

- 12 luni de revenire față de luna curentă,

- maxim 100 de loturi de ieșire extrase.

i) TFACM - factură la preț cu amănuntul din gestiune cu amănuntul

Documentul **TFACM - Factura firme din MAGAZIN** se utilizează pentru cazurile:

- când nu se emite bon fiscal, ci numai factură din magazin,
- când se facturează servicii cu valoare fixă rotundă, fără zecimale,
- trebuie introduse în hMARFA facturi emise manual de agenți sau importate din aplicații terțe cu calcul invers TVA (suta majorată),
- încasarea unui avans în sumă rotundă, fără zecimale

Documentul calculează valoarea facturii și a TVA-ului, la fel ca și casele de marcat.

Casele de marcat calculează TVA cu procedeul sutei majorate, pornind de la valoarea cu amănuntul (deci de sus în jos).

De exemplu:

- pentru 600 lei (TVA 9%) val. TVA = 49.54 ($600 \cdot 9/109 = 49.541284$)
○ ⇒ valoarea fără TVA = 550.64
- sau pentru 140 lei (TVA 19%) val. TVA = 22.35 ($140 \cdot 19/119 = 22.352941$)
○ ⇒ valoarea fără TVA = 117.65

Facturile anexe la bon se obțin cu F10 - *Transformare în factură*, operația schimbă doar clientul documentului, nu și valorile calculate în hMARFA, care sunt și valorile de pe bon.

Matematic:

10 buc * 60 lei = 600 lei (TVA 9%)
10 buc * 14 lei = 140 lei (TVA 19%)

dar 60 lei cu TVA (preț cu amănuntul în magazin) = 55.05 (baza) + 4.95 (TVA 9%) sau 14 lei cu TVA (preț cu amănuntul în magazin) = 11.76 (baza) + 2.23 (TVA 19%)

Factura cu coloane standard (ex. TFAC):

Cantita- tea	Pret unit. (fara TVA)	Valoarea (lei)	Val. TVA (lei)
3	4	5 (3x4)	6
...	10.00	55.05	550.50
			49.55
		Total de plata (col5+col.6)	600.05

Aceleași sume cu TFACM:

Cantita- tea	Pret unit. (fara TVA)	Valoarea (lei)	Val. TVA (lei)
3	4	5 (3x4)	6
...	10.00	55.05	550.46
			49.54
Total de plata (col5+col.6)			600.00

Contarea se efectuează pe baza valorilor recalculate, sunt evidențiate și diferențele.

j) Reunire loturi de stoc

Se utilizează documentul **TFACS-Factură firme STOC** pentru reunirea loturi de stoc.

Dacă avem stocul de marfă format din mai multe loturi care ies cu aceeași factură, la ACELAȘI preț de livrare, pe formularul listat loturile vor apare însumate pe un singur rând.

Detalii în Utilizare TFACS și BCM_S.

k) Afișare facturi neîncasate

Înainte de facturare se poate verifica, dacă clientul mai are facturi neachitate.

Pe fereastra de fișier Facturi/iesiri selectați ultima factură a clientului și tastați: **F2**. Vor fi afișate ultimele facturi neîncasate și suma lor.

Fact. neîncasate: F-0008 / Tip: CP				
Tip	Nr.fac	Data	De încasat	Zi intirz.
TOTAL NEINCASAT:			4.250,09	
TFAC	230020	2023.08.30	2.082,50	1
TFAC	230018	2023.08.15	753,08	16
TFACM	230010	2023.01.22	140,00	221
TFACI	230003	2023.01.10	630,25	223
TFAC	230001	2023.01.04	644,26	229

Numărul de facturi încasate, până la care se caută, se fixează cu constanta **NRFAC_INC_F2**. Dacă constanta NRFAC_INC_F2 lipsește sau este egală cu zero, se parcurg toate facturile clientului și se afișează și se însumează toate facturile neîncasate. Dacă viteza de acces la baza de date este mică, se pot parcurge doar ultimele facturi, până când se găsesc de exemplu 3 facturi deja încasate. În acest caz, eventualele facturi neîncasate care preced facturile achitate nu vor fi afișate și însumate.

În Modificare și Adaugare, tastând F2 pe câmpul client, se obține lista firmelor, iar după selectarea firmei și Enter, este afișată fereastra cu ultimele facturi neîncasate.

Pe celelalte câmpuri editabile, cu F2 este afișată doar fereastra cu ultimele facturi neîncasate.

I) Zile întârziere la încasare

Pe ecran apare coloana **zile de întârziere la plată** (ZInt).

Cu ajutorul acesteia, se poate estima, câți bani urmează să încasăm teoretic peste câteva zile.

De exemplu, dacă dorim să aflăm sumele de încasat azi și mâine:

- în col. ZInt se introduce >-2 (cu minus pentru zile în viitor și >-2 este de fapt >=-1)
- în col. De încasat se introduce filtrul #0
- tastând **F4**, obținem o situație de genul:

Facturi/iesiri [1. Facturi-lei]									
Fereastra	Vizualizare	Modificare	Adaugare	Stergere	Listare	Esc-revenire			
Jurn.	Tip	M	Nr.fac	Data	Client	Total fact.	De incasat	ZInt	Stare
MVF	TFAC	A	220007	2022.12.21	F-0010	16541.00	5351.00	275	V
MVF	TFAC	A	230001	2023.01.04	F-0008	644.26	644.26	251	V
MVF	TFAC	A	230002	2023.01.08	F-0016	4165.00	4165.00	247	V
MVF	T							X	49 VL
MVF	T								36 VL
MVF	T								45 V
MVF	T								42 V
MVF	T								32 V
MVF	T								32 V
MVF	T								32 V
MVF	T								32 V
MVF	T								45 V
Suma De încasat									
Nr.articole									
Media									
TOTAL:						21738.94	18	1207.72	
d.c. pozitive						22036.94	17	1296.29	
negative						-298.00	1	-298.00	
zero							0		
							#0	>-2	

Azi și mâine (în următoarele 1 zile) ar trebui să încasăm 21738,94 lei din 18 facturi scadente și avem 1 factură cu sold negativ (ex. încasat în plus sau retur, reducere ulterioară etc.) în valoare de -298,00 lei.

Conținutul tabelului care apare cu **F4** variază și în funcție de coloana în care s-a aflat cursorul la momentul lansării.

Opțional, se poate filtra în prealabil și partenerul care ne interesează.

Facturile al căror sold este negativ apar tot cu „zile de întârziere“, dar soldul se scade din total.

Dacă o factură încă nu a ajuns la scadență, coloana va conține -x, x reprezentând numărul de zile până la scadență. Dacă întârzierea depășește 9999, nr. zile rămâne la această valoare.

m) Corectii TVA exigibil/neexigibil pentru facturile emise

Să presupunem că o perioadă s-a închis deja din punct de vedere contabil, dar ulterior se observă că în hMARFA pe o factură emisă OpTVA a fost **11x**, dar trebuia **11z**. Modul de lucru corect ar fi să se emită o factură de stornare în luna în care se observă eroarea și să se emită o factură corectă (pe care să existe mențiunea „TVA la încasare“).

Dacă se dorește numai regularizarea situației în contabilitate se poate utiliza documentul **TVAV - Corectie TVA colectat**:

- în perioada în care se corectează eroarea introduceți:
 - un **TVAV** OpTVA=1lx
Total livrare=Baza, Total TVA=TVA cu minus!
 - un **TVAV** OpTVA=1lz, cu aceleași date, dar
Total livrare=Baza, Total TVA=TVA cu plus!
- în Contare apar notele contabile:
4111.1 = 4427 - cu minus
4111.1 = 4428.37 - cu plus
- în Fișe clienți apar TVAV-urile după Extragere/TVA la încasare
- în JV operațiile apar la operații curente, la fel și în D300. Se pot corecta manual în D300, defalcând suma manual în rd. de Regularizări.

n) Trimiterea prin e-mail a facturilor emise

Începând cu această versiune, în hMARFA s-a integrat o soluție pentru transmitere prin email, către clienți a facturilor emise, atașate în format PDF.

Soluția are 2 variante de utilizare:

- Varianta de bază (inclusă în program)
- Opțiunea email+ (e) - Vezi descrierea opțiunii în cap. 13.4

În **varianta de bază** se poate trimite doar o singură factură (un singur fișier) către un singur email al destinatarului, care se preia din Firmă.

Etape de lucru

1) Completați adresa de email în Firmă, aici fiecare firmă poate avea doar o singură adresă de email.

2) Listați o factură în format PDF. Aceasta se va salva în catalogul predefinit.

- apăsați F10
- lansați operația *Viz. catalog pdf* pentru a verifica existența facturii salvate.

3) În Facturi/ieșiri Listare lansați *Trimitere email*. În fereastra verde, verificați dacă adresele de email și atașamentele sunt corecte. Tastati Enter pentru continuare.

Prin această operație, beneficiarul va primi factura atașată emailului, de exemplu:

Buna ziua,

Trimitem atasat factura 200012.

Cu stima,

"HAMOR Soft SRL" - demonstratie

jud. Covasna

520000 - Sfantu Gheorghe

str. Salariilor, nr. 555

email.: hamor@hamorsoft.ro

tel.: 0267111113

web.: www.hamorsoft.ro

harta: <https://goo.gl/maps/aniNEvP8hbA8fefx6>

Acest email a fost trimis automat din hMARFA.

Pentru corespondenta nu utilizati Reply. Scrieti la adresa hamor@hamorsoft.ro

4) În cazul în care operația se termină cu eroare verificați log-ul de email:

- apăsați F10
- lansați operația *Viz. log trimitere email*.

⚠ Operația se poate lansa și pentru a verifica lista e-mailurilor transmise, mai ales dacă trebuie transmise mai multe emailuri în aceeași zi.

5.3. Adăugare selectivă loturi de intrare într-un document de ieșire

Se lansează cu F10 în fereastra fișier din documentul de ieșire. Adăugare loturi de ieșire într-un document de ieșire pe baza selectării dintr-o fereastră de loturi de intrare

Afișează o fereastră fișier de Loturi de stoc cu Cod, Gestiune, Nr.rec, Data recepție etc. Operatorul

filtrează loturile, care se adaugă automat ca loturi de ieșire selectate astfel:

- Cantitatea va fi stocul curent
- Dacă stoc inițial în Lotul de intrare este 0, cantitatea în ieșiri va fi 0.
- PuLiv și PuVin se preiau din Lotul de intrare
- TVA va fi TVA curent din Nomenclator articole.

Particularități în funcție de tipul de document

Dacă este document cu MA, cu m în Parametri:

- apare doar TIPGEST=„MA” și apare PuVin în fereastra de Loturi
- dacă nu este document cu MA, m nu există în Parametri
- nu apare TIPGEST=„MA” și apare PuLiv în fereastra de Loturi
- dacă este document cu TVA=0, OpTVA= I, n, L, E, câmpurile valorice de TVA sunt completate în validare.

Dacă este BCM, adică fără l și v în Parametri, atunci PuLiv=PuVinz=PuCont

Personalizări posibile sau variante

- generare BCM cu loturi cu data expirare depășită, se afișează număr zile depășire IF(EMPTY(DATAEXP),0,DATAEXP-DATE()) și se pune filtru >0.
- Pret livrare și vânzare în lei și valută se preiau din Nomenclator.
- Alți algoritmi de stabilire preț.

Observații:

- nu se execută în document cu valută și cu amănuntul (m în Parametri)
- nu se execută în document preț cu amănuntul cu Stoc inițial=0

5.4. Modificare preț livrare pe bază de adaos într-un document de ieșire

Se lansează cu F10 în fereastra fișier din documentul de ieșire.

Modifică prețul de livrare pe baza unui adaos introdus, se calculează adunându-l la prețul contabil/de achiziție.

5.5. Bonul de consum

Cf. Ordinului 2634/2015 002.), bonul de consum servește ca:

- document de eliberare din magazie a materialelor;
- document justificativ de scădere din gestiune;
- document justificativ de înregistrare în contabilitate.

În hMARFA, bonul de consum (**BCM**) are ca partener destinatar o secție, adică un „loc de consum”.

Pe baza documentului, programul generează înregistrarea de descărcare a gestiunii la prețul contabil, în corespondență cu contul de cheltuieli definit în **Funcții de conturi** ca și cont de descărcare.

Se poate folosi pentru darea în consum a materiilor prime și materialelor, a obiectelor de inventar din depozit.

contare consum materiale:

601, 602 = 301, 302 | valoare contabilă materiale

contare consum obiecte de inventar (din grupa G0):

603 = 303 | valoare contabilă ob.inv.

sau dacă grupa 0U, obiecte de inventar cu uzură treptată (din grupa G0U):

471.4 = 303 | valoare contabilă ob.inv.

Obiectele de inventar date în folosință trebuie recepționate în programul în care se ține evidența lor, respectiv în **hIMOB**.

8035 = 000

Bonurile de restituire de la secții la magazia de materiale se introduc ca și BCM-uri cu cantități negative.

6. DOCUMENTE DE TRANSFER INTERN

Mișcările interne se concretizează în principal în transferuri de diverse bunuri între diferite gestiuni sau secții ale unității patrimoniale.

Documente livrate în hMARFA:

- **AIMT** - Aviz pentru transfer sau +/- inventar
 - model A - listabil pe formular pretipărit
 - model H - listabil pe hârtie
 - model I - model grafic (numai cu opțiunea listare grafică)
 - model K - format A5
- **NIRT** - Recepție din transfer sau +INV

Transferul de bunuri între gestiuni

Există mai multe modalități de a realiza transferul între gestiuni:

1. Fără consemnarea în contabilitate și fără emitere de document:

Se folosește când conturile pe care „se țin” stocurile în cele 2 gestiuni sunt aceleași. În acest caz, practic lotul se sparge în 2 loturi și se păstrează proveniența mărfii (furnizorul și documentele de intrare). Operația se realizează în **Loturi de stoc** cu operația **Transfer**.

Transferul se poate realiza numai pentru loturile la care în capul recepției a fost lăsat necompletat câmpul Gestiunea, pentru celelalte loturi de intrare apare avertizarea *Transfer interzis!*

De fapt, în acest caz gestiunile nu se folosesc în sensul propriu, ci doar pentru a ține evidența anumitor mărfuri separat (ex. mărfuri depreciate, mărfuri rezervate pentru anumiți clienți, mărfuri aferente facturilor emise, dar nelivrate, mărfuri aferente facturilor proforme etc.).

2. Transfer între gestiuni propriu-zise cu înregistrarea simultană în contabilitate și emitere de document:

Aceste operații se folosesc atunci când mărfurile din cele două gestiuni implicate în transfer sunt înregistrate pe conturi sintetice sau analitice distincte. De exemplu: transfer 301.01-301.02.

Pentru înregistrarea ieșirii din gestiunea sursă se utilizează **AIMT**, iar pentru recepția în gestiunea destinație **NIRT**.

7. ÎNCASĂRI ȘI PLĂȚI

În jurnalele de încasări și plăți din hMARFA se poate ține evidența analitică a acestor operații.

Caracterul operațiunii, deci dacă se referă la o încasare sau o plată, se decide în cadrul jurnalului, alegând documentul corespunzător.

Exemplu: Dacă dorim să achităm prin bancă o anumită sumă, se alege jurnalul cu contul bancar corespunzător (și implicit moneda corespunzătoare) și se selectează Adăugare Plată cu ordin de plată (**POH**). În cazul în care dorim să înregistrăm o încasare, se optează pentru **IOH**.

⚠ Contarea celor două tipuri de documente diferă după natura operațiunii, deci este important să se aleagă tipul corect.

La adăugare încasare/plată facturi se propune ca sumă de încasat/de plată soldul facturilor emise/primate.

Moneda jurnalului

Ea va fi determinată de soldul de început. Dacă începem un jurnal cu soldul într-o anumită valută, desigur trebuie să continuăm cu aceeași valută în cadrul aceluiasi jurnal. Dacă nu se indică nicio valută în soldul de început, jurnalul respectiv se consideră că este în lei.

⚠ Este important, ca în *Cursuri de schimb* să fie descărcat la zi cursul valutar pentru operații, deoarece diferențele de curs se vor calcula în funcție de cursul din ziua precedentă.

⚠ Pentru reevaluarea soldurilor de la sfârșitul lunii trebuie descărcat și cursul pentru reevaluare din ultima zi bancară a lunii.

ADAUGARE SOLD / Cont banca XYZ în USD			
JURNAL:	MIBV2	Nr.fila:	230000
DOCUMENT:	SOLD	Nr.docum.:	-----
SOLD:	2497.00 USD	x	4.702100 = 11741.14

Stare: Data : 01/01/23
Data : / /

În jurnalele din ultimul nivel poate fi indicat codul valutei, cu titlu informativ, valuta trebuie înscrisă și în soldul inițial!

7.1. Tipuri de documente utilizate

Redăm mai jos lista documentelor cu care este livrat programul. Se poate constata, că unele documente funcționează diferit în diverse jurnale. Dăm și exemple de contare.

Documente pentru încasări

Document încasare	Operație	Jurnal	Model	Observații listare	Exemple contare
IOH	- încasare cu ordin de plată	MIBL/ MIBV	A		5121.x = 4..., 5... etc.
ICH	- încasare cu chitanță simplă (1 factură)	MICL/ MICV	A	listare pe hartie-lei/valută	5311 = 4111.x
		MICL/ MICV	I	listare grafică	
	- încasare cu chitanță multiplă (mai multe facturi)	MICL	M	listare pe hârtie-lei	5311 = 4111.1
		MICL	N	listare grafică - lei	
IALT	- încasare alte documente	MICL	A		5311 = 4111.1
	- încasări prin compensare	MIX	A		581.5 = 4111.1
IAV	- încasare din avans	MIX	A		419 = 4111.1
ICEC	- acceptare cec	MIE	A		5112 = 4111.1
	- încasare cec	MIBL	A		5121.x = 5112
ICOMP	- compensări furnizor/client	MIX	A		581.3 = 4111.x
IDIS	- încasare cu dispoziție de plată	MICL	A	formular listabil pe hârtie	5311 = 542
IDOB	- încasare dobândă	MIB	A		5121 = 766
IMON	- încasare cu monetar (comerț cu amănuntul)	MICL	A		5311 = 462.1
INUM	- depunere numerar la bancă	MIB	A		5121.x = 581.1
ITICH	- încasare cu tichete	MIT	A		5311 = 5328.3

Documente pentru plăți

Document plată	Operație	Jurnal	Model	Observații listare	Exemple contare
POH	- plată cu ordin de plată	MIBL/ MIBV	A		4..., 5..., 6... = 5121.x
PCH	- plată cu chitanță	MICL/ MICV	A		4..., 5..., 6... = 531x
PALT	- plată din casă	MICL	A		4..., 5..., 6... = 5311
	- plată din alte surse	MIY	A		401.x = 581.5
	- plată prin compensare	MIX	A		401.x = 581.5
PAV	- plată din avans	MIX	A		401.x = 4091
PCOM	- plată comision bancar	MIB	A		627 = 5121.x
PFV	- plată cu foaie vărsământ	MICL	A		401.x = 5311
		MICL	V	listare pe formular pretipărit	
		MICL	W	listare paralelă	
PAVT	- plată din avans trezorerie	MIX	A		401.x = 542
PCOMP	- compensări furnizor/client	MIX	A		401.x = 581.3
PDIS	- plată cu dispoziție de plată	MICL	A	formular listabil pe hârtie	4..., 5..., 6... = 5311
PDOB	- plată dobândă	MIB	A		666 = 5121
PNUM	- ridicat numerar din bancă	MIB	A		581.1 = 5121.x
PDEC	- decontare tichete acceptate	MIT	A		461.4 = 5328.3

După cum se observă din tabelele de mai sus, majoritatea documentelor au pereche (IOH/POH, ICH/PCH etc.).

Jurnalul

În fiecare jurnal se utilizează numai anumite tipuri de documente. Utilizatorul trebuie să creeze jurnale distincte pentru fiecare cont curent bancar deschis în lei (MIBL1, MIBL2 etc.) sau în valută (MIBV1, MIBV2 etc.). Unele jurnale servesc pentru operații diverse, compensări între sume (MIX), reevaluări solduri furnizori/clienti în valută (MIR), operații cu tichete de masă acceptate (MIT) etc.

⚠ La fiecare jurnal trebuie adăugat un Sold început. La jurnalele complementare (MIX, MIR, MIT etc. se adaugă cu sold = 0.

Modelul documentului

Tipul de document trebuie ales corect de la început pentru o contare corectă. Modelul însă se poate modifica și la un document deja introdus, pentru a lista documentul în forma dorită.

Data

Un document se poate adăuga numai pe o filă din perioada curentă (documentul de bază poate fi și din perioade precedente, dacă s-a primit ulterior). Dacă perioada curentă din hMARFA nu este corespunzătoare, modificați provizoriu cu F6.

⚠ Nu se pot adăuga documente pe perioade închise (data arhivă setată cu utilitarul hMARFS).

TVA

În sistemul TVA la încasare TVA exigibil se generează cu ocazia plății/încasării. De aceea, pe lângă articolele contabile menționate mai jos, hMARFA adaugă automat și:

4428.37 = 4427 sau
4426.02 = 4426.36

TVA exigibil este calculat automat, proporțional cu suma încasată/plătită:

VIZUALIZARE INCASARE / Cont banca CDE in lei					
JURNAL:	MIBL2	Nr.fila:	22B004	Stare:	V
				Data :	31/08/23
DOCUMENT:	IOH A	Nr.docum. :	OP 104	Data :	31/08/23
REPREZENTIND:					
Nr.fact:	230020	Explicatii:	FF 230020-30/08/23		
PLATITOR:	F-0008	Explicatii:	EXTAZ-SEE SA		
CONT CORRESPONDENT:	4111.1	--Clienti interni			
	Suma		Suma LEI		TVA
DE INCASAT:	0.00 x 0.000000 =		1082.50	neexig.	172.84
INCASAT:	0.00 x 0.000000 =		1000.00	exigib.	159.66

Explicații automate

În operația de Adăugare rândul 1 din Explicații este inițializat cu un comentariu, dacă se suprascrive, se păstrează noul text:

- PCOM - „Comision“
- INUM - „Ridicare numerar“
- PNUM - „Depunere numerar“

Astfel, operatorul este scutit de înscrierea explicațiilor pentru aceste operații repetitive. Dacă este cazul, le poate completa, de ex. cu „Comision administrare cont“.

Adaptabilitate

Pentru operații repetitive, se poate adapta contarea documentelor sau se pot adăuga tipuri de documente noi, la solicitarea utilizatorului.

Plăți fără documentul furnizorului

Dacă recepțiile nu se înregistrează la zi sau factura încă nu a sosit, dar deja banca a virat automat suma, atunci plata corespunzătoare se înregistrează completând doar explicațiile din secțiunea Reprezentând ... și înregistrarea nu se validează. La sfârșitul lunii, după ce au fost înscrise recepțiile, se revine asupra acestor plăți, completând numărul recepției și efectuând validarea.

Validare dată încasări/plăți

- la validare încasare/plată se verifică dacă:
 - data încasării $\geq$ data facturii sau
 - data plății $\geq$ data recepției
- parametrul „-“ la încasări/plăți determină, ca la generarea încasărilor/plăților multiple să fie luate în calcul și facturile negative

Număr comandă în Încasări/Plăți

Număr comandă apare pe fereastră. dacă în Parametri setăm N.

xI_NrCmd este inc→NRCMD dacă este completat și

este xF_NrCmd sau xR_NrCmd dacă nu este completat în IncPla și factura partener este completată.

Câmpul NRCMD se poate mări, acum este 12, dar trebuie mărit la fel în tran, fac, inc și în Dictionar.

7.2. Contul corespondent

Documentele de încasare și plată pot fi utilizate în scopuri foarte diverse. De aceea, nu se poate da o „rețetă” universal valabilă de contare pentru fiecare. În documentele introduse în program există un câmp liber denumit Cont corespondent.

Cont jurnal este contul de trezorerie (512x.y, 53x etc.) corespunzător jurnalului și este identic pentru toate înregistrările din jurnal.

Cont corespondent variază de la o înregistrare la alta și trebuie stabilit înainte de definitivarea înregistrării (validarea este permisă numai după ce contul corespondent a fost introdus).

În majoritatea cazurilor, contul corespondent se completează automat, de exemplu în IOH/POH dacă ne referim la o factură emisă sau un document de recepție, contul corespondent va fi cel indicat în documentul respectiv. În alte situații (de ex. plată salarii), utilizatorul trebuie să introducă contul corespondent (de ex. 425, 421.1 etc.). În acest caz, câmpul CONT CORRESPONDENT este editabil.

Varianțe de completare a contului corespondent

- la încasări/plăți facturi clienți/furnizori contul se preia din factură sau din recepție, dacă a fost stabilit acolo.
- dacă se completează cod partener și partenerul este o firmă care are contul de creanță, respectiv datorie completat, se preia contul respectiv din Firme (ex. în cazul urmăririi pe tipuri a contribuțiilor, taxelor).
- contul se poate stabili în validare sau la contare. Acest caz trebuie indicat în parametrii documentului prin **C**.
- contul corespondent se poate completa manual.

⚠ Dacă operatorul nu poate să decidă contul corespondent, documentul rămâne nevalidat, dar suma introdusă se ia în considerare la stabilirea soldului jurnalului. Eventual, se poate conveni cu contabilul, ca operatorul să indice în aceste situații un cont provizoriu convenit în comun, care va fi filtrat și corectat ulterior de contabil-

7.3. Operații de casă

Cf. Ordinului 2634/2015 002.), registrul de casă servește ca:

- document de înregistrare operativă a încasărilor și plăților în numerar (lei sau valută), efectuate prin casieria entității;
- document de stabilire, la sfârșitul fiecărei zile, a soldului de casă;
- document de înregistrare în contabilitate a operațiunilor de casă.

Registrul de casă se întocmește zilnic, pe baza documentelor justificative de încasări și plăți.

În hMARFA, registrul de casă electronic este asemănător cu registrul de casă completat manual. Dacă se dorește completarea lui cu ajutorul programului, este necesar ca toate documentele de încasări și plăți să fie introduse. Astfel, zilnic se poate executa operația de închidere, care calculează rulajul și soldul zilei respective.

Filele pot fi listate și se introduc în dosarul Registru de casă, sau se poate conduce în paralel și un registru manual și atunci înregistrările din hMARFA servesc doar pentru contabilitate și verificarea operațiilor.

⚠ În cazul **recepțiilor plătite din avansuri de trezorerie**, acestea se operează în jurnalul **MIX2-Alte încasări/plăți**, cu documentul **PAVT**, în registrul de casă apare numai avansul plătit și suma restituită!

Exemplu de jurnal de casă:

Registru - Casa in lei
Nr.fila: 220004 Data: 11/08/2023

NrCr	Document	Explicatia	Incasari(Lei)	Plati (Lei)
----->>	SOLD	FILA: 220003 DATA : 05/01/2023	4176.00	
1.	PALT CH 325	11/08/23 R-230013 F12346/13-22/01/23 CALCUL SRL		1000.00
2.	ICH CH 111	11/08/23 F-230001 FF 230001-04/01/23 EXTAZ-SEE SA	644.26	
3.	PDIS DPL 15	11/08/23 avans spre decontare Avram Ion		500.00
4.	PALT DEL C30014	10/08/23 plata chelt. delegare Balea Dumitru		225.00
----->>	RULAJ	FILA: 220004	644.26	1725.00
----->>	SOLD	FILA: 220004 DATA : 11/08/2023	3095.26	

Informații suplimentare

În documentul de încasare, în primul rând de explicații se înscrie automat număr și dată factură. Pentru completare cu alte informații, explicația generată se poate suprascrie în validarea documentului (acest text este înscris pe chitanță în rubrica Reprezentând).

Dispoziție de plată/încasare

Se utilizează documentele:

- **PDIS - Plată cu dispoziție**
- **IDIS - Încasare cu dispoziție**

Mai întâi, trebuie introdus la beneficiarul sumei, în *Persoane*, în primul rând de *Observații* cu: C.I. seria și numărul cărții de identitate. Se lansează listare **Document înc./plată**:

DISPOZITIE DE Plata catre casierie nr. DPL 15		din 11.08.2023
Numele si prenumele: Avram Ion		
Functia(calitatea): reprezentant		
Suma: ****500,00-Cincisute lei 00 bani-----		
Scopul platii :avans spre decontare		
Semnături:		
.....		
Beneficiarul sumei		
Act de identitate:CI:KV 123456 eliberat: SPCLEP CV la 01.05.2015		
Am primit suma de ****500,00 lei Data: 11.08.2023		
Semnatura:.....		
CASIER,		
Platit suma de ****500,00 lei Data: 11.08.2023		
Semnatura:.....		

Documentul va fi listat în 2 exemplare.

7.4. Operații cu banca

Operațiile cu băncile partenere apar de regulă în extrasele de cont. Dacă dorim să avem evidența zilnică a soldului din conturile bancare, trebuie să introducem în hMARFA operațiile reflectate în extrasele de cont: încasări, plăți, ridicări de numerar, comisioane plătite, virament dintr-un cont în altul, dobânzi etc., așa cum apar ele în extrase.

Metoda de lucru este aceeași, indiferent dacă se lucrează în mod clasic sau prin internet banking.

🚨 Cu ajutorul opțiunii **Import extras de cont bancar**, există posibilitatea importului de date din extrasele de cont bancare descărcate. Vezi detalii în [cap.13!](#)

Ordine de plată (POH/IOH)

În modul de lucru clasic, ordinul de plată se întocmește la firmă, după care se depune la bancă. În momentul întocmirii cunoaștem data documentului (data la care dorim să fie operat de bancă), dar nu cunoaștem numărul filei (număr extras). Se poate folosi număr filă: X... sau ~..., pentru ca aceste înregistrări să se situeze în coada jurnalului. La primirea extrasului, numărul se modifică în cel care urmează.

Pentru întocmirea unui ordin de plată avem nevoie și de contul bancar al partnerului. Acest cont, codul IBAN se introduce în fișierul Firme. Codul este format din 24 caractere, deci trebuie introdus cu grijă de operator. Programul verifică codul IBAN introdus, chiar ajută la completarea lui. Pentru detalii vezi [Verificarea introducerii codului IBAN](#).

În cazul completării manuale a ordinului de plată, se recomandă listarea pe ecran a documentului introdus în hMARFA pentru a nu uita niciun amănunt și pentru a verifica contul beneficiarului.

Se mai poate lista și atașa eventual un borderou al documentelor depuse la bancă (listare **Filă utilizator**).

Pe baza extrasului de cont se definitivează înregistrarea și se validează.

Desigur, dacă se utilizează internet banking, în hMARFA se introduc pozițiile de pe extrasul obținut pentru stingerea creanțelor/datoriilor și contare, precum și pentru urmărire TVA exigibil/neexigibil.

VIZUALIZARE PLATA / Cont banca CDE in lei						
JURNAL: MIBL2 Nr.fila: 22B004				Stare: V		
				Data : 18/02/23		
DOCUMENT: POH A Nr.docum. : 22B004-01-03				Data : 18/02/23		
REPREZENTIND:						
Nr.rec.: F 23C004		Explicatii: F6568-10/01/23				
BENEFICIAR:F-0006		Explicatii: TOURIST SA				
CONT CORRESPONDENT:		401.1		-Furnizori interni		
Suma		Suma LEI			TVA	
DE PLATIT:	0.00	x	0.000000	=	43550.00	neexig. 695.34
PLATIT:	0.00	x	0.000000	=	10000.00	exigib. 159.66

Se observă din imaginea de mai sus, că la sfârșit sunt enumerate:

- DE PLĂTIT - suma rămasă neplătită, cu TVA neexigibil aferent
- PLĂTIT - suma efectiv plătită, cu TVA devenit exigibil în urma plății

Plata/încasarea mai multor facturi cu același document

Se introduce în hMARFA un ordin de plată și se înscrie la Reprezentând... numărul recepției de la prima factură plătită, se apasă F1 la completarea numărului recepției și se introduce codul furnizorului.

Cu opțiunea **Facilități de evidență financiară**, sumele plătite/încasate peste valoarea primei facturi în sold se repartizează automat pe următoarele facturi, până la epuizarea sumei.

Observații

- nr. filă se poate înscrie manual pe extrasul de cont pentru regăsire ulterioară
- nr. document - de regulă număr ordin de plată. În cazul în care pe același document de plată există mai multe poziții (ex. obligații virate într-o singură sumă, dar datorate pe mai multe conturi sau mai multe facturi plătite cu același ordin etc.) după numărul documentului din rândurile 2 și următoarele se poate trece opțional .../01, .../02 sau .../A .../B.
- nr.recepție plătită se poate căuta cu F1. Plată furnizori de pe o recepție:
 - furnizor obișnuit -în câmpul de 1 caracter din fața numărului recepției se introduce litera **F**,
 - dacă se plătește datoria vamală, trebuie introdus **V**,
 - plata unui furnizor de cheltuieli de pe un NIRIC, se tastează mai întâi **C**, după care pentru tasta F1 apare lista acestor furnizori neplătiți. La recepții aceștia apar în Fereastra Vama, respectiv Cheltuieli.
- în explicații se preiau automat datele recepției selectate. Dacă nu ne referim la o recepție, se înscriu explicațiile manual. Există 2 rânduri pentru aceste informații.
- după validare, dacă la SUMA DE PLATA nu avem zero, înseamnă că s-a făcut o plată parțială sau s-a introdus greșit suma.

Cecuri

Cu opțiunea **Facilități de evidență financiară**, evidența cecurilor se poate realiza într-o formă mai complexă. Aici descriem funcționarea în varianta de bază.

A) Cecuri primite

- documentul este eliberat de partener, firma doar îl înregistrează în jurnalul **MIE - Cecuri primite**
- se folosește tipul de document **ICEC** - Încasare cu cec
- grupate pe filă, se listează borderoul cecurilor depuse la bancă (**Filă utilizator**)

Procedura de încasare are 3 faze:

- acceptare cec (primirea cecului de la client)
- remiterea la bancă spre încasare (însoțit de borderou)
- încasare cec (suma apare pe extrasul de cont)

În practică nu toate momentele sunt consemnate în contabilitate și momentul stingerii creanței diferă de la caz la caz.

Descriem 3 variante de lucru:

- a. la acceptare, în jurnalul de cecuri primite înregistrăm cecul fără validare, astfel creanța nu se stinge

încă și înregistrarea nu va fi contabilizată.

- b. la depunerea cecului la bancă, schimbăm data de înregistrare în data depunerii și listăm **Filă utilizator** pentru a obține borderoul. În funcție de uzanțele de la bancă, cecurile depuse în aceeași zi pot fi pe același borderou sau numai cecurile care se încasează de la aceeași bancă pot figura pe același borderou. În al doilea caz vom grupa cecurile pe bănci, dând alt număr de filă pentru fiecare grupă.
- c. când suma apare pe extrasul de cont, înregistrăm operația cu **ICEC**, înscrinem numărul facturii și validăm înregistrarea. Astfel, abia în acest moment se stinge creanța (factura este încasată) și numai această operație se înregistrează în contabilitate prin 5121 = 4111
2. primele două momente (a,b) nu sunt consemnate în hMARFA, borderoul se completează manual.
 - c. identic cu 1.c.
- a. în momentul acceptării, în jurnalul MIE înregistrăm cecul, numărul facturii plătite cu cec și validăm înregistrarea. Astfel, creanța se stinge (factura este încasată).
- b. în ziua când depunem cecul la bancă, schimbăm data de înregistrare în data depunerii și listăm **Fila utilizator** pentru a obține borderoul. Depunem la bancă cecul (cecurile) însoțite de borderou. Înregistrarea se va contabiliza cu data depunerii cecului la bancă:
5112 = 5121.
- c. când suma apare pe extrasul de cont, înregistrăm operația cu **ICEC**, nu înscrinem numărul facturii în câmpul număr factură, ci doar în explicații și validăm înregistrarea.
Formula contabilă generată va fi: 5121 = 5112.

Situația cecurilor remise la bancă și neîncasate se poate studia dacă la înregistrare în ambele jurnale (cecuri primite și cont curent bancă) folosim tipul de document **ICEC** și numărul cecului scris identic, iar la înregistrarea în jurnalul de bancă mai adăugăm la număr /I.

Ex:

MIE	...	...	ICEC	AF	123456
MIBL1	...	...	ICEC	AF	123456/I

Astfel, intrând în familia de jurnale MI și selectând tip document=ICEC, depunerea la bancă și încasarea aceluiași cec (dacă există) se vor așeza una după alta. Dacă numărul cecurilor este mare, se poate defini o listă utilizator pentru a lista această situație.

B) Cecuri eliberate

Pentru evidența cecurilor eliberate se pot defini jurnale și tipuri de documente similare cu cele de la cecuri primite.

7.5. Alte încasări și plăți Compensări

În relațiile furnizori-clienți pot să apară datorii reciproce sau se întocmesc procese verbale de compensare. Poate fi vorba și de compensarea unor sume mai mici care au rămas în sold din cauza unor erori în completarea sumelor de pe documente de plată etc.

În hMARFA, jurnalul **MIX1 - Compensări în lei** se pot utiliza:

ICOMP - "Încasare" factura	contare:	581.3 = 4111
----------------------------	----------	--------------

PCOMP - "Plată" furnizor contare: 401 = 581.3

În cazul realizării corecte a compensării, contul 581.3 trebuie să se soldeze la fiecare închidere.

Exemple

- Compensare între factura de vânzare și factura de cumpărare, dacă cumpărătorul, respectiv furnizorul este aceeași firmă (compensare furnizor-client):

ICOMP	+ 800 lei pt. factura clientului
PCOMP	+ 1000 lei pt. factura cumpărătorului
sold partener de încasat:	200 lei

- Compensare între facturile aceluiași client:

ICOMP	+ 1000 lei pt. factura inițială
ICOMP	- 1000 lei pt. factura retur
sold partener:	0 lei

Alte încasări/plăți în lei

În jurnalul **MIX2 - Alte încasări/plăți în lei** există documentele:

IALT - "Încasare" din alte surse	581.5 = Ct.crsp
PALT - "Plată" din alte surse	Ct.crsp = 581.5

Aceste documente se folosesc de regulă pentru stingerea unor datorii sau creanțe nesemnificative (cauzate de erori la întocmirea documentelor de plată). Diferențele se pot stinge cu aceste documente, urmând ca contabilul să le transfere de pe 581.5 pe un cont de venit sau de cheltuieli, după caz.

Un procedeu automat de repartizare (dacă există situații frecvente) este oferit de componenta *Stingere solduri facturi neplătite/ neîncasate*.

Plăți din avansuri

Plată din avans trezorerie

Avansul este plătit din casă pe contul 542 (cu **PDIS**, eventual **PALT**).

Dacă trebuie restituită o sumă necheltuită, aceasta se înregistrează în casă cu **IDIS** sau **IALT**, pe contul 542.

Dacă trebuie suplimentată suma, aceasta se înregistrează în casă tot cu **PDIS** sau **PALT** pe contul 542.

De regulă se completează dispoziție de plată/încasare.

În jurnalul MIX2 se utilizează documentul **PAVT - Plata furniz.din avans trezor.**, prin care se creditează contul 542. Prin acest document se plătesc datoriile (facturile furnizor) achitate din avansuri de trezorerie.

La utilizatorii unde avansul de trezorerie este utilizat în mod frecvent la deplasări și se dorește urmărirea lui pe conturi analitice (pe persoane), se pot face atâtea jurnale de încasări/plăți, câte analitice dorim să urmărim, atât în lei cât și în valută.

Plată din avans

Uneori, nu se emit facturi pentru avansuri. În aceste situații, se pot utiliza documentele de mai jos.

Dacă am plătit un avans, se utilizează documentul **PAV - „Plata” furnizor- din avans** din jurnalul MIX2. Se va credita contul 4091. Se pot crea documente similare (sau se modifică cu contare manuală) dacă este frecventă contarea pe conturile 4092-4094.

Dacă am primit un avans, se utilizează documentul **IAV - „Incasare” factura- din avans** din jurnalul MIX2. Se va debita contul 419.

Încasare/plată în altă monedă decât moneda facturii

Încasarea/plata se înregistrează în jurnalul de casă sau bancă corespunzător monedei. În secțiunea Reprezentând nu se completează câmpul număr recepție sau factură, ci doar explicația. Contul corespondent va fi 581.x și se reține suma în lei.

În jurnalul Alte încasări și plăți deschis în moneda facturii se scrie o înregistrare în care se specifică numărul recepției/facturii, suma în valuta facturii și suma în lei obținută în înregistrarea anterioară.

Plata în lei a unei facturii în EUR

De ex. NIRE 230001/03.01.23:

1100 EUR * 4,9490 lei/EUR = 5443,90 lei

- din **Banca în lei** se achită la 20.02.23:

2963,70 lei (=600 EUR curs 4,9395 lei/EUR)

- nr. rec. numai în Explicații!

- cont coresp. 581.5

- în **Alte I/P în euro** (MIY..) se înscrie plata cu referire la recepție (cursul din data plății trebuie indicat)

Contare automată:

EXC 581.5 = 5121.1 2963,70

NC 401.2 = 581.5 2963,70

NC 401.2 = 7651 5,70

MODIFICARE PLATA / Cont banca ABC în lei					
JURNAL:	MIBL1	Nr. fila:	22A010	Stare:	
				Data:	20/02/23
DOCUMENT:	POH	Nr. docum.:	OP 230008	Data:	20/02/23
REPREZENT:		Nr. rec.:	581.5	Explicații:	NIRE 230001
BENEFICIAR:	5-0011	Explicații:	ELCOMP GMBH.		
CONT CORESPONDENT:	581.5				-Incasari/plati de clarificat (hMARFA)
DE PLATIT:	Suma	0.00 x 0.000000 =	Suma LEI	0.00	neexig.
PLATIT:	Suma	0.00 x 0.000000 =	Suma LEI	2963.70	exigib.
					TVA 0.00

MODIFICARE PLATA / Alte incasari/plati in EUR					
JURNAL:	MIY1	Nr. fila:	230001	Stare:	
				Data:	20/02/23
DOCUMENT:	PALT	Nr. docum.:	OP 230008	Data:	20/02/23
REPREZENT:		Nr. rec.:	230001	Explicații:	F11225544-02/01/23
BENEFICIAR:	5-0011	Explicații:	ELCOMP GMBH.		
CONT CORESPONDENT:	401.2				-Furnizori externi-UE
DE PLATIT:	Suma EUR	1100.00 x 4.922100 =	Suma LEI	5414.31	neexig.
PLATIT:	Suma EUR	600.00 x 4.939500 =	Suma LEI	2963.70	exigib.
					TVA 0.00

Încasare cu tichete de masă

La magazinele cu amănuntul o parte din încasări se realizează cu tichete de masă acceptate de la populație. Pentru fiecare furnizor de tichete trebuie deschis câte un jurnal, de ex. **MIT1 - Tichete acceptate** etc.

Cu documentul **ITICH - Încasare cu tichete de masă** se înscrie valoarea totală a tichetelor.

Plătitorul, ca partener, este **MA - magazinul cu amănuntul**, documentul încasat este **BVINZ - Borderou de vânzare (încasare)** din Facturi/ieșiri.

Contare: 5328.3 = 4111.1

Decontarea cu furnizorul tichetelor se face cu documentul **PDEC - Decontare tichete de masă**.

Contare: 461.4 = 5328.3.

Identificare documente de încasare/plată pentru un anumit document

Dacă o factură de exemplu s-a încasat prin mai multe modalități (prin bancă, casă, compensare etc.), documentele de stingere a creanței se pot regăsi astfel:

- înainte de intrarea în jurnale, de pe fereastra cu lista de jurnale se șterge filtrul „J”. Astfel, se văd toate înregistrările de încasare/plată. În Fereastra *Reprezentând ...*, col. *Re/Fac* se introduce numărul documentului căutat. Astfel, o să apară jurnalele și datele calendaristice în care s-au efectuat încasări pentru acea factură. La fel se procedează și pentru recepții.

Listare

Listarea documentelor din Încasări/plăți se poate face la mai multe nivele:

- **document:** dacă documentul este întocmit de firmă, la definirea lui trebuie prevăzut cel puțin un model cu format pagină, formular și formule de model.
- **filă:** lista unei file conține lista tuturor înregistrărilor din filă, rulajul filei și eventual soldul de început și de sfârșit.
Sunt trei tipuri de liste:
 - filă de tip **registru** (cu sold și rulaj),
 - filă de tip **borderou** (numai rulaj)
 - **filă utilizator** (rezultat din tipul de document FILĂ definit pentru un jurnal sau pentru o familie de jurnale cu un model adecvat). Astfel:
 - din jurnalele de bancă - Borderoul ordinelor de plată depuse la data de ...
 - din jurnalul de casă - Registrul de casă - poate să țină locul registrului întocmit manual pe formular
 - din jurnalul de cecuri (MIE) - Borderoul cecurilor depuse la bancă spre încasare
 - din jurnalul Compensări în lei (MIX1) - Procesul-verbal de compensare, care poate servi la completarea formularului corespunzător.
- **jurnal:** listare selectivă
- **familie de jurnale:**
 - **solduri de jurnale** - soldul tuturor jurnalelor la o anumită dată, totalizat
 - listare selectivă

În Registrul de casă există modelul de listă:

FILA	M	Registru de casă/incpla multiplă
------	---	----------------------------------

Utilizarea este posibilă dacă este funcțională opțiunea F (facilități de evidență financiară). În cazul în care se încasează/se plătesc mai multe facturi cu același document, suma este repartizată automat. Lista conține acum totalul sumei din chitanță și sumele pe facturi se regăsesc în col.Explicația.

Lista plăților/încasărilor pe document

În Recepții/intrări, respectiv Facturi/ieșiri, dacă ne poziționăm pe un document validat,

plătibil/încasabil, cu F10 apar meniurile:

- Lista plăților pe recepții
- Lista încasărilor pe factură

```
Factura : NVF 200012 2020.09.10 TTAC FF 200012 2020.09.10 2056.00 F 0005 INVEST&TRADING SRL
Incasari : MISLI 200005 2020.09.28 IOH OPH 65 2020.09.28 1000.00
          MTCT 200005 2020.09.29 TCF CH 001 2020.09.29 500.00
          MIXI 200001 2020.09.30 ICOMP COMP 1 2020.09.30 356.00
Deincasat : 1000.00
```

Cu ajutorul acestora, se poate lansa o listă într-un editor extern (ex. Notepad, Notepad++), care arată documentele de plată/încasare pentru acel document, ele nu trebuie căutate în Încasări/plăți. În cazul documentelor în valută, ele sunt listate numai în valută. În listă apar chiar și documentele de plată/încasare nevalidate, care se referă la factura respectivă.

Dacă în NIRE sunt completate secțiunile de vamă și cheltuieli, sunt listate și acestea.

7.6. Reevaluare disponibil

În cazul casei și băncii în valută există un tip de document (**REEV**) care este folosit pentru reevaluarea valutei la cursul de la sfârșitul perioadei și care calculează diferențele de curs în lei.

Etape de lucru

- în **Cursuri de schimb**:
 - se lansează *Adăugare/Preluare curs reevaluare* de la BNR. Se specifică luna și valutele pentru care există sold, sau
 - se lansează *Modificare/Modificare curs reevaluare* pe cursul din ultima zi bancară a lunii și se înscrie cursul manual
- în jurnalele de bancă/casă în valută se adaugă manual documentul **REEV - Reevaluare** pe ultima zi a lunii, fără a completa rubricile
- documentul se validează fără sumă și se închide fila
- cu Vizualizare REEV se poate urmări acum diferența de curs și în Explicații este redat și modul de calcul.

VIZUALIZARE INCASARE / Cont banca ABC in EUR

JURNAL: MIBV1 Nr. fila: 23E002 Stare: V
Data : 31/01/23

DOCUMENT: REEV A Nr. docum. : 23E002-01 Data : 31/01/23

REPREZENTIND:
Nr. fact: Explicatii: = 18903.24 x 4.922100 - 92965.75

PLATITOR: - Explicatii:
CONT CORRESPONDENT:

Suma DE INCASAT: 0.00 x 0.000000 = Suma LEI 0.00 neexig. TVA 0.00
INCASAT: 0.00 x 0.000000 = 77.89 exigib. 0.00

- sumele din exemplul de mai sus:
 - 18903,24 EUR= 92965,75 lei = soldul în lei la sfârșitul lunii precedente (curs 4,9221 lei/EUR)
 - presupunem, că nu au fost tranzacții, soldul rămâne 18903,24 EUR

- o cursul pentru reevaluare de la sfârșitul lunii următoare: 4,9497 lei/EUR
- o după adăugarea documentului REEV și închiderea filei, soldul devine 93043,64 lei, deci avem o diferență favorabilă de 521,73 lei
- contare REEV:
 - o $5124.1 = 7651$ (diferență favorabilă, dacă cursul a crescut) - apare la DE PLĂTIT
 - o $6651 = 5124.1$ (diferență nefavorabilă, dacă cursul a scăzut) - apare la PLĂTIT

7.7. Situație solduri jurnale casă/bancă

De multe ori se pune problema, cât este disponibilul total din diverse bănci, casă etc. (desigur, se mai adaugă depozitele bancare).

Situația soldurilor de casă, bancă și a altor jurnale la o anumită dată se poate lista din meniul Încasări/Plăți, familia de jurnale MI (se șterge filtrul **J** pe fereastra cu jurnalele), Listare, Solduri jurnale. Situația este în lei, în valută și în lei, reevaluată la cursul zilei.

Solduri jurnale la data de: 28/02/2023

Jurn.	Denumire jurnal	Nr. fila	Data sold	Valoare (Lei)	Valoare (EUR)	Valoare (USD)	Curs in 28/02/23	Valoare reevaluată	Valoare diferenta	Inc./Pla dupa sold
MIB -Conturi la banci										
MIBL1	Cont banca ABC in lei	22A010	20/02/23	17029.06				17029.06	0.00	
MIBL2	Cont banca CDE in lei	22B004	18/02/23	1218.00				1218.00	0.00	
MIBLA	Cont banca XYZ in lei	22C002	05/01/23	5999.49				5999.49	0.00	
MIBV1	Cont banca ABC in EUR	23E003	28/02/23	93565.37	18903.24		4.941100	93402.80	-162.57	
MIBV2	Cont banca XYZ in USD	230000	01/01/23	11741.14		2497.00	4.621500	11539.89	-201.25	
Total: MIB				129553.06	18903.24	2497.00		129189.24	-363.82	
MIC -Casa										
MICL	Casa in lei	220003	05/01/23	4176.00				4176.00	0.00	
Total: MIC				4176.00				4176.00	0.00	
TOTAL: MI				133729.06	18903.24	2497.00		133365.24	-363.82	

Ea este disponibilă și în Excel.

Situația se poate configura în Parametri, indicând familiile de jurnale ale căror jurnale auxiliare se listează și valutele care se listează. Valutele care nu figurează în parametri se listează doar în lei. La livrare situația este configurată astfel:

[INCASARI/PLATI]

SOLDURI_JURNALE := { "MIC", "MIB", "MIE", "MIT" }

SOLDURI_MONEDE := { "EUR", "USD" }

7.8. Funcții de verificare a plafonului de încasări și plăți

Legea 70/2015 015.) a introdus o serie de reguli privind operațiunile în numerar.

În prezența opțiunii **Facilități financiare**, este posibilă verificarea încadrării în aceste plafoane. În tabelul de mai jos sunt sintetizate regulile actuale, în ultima coloană apar și constantele nou introduse în hMARFA, cu ajutorul cărora se poate verifica opțional modul de încadrare în acestea.

Incasari	Plati	Constanta aplicabila
Sunt interzise:		
- de la pers.jur. > 5000 lei/zi/pers.	- catre pers.jur. > 5000 lei/zi/pers.	PLAFN-ZI-1PJ
	- catre C&C > total 10000 lei/zi	neimplementat
	- plafon max catre PJ - total 10.000 lei/zi	PLAFN-ZI-TPJ (numai la plati!)
	- din avansuri spre decontare > 5000 lei/zi/pers.	neimplementat
- fragmentare facturi pt. pers.jur. > 5000 lei	- fragmentare facturi pt. pers.jur. > 5000 lei	PLAFN-FAC-1PJ
- fragmentare facturi pt. pers.fiz. > 10000 lei	- fragmentare facturi pt. pers.fiz. > 10000 lei	PLAFN-FAC-1PF
- de la pers.fizice > 10000 lei/zi/pers. (primire imprumut)	- catre pers.fizice > 10000 lei/zi/pers. (dividende, restit. imprumut)	PLAFN-ZI-1PF
Sunt permise nelimitat:		
- retragere de numerar pt. salarii, plati catre PF	- depunerea de numerar	
- incasari in rate de la PF pe baza de contract	- decontare cheltuieli de deplasare	
	- plata impozite, taxe, contributii	

⚠ La livrare, aceste funcții sunt incluse în program, sunt definite și constante pentru limitele respective, însă verificările nu sunt funcționale. Ele pot fi introduse de către distribuitor, în funcție de verificările solicitate de către utilizator.

Constante în hMARFA:

PLAFN-FAC-PF Plafon numerar incasare/plata o factura PF(1	C	10000.00
PLAFN-FAC-PJ Plafon numerar incasare/plata o factura PJ(2	C	5000.00
PLAFN-ZI-1PF Plafon numerar incasare/plata pe zi o PF	C	10000.00
PLAFN-ZI-1PJ Plafon numerar incasare/plata pe zi o PJ	C	5000.00
PLAFN-ZI-TPJ Plafon numerar plata pe zi catre PJ	C	10000.00

1) PF = persoană fizică, 2) PJ = persoană juridică

Menționăm, că în constante noțiunea **persoane juridice** acoperă de fapt persoanele definite în Art. 1 din Legea 70/2015: persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică, adică toate persoanele în afara **persoanelor fizice**.

În hMARFA, putem distinge partenerii codificați cu „F” (de regulă „firme”) și cu „P” (persoane).

De exemplu, pentru facturile cu valoare mai mare de 5000 lei se poate implementa opțional cu ocazia încasării/plății acestora, dacă factura respectivă a mai fost încasată/plătită parțial în numerar înainte de înscrierea operațiunii în jurnalul Casă (MICL). Dacă a mai fost o tranzacție în numerar, programul poate să dea un avertisment în acest sens. Totuși, documentul se poate valida, deoarece este posibil să fie o excepție (de ex. plată factura unui magazin Cash&Carry etc. unde plafonul este 10000 lei). Menționăm, că în varianta livrată nu se fac verificări distincte pentru achizițiile de la magazine tip Cash&Carry, acestea oricum nu vor accepta numerar peste plafon.

Vezi modul de implementare...

7.9. Asociere termeni la încasări/plăți

Există posibilitatea asocierii unui termen din dicționar cu un document de încasare/plată. Acest lucru poate servi la clasificarea operațiilor după anumite puncte de vedere stabilite de contabilitate, chiar și la obținerea unor date pentru un cash-flow primar.

Termenul va fi vizualizat/completat pe rândul al doilea de explicație.

Vezi detaliile tehnice

8. EVIDENȚA TVA

8.1. Noțiuni de bază

⚠ Cele prezentate mai jos sunt valabile pentru legislația publicată până la **31.10.2024**.

8.1.1. Tipuri de tranzacții

În acest subcapitol, vom detalia prevederile Codului fiscal privind noțiunile:

- livrarea de bunuri
- prestarea de servicii
- alte operațiuni economice, ca:
 - import
 - export
 - operațiuni intracomunitare
- locul operațiunilor

Vezi detalierea tranzacțiilor ...

8.1.2. Cotele de taxă

⚠ Încadrarea bunurilor/serviciilor în diverse cote de TVA suferă frecvent modificări. Prevederile redate mai jos se referă la legislația valabilă la 31.07.24.

Cota standard

Cf. art.291 din Codul fiscal (001.) , **cota standard** se aplică asupra bazei de impozitare pentru operațiunile impozabile care nu sunt scutite de taxă sau care nu sunt supuse cotelor reduse, iar nivelul acesteia este **19% începând cu data de 1 ianuarie 2017**.

Cote reduse

Cota redusă de 9% se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele prestări de servicii și/sau livrări de bunuri:

c)

livrarea de medicamente de uz uman și veterinar

e)

livrarea următoarelor bunuri: alimente, inclusiv băuturi, destinate consumului uman și animal, animale și păsări vii din specii domestice, semințe, plante și ingrediente utilizate în prepararea alimentelor, produse utilizate pentru a completa sau înlocui alimentele, ale căror coduri NC se stabilesc prin normele metodologice, cu excepția:

1. băuturilor alcoolice;
2. băuturilor nealcoolice care se încadrează la codul NC 2202;

3. alimentelor cu zahăr adăugat, al căror conținut total de zahăr este de minimum 10 g/100 g produs, altele decât laptele praf pentru nou-născuți, sugari și copii de vârstă mică, cozonacul și biscuiții.

g)

livrarea apei pentru irigații în agricultură

h)

livrarea de îngrășăminte și pesticide de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, altele decât cele prevăzute la lit. l), semințe și alte produse agricole destinate însămânțării sau plantării, precum și prestările de servicii de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, prevăzute prin ordin comun al ministrului finanțelor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale

i)

serviciile de alimentare cu apă și de canalizare

j)

cazarea în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcție similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping;

k)

serviciile de restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice, precum și a băuturilor nealcoolice care se încadrează la codul NC 2202;

l)

livrarea de îngrășăminte chimice și de pesticide chimice de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, prevăzute prin ordin comun al ministrului finanțelor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;

m)

livrarea locuințelor ca parte a politicii sociale, inclusiv a terenului pe care sunt construite. Terenul pe care este construită locuința include și amprenta la sol a locuinței. ... prin locuință livrată ca parte a politicii sociale se înțelege:

1. livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept cămine de bătrâni și de pensionari;
2. livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept case de copii și centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap;
3. livrarea de locuințe care au o suprafață utilă de maximum 120 mp, exclusiv anexele gospodărești, a căror valoare, inclusiv a terenului pe care sunt construite, nu depășește suma de 600.000 lei, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, achiziționate de persoane fizice în mod individual sau în comun cu altă persoană fizică/alte persoane fizice. Suprafața utilă a locuinței este cea definită prin Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Anexele gospodărești sunt cele definite prin Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cota redusă se aplică numai în cazul locuințelor care în momentul livrării pot fi locuite ca atare. Orice persoană fizică poate achiziționa, începând cu data de 1

ianuarie 2024, în mod individual sau în comun cu altă persoană fizică/alte persoane fizice, o singură locuință a cărei valoare nu depășește suma de 600.000 lei, exclusiv TVA, cu cota redusă de 9%;

4. livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, către primării în vederea atribuirii de către acestea cu chirie subvenționată unor persoane sau familii a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței;

n)

livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de căldură și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență, cu emisii scăzute, care se încadrează în valorile de referință pentru emisiile de particule stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei din 28 aprilie 2015 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile cazanelor cu combustibil solid și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei din 24 aprilie 2015 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor pentru încălzire locală cu combustibil solid și cărora li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra întrunirea criteriului menționat la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE, destinate locuințelor, inclusiv a kiturilor de instalare, precum și a tuturor componentelor necesare achiziționate separat;

o)

livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de căldură și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență, cu emisii scăzute, care se încadrează în valorile de referință pentru emisiile de particule stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei din 28 aprilie 2015 și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei din 24 aprilie 2015 și cărora li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra întrunirea criteriului menționat la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017, inclusiv a kiturilor de instalare, precum și a tuturor componentelor necesare achiziționate separat, destinate clădirilor administrației publice centrale sau locale, clădirilor entităților aflate în coordonarea/subordonarea acestora, cu excepția societăților;

p)

livrarea și instalarea de componente pentru repararea și/sau extinderea sistemelor prevăzute la lit. n) și o);

q)

livrarea sistemelor prevăzute la lit. n) și o) ca parte componentă a livrărilor de construcții, precum și livrarea și instalarea sistemelor prevăzute la aceleași litere, ca extraopțiuni la livrarea unei construcții, pentru destinatarii prevăzuți la respectivele litere;

r)

serviciile constând în permiterea accesului la bălciuri, parcuri de distracții și parcuri recreative ale căror activități sunt încadrate la codurile CAEN 9321 și 9329, potrivit Clasificării activităților din economia națională - CAEN, actualizată prin Ordinul ... 337/2007, târguri, expoziții, cinematografe și evenimente culturale, altele decât cele scutite de taxă potrivit dispozițiilor art. 292 alin. (1) lit. m);

s)

serviciile constând în permiterea accesului la evenimente sportive.

Vezi modul de aplicare a cotei de 9% ...

Cota redusă de 5% se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele livrări de bunuri și prestări de servicii:

a)

livrarea de manuale școlare, cărți, ziare și reviste, pe suport fizic și/sau pe cale electronică, cu excepția celor care au, în totalitate sau în mod predominant, un conținut video sau un conținut muzical audio și a celor destinate exclusiv sau în principal publicității;

b)

serviciile constând în permiterea accesului la castele, muzee, case memoriale, monumente istorice, monumente de arhitectură și arheologice, grădini zoologice și botanice;

m)

livrarea către persoanele fizice de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 11 00 și 4401 12 00, și de rumeguș, deșeuri și resturi de lemn aglomerate sub formă de pelete din lemn, brichete din lemn sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 31 00 și 4401 32 00; livrarea pentru utilizarea drept combustibil de încălzire a rumegușului, deșeurilor și resturilor de lemn neaglomerate, care se încadrează la codurile NC 4401 41 00 și 4401 49 00, realizată către persoanele fizice în calitate de utilizatori finali, pe baza unei declarații pe propria răspundere a beneficiarului;

n)

livrarea către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de asistență socială, de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 11 00 și 4401 12 00, și de rumeguș, deșeuri și resturi de lemn, aglomerate sub formă de pelete din lemn, brichete din lemn sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 31 00 și 4401 32 00; livrarea pentru utilizarea drept combustibil de încălzire a rumegușului, deșeurilor și resturilor de lemn neaglomerate, care se încadrează la codurile NC 4401 41 00 și 4401 49 00, realizată către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de asistență socială, în calitate de utilizatori finali, pe baza unei declarații pe propria răspundere a beneficiarului;

o)

livrarea de energie termică în sezonul rece, destinată următoarelor categorii de consumatori:

1. populație;
2. spitale publice și private, definite conform Legii nr. 95/2006 ..., unități de învățământ publice și private, definite conform Legii educației naționale nr. 1/2011 ...;

3. organizații neguvernamentale reglementate potrivit legii, precum și unitățile de cult, astfel cum sunt reglementate de Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată;
4. furnizori de servicii sociale, publici și privați, acreditați, care prestează servicii sociale prevăzute în Nomenclatorul serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare.

001.) Art.291 (4) Cota aplicabilă este cea în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 282 alin.(2), pentru care se aplică cota în vigoare la data exigibilității taxei.

(5) În cazul operațiunilor supuse sistemului TVA la încasare, cota aplicabilă este cea în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția situațiilor în care este emisă o factură sau este încasat un avans, înainte de data livrării/prestării, pentru care se aplică cota în vigoare la data la care a fost emisă factura ori la data la care a fost încasat avansul.

(6) În cazul schimbării cotei se va proceda la regularizare pentru a se aplica cota în vigoare la data livrării de bunuri sau prestării de servicii, pentru cazurile prevăzute la art. 282 alin. (2), precum și în situația prevăzută la alin. (5).

(7) Cota aplicabilă pentru importul de bunuri este cota aplicabilă pe teritoriul României pentru livrarea aceluiasi bun.

(6) Cota aplicabilă pentru achiziții intracomunitare de bunuri este cota aplicată pe teritoriul României pentru livrarea aceluiasi bun și care este în vigoare la data la care intervine exigibilitatea taxei.

8.1.3. Codul de înregistrare în scopuri de TVA

Codul de înregistrare în scopuri de TVA (prescurtat CIF) este prevăzut la art.318 (1) din 001.) și are prefixul „RO” pentru contribuabilii înregistrați în România.

Detalii privind obligația de înregistrare...

Introducere CIF în program

- înscrieți propriul cod de înregistrare în scopuri de TVA (dacă este cazul, cu „RO”) în fișierul Societatea în câmpul COD_FISCAL din aplicația **hUTIL**.
- în hMARFA/Firme, se introduce în câmpul **CIF** pentru persoane juridice, CNP/NIF sau zero pentru persoane fizice. 🚫 În cazul persoanelor fizice, CNP se utilizează pentru D394. Recomandăm, să completați în loc de CNP cifra zero, pentru a respecta confidențialitatea datelor personale (GDPR). În acest caz, trebuie completată cel puțin țara de domiciliu și județul (dacă este din România).
- solicitați și de la partenerii din UE codul de TVA (VAT number). Acest cod poate fi verificat prin cerere înaintată la organele fiscale, sau pe internet la adresa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/. Recomandăm, să listați confirmarea valabilității codului pentru fiecare partener extern din state membre UE.
- Partenerul extern care comunică mai multe coduri de TVA, din state membre diferite, se va înregistra în fișierul Firme din hMARFA separat cu fiecare cod, introdus în câmpul de mai sus.
- partenerii din România pot fi verificați în diferite registre ANAF, pe baza CIF-ului introdus. Metoda este descrisă în cap. Verificare parteneri.

8.1.4. Operațiuni impozabile

001.) art. 268 (1) Din punct de vedere al taxei sunt **operațiuni impozabile în România** cele care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a)

operațiunile care, în sensul art. 270 - 272 , constituie sau sunt asimilate cu o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, în sfera taxei, efectuate cu plată;

b)

locul de livrare a bunurilor sau de prestare a serviciilor este considerat a fi în România, în conformitate cu prevederile art. 275 și 278 ;

c)

livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor este realizată de o persoană impozabilă, astfel cum este definită la art. 269 alin. (1), acționând ca atare;

d)

livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor să rezulte din una dintre activitățile economice prevăzute la art. 269 alin. (2).

(2) Este, de asemenea, operațiune impozabilă și importul de bunuri efectuat în România de orice persoană, dacă locul importului este în România, potrivit art. 277.

(3) Sunt, de asemenea, operațiuni impozabile și următoarele operațiuni efectuate cu plată, pentru care locul este considerat a fi în România, potrivit art. 276 :

a)

o achiziție intracomunitară de bunuri, altele decât mijloace de transport noi sau produse accizabile, efectuată de o persoană impozabilă ce acționează ca atare sau de o persoană juridică neimpozabilă, care nu beneficiază de excepția prevăzută la alin. (4), care urmează unei livrări intracomunitare efectuate în afara României de către o persoană impozabilă ce acționează ca atare și care nu este considerată întreprindere mică în statul său membru, și căreia nu i se aplică prevederile art. 275 alin. (1) lit. b) cu privire la livrările de bunuri care fac obiectul unei instalări sau unui montaj sau ale art. 275 alin. (2) cu privire la vânzările la distanță;

b)

o achiziție intracomunitară de mijloace de transport noi, efectuată de orice persoană;

c)

o achiziție intracomunitară de produse accizabile, efectuată de o persoană impozabilă, care acționează ca atare, sau de o persoană juridică neimpozabilă.

(4) Prin **excepție** de la prevederile alin. (3) lit. a), **nu sunt considerate operațiuni impozabile în România achizițiile intracomunitare de bunuri care** îndeplinesc următoarele condiții:

a)

sunt efectuate de o persoană impozabilă care efectuează numai livrări de bunuri sau prestări de servicii pentru care taxa nu este deductibilă sau de o persoană juridică neimpozabilă;

b)

valoarea totală a acestor achiziții intracomunitare nu depășește pe parcursul anului calendaristic curent sau nu a depășit pe parcursul anului calendaristic anterior plafonul de 10.000 euro, al cărui echivalent în lei este stabilit prin normele metodologice (obs. - 34.000 lei)

Clasificarea operațiunilor impozabile

Operațiunile impozabile pot fi, cf. art. 268 (9):

a)

operațiuni **taxabile**, pentru care se aplică cotele prevăzute la art. 291

b)

operațiuni **scutite de taxă cu drept de deducere**, pentru care nu se datorează taxa, dar este permisă deducerea taxei datorate sau achitate pentru achiziții (obs. - art. 291/2 și 294 - 296)

c)

operațiuni **scutite de taxă fără drept de deducere**, pentru care nu se datorează taxa și nu este permisă deducerea taxei datorate sau achitate pentru achiziții. (art. 292)

d)

importuri și achiziții intracomunitare, scutite de taxă (art. 293)

e)

operațiuni prevăzute la lit. a) - c), care sunt **scutite fără drept de deducere**, fiind efectuate de **întreprinderile mici** care aplică regimul special de scutire prevăzut la art. 310 , pentru care nu se datorează taxa și nu este permisă deducerea taxei datorate sau achitate pentru achiziții.

f)

operațiuni pentru care se aplică **regimul special pentru agricultori** prevăzut la art. 315/1.

Faptul generator și exigibilitatea taxei

001.) Art.280. (1) **Faptul generator** reprezintă faptul prin care sunt realizate condițiile legale necesare pentru exigibilitatea taxei.

(2) **Exigibilitatea taxei** reprezintă data la care autoritatea fiscală devine îndreptățită, în baza legii, să solicite plata de către persoanele obligate la plata taxei, chiar dacă plata acestei taxe poate fi amânată.

(3) **Exigibilitatea plății taxei** reprezintă data la care o persoană are obligația de a plăti taxa la bugetul statului, conform prevederilor art. 326 alin. (1).

(4) **Regimul de impozitare** aplicabil pentru operațiunile impozabile este regimul în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 282 alin. (2), pentru care se aplică regimul de impozitare în vigoare la data exigibilității taxei.

(5) În cazul operațiunilor pentru care se aplică sistemul de **TVA la încasare** prevăzut la art. 282 alin. (3), regimul de impozitare aplicabil este regimul în vigoare la data la care intervine faptul generator, cu excepția situațiilor în care se emite o factură sau se încasează un avans, înainte de data la care intervine faptul generator. În aceste situații se aplică regimul de impozitare în vigoare la data emiterii facturii sau la data încasării avansului, după caz.

(6) În cazul schimbării regimului de impozitare se procedează la regularizare pentru a se aplica regimul de impozitare în vigoare la data livrării de bunuri sau prestării de servicii pentru cazurile prevăzute la art. 282 alin. (2) lit. a), numai dacă factura este emisă pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri ori a prestării de servicii, și la art. 282 alin. (2) lit. b), dacă a fost încasat un avans pentru valoarea parțială a livrării de bunuri sau a prestării de servicii, mai puțin în cazul operațiunilor pentru care se aplică sistemul TVA la încasare, pentru care se aplică regulile stabilite la art. 282 alin. (7)...

8.1.5. Sistemul TVA la încasare

Sistemul TVA la încasare a fost introdus de la 1 ianuarie 2013. Din 2014 aplicarea sistemului a devenit opțională. În documentație folosim pe alocuri prescurtarea TVAI.

Vezi documentația detaliată ...

8.1.6. Măsurile de simplificare (taxare inversă)

Conform art. 331 din Codul fiscal, prin excepție, persoana obligată la plata taxei este beneficiarul pentru operațiunile prevăzute. Condiția obligatorie pentru aplicarea taxării inverse este ca atât furnizorul, cât și beneficiarul să fie înregistrați în scopuri de TVA conform art. 316.

Vezi livrările pentru care se aplică ...

Schema operațiunii în hMARFA:

Explicații	Document	OpTVA
1. Operații FURNIZOR		
- factură fără TVA, mențione „taxare inversă”	TFACI	1li
2. Operații BENEFICIAR		
- recepția facturii furnizorului	NIRII	
- TVA taxare inversă contare NC: 4426 = 4427	TVATX	2li

8.1.7. TVA pentru operații intracomunitare

a) Stocuri la dispoziția clientului

a1) Descrierea operațiunii

OUG 6/20 transpune o directivă europeană privind transferul de bunuri la dispoziția clientului (Call-off stocks).

Definirea transferului de bunuri la dispoziția clientului este dată la pct.8, care introduce art. 270/1 în Codul fiscal.

Transferul în sine a bunurilor *nu este tratat ca livrare de bunuri cu titlu oneros*.

Regimul de stocuri la dispoziția clientului există atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

- bunurile sunt expediate sau transportate de o persoană impozabilă sau de o parte terță către un alt stat membru
- livrarea bunurilor se va face ulterior, după sosire
- partenerul cu care s-a încheiat un acord în acest sens este înregistrat în scopuri de TVA în acel stat
- furnizorul nu are un sediu fix și nu este înregistrat în scopuri de TVA în acel stat
- persoana impozabilă care expediază sau transportă bunurile înregistrează transferul bunurilor în **registru** prevăzut la art. 321 (6) din Cof. fiscal, în cazul în care:
 - bunurile sunt expediate sau transportate din România în alt stat membru, sau
 - bunurile sunt expediate sau transportate din alt stat membru în România.

Registru include:

- identitatea persoanei care achiziționează bunurile,
- codul de înregistrare în scopuri de TVA atribuit acesteia de statul membru către care sunt expediate sau transportate bunurile în **declarația recapitulativă** sau la corespondentul acesteia din legislația statului membru din care sunt expediate sau transportate bunurile. Deci în declarația recapitulativă se menționează numai CIF partener, nu și valoarea bunurilor.

Dacă în termen de **12 luni de la sosirea bunurilor**, partenerul din alt stat membru la dispoziția căruia au fost puse bunurile respective:

- **achiziționează bunurile:**
 - ⇒ are loc LIC, respectiv AIC în celălalt stat membru sau în România, în funcție de locul în care s-au transportat bunurile
- **nu achiziționează bunurile**, în ziua următoare expirării perioadei de 12 luni:
 - ⇒ are loc un transfer din România și AIC în celălalt stat, sau după caz
 - ⇒ are loc o AIC în România și un transfer din celălalt stat.

Nu se consideră că a avut loc un transfer dacă în termenul de 12 luni:

- bunurile sunt returnate în statul din care au fost expediate și returul este înregistrat în registru, sau

- partenerul din celălalt stat membru este înlocuit cu un alt partener cu aceleași condiții și înlocuirea este înscrisă în registru.

a2) Adaptarea D390

Ordinul 705/20 a introdus în D390 *Cap. III - Transferul de bunuri în cadrul regimului stocuri la dispoziția clientului.*

Aici se introduc:

- A. Informații privind persoanele impozabile din alte state membre cărora le sunt destinate bunurile expediate sau transportate în cadrul regimului - țara, CIU partener
- B. Modificări ale informațiilor furnizate - retur bunuri, înlocuire client.

Nu se introduc informații privind denumirea, cantitatea sau valoarea bunurilor.

b) Livrările în lanț/sucsesive

OUG 6/20 a completat art. 275 din Codul fiscal cu 3 aliniate noi:

(9) În cazul în care aceleași bunuri sunt livrate succesiv și sunt expediate sau transportate dintr-un stat membru în alt stat membru direct de la primul furnizor la ultimul client din lanț, expedierea sau transportul este atribuit numai *livrării efectuate către operatorul intermediar.*

(10) *Prin excepție* de la dispozițiile alin. (9), expedierea sau transportul este atribuit numai livrării de bunuri efectuate de către operatorul intermediar în cazul în care operatorul intermediar a comunicat furnizorului său codul său de înregistrare în scopuri de TVA care i-a fost eliberat de către statul membru din care sunt expediate sau transportate bunurile.

(11) În sensul prezentului articol, «operator intermediar» înseamnă un furnizor din lanț, altul decât primul furnizor din lanț, care expediază sau transportă bunurile, fie el însuși, fie prin intermediul unei părți terțe care acționează în numele său.

c) Declarație beneficiar la achiziții intracomunitare de bunuri

Documentele necesare pentru scutirea de TVA sunt cele prevăzute de art. 45a din Regulamentul UE 2018/1912.

Vezi conținutul art.45a ...

Deși aceste reguli se aplică în multe țări membre de la începutul anului 2020, în România a apărut numai la 17.07.20 Ordinul 2148/20 de modificare a art. 294 din Codul fiscal. Art.10 (11) pct. 2. prevede printre altele și necesitatea eliberării unei declarații de primire a bunurilor, în cadrul achizițiilor intracomunitare.

Pentru a veni în sprijinul beneficiarilor din România a unor achiziții intracomunitare, pentru cazul în care partenerul din UE solicită o asemenea declarație, **s-a introdus în hMARFA posibilitatea**

listării acesteia.**d) Document pentru achiziții intracomunitare în hMARFA**

La pct.c) de mai sus a fost descrisă o declarație, care poate fi solicitată de partenerul UE în cazul în care am efectuat achiziții intracomunitare de bunuri.

În hMARFA, dacă ne poziționăm pe un **NIRE** în care OpTVA conține **codul A** (deci nu este un import sau prestare de servicii), cu F10 se lansează *Declarație AIC*.

Documentul este generat cu ajutorul programului Python (care trebuie instalat în prealabil, vezi la Extrase furnozori/clienti) în Excel și conține pentru altele:

- Nr. înregistrare/Data - se preiau datele recepției, se poate suprascrie
- datele partenerilor
- data facturii aferente bunurilor: se preia din recepție

Celelalte informații se completează manual de către beneficiar.

Macheta formularului se regăsește în catalogul MARFDEF și poate fi adaptată după necesități. Nu are un model oficial, în Regulamentul UE este redat numai conținutul informativ.

e) Prestările de servicii electronice

Prestările de servicii electronice **către persoane neimpozabile** pot fi de tipul:

- servicii de telecomunicații;
- servicii de radiodifuziune și televiziune;
- servicii furnizate pe cale electronică.

Vezi art.278 (5) h) 3. din Codul fiscal. În unele materiale, acestea sunt prescurtate ca servicii TBE.

Normele de aplicare a Codului fiscal prevăd:

- în cazul în care un prestator de servicii de telecomunicații, de servicii de radiodifuziune sau televiziune ori de servicii prestate pe cale electronică furnizează serviciile respective într-un loc precum o cabină telefonică, un punct de acces la internet fără fir (wi-fi hot spot), un internet cafe, un restaurant sau holul unui hotel, iar prezența fizică a beneficiarului serviciului în locul respectiv este necesară pentru ca serviciul să îi fie furnizat de prestatorul în cauză, se prezumă că clientul este stabilit, își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită în locul respectiv și că serviciul este utilizat sau exploatat efectiv acolo.
- în cazul în care locul menționat la alin. (6) este la bordul unei nave, al unei aeronave sau al unui tren care efectuează transport de călători în interiorul Uniunii Europene, țara în care se consideră că este stabilit, își are domiciliul stabil sau reședința obișnuită clientul este țara în care începe operațiunea de transport de călători.

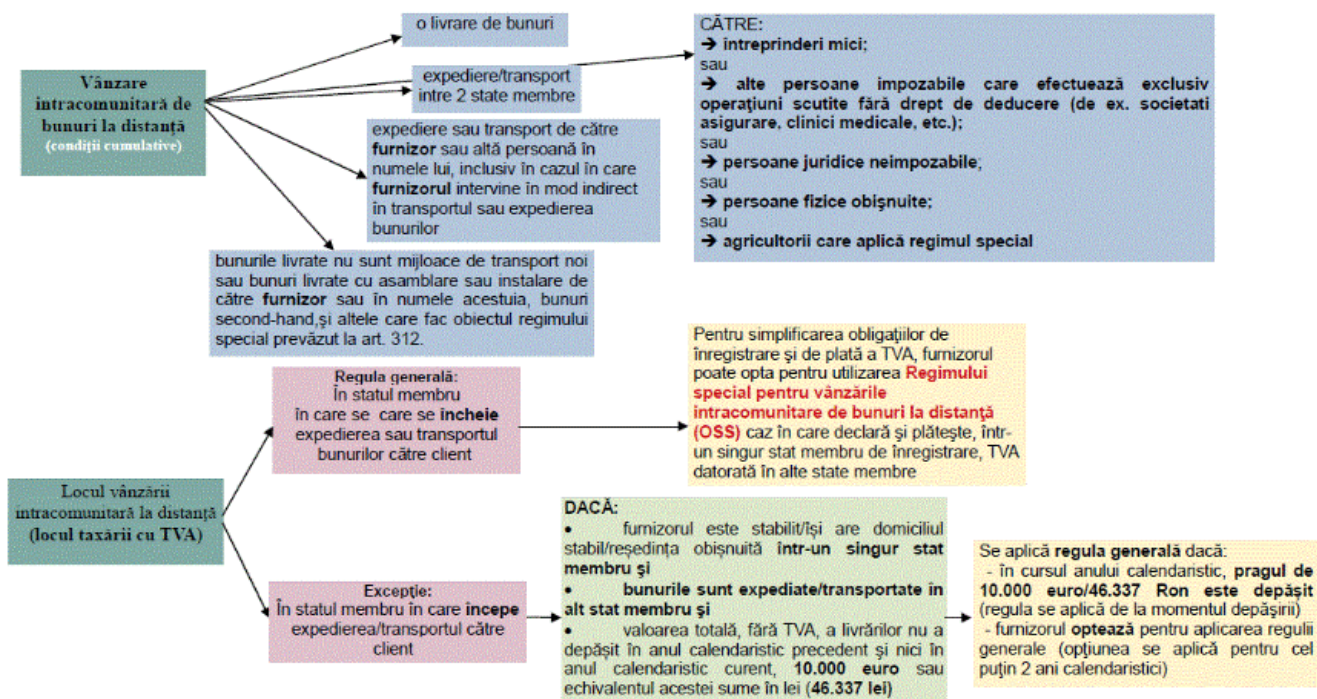
8.1.8. Vânzările la distanță

a) Vânzări intracomunitare la distanță

Cf. art.266 pct. 35 din Codul fiscal, vânzarea intracomunitară la distanță înseamnă o **livrare de bunuri transportate/expediate de furnizor sau în numele acestuia** (inclusiv în cazul în care furnizorul intervine în mod indirect în transportul sau expedierea bunurilor) **dintr-un alt stat membru decât cel în care se încheie transportul/expedierea bunurilor către client**, dacă sunt îndeplinite condițiile:

- a) livrarea de bunuri este efectuată pentru:
 - o persoană impozabilă, sau o persoană juridică neimpozabilă ale cărei achiziții intracomunitare de bunuri **nu sunt considerate operațiuni impozabile în România**, sau
 - **orice altă persoană neimpozabilă**;
- b) bunurile livrate nu sunt mijloace de transport noi sau bunuri livrate după asamblare sau instalare, cu sau fără funcționare de probă, de către furnizor sau în numele acestuia.

2. Schema vânzării intracomunitare de bunuri la distanță

Comparație între livrările intracomunitare și vânzările intracomunitare la distanță:

LIC de bunuri

- Atât furnizorul, cât și beneficiarul sunt plătitori de TVA
- Transport în alt stat membru
- Factură, documente de transport
- Scutire de TVA (taxare inversă 4426 = 4427)
- D300 rd. 01 și D390 cod L

Vânzări intracomunitare de bunuri la distanță

- Furnizorul este plătitor de TVA
- Beneficiarul nu este plătitor de TVA (pers. fizică, organizație, instituție)
- Transport/expediere în alt SM
- Prag vânzări în an crt./precedent:
 - **Sub 10.000 EUR**
 - D300 ca la livrări interne
 - D394 cap.D, partener tip 2
 - **Peste 10.000 EUR** – colectează TVA în SM de consum:
 - înregistrare în OSS și D398 trimestrial, în EUR, sau
 - înregistrare în fiecare SM de consum și decont TVA în fiecare țară

b) Vânzările la distanță de bunuri importate

Cf. art.266 pct. 35 din Codul fiscal **vânzarea de bunuri importate din teritorii terțe sau țări terțe** înseamnă o **livrare de bunuri** expediate sau transportate de furnizor sau în numele acestuia, inclusiv în cazul în care furnizorul intervine în mod indirect în transportul sau expedierea bunurilor, **dintr-un teritoriu terț sau dintr-o țară terță către un client dintr-un stat membru**, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) livrarea de bunuri este efectuată pentru:
 - o persoană impozabilă sau o persoană juridică neimpozabilă ale cărei achiziții intracomunitare de bunuri nu sunt considerate operațiuni impozabile în România, sau
 - pentru orice altă persoană neimpozabilă.
- b) bunurile livrate nu sunt mijloace de transport noi sau bunuri livrate după asamblare sau instalare, cu sau fără funcționare de probă, de către furnizor sau în numele acestuia.

8.1.9. Vânzări online prin platforme electronice

În cazul în care o persoană impozabilă, prin utilizarea unei interfețe electronice cum ar fi

- o piață online,
- o platformă,
- un portal sau
- alte mijloace similare,

facilitează:

- **vânzarea la distanță de bunuri importate** în loturi cu o valoare intrinsecă (fără cheltuieli de

transport și asigurare, taxe) de maximum **150 euro**, se consideră că această persoană impozabilă a primit și a livrat ea însăși bunurile respective.

- **livrarea de bunuri în UE de către o persoană impozabilă nestabilită în UE către o persoană neimpozabilă**, se consideră că persoana impozabilă care a facilitat livrarea a primit și a livrat ea însăși bunurile respective.

⚠ În aceste situații, platforma electronică se va considera „furnizor presupus” și va avea obligații privind declararea și plata TVA.

⚠ Faptul generator și exigibilitatea TVA intervin la data acceptării plății.

Facilitarea vânzării înseamnă de exemplu: existența unui coș de cumpărături, preluarea comenzii, asigurarea plății de către client.

Termenul „loturi”, cf. HG 928/21 (6.) reprezintă bunuri ambalate împreună și expediate simultan de același furnizor către același destinatar și acoperite de același contract de transport.

Exemplul 1

- o societate înregistrată numai în România vinde online produse proprii în Ungaria, Austria, Germania către plătitori de TVA și neplătitori de TVA (cifra de afaceri din vânzările intracomunitare la distanță < 10.000 euro).
- în consecință, furnizorul va factura cu TVA de 19% din România livrările către neplătitori.

Exemplul 2

- o societate înregistrată numai în România vinde mărfuri în Ungaria, Austria, Germania către plătitori de TVA și neplătitori de TVA (cifra de afaceri din vânzările intracomunitare la distanță > 10.000 euro), printr-o platformă electronică din Cehia
- variante de lucru:
 - societatea se înregistrează în scop de TVA în HU, AT, DE și depune deconturi naționale în fiecare, sau
 - se înregistrează în OSS și depune D398 în RO
- platforma din Cehia nu are obligații, furnizorul fiind stabilit în UE.

8.1.10. Noi regimuri speciale

De la 1 iulie 2021 se pot aplica opțional 3 regimuri speciale:

- regimul UE
- regimul non-UE
- regimul de import.

Pentru înregistrare, este necesar un formular electronic, vezi Ordinul 1387/21.

8.1.10.1. Regimul UE

a) Operațiuni

Art. 315 din Codul fiscal descrie regimul special pentru vânzările intracomunitare de bunuri la

distanță, pentru livrările de bunuri interne efectuate de interfețele electronice care facilitează aceste livrări și pentru serviciile prestate de persoane impozabile stabilite în Uniunea Europeană, dar nu în statul membru de consum.

Regimul special poate fi utilizat de:

- firmele cu sediul în România
- firmele din afara UE care au sediu fix în România și aleg România ca țară de înregistrare.

Operațiuni pentru care se poate utiliza regimul special:

- vânzări intracomunitare de bunuri la distanță (către neplătitori de TVA - persoane fizice, instituții etc.) de către persoane înregistrate în România, în cazul în care transportul începe în România
- de către orice persoană impozabilă care facilitează livrarea de bunuri în conformitate cu art. 270 alin. (16), atunci când expedierea sau transportul bunurilor începe și se încheie în același stat membru
- de către orice persoană impozabilă care prestează servicii către o persoană neimpozabilă, atunci când persoana impozabilă nu este stabilită în statul membru de consum.

Stat membru de consum (unde se colectează TVA) poate fi:

- în cazul prestării de servicii - statul membru în care are loc prestarea de servicii în conformitate cu art. 278;
- în cazul vânzării intracomunitare de bunuri la distanță - statul membru în care se încheie expedierea sau transportul bunurilor către client;
- în cazul livrării de bunuri efectuate de către o persoană impozabilă care facilitează aceste livrări în conformitate cu art. 270 alin. (16) - prin platforme electronice, atunci când expedierea sau transportul bunurilor livrate începe și se încheie în același stat membru, statul membru respectiv.

b) Ghișeul unic One Stop Shop (OSS)

Firmele care optează pentru regimul special, trebuie să se înregistreze pe această platformă de la ANAF. Se poate descărca Ghidul de utilizare a aplicației OSS...

Înregistrarea se poate face cu semnătură electronică, pe linkul accesibil în partea de jos a paginii principale ANAF:

c) Declarația 398

Contribuabilii care optează pentru prezentul regim special trebuie să depună o declarație specială (cod 398) pentru operațiunile realizate. Deocamdată nu a fost publicat un act normativ dedicat acestei declarații.

Termen:

- OSS - sfârșitul următoarei luni după încheierea fiecărui trimestru calendaristic
- IOSS -lunar, până la sfârșitul lunii următoare.

Declarația se completează în euro la cursul publicat de Banca Centrală Europeană din ultima zi a perioadei pentru care se depune și conține printre altele:

- valoarea totală, exclusiv taxa, cotele taxei aplicabile și valoarea totală a taxei corespunzătoare subdivizată pe cote, datorate fiecărui stat membru de consum în care taxa este exigibilă, în ceea ce privește următoarele livrări de bunuri sau prestări de servicii, efectuate în cursul perioadei fiscale:
 - vânzările intracomunitare de bunuri la distanță;
 - livrările de bunuri facilitate de platforme electronice, atunci când expedierea sau transportul acestor bunuri începe și se încheie în același stat membru;
 - prestările de servicii către persoane neimpozabile
 - regularizări.

⚠ Declarația se depune și în cazul în care nu s-au realizat operațiuni în perioada de raportare!

Fișierele pentru Declarația 398 se pot descărca de la ANAF (Softul A, Softul J, Structura etc).

Vezi un exemplu de declarație 398 ...

Taxa datorată se achită în euro, într-o singură sumă, în contul indicat de ANAF, cel târziu până la ultimul termen de depunere a declarației. ANAF va realiza transferul sumelor către statele membre.

⚠ Taxa colectată pentru celelalte operațiuni, precum și TVA deductibil pentru toate operațiunile se cuprind în D300.

d) Evidența operațiunilor și documente justificative

Art.315 din Codul fiscal prevede, că persoana impozabilă care utilizează prezentul regim special trebuie să țină o evidență a operațiunilor, care să permită organelor fiscale din statele membre de consum să determine dacă declarația specială (D398) este corectă. Aceste evidențe se pun la dispoziție electronic, la solicitarea organului fiscal competent, precum și a statelor membre de consum. Persoana impozabilă nestabilită va păstra aceste evidențe pe o perioadă de 10 ani de la încheierea anului în care s-au efectuat operațiunile.

Informațiile pe care trebuie să le conțină evidențele prevăzute la alin. (15) sunt prevăzute la art. 63c alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 282/2011.

ANAF a pus la dispoziție lista din Regulamentul UE. Lista evidențelor necesare conține și elementele necesare pentru regimurile non-UE și import, prezentate mai jos.

⚠ Art.319 (6) din Codul fiscal prevede, că persoana impozabilă trebuie să emită o factură pentru fiecare vânzare la distanță pe care a efectuat-o, impozabilă în România în condițiile prevăzute la art. 275 alin. (2), **cu excepția cazului în care persoana impozabilă utilizează regimul special prevăzut la art. 315.**

Totuși, art.319 (11) prevede că persoana impozabilă care nu are obligația de a emite facturi conform prezentului articol poate opta pentru emiterea facturii.

În materialul publicat de ANAF se prevede, că interfețele electronice ar trebui să păstreze, **în legătură cu toate livrările de bunuri sau prestările de servicii pentru care locul livrării/prestării este în UE**, cel puțin următoarele informații:

- a) numele, adresa poștală și adresa electronică sau site-ul furnizorului subiacent (real) ale cărui

operațiuni sunt facilitate prin utilizarea interfeței electronice și, dacă sunt disponibile:

- i) numărul de identificare în scopuri de TVA sau codul fiscal național al furnizorului subiacent;
- (ii) numărul contului bancar sau numărul contului virtual al furnizorului subiacent;
- b) o descriere a bunurilor, valoarea acestora, locul în care se încheie expedierea sau transportul bunurilor, împreună cu momentul livrării și, dacă este disponibil, numărul comenzii sau numărul unic al tranzacției;
- c) o descriere a serviciilor, valoarea acestora, informații pentru stabilirea locului prestării și a momentului prestării și, dacă este disponibil, numărul comenzii sau numărul unic al tranzacției.

e) Compararea sistemelor

Înainte de 1 iulie 2021:

După depășirea plafonului, furnizorul a fost obligat:

- să se înregistreze în fiecare stat membru
- să depună deconturi de TVA
- să plătească TVA în fiecare stat membru în care a realizat operațiunile

După OUG 59/2021

- Furnizorul se înregistrează **opțional** în ghișeul unic **OSS** (One Stop Shop)
- Utilizează **regimul special** prevăzut de art. 315 din CF
- Nu este obligatorie emiterea de facturi (art. 319 (6) b))
- Declară TVA într-un singur stat membru, pentru:
 - Vânzări intracomunitare de bunuri la distanță
 - Servicii către persoane neimpozabile (B2C) dacă locul este în alt stat membru
- prin platforma OSS depune un **decont special pentru aceste operațiuni prin OSS – D398**
- **TVA** va fi decontat între țări de către organul fiscal

f) Exemple de operațiuni

f1) Regim UE, pentru livrări de bunuri la distanță sau prin site-ul propriu:

- valoarea totală a bunurilor > 10.000 euro în anul curent sau anul precedent
- livrările se fac din România către persoane neimpozabile din alte state membre (ex. HU, BG, AT)
- furnizorul declară și plătește TVA (cu cota aplicabilă în fiecare țară pt. marfa respectivă) depunând declarația specială prin platforma OSS

f2) furnizor cu sediul în afara UE, dar mărfurile se află în UE

- un furnizor din Serbia vinde mărfuri printr-un site propriu
- mărfurile se află într-un depozit din România, de unde se transportă în diverse state membre
- furnizorul declară și plătește TVA (cu cota aplicabilă în fiecare țară pt. marfa respectivă) depunând declarația specială prin platforma OSS
- pentru mărfurile vândute în România depune D300 !

8.1.10.2. Regimul non-UE

Dispoziții privind acest regim se pot regăsi în:

- Directiva TVA - art. 358a-369
- Regulamentul de punere în aplicare privind TVA - art. 57a-63c.

Întreprinderile **nestabilite în UE**, care **prestează servicii către persoane neimpozabile** (consumatori) **din UE**, nu trebuie să se înregistreze în scopuri de TVA în fiecare stat membru în care prestează servicii.

TVA-ul datorat pentru aceste prestări poate fi declarat și plătit într-un singur stat membru (statul membru de identificare) prin intermediul ghișeului unic (OSS, regimul non-UE).

De la 1 iulie 2021, pentru **toate** prestările de servicii efectuate de întreprinderi cu sediul în afara UE către persoane neimpozabile din UE se poate utiliza acest regim.

Exemple de servicii date în Notele explicative privind comerțul electronic de la ANAF:

- servicii de cazare asigurate de persoane impozabile nestabilite;
- admiterea la evenimente culturale, artistice, sportive, științifice, educaționale, de divertisment sau alte evenimente similare, cum ar fi târguri și expoziții;
- servicii de transport;
- servicii de evaluare a bunurilor mobile corporale și lucrări efectuate asupra acestora;
- activități auxiliare transportului, cum ar fi încărcarea, descărcarea, manipularea și alte activități similare;
- servicii legate de bunuri imobile;
- închirierea de mijloace de transport;
- prestarea de servicii de restaurant și catering pentru consum la bordul navelor, al aeronavelor sau al trenurilor etc.

Exemplu de situație

Un furnizor nestabilit în UE prestează servicii pentru imobile situate în:

- România (alege să utilizeze regimul non-UE din România, care va fi stat membru de identificare, se înscrie în OSS din România)
- Germania (aici este înregistrat în scopuri de TVA pt. alte operațiuni cu persoane impozabile)
- Ungaria.

El va declara:

- TVA colectat pentru toate serviciile prestate în aceste țări în D398 din România
- TVA colectat și deductibil în declarația TVA națională din Germania

Pentru TVA deductibil din România și Ungaria va depune cerere de rambursare.

8.1.10.3. Regimul de import și IOSS

De la 1 iulie 2021, toate bunurile comerciale importate în UE dintr-o țară terță sau teritoriu terț vor fi supuse TVA, indiferent de valoarea lor. Bunurile cu o valoare intrinsecă (fără cheltuieli de transport și asigurare) mai mică de 150 euro nu sunt supuse taxelor vamale (cu excepția produselor accizabile).

Regimul de import este reglementat de Art.315/2 din Codul fiscal.

În cadrul regimului de import, o entitate considerată furnizor este o persoană impozabilă – stabilită în

UE sau în afara UE – care facilitează o livrare de bunuri:

- importate dintr-un teritoriu terț sau dintr-o țară terță
- în cadrul unei trimeri cu o valoare de maximum 150 EUR
- către o persoană neimpozabilă.

Nu se includ în acest regim bunurile aflate în antrepozite vamale de pe teritoriul UE.

Livrarea se poate face:

- direct prin furnizor
- printr-o platformă electronică (poate fi și site-ul propriu).

Persoanele nestabilite în UE trebuie să desemneze un intermediar pentru utilizarea acestui regim. După înregistrare, ANAF va acorda societății și intermediarului un cod de înregistrare TVA, care se poate utiliza numai pentru aceste operațiuni.

🚨 Cei care efectuează asemenea operațiuni se înscriu în **Ghișeul unic pentru importuri** și vor depune **D398 lunar**, bifând opțiunea **IOSS** (One Stop Shop pentru import).

Coloana 2 din [Lista din Regulament ...](#) conține lista informațiile necesare pentru evidența acestor operațiuni.

Clientul din UE va cumpăra bunurile cu TVA inclusă, cu cota valabilă în statul membru în care se află consumatorul. Cotele de TVA valabile în fiecare stat membru sunt centralizate pe site-ul [Your Europe](#).

Pe factura cu TVA (dacă este emisă), sau alt document care însoțește bunurile pentru vămuire, se recomandă să figureze:

- a) prețul plătit de client în euro;
- b) separat, pentru fiecare cotă de TVA, valoarea TVA percepută de la client.

Dacă la vămuire se prezintă numărul de înregistrare în IOSS, nu se mai datorează TVA în vamă, deoarece taxa se plătește prin ghișeul unic.

🚨 Evidențele se păstrează timp de 10 ani.

Exemplu

O firmă din Serbia vinde prin propriul site produse de valoare redusă către persoane fizice din România, Austria, și Belgia. Ce trebuie să facă dacă optează pentru regimul de import?

- se înregistrează în IOSS din oricare stat membru (de ex. România), printr-un intermediar. Astfel, va putea vinde în oricare stat membru, fără altă obligație
- în prețul mărfurilor se include cota TVA valabilă în fiecare țară
- la vămuire se comunică numărul de identificare privind TVA, astfel nu se va percepe TVA în vamă
- intermediarul va depune lunar D398 și va achita TVA până la sfârșitul lunii următoare.

Dacă furnizorul nu utilizează acest regim, clientul trebuie să plătească TVA la vămuire.

În cazul în care vânzarea se face printr-o interfață electronică (nu propriul site!), aceasta se va înscrie

în IOSS și va îndeplini obligațiile privind TVA, dacă optează pentru acest regim.

O sinteză a modului de aplicare a regimurilor de mai sus:

	Regim UE (OSS)	Regim non-UE (OSS)	Regim import (IOSS)
Operațiuni	a) Prestările de servicii intracomunitare B2C	Toate prestările de servicii B2C către clienți din UE	Vânzare la distanță de bunuri importate în loturi ≤ 150 EUR
	b) Vânzări intracomunitare de bunuri la distanță		
	c) Livrări de bunuri interne prin interfețe electronice		
Persoane impozabile	a) Stabilite în UE	Stabilite în afara UE	Stabilite în UE și în afara UE, inclusiv interfețe electronice
	b) Stabilite în UE și în afara UE		
	c) Interfețe electronice din UE și din afara UE		

8.1.11. Reguli privind pragul

Pragul de 10.000 EUR se calculează din suma cumulată a veniturilor din:

- prestări de servicii electronice (TBE)
- vânzările intracomunitare de bunuri la distanță.

Pragul de 10.000 EUR **nu se aplică**

- prestărilor de servicii TBE efectuate de un furnizor care nu este stabilit în UE (regimul non-UE);
- vânzărilor intracomunitare de bunuri la distanță efectuate de un furnizor stabilit în afara UE;
- vânzărilor la distanță de bunuri importate (regimul de import);
- prestărilor de servicii diferite de serviciile TBE;
- livrărilor interne de bunuri efectuate de un furnizor presupus;
- livrărilor de bunuri de către un furnizor care este stabilit, își are domiciliul stabil sau reședința sa obișnuită în mai multe state membre.

Curs valutar

Cf. art. 278/1 din Codul fiscal, se utilizează cursul din 5 decembrie 2017 al Băncii Comerciale Europene, de aceea îi corespund **46.337 lei**.

Excepție de la aplicare

Furnizorul poate să decidă ca să nu aplice pragul de 10.000 EUR, ci să aplice normele generale privind locul de livrare/prestare (de exemplu, impozitarea în statul membru al clientului în

cazul serviciilor TBE și în statul membru în care sunt expediate sau transportate bunurile, în cazul vânzărilor intracomunitare de bunuri la distanță).

În această situație, **el poate alege să se înregistreze pentru OSS** în statul membru în care este stabilit, chiar dacă nu depășește pragul. În acest caz, furnizorul va avea obligații în temeiul deciziei sale timp de 2 ani calendaristici.

8.1.12. Evidența în hMARFA în cazul aplicării regimului special

a) firmele care nu optează pentru regimul special

Se va utiliza TFCET cu TVA din România.

b) firmele care aleg să utilizeze regimul special și se înscriu în OSS

- pot introduce în Nomerotare documente o serie distinctă pentru facturile emise în cadrul regimului special (dacă întocmesc facturi).
- se poate implementa și un tip de document personalizat de ieșire pentru aceste operațiuni, de regulă se va utiliza TFCE.
- pentru a studia cota pe care o include TFCE, în capul facturii se lansează cu F10 **Cote TVA/UE** (funcționează la Adăugare sau Modificare). Linkul arată către **cotele de taxă aplicabile în UE**, pe țări, pe categorii de mărfuri
- recomandăm ca pe facturile/documentele de ieșire întocmite în cadrul regimului special (art.315 din Codul fiscal) să completați datele astfel:
 - OpTVA: **8Un** pentru bunuri
 - OpTVA: **8Vn** pentru servicii
 - a fost introdus în Dicționar jurnalul 8 - Regim special OSS
 - Prețul de vânzare din document va include și TVA, calculată cu cota valabilă pentru țara de destinație (consum)
 - în cazul în care nu se emite factură, de exemplu pe webshop, obțineți de la webshop o situație excel care să conțină datele prevăzute în secțiunea 8.1.10.1.d).

c) regularizare TVA la sfârșitul trimestrului

Pentru operațiunile TVA efectuate în regimurile UE sau non-UE, TVA colectat trebuie determinat la sfârșitul trimestrului.

Pentru contabilitate, se adaugă manual câte un document **TVAO - Regularizare venit si TVA OSS** pentru fiecare cont de venit. De ce este necesar acest lucru? Facturile din jurnalul 8 sunt fost întocmite cu o valoare care conține și TVA, cu cota aferentă statului membru respectiv. Acestea sunt contabilizate pe un cont de venit cu toată valoarea, însă trebuie să stabilească distinct baza de impozitare și taxa datorată pentru fiecare cont de venit, iar în cadrul acesteia, pentru fiecare țară de consum.

 La completarea TVAO nu se completează OpTVA, iar partenerul este 9999 (ALTII).

Exemplul 1

- o factură pentru servicii în valoare de 150000 HUF conține TVA și s-a întocmit pentru o persoană fizică din Ungaria
- cursul valutar la 30.09.24: 1 HUF = 0.014085 RON
- valoarea totală a facturii este deci $150000 * 0.014085 = 2112.75$ lei
- pentru a verifica cota pe care o include, în capul facturii se lansează cu F10 **Cote TVA/UE** (funcționează la Adăugare sau Modificare)
- în Ungaria cota standard este de 27%
- se calculează TVA din factură: $2112.75 * 27 / 127 = 449.17$ lei
- pentru regularizarea contului de venit la sfârșitul trimestrului:
 - se întocmește un TVAEO, în textul liber se înscrie pe primul rând de ex. *Cont de venit: 704*
 - la validare:
Valoare livrare: $2112.75 - 449.17 = 1663.58$
Valoare TVA : 449.17
 - după validare - total document: 2112.75

Contarea TVAEO va fi:

4111.2 = 704	-449.17
4111.2 = 446.60	449.17

🚨 Recomandăm contul **446.60-TVA colectat-regim special OSS (P)**, deoarece considerăm, că contul 4427 - TVA colectat reprezintă TVA-ul aferent din Declarația 300.

TVA-ul colectat trebuie calculat și în EURO în D398:

- dacă cursul este de ex. 4.9511 lei/EUR, se datorează în D398: $449.17 / 4.9511 = 90.72$ EUR pentru Ungaria

Exemplul 2

O factură de vânzare mărfuri către o persoană fizică din Italia, în valoare de 125 EUR se recalculează la cursul din 30.09.24 de 4.9511 lei/EUR, devine 618.88 lei cu TVA inclus ($= 125 * 4.9511$).

În TVAEO se înscrie Cont de venit:707, fiind vorba de mărfuri.

La validare:

- Total livrare: $618.88 - 111.60 = 507.28$
- Total TVA : 111.60 (în EUR: $111.60 / 4.9511 = 22.54$)

În D398 se înscrie TVA colectat de 22.54 EUR pentru Italia, cota de 22%.

d) În hMARFT

- în jurnalul de vânzări aceste operații nu apar, decât în lista *Jurnal vanzari/operatii*, ca operații „neimpozabile”, deoarece ele conțin diverse cote din mai multe țări
- documentele realizate pentru evidența regimului special nu se includ în D390 și D394
- în D300 vor apare numai pe rd. suplimentar din ultima poziție ~UV, fiind descris în Corespondențe TVA.

e) Despre D398

În cazul în care vor exista comenzi, se poate elabora o componentă distinctă pentru:

- elaborarea Declarației 398
- realizarea unei evidențe detaliate a operațiilor în regimuri speciale tip OSS pentru fundamentarea informațiilor din D398.
- extragere documente din Jurnalul de vânzări 8 curent și arhivă (declarație trimestrială)
- posibilitate de import vânzări din Excel
- catalog TVA/UE personalizat
- calcul TVA din sume brute la sfârșit de trimestru
- situații/jurnale pe documente și totalizat pe țări, pe cote TVA
- se va elabora doar pentru regimul UE.

8.2. Documente pentru evidența TVA

Cf. art. 321 din Codul fiscal 001.) :

- persoanele obligate la plata taxei pentru orice operațiune sau care se identifică drept persoane înregistrate în scopuri de TVA, în scopul desfășurării oricărei operațiuni, trebuie să țină evidențe pentru orice operațiune reglementată de prezentul titlu.
- persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile trebuie să țină evidențe corecte și complete ale tuturor achizițiilor intracomunitare.

Vezi documentația detaliată privind documentele și perioada fiscală ...

8.3. Codificarea operațiilor în hMARFA

La încadrarea unei operații din punct de vedere al evidenței TVA, trebuie analizată operația, iar dacă operația este taxabilă, atunci trebuie analizate articolele din tranzacție. De exemplu:

- dacă operația este scutită cu drept de deducere, toate articolele din operație devin scutite,
- dacă operația este taxabilă, atunci articolele pot fi cu cota standard (19%), redusă (9%, 5%) sau scutite (0%).

Clasificarea operațiilor este descrisă în Tipuri/Dicționar, la rubrica Oper.TVA, iar clasificarea cotelor de TVA pe articole se află în catalogul TVA.

Clasificarea operațiilor din hMARFA în raport cu TVA

La editarea unui document, în capul acestuia apare de regulă și rubrica „OpTVA”. Cu tasta F1 apar combinațiile de coduri care se pot introduce, în funcție de:

- aplicarea sau nu a sistemului TVA la încasare de către:
 - furnizor - utilizatorul hMARFA, (se indică în hMARFT/Perioade pentru fiecare perioadă fiscală),
 - beneficiar - în funcție de:
 - documentul primit,
 - rezultatul verificării în registrul TVA la încasare (rubrica RTVAI din capul documentului), sau

- dacă este o persoană afiliată (se marchează cu „&” în Firme)
- operație cu taxare inversă
- operație externă etc.

Fiecare cod de introdus este o combinație de 3 caractere din clasificarea de mai sus, de exemplu la completarea unui NIRE se poate selecta unul din codurile:

Operatii TVA	
2Ax	- Op.cu deducere, AIC, Taxabil
2Sx	- Op.cu deducere, ASIC, Taxabil
2At	- Op.cu deducere, AIC, Triunghiular
2Ex	- Op.cu deducere, Extern, Taxabil
2Ey	- Op.cu deducere, Extern, Taxabil alte
	- Neinclus

Codurile diferă și în funcție de tipul de document care se editează și sunt date în formulele de inițializare. Distribuitorul poate să completeze codurile care apar în funcție de natura activității.

8.4. Operații cu TVA în hMARFA

8.4.1. Cote TVA

În fișierul **Cote TVA** din meniul Cataloage se regăsesc cotele aplicabile, codificate astfel:

- **AP** - articole cu cota redusă 5%
- **AR** - articole cu cota redusă 9%
- **AS** - articole cu cota standard 19%
- **ASV** - articole cu cota standard precedentă 20%
- **ASW** - articole cu cota anteprecedentă 24%

Datele sunt structurate pe 3 ferestre:

- **Cote curente** - cote aplicabile în perioada curentă din hMARFA
- **Istoric cote** - s-au introdus toate momentele în care cota a fost modificată după 01.07.2005 (luna denominării leului). Pozițiile apar cu codul din hMARFA aplicabil la acea dată în hMARFA.
- **Tip următor/precedent** - apare codul și cota precedentă/următoare.

La cotele reduse apar și unele litere suplimentare, care se referă la litera articolului aferent din Codul fiscal (ex. AR F).

⚠ Deși pâinea, făina, grâul sunt o submulțime din litera g) a articolului care se referă la alimentele cu cota de 9%, este important ca ele să fie evidențiate distinct (AR G1) față de toate celelalte alimente (AR G2), deoarece hMARFA ține cont la retururi, validări etc. de faptul, că pentru mărfurile/produsele din grupa AR G1, cota de 9% se aplică de la 01/09/2013, iar pentru celelalte alimente, din grupa AR G2, de la 01/06/2015, deci este important, ca cele 2 grupe să nu fie confundate!

Observație - dacă aceeași poziție de nomenclator este utilizată atât în magazin, cât și la restaurant, se poate utiliza numai codul AR G2.

8.4.2. Exemple de operații

În continuare descriem câteva exemple de înregistrări în hMARFA pentru principalele tipuri de tranzacții comerciale, care pot constitui o bază de pornire pentru organizarea propriei evidențe. Cadrul legislativ referitor la majoritatea acestora a fost prezentat în cap.8.1.

La înregistrarea lor, tranzacțiile comerciale trebuie analizate din mai multe puncte de vedere:

- verificați documentele primite, documentele anexate, verificați existența și corectitudinea elementelor obligatorii;
- stabiliți ce fel de documente trebuie elaborate și care sunt elementele obligatorii;
- analizați operația din punct de vedere TVA:
 - registrele TVA în care trebuie cuprinsă (jurnale sau alte registre),
 - aveți în vedere partea care aplică TVA la încasare (firma și/sau partenerul),
 - marcați partenerii afiliați,
 - urmăriți dacă documentul s-a plătit/încasat în momentul emiterii,
 - stabiliți OpTVA,
 - data faptului generator, data exigibilității,
 - baza TVA, cota,
 - poziția din decontul TVA în care se va înregistra,
 - în ce declarații se va cuprinde operația?
 - modul de contare.

Desigur, aceste operații sunt livrate într-o variantă generică. Urmăriți și baza de date demonstrativă pentru diverse operații.

Tipurile de operații TVA care sunt permise în cazul unui tip de document sunt descrise în INITIALIZARE/Formule din Tipuri de documente. Dacă este necesar, solicitați de la distribuitor adaptarea listei de operații.

Dacă includerea unor operații TVA implică modificări și în alte secțiuni ale tipului de document, este recomandat să fie creat un tip de document nou. După orice modificare în tipurile de documente, verificați documentele din toate punctele de vedere: consistență, model de listare, includere în jurnale, contare etc.

Numerotarea subtotalurilor din capul de tabel al jurnalelor TVA sugerează numărul rândului din D300, în care se va înscrie subtotalul respectiv.

Exemple de documente listate din hMARFT pentru august 2022:

- Jurnal de vânzări
- Jurnal de cumpărări
- Decont TVA (D300)

Folosim prescurtările:

- RO - România
- SM1, SM2 etc. - diverse state membre UE

- A,B,C etc. - diverși parteneri comerciali
- B/S - bunuri și servicii
- TVAI - TVA la încasare

a) Operații interne

a1) Livrări taxabile de bunuri sau prestări de servicii la intern

A - Furnizor din RO
 Document: factură către B
 Tip document: TFAC, TFACS - în lei, TFCET - dacă în valută
 Op.TVA: 1Ix - Op.obisnuite, In tara, Taxabil - societatea nu aplică TVAI,
 partener afiliat, sau factură încasată la data emiterii
 1Iz - Op.obisnuite, In tara, Taxabil - societatea aplică TVAI
 Jurnal vânzări: Total 9-11 dacă e încasată, ZA dacă neîncasată
 D300: rd.9...11 după cota TVA dacă e încasată, ZA dacă neîncasată
 B - Cumpărător din RO

a2) Achiziții taxabile de bunuri sau servicii de la intern

A - Furnizor din RO
 B - Cumpărător din RO
 Document: factură de la A
 Tip document: NIRI - în lei
 Op.TVA: 2Ix - Op.obisnuite, In tara, Taxabil - furnizorul nu aplică TVAI, afiliat, sau factură plătită la data recepției
 2Iz - Op.obisnuite, In tara, Taxabil - furnizorul aplică TVAI
 - jurnalul de cumpărări poate fi: 1,2 sau 3, setat în funcție de natura activității firmei
 Jurnal cumpărări: Total 24-26 dacă factura e plătită, ZB dacă neplătită
 D300: rd.24...26 - după cota TVA dacă e plătită
 rd.ZB dacă e neplătită

⚠ Dacă se utilizează documentul **NIRIC**, atunci în secțiunea CHELT. se poate înscrie:

- o factură de cheltuieli și în acest caz OpTVA este același la factura furnizor și la factura de cheltuieli, sau:
 - se poate înscrie doar valoare cheltuieli fără TVA și fără cod furnizor cheltuieli. În acest caz cheltuiala se repartizează și se contabilizează pe creditul conturilor 231, 308, 378.1 în funcție de natura articolelor recepționate.
 Factura de cheltuieli trebuie recepționată atunci separat cu NIRI/NIRE fără rânduri în „gestiunea” X231, X308, X378, după caz. Astfel, factura de cheltuieli poate fi tratată diferit în evidența TVA față de factura de articole.

a3) Livrare/achiziție cu măsuri de simplificare

Presupunem, că ambii parteneri utilizează hMARFA.

A - Furnizor din RO

Document: factură către B fără TVA, înscrie <<taxare inversă>>
 Tip document: TFACI- Factura taxare inversă
 Op.TVA: 1Ii - Op.obişnuite, În ţară, Taxare inversă
 Jurnal vânzări: Total 13
 D300: rd.13 - Livrări B/S pt. supuse măsurilor de simplificare (taxare inversă)

B - Cumpărător din RO

Document: factură de la A, dar B calculează TVA
 Tip document: NIRII - NIR cu taxare inversă - înscrie valoarea fără TVA pentru evidenţa datoriei, eventual cu rânduri dacă e material, marfă etc.
 - nu se completează OpTVA
 şi TVATX - Autolichidare TVA - se înscrie total document cu TVA, din care TVA
 Op.TVA: 2Ii
 - în jurnalul de cumpărări se cuprinde numai acest document în Total 25.1, deci înscrieţi corect firma, număr şi data document! Gestiunea nu se completează.
 D300: rd.12 - B/S achiziţionate supuse măsurilor de simplificare pentru care
 beneficiarul este obligat la plata TVA - TVA colectată
 rd.27 - B/S achiziţionate supuse măsurilor de simplificare pentru care
 beneficiarul este obligat la plata TVA - TVA deductibilă
 Contare TVATX: 4426 = 4427

a4) Autofactură pentru livrări către sine

A - Furnizor firma A

Document: autofactură
 Tip document: TFAUS
 Op.TVA: 1Ix - Op.obişnuite, În ţară, Taxabil
 D300: rd.9...11 după cota TVA
 Livrări B/S în ţară, taxabile cu cota ...
 Contare TFAUS: 635 = 4427

B - "Cumpărător" de regulă firma A sau firma B, dacă livrări gratuite

b) Livrări/achiziţii de bunuri în/din state membre UE

b1) Livrări intracomunitare de bunuri (LIC)

A - Furnizor din RO

Documente: - factură către B fără TVA, înscrie <<scutit cu drept de deducere>>
 - documente de transport în SM1
 - contract/comandă
 - asigurare, etc.
 Tip document: TFCE A Factura export-model int.
 TFCE B Factura export-model extern (se schimbă)

modelul numai pt. listare)
 Op.TVA: 1Ld - Op.obisnuite, LIC, Scutit cu deducere
 Jurnal vânzări: Total 01
 D300: rd.01 - LIC B, scutite cf.art.294 (2) a) d)
 B - Cumpărător din SM1 (pentru scutire comunică cod valid de TVA lui A)

b2) Prestări intracomunitare de servicii

Se lucrează ca la punctul b1), cu excepțiile:

Op.TVA: 1Pd - Op.obisnuite, PSIC, Scutit cu deducere
 Jurnal vânzări: Total 03.1
 D300: rd.03.1 - PSIC care nu beneficiază de scutire în SM în care
 taxa este datorată

b3) Achiziții intracomunitare de bunuri taxabile în România (AIC)

A - Furnizor din SM1 (comunică cod valid de TVA lui B)

B - Cumpărător din RO

Documente: -factură primită de la A, B calculează TVA,
 -factură de transport

Tip document: NIRE Nota de receptie extern+chelt.

Op.TVA: 2Ax

Completare: În secțiunea VAMA, se înscrie TVA calculat fără să se înscrie
 cod furnizor vamă, iar în secțiunea CHELT. se înscrie

valoarea

facturii de cheltuieli care trebuie înregistrată asupra
 articolelor achiziționate, fără să se înscrie cod furnizor
 cheltuieli.

Doc: AUTOLICHIDARE TVA din / /

Total vama = valoare TVA

din care: taxa vamala = 0.00

accize = 0.00

T.V.A. = valoare TVA

Doc: FAC CHELTUIELI din / /

Total cheltuieli = valoare chelt.

din care: T.V.A. = 0.00

Completare rânduri:

VAMA: Pret in vama: 100.00 %

Jurnal cumpărări: Total 20.1

D300: rd.05.1 - B/S achiziționate pt. care beneficiarul din Ro este
 obligat

la plata TVA - taxa colectată

rd.20.1 - B/S achiziționate pt. care beneficiarul din Ro este
 obligat

la plata TVA - taxa deductibilă

Contare TVA: 4426 = 4427

Observații:

- Valoare cheltuieli se înscrie fără TVA și se contabilizează pe creditul conturilor 231, 308, 378.1 în

funcție de natura articolelor recepționate. Factura de cheltuieli trebuie recepționată separat cu NIRE/NIRE fără rânduri în „gestiunea” X231, X308, X378, după caz. Astfel factura de cheltuieli poate fi tratată diferit în evidența TVA față de factura de articole, cele două pot avea OpTVA diferit.

- Dacă totuși înscrieți factura de cheltuieli în NIRE, aceasta neavând un OpTVA propriu, programul de extragere jurnale TVA va atribui OpTVA = 2lx, dacă TVA este diferit de zero sau 2ln, dacă TVA este zero.

b4) Achiziții intracomunitare de servicii

Se lucrează ca la punctul b3), cu excepțiile:

Op.TVA: 2Sx - Op.cu deducere, ASIC, Taxabil
 Jurnal cumpărări: Total 22.1
 D300: rd.07.1 și 22.1 - ASIC pt. care beneficiarul este obligat la plata TVA
 (taxare inversă), iar prestatorul este înregistrat în SM din care se efectuează prestarea

b5) Operații triunghiulare

A - Furnizor din SM1
 B - Cumpărător revânzător din SM2
 C - Beneficiar din SM3

Dacă A, furnizorul este din România:

Document: factură către B, "scutit cu drept de deducere" dacă:
 - transportul se face direct în SM3 de către A sau B
 - B comunică un cod valid de TVA din SM3
 Tip document: TFCE
 Op. TVA: 1Ld
 D300: rd. 01 - LIC B scutite cf. art.294 (2) a)d)

Dacă B, cumpărătorul-revânzător este din România:

Cumpărare (nu este prevăzut expres, presupunem următoarea înregistrare):

Document: - primește factură de la A
 Tip document: NIRE fără TVA
 Op. TVA: 1As - AIC scutit
 D300: rd.30.1 - AIC scutite/neimpozabile

Vânzare:

Document: - emite o factură "scutit cu drept de deducere" în care:
 - la emitent își înscrie CIF din România
 - la beneficiar înscrie CIF-ul lui C din SM3
 - menționează că C este obligat la plata TVA în SM3 și o referire la art.28 c (E) din Directiva 6
 - desemnează pe C ca persoană obligată la plată
 Tip document: TFCE

Op. TVA: 1Lt - LIC Triunghiular
D300: rd.01 - LIC B scutite cf. art.294 (2)a)d)

Dacă C, beneficiarul este din România:

Document: primește factura lui B
documentul de însoțire mărfuri de la A
Tip document: NIRE (similar cu AIC)
Op.TVA: 2At
TVA: taxare inversă - înscrie TVA pe factura de la B
D300: rd.05 - AIC pt. care cumpărătorul este obligat la plata TVA -
taxa
colectată
rd.20.1 - AIC pt. care cumpărătorul este obligat la plata TVA -
taxa
deductibilă

c) Livrări/achiziții de bunuri în/din state non-UE

c1) Export

A - Furnizor din RO
Documente: factură către B, mențiunea "scutit cu drept de deducere"
DVE, documente de transport
Tip document: TFCE
OpTVA: 1Ed
Jurnal vânzări: Total 14
D300: rd.14 - Livrări de bunuri și prestări de servicii scutite cu
drept
de deducere
B - Cumpărător din stat non-UE

c2) Import de către persoane impozabile

A - Furnizor din stat non-UE
B - Cumpărător din RO
Document: factura de la A,
declarația vamală (DVI),
documente de transport
Tip document: NIRE,
dacă TVA nu este plătită în vamă și se plătește prin
taxare inversă, atunci nu înscrieți TVA în secțiunea VAMA
din NIRE și OpTVA = vid,
creați un document nou TVATX-Autolichidare TVA,
în care înscrieți totalul cu TVA și din care valoarea TVA.
În jurnalul TVA se cuprinde numai acest document,
deci înscrieți corect firma, număr și data document!
Gestiunea nu se completează.
OpTVA: 2Ey
Jurnal cumpărări: Total 20.1
D300: rd.07.2 - B/S achiziționate pt. care beneficiarul din Ro este

obligat	la plata TVA (import) - taxa colectată
obligat	rd.22.2 - B/S achiziționate pt. care beneficiarul din Ro este
	la plata TVA (import) - taxa deductibilă
Contare TVA:	4426 = 4427

d) Prestări/cumpărări de servicii în relație cu parteneri externi

În acest caz, de regulă, trebuie stabilit locul prestării și în funcție de aceasta se stabilește modul de taxare. Utilizați una din variantele de facturare sau de recepție descrise mai sus.

Mențiunea „Neimpozabil în România” apare pe facturile listate în cazul în care OpTVA este 1En.

e) Coduri OpTVA recomandate

Redăm mai jos lista principalelor coduri OpTVA aplicabile în diverse documente, pentru a obține efectul dorit la transmiterea datelor către D300, D390 sau D394. În cazul D300, există mai jos câteva rânduri analitice, care nu apar în formularul oficial, dar conținutul lor apare în rândurile de total (ex. rd.20.2).

⚠ Aceste combinații de coduri pot fi completate după necesități, în hMARFT/Corespondențe TVA. Dacă se utilizează și alte coduri față de cele livrate în Tipuri de documente, acestea se introduc și în formulele de inițializare ale documentelor pentru care se vor aplica.

Numerotarea rândurilor este cea aferentă D300 valabile începând cu luna august 2023.

Livrări

Conținut operație	OpTVA aplicabil	Rd. D300	Cod D390	Cod D394
- livrări la intern impozabile	1lx/1lz (1	09,10,11	-	L
- livrări la intern cu taxare inversă	1li	13	-	V
- livrări la intern neimpozabile	1ln	LN (2	-	-
- livrări bunuri și servicii scutite cu drept deducere	1Ed, 1ld, 1lq, 1lr, 1lx	14	-	-
- livrări la intern scutite fără drept de deducere	1lf	15	-	-
- livări intracomunitare	1Ld	01	L	-
- livări intracomunitare triumphiulare	1Lt	01	T	-
- prestări intracomunitare	1Pd	03.1	P	-
- livări intracomunitare cf.art.294 (2)b,c	1Lb	03.4	-	-
- livări intracomunitare neimpozabile	1Ln	LN (2	-	-

Conținut operație	OpTVA aplicabil	Rd. D300	Cod D390	Cod D394
- export scutit cu deducere/fără deducere	1Ed/1Ef	14/03.2, 03.3	-	-
- livrări cu TVA către orice partener extern	1Ex	09,10,11	-	L
- vânzări intracom. bunuri la distanță, PS electronice către pers.neimpozabile,loc în RO	1Ey	17	-	L
- livrări în regim special - neimpozabile	4In	LN	-	LS
- livrări în regim special - impozabile	4Ix	09,10,11	-	LS
- autofacturi în numele furnizorului	5Ix	-	-	I224
- regim special bunuri/servicii OSS	8Un/8Vn	~UV	-	-
- facturi emise după control	9Ix	99 (3	-	L

- (1 - **x** sau **z** în funcție dacă se aplică TVAN sau TVAI pentru operațiunea în cauză, indiferent dacă s-a încasat)
- (2 - rd. **LN** nu apare în D300, are titlu informativ)
- (3 - **99** - rubrica destinată facturilor după control)

Achiziții

Conținut operație	OpTVA aplicabil	Rd. D300	Cod D390	Cod D394
- achiziții de la intern deductibile	2Ix/2Iz	24,25,26	-	A
- achiziții de la intern nedeductibile	3Ix	24,25,26	-	A
- achiziții deductibile 50%	7Ix, 7Iz, 7Ax, 7Ex	24,25,26,20.1	-	A
- achiziții de la intern deductibile parțial (pro-rată)	1Ix/1Iz	24,25,26	A dacă 7Ax	A
- achiziții de la intern cu taxare inversă	2Ii	27.1,27.2,27.3	-	C
- achiziții de la intern parteneri neplătitori	2In	30.2	-	N
- achiziții bunuri intracomunitare/triunghiulare	2Ax/2At	20.1	A	-
- achiziții servicii intracomunitare	2Sx	22.1	S	-
- achiziții cu/fără TVA de la partener UE/non-UE, dacă locul livrării/prestării nu este pe teritoriul României	2An/2En	30.2	-	-
- achiziții cu TVA de la partener UE/non-UE, dacă locul livrării/prestării este pe teritoriul României	2Ay/2Sy/2Ey	20.2/22.2	-	A
- import obișnuit	2Ex	24,25,26	-	-
- import cu certificat de amânare	2Ea	22.2	-	-

Conținut operație	OpTVA aplicabil	Rd. D300	Cod D390	Cod D394
- ajustare TVA	5Ix	24,25,26	-	-
- achiziții în regim special	4In	30.2	-	AS
- facturi primite după control	9Ix	9A	-	A

- (1 - **9A** - rubrica destinată facturilor după control

⚠ Dacă documentele utilizate nu conțin toate codurile necesare pentru o codificare corectă, solicitați de la distribuitor introducerea codurilor suplimentare necesare, pentru ca să apară în lista de coduri disponibile.

8.5. Evidența cheltuieli și TVA la autovehicule

În acest subcapitol tratăm numai aspectele legate de evidența cheltuielilor cu autovehicule în aplicația hMARFA, în cazul în care cheltuielile și TVA sunt deductibile numai parțial.

Vezi prevederile din Codul fiscal și norme.

Conturile utilizate și alte detalii vezi în modul de implementare.

Documente specifice

Documente de intrare

Recepții cu cheltuieli și TVA deductibil 50%:

NIRI7 - NIRI cu TVA nedeductibil 50% (pt. operații interne)
NIRE7 - NIRE cu TVA nedeductibil 50% (pt. operații externe)

Documente de ieșire

Dacă la recepție se cunoaște deja cât este deductibil/nedeductibil în proporție de 50%, atunci combustibilul cumpărat pe stoc trebuie recepționat cu NIRI7.

Se dă în consum cu documentul:

BCM2 - "Bon Consum combustibil ned.50%"

care împarte cheltuiala în 50% deductibil, 50% nedeductibil.

Contare:

6022.1 = 3022
6022.2 = 3022

Dacă la recepție nu se cunoaște raportul deductibil/nedeductibil, atunci trebuie recepționat totul cu NIRI, deci cu TVA deductibil.

Cu un BCM obișnuit se dă în consum partea deductibilă, iar pentru partea nedeductibilă este nevoie de un alt document:

BCM7 - "BCM (consum nedeductibil!)"

care adaugă la cheltuială și 50% din TVA-ul nedeductibil.

BCM7 verifică dacă materialul dat în consum a fost deja recepționat cu TVA nedeductibil. Chiar dacă la contarea acestui document apare și contul 4426.03 (în credit) pentru majorarea valorii stocului, acesta nu va apare în Jurnalul de cumpărări, TVA-ul trebuie regularizat cu documentul TVA7.

Contare:

6022.1	3022	56.00
6022.2	3022	56.00
3022	4426.03	12.00

Document pentru regularizarea operației TVA

Pentru cazurile în care la recepție nu s-a putut decide dacă TVA-ul este sau nu este deductibil, defalcarea ulterioară (realizată cu BCM7) trebuie să figureze și în Jurnalul de cumpărări. De aceea în jurnalul:

MRIY Rec. TVA neded/deduct., exigib.

trebuie introdus și documentul:

TVA7 - TVA deductibil/nedeductibil

cu contarea:

TVA7 2Ix cu val. minus :	4426.02	=	401.1	minus TVA
TVA7 7Ix cu val. plus :	4426.03	=	401.1	plus TVA

Baza TVA este valoarea contabilă de pe BCM7, iar TVA este TVA nedeductibilă de pe același document.

A) Exemple de documente și contare

Documente se pot studia și adăugându-le în baza de date demonstrativă, dacă nu există.

1) NIR17 se întocmește pentru achizițiile de:

1a) combustibil deductibil 50%

- pe stoc**

Exemplu de contare:

3022	=	401.1	2000 - baza de impozitare
4426.02	=	401.1	190 - TVA deductibil
4426.03	=	401.1	190 - TVA nedeductibil
3022	=	4426.03	190 - includere TVA neded. în valoarea stocului

- pe cheltuieli**

Exemplu de contare:

6022.1	=	401.1	1000	- cheltuială deductibilă - 50%
6022.2	=	401.1	1000	- cheltuială nedeductibilă - 50%
4426.02	=	401.1	190	- TVA deductibil - 50%
4426.03	=	401.1	190	- TVA nedeductibil - 50%
6022.1	=	4426.03	95	- 50% din TVA nedeductibil
6022.2	=	4426.03	95	- 50% din TVA nedeductibil

⚠ Pentru achizițiile de combustibil pentru autovehiculele specificate de Codul fiscal pentru care deductibilitatea este permisă, se utilizează NIRI simplu.

Menționăm, că pentru al doilea autoturism al administratorilor, cheltuielile (în afara combustibilului) sunt 100% nedeductibile, deci se utilizează documentul NIRI3!

1b) achiziție autoturism cu TVA nedeductibil 50%

Exemplu de contare NIRI7:

231.1	=	404	10000	- baza de impozitare
4426.02	=	404	950	- TVA deductibil - 50%
4426.03	=	404	950	- TVA nedeductibil - 50%
231.1	=	4426.03	950	- includere TVA neded. în valoarea MF

2) dacă benzina recepționată pe stoc cu NIRI, considerată inițial deductibilă se consumă pentru autoturisme cu deductibilitate 50%:

2a) se întocmește **BCM** pentru 50% din valoare, contare:

6022.1	=	3022	100
--------	---	------	-----

2b) se întocmește **BCM3** pentru jumătatea nedeductibilă,

Exemplu de contare:

3022	=	4426.03	19	- includere TVA dedus inițial în valoare stoc
6022.2	=	3022	119	- consum pe chelt.neductibile

2c) dacă se întocmește **BCM3**, trebuie adăugate și 2 documente **TVA7** pentru stornarea și corecția operației TVA - în jurnalul MRIY:

- TVA7 cu OpTVA 2lx, valoarea cu TVA și TVA cu minus (ex.-119 și -19)
- TVA7 cu OpTVA 7lx, valoarea cu TVA și TVA cu plus (ex. 119 și 19)

Exemplu de contare:

4426.02	=	401.1	-9.50	- TVA deductibil
4426.03	=	401.1	+9.50	- TVA nedeductibil

3) contabilitatea ratelor de leasing, varianta includerii cheltuielii nedeductibile în valoarea imobilizării

Se întocmește un NIRI7 cu rânduri, de ex. articolul !-19%, în gestiunile corespunzătoare de cheltuieli, de ex.:

- X167 (500 lei + 95 lei TVA),
- X666 (100 lei + 19 lei TVA),
- X886 (150 lei + 28.50 lei TVA) etc.
- total baza: 750 lei, total TVA: 142.50 lei.

Contarea valorilor din exemplu:

167	=	401.1	500 lei	
666.1	=	401.1	50 lei	= 100/2
666.2	=	401.1	50 lei	= 100/2
668.1	=	401.1	75 lei	= 150/2
668.2	=	401.1	75 lei	= 150/2
4426.02	=	401.1	71.25 lei	= 142.50/2
4426.03	=	401.1	71.25 lei	= 142.50/2

- TVA nedeductibil se include pe cheltuieli:

%	=	4426.03	71.25 lei	= 50% este TVA nedeductibil din
142.50 lei				
635.1			23.75 lei	= 95/2/2 deductibil
635.2			23.75 lei	= 95/2/2 nedeductibil
666.1			4.75 lei	= 19/2/2 deductibil
666.2			4.75 lei	= 19/2/2 nedeductibil
668.1			7.12 lei	= 28.50/2/2 deductibil
668.2			7.13 lei	= 28.50/2/2 nedeductibil

B) Pentru cei care aplică TVA la încasare

1) combustibil în valoare de 2480 lei cu TVA, cumpărat cu factură, pe stoc, deductibil 50%, plătit ulterior (recepție cu **NIRI7**) - dacă se aplică TVA la încasare:

3022	=	401.1	2000	(baza de impozitare)
4426.03	=	401.1	190	(50% din TVA este nedeductibil =380*50%)
4428.36	=	401.1	190	(50% din TVA este neexigibil =380*50%)
3022	=	4426.03	190	= 380*50% (TVA-ul nedeductibil de mai sus se include în valoarea stocului)

După plata facturii:

4426.02	=	4428.36	190 (TVA neexigibil devine TVA deductibil)
---------	---	---------	--

Dacă s-a recepționat cu **NIRI7** de la început, se dă în consum cu **BCM2**, document care împarte în două consumul:

6022.1	=	3022	1095 (cheltuială deductibilă =2190/2)
6022.2	=	3022	1095 (cheltuială nedeductibilă =2190/2)

Alte situații pentru combustibil cumpărat pe stoc:

2a) dacă nu se cunoaște de la început destinația stocului de combustibil (sau piese de schimb pentru autovehicule), recepționați cu **NIRI**.

3022	=	401.1	2000
4428.36	=	401.1	380

La darea în consum pentru autovehicule pentru care cheltuiala și TVA-ul sunt 100% deductibile, utilizați **BCM**

6022.1	=	3022	300	cheltuială deductibilă (de ex. pt. valoarea de 300 lei)
--------	---	------	-----	--

La darea în consum pentru autovehicule pentru care cheltuiala și TVA-ul sunt 50% deductibile, utilizați **BCM7**, (de ex. pt. valoarea de 400 lei):

3022	=	4426.03	38	(TVA nedeductibil = 400x19%*50%)
6022.1	=	3022	219	(cheltuială deductibilă = (400+38)*50%)
6022.2	=	3022	219	(cheltuială nedeductibilă = (400+38)*50%)

Pentru corecția operației TVA inițiale întocmiți în jurnalul MRIY:

- un **TVA3** cu OpTVA 2lx cu minus pentru TVA nedeductibil din BCM7,

4426.02	=	401.1	-38
---------	---	-------	-----

- un **TVA3** cu OpTVA 3lx cu plus pentru același TVA

4426.03	=	401.1	38
---------	---	-------	----

⚠ Pentru corecția OpTVA se va folosi **TVA3** - TVA deductibil/neductibil numai pentru partea nedeductibilă din total TVA (adică 50%)

La darea în consum pentru autovehicule pentru care cheltuiala și TVA-ul sunt 100% nedeductibile, utilizați **BCM3**, (de exemplu pt. valoarea de 500 lei):

3022	=	4426.03	95	(TVA nedeductibil = 500x19%)
6022.2	=	3022	595	(cheltuială nedeductibilă = 500+95)

Pentru corecția TVA-ului întocmiți în jurnalul MRIY:

- un **TVA3** cu OpTVA 2lx cu minus pentru TVA nedeductibil din BCM3,

4426.02	=	401.1	-95
---------	---	-------	-----

- un **TVA3** cu OpTVA 3lx cu plus pentru același TVA

4426.03	=	401.1	95
---------	---	-------	----

2b) dacă combustibilul este 100% nedeductibil, recepționați cu **NIRI3**, articol combustibil nedeductibil și consumați cu **BCM**

3022	=	401.1	2000	(baza de impozitare)
4426.03	=	401.1	380	(TVA nedeductibil 100%)
3022	=	4426.03	380	(includere TVA nedeductibil în val.stoc)

Documentul **BCM** generează nota contabilă:

6022.2	=	3022	2380 (cheltuială nedeductibilă =2000+380)
--------	---	------	---

TVA-ul nedeductibil trebuie să apară în D300 împreună cu baza de calcul, deci și în Jurnalul de cumpărări, se vor folosi codurile de operații TVA: 3Ix, 3Ax, 3At, 3Ex pentru achizițiile cu TVA nedeductibil.

3) combustibil cumpărat cu bon fiscal, deductibil 50%, plătit imediat (recepție cu **NIR17**, de ex. pt. valoarea de 300 lei+ 57 lei TVA):

6022.1	=	401.1	150	(50% cheltuială deductibilă =300*50%)
6022.2	=	401.1	150	(50% cheltuială nedeductibilă =300*50%)
4426.02	=	401.1	28.50	(TVA deductibil 50% =57*50%)
4426.03	=	401.1	28.50	(TVA nedeductibil 50% =57*50%)
6022.1	=	4426.03	14.25	(50% din TVA neded. e chelt. deduct.=28.50*50%)
6022.2	=	4426.03	14.25	(50% din TVA neded. e chelt. nededuct.=28.50*50%)

4) achiziție autoturism 10000 lei+TVA, deductibil 50% (recepție cu **NIR17**):

231.1	=	404	11900	(valoare totală)
4426.03	=	404	950	(TVA nedeductibil=1900*50%)
4428.36	=	404	950	(TVA neexigibil=1900*50%)
231.1	=	4426.03	950	(TVA nedeductibil=1900*50% se include în valoare)

După plata integrală a facturii:

4426.02	=	4428.36	950	(TVA neexigibil devine exigibil)
---------	---	---------	-----	----------------------------------

Deci în cazul achiziției de autovehicule, 50% din TVA se va include în valoarea de intrare, iar 50% din TVA se deduce concomitent cu plata.

5) cheltuieli cu autovehicule (utilizați **NIR17**, cu „gestiunea” de cheltuieli corespunzătoare X604, X611, X613 etc.):

Pentru un autovehicul neutilizat exclusiv în scopul activității economice se primește o factură de reparații de 300 lei + TVA, care se achită ulterior.

Factura furnizorului:

611.01	=	401.1	150	(chelt.deductibilă =300*50%)
611.02	=	401.1	150	(chelt. nedeductibilă =300*50%)
4426.03	=	401.1	28.50	(TVA nedeductibil 50% =57*50%)
4428.36	=	401.1	28.50	(TVA neexigibil 50% =57*50%)
611.01	=	4426.03	14.25	(TVA neded.,50% este chelt.ded. =28.50*50%)
611.02	=	4426.03	14.25	(TVA neded.,50% este chelt.neded.=28.50*50%)

50% din TVA-ul inițial devine exigibil și deductibil după plată:

$$4426.02 = 4428.36 \quad 28.50 \quad (=57*50\%)$$

6) în cazul ratelor de leasing financiar, pentru exemplul de la pct.3 din subcapitolul A de mai sus, în primul articol contabil:

- în loc de:

$$4426.02 = 401.1 \quad 71.25 \text{ lei} = 142.50/2$$

- vom avea:

$$4428.36 = 401.1 \quad 71.25 \text{ lei} = 142.50/2$$

Completarea decontului de TVA

Operațiunile de mai sus se vor reflecta în D300 în rânduri auxiliare:

31	TOTAL TAXA DEDUCTIBILA (20 la 29)
32	SUB-TOTAL TAXA DEDUSA-cf.Art.297,298,300
32.1	Operatiuni cu regim mixt
32.1.1	din care : deductibil cf.prorata
32.1.2	neductibil cf.prorata
32.2	Operatiuni cu deducere
32.3	Operatiuni fara deducere
32.7	Operatiuni cu deductibilitate 50%
32.7.1	din care: neductibil
32.7.2	deductibil

8.6. Cote mixte de TVA în hMARFA

În cap. 8.4.1. Cote TVA este prezentată codificarea cotelor. În prezentul capitol ne vom referi mai mult la soluțiile utilizate cu ocazia modificării cotei, precum și la alte operații cu cote multiple.

La **recepție** se pot utiliza cotele TVA:

- din factura furnizor:
este cota valabilă la data emiterii facturii (dată document)
- cu care se formează prețul de vânzare:
 - cota TVA cu care se formează pu cu amănuntul:
este cota valabilă din data recepției, sau
 - cota TVA cu care se va vinde articolul și se formează PU vânzare catalog:
se utilizează cota actuală din Nomenclator articole

La **facturare** se utilizează cota cu care se calculează prețul de vânzare, care se stabilește astfel:

- de regulă este cota TVA cu care se facturează în mod obișnuit articolul:
este cota valabilă la data facturii
- cota 0 pentru operații netaxabile,
- cota TVA particulară pentru anumite operații (retur etc.), dacă nu este cota curentă:
- se modifică cu F10/Modificare TVA

- se poate utiliza dacă există în parametrii tipului de document, dacă nu există, se introduce t în Tipuri de documente/Modificare/Parametrii

Variabile utilizate

a) Retur marfă după modificarea cotei

Dacă un bun a fost livrat în 2016 cu cota de 20%, iar acesta se returnează în anul 2017, acesta trebuie preluat în gestiune din nou cu TVA de 20%.

Dacă acesta se vinde în 2017 unui alt client, livrarea se va face cu cota de 19%.

De exemplu:

- în dec.2016 se livrează mărfuri unui client în valoare de 1000 lei+200 lei TVA.

4111.1 =	%	1200 lei
707		1000 lei
4427 (sau 4428.37)		200 lei

- în ian.2017 clientul returnează marfa.
Se întocmește o nouă factură cu minus:

4111.1 =	%	-1200 lei
707		-1000 lei
4427 (sau 4428.37)		-200 lei

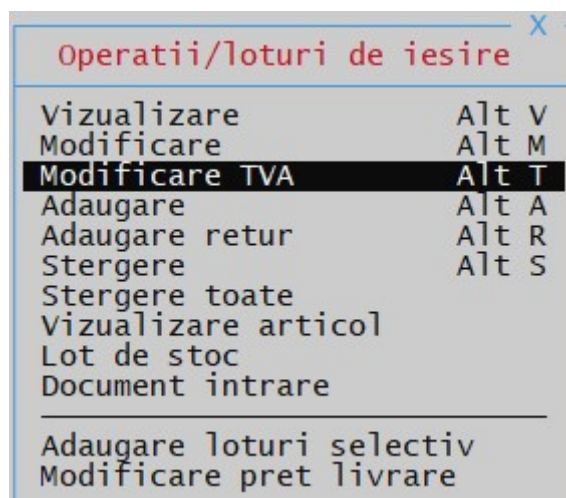
La întocmirea facturii, ne poziționăm pe lotul respectiv.

Lotul apare cu TVA: tip:AS Cota:19%, deoarece ne aflăm în 2017.

Marfa a fost vândută însă în 2016, cu cota de 20%.

La tasta F10 apare printre altele și operația Modificare TVA, dar numai dacă în

Tipuri/Documente/Parametrii se introduce în prealabil și parametrul „t” în tipul de factură utilizat.

Manual, după lansarea operației, în lotul aferent se corectează în TVA: tip:ASV Cota: 20%.

Codul tip TVA apare în fereastra de ajutor la tasta F1. Se selectează poziția dorită.

Dacă cota trebuie corectată pe 24%, se alege ASW.

- marfa se vinde altui client în 2017, hMARFA va propune cota de 19%.

b) Regularizare avans

Avansurile primite cu o cota inițială pentru produse/mărfuri, care ulterior se livrează cu cota nouă trebuie regularizate.

🚨 Recomandăm, ca:

- regularizarea soldului să fie efectuată imediat după intrarea în vigoare a noii cote
- să se facă 2 facturi distincte, de exemplu una cu minus cu cota de 20%, cealaltă cu plus și cota de 19%.

Nerecomandat: livrare cu 19% și stornare avans primit cu 20% în aceeași factură.

Exemplu:

- în luna decembrie 2016 s-a încasat un avans de 1200 lei
- pentru avansul primit, s-a emis o factură în valoare de 1000 lei+200 lei TVA.
- în 2016 s-au livrat mărfuri numai în valoare de 300 lei+TVA, diferența de 700 lei+TVA s-a livrat în 2017.

Procedura de lucru recomandată (cu contările din hMARFA):

- factura de avans inițială, rând factură recomandat (dacă se introduce suma la cantitate, cu PU=1 leu, se poate urmări ulterior „stocul” din avansul respectiv, adică soldul):

Cod articol	Cantitate	PU livrare
Y-AVANS PRIM.20 ...	1000.000	1.00
4111.1 = %		1200 lei
419		1000 lei
4427		200 lei

- factura pentru livrarea din 2016, pe factură se scade și 300 lei din avansul primit, totalul de plată fiind 0 lei):

Cod articol	Cantitate	PU livrare
Y-AVANS PRIM.20 ...	-300.000	1.00
4111.1 = %		0 lei
707		300 lei
419		-300 lei

- în ianuarie 2017 s-au întocmit facturi de regularizare pentru soldul avansului:
- o factură cu minus pentru avansul cu cota de 20% (cu F10/Modificare TVA se modifică tip TVA la **ASV**)

Cod articol	Cantitate	PU livrare
-------------	-----------	------------

Y-AVANS PRIM.20 ...	-700.000	1.00
---------------------	----------	------

4111.1 = %	-840 lei
419	-700 lei
4427	-140 lei

- o factură cu plus pentru un lot de avans cu 19% (lotul Y-AVANS PRIM.19% este introdus în Nomenclator cu poziția TVA cod AS, și va fi introdus de utilizator și într-o „recepție” generică):

Cod articol	Cantitate	PU livrare
Y-AVANS PRIM.19 ...	705.880	1.00

4111.1 = %	840.00 lei
419	705.88 lei
4427	134.12 lei

Datorită scăderii cotei, există o diferență favorabilă TVA de 5.88 lei. Baza TVA s-a calculat astfel: soldul avansului cu TVA la sfârșitul anului a fost de 700 lei+20% TVA=840 lei. După ce cota a scăzut la 19%, baza TVA este $840 \times 100 / 119 = 705.88$ lei.

- s-a întocmit factura pentru 700 lei marfă livrată ulterior:

Cod articol	Cantitate	PU livrare
Y-AVANS PRIM.19 ...	-700.000	1.00

4111.1 = %	0.00 lei
707	700.00 lei
419	-700.00 lei
4427	0.00 lei

- a rămas în sold un avans de 5.88 lei:

Cod articol	Cantitate	PU livrare
Y-AVANS PRIM.19 ...	5.880	1.00

c) Comerțul cu amănuntul

În cazul comerțului cu amănuntul se poate alege între mai multe variante de lucru:

- cu păstrarea cotei de adaos, prețul de vânzare se reduce din cauza reducerii cotei TVA (variantea recomandată)
- corecții de preț pentru a obține un preț rotunjit corespunzător
- păstrarea prețului inițial de vânzare cu TVA.

În contabilitate, trebuie introduse articole contabile pentru ajustarea valorii stocului. Posibilități de formare a prețului unitar și propuneri de contare.

În cazul utilizării caselor de marcat, raportul Z trebuie astfel setat de către personalul de întreținere, încât să conțină separat baza și TVA pe diverse cote. Considerăm, că raportul Z conține toate informațiile pentru a calcula datele necesare pentru descărcarea gestiunii. Detalii în exemplul de mai jos.

Descărcarea gestiunii în comerțul cu amănuntul.

Modelul B al documentului NIRMF - recepție în magazinul cu amănuntul se listează cu subtotaluri pe cote TVA. Avantaje:

- ieșirea cu BVINZ se poate realiza mai simplu, având sumele pe cote
- dacă contabilitatea se face distinct, la o firmă de contabilitate, acolo se pot introduce doar totalurile.

"HAMOR Soft SRL" - demonstratie
CUI/CF: RO199999995

Op.Tva:2Iz

NOTA DE INTRARE-RECEPTIE/INTERN Nr.220009 din 07.08.2022

FURNIZOR: TOURIST SA/F547 din 07.08.2022 Total: 1776.10 din care TVA: 168.60

Gest	Specificatia marfurilor	UM.	Cantitate	Pret unit. achizitie	Valoare achizitie	TVA % Furnizor	Val.TVA	PU contabil	Valoare contabila
MR	Ulei de floarea soarelui	LT	120.000	6.00	720.00	9	64.80	6.00	720.00
MR	Faina grau	KG	50.000	1.70	85.00	9	7.65	1.70	85.00
MR	Sampon par	BUC	30.000	12.00	360.00	19	68.40	12.00	360.00
MR	Revista "X"	BUC	40.000	8.00	320.00	5	16.00	8.00	320.00
MR	Cafea macinata	PAC	10.000	12.25	122.50	9	11.03	12.25	122.50
Recapitulatie pe cote TVA:		cota TVA 5%:			320.00		16.00		320.00
		cota TVA 9%:			927.50		83.48		927.50
		cota TVA 19%:			360.00		68.40		360.00
TOTAL CALCULAT:					1607.50		167.88		1607.50
TOTAL DIN DOCUMENTE (baza de calcul TVA):					1607.50		168.60		
DIFERENTE:					0.00		0.72		

d) Listare facturi cu grupare pe cote

- pe facturi se pot introduce poziții cu cote TVA diferite
- dacă factura conține articole cu o singură cotă, ele se listează fără grupare
- dacă există mai multe cote TVA, articolele se listează pe cote, cu subtotaluri pe cote TVA.

⚠ În acest sens, art.319 (20) din Codul fiscal prevede, că factura trebuie să cuprindă printre altele:

i)

baza de impozitare a bunurilor și serviciilor ori, după caz, avansurile facturate, pentru fiecare cotă, scutire sau operațiune netaxabilă ...

j)

indicarea cotei de taxă aplicate și a sumei taxei colectate, exprimate în lei, în funcție de cotele taxei

Modul de grupare pe cote TVA

e) Facturarea reducerilor

Pentru facturarea reducerilor cu mai multe cote de TVA, în hMARFA se definesc în Nomenclator articole distincte pe cote, de exemplu X-REMIZA-19, cu cota TVA 19% și X-REMIZA-9 cu cota 9%, se recepționează în gestiunea de mărfuri și se introduce pe factură pe un rând separat (de regulă ultimul rând), cu valoarea negativă a reducerii.

Cod	Denumire	Pozitia TVA	Cota TVA
Y-REMIZA-9	Remiza pt. 9% TVA	AR (nu AR G.!))	9%
Y-REMIZA-19	Remiza pt.19% TVA	AS	19%

Se poate automatiza calculul valorii reducerii, în cazul în care aceasta este procentuală și se aplică pe subtotalul valorii de dinaintea reducerii.

În acest caz se introduce numai cantitatea (procentul reducerii, cu minus, de exemplu -0.05 pentru o reducere de 5%). În procesul de validare (sau calcul) se va calcula valoarea reducerii, pretul unitar fiind subtotalul valorii fără TVA).

Implementările sunt de regulă particulare, în general se rezolvă prin adaptarea formulei de validare a facturii.

Indiferent dacă se folosește introducerea manuală a reducerii sau se calculează automat, dacă sunt produse cu 2 cote de TVA pe aceeași factură, și chiar dacă procentul de reducere este identic pentru ambele cote, trebuie inserate cele două rânduri, cu:

```
X-REMIZA 9
si
X-REMIZA 19
```

Fără alte modificări, valoarea reducerilor se va calcula corect.

Dacă pe factură toate produsele au aceeași cotă TVA (de exemplu AR G1, AR G2...) se folosește reducerea cu cota corespunzătoare (X-REMIZA 9).

Verificați calculul corect al reducerilor, pe exemple edificatoare!

f) Importuri, achiziții intracomunitare

Cod fiscal, art.291:

(7) Cota aplicabilă pentru importul de bunuri este cota aplicabilă pe teritoriul României pentru livrarea aceluiși bun.

(8) Cota aplicabilă pentru achiziții intracomunitare de bunuri este cota aplicată pe teritoriul României pentru livrarea aceluiși bun și care este în vigoare la data la care intervine exigibilitatea taxei.

pct. 25 (2) din Norme: În situația în care nu se poate determina achiziția intracomunitară care a generat aceste evenimente, se va aplica cota de TVA în vigoare la data la care a intervenit evenimentul.

Redăm pe scurt și exemplul de la pct.25 (3) din Norme:

```
0 societate din Romania a efectuat o AIC de produse alimentare și primește
facturile:
```

- factură pt. avansul plătit, din 12 mai 2015:
 - 1000 euro
 - curs de schimb la 12 mai 2015: 4,41 lei/euro
 - cota de TVA aplicată: 24%,
 - TVA avans: $1000 \text{ euro} \times 4,41 \text{ lei/euro} \times 24\% = 1058,40 \text{ lei}$
- factură pt. diferența de mărfuri livrate, din 16 ianuarie 2016:
 - 5000 euro
 - curs de schimb la 16 ianuarie 2016: 4,45 lei/euro
 - cota TVA aplicată: 20%
 - TVA factură: $5000 \text{ euro} \times 4,45 \text{ lei/euro} \times 20\% = 4450 \text{ lei}$
- factură de reducere ulterioară de 10%, din 5 august 2016, societatea are obligația să ajusteze baza de impozitare a AIC astfel:
 - $1.000 \text{ euro} \times 10\% \times 4,41 \text{ lei/euro} \times 24\% = 105,84 \text{ lei}$
 - $5.000 \text{ euro} \times 10\% \times 4,45 \text{ lei/euro} \times 20\% = 445 \text{ lei}$

g) Operațiuni de trecere la o nouă cotă TVA

Scăderea cotei TVA de la 20% la 19% de la 1 ianuarie 2017 a determinat introducerea unor proceduri de lucru dedicate în hMARFA.

Exemple de operațiuni afectate de modificarea cotei:

- emitere factură cu data înainte de 01.01.2017 cu cota 20%
- emitere factură cu data după 01.01.2018 cu cota 19%
- retur factură emisă înainte de 01.01.2017 cu cota 20%
- avans primit înainte de 01.01.2017, facturat încă cu 20%
- refacturare: factura primită cu 20% și refacturată cu 19%
- recepție factură emisă după 01.01.2018 cu cota 19%
- recepție factură emisă înainte de 01.01.2017 cu cota 20%
 - cu data recepție înainte de 01.01.2017
 - cu data recepție după 01.01.2017
- recepție factură emisă după 01.01.2017 și cu cota 20%: se solicită corectarea facturii.

Vezi documentația detaliată

8.7. Regimuri speciale de TVA

Art. 311, 312, 315/1 din Codul fiscal, precum și pct.85, 86, 87/1 din Normele de aplicare reglementează regimurile speciale de TVA pentru:

- agențiile de turism
- bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități
- agricultori.

Pentru aceste regimuri speciale, cf. art. 282 (6) c) din Codul fiscal, nu se poate aplica sistemul TVA la încasare. Mai există și alte regimuri speciale, care se aplică mai puțin de utilizatorii hMARFA.

Obligații pentru cei care optează pentru aceste regimuri speciale:

- ținerea unor jurnale TVA distincte (cod 4 în hMARFA)
- la achiziție, TVA nu se poate deduce
- neevidențierea TVA pe factură, se menționează regimul special aplicat.

Vezi exemplificarea modului de lucru ...

Documentele pentru evidență sunt prevăzute de Codul fiscal (art.311-315/1) și Norme (pct.85-87/1).

8.7.1. Agenții de turism

Vor ține jurnale de vânzări sau, după caz, borderouri de încasări, în care se înregistrează numai totalul de pe documentul de vânzare care include taxa. Acestea se vor ține separat de operațiunile pentru care se aplică regimul normal de taxare. De asemenea, agențiile de turism vor ține jurnale de cumpărări separate în care se vor evidenția achizițiile de bunuri și/sau servicii cuprinse în costurile serviciului.

8.7.2. Revânzători de bunuri second-hand, opere de artă etc.

Aceste persoane au obligația de a ține:

- un jurnal special de cumpărări în care se înscriu toate bunurile supuse regimului special;
- un jurnal special de vânzări în care se înscriu toate bunurile livrate în regim special;
- un registru comparativ care permite să se stabilească, la finele fiecărei perioade fiscale, alta decât ultima perioadă fiscală a anului calendaristic, totalul bazei de impozitare pentru livrările efectuate în respectiva perioadă fiscală și, după caz, taxa colectată;
- evidența separată pentru stocurile de bunuri supuse regimului special.

8.7.3. Cotă forfetară agricultori

Art. 315/1 din Codul fiscal introduce un regim special cu o cotă forfetară de 8% pentru:

- producție agricolă
- servicii agricole

Agricultorul care aplică acest regim special:

- nu colectează TVA
- nu deduce TVA.

Agricultorul care aplică regimul special este scutit de următoarele obligații:

- ținerea evidențelor în scopuri de TVA prevăzute la art. 321;
- depunerea decontului de taxă prevăzut la art. 323;
- orice alte obligații care revin persoanelor impozabile înregistrate

El trebuie să menționeze pe facturi că aplică acest regim.

Beneficiarii pot să deducă TVA-ul achitat ca cotă forfetară.

ANAF organizează Registrul agricultorilor care aplică regimul special.

Pe facturile de cumpărare de la agricultori poate să apară o cotă forfetară de TVA (acum de 8%). Ea se aplică de către persoanele înscrise în Registrul persoanelor care aplică regimul special pt. agricultori de la ANAF <https://www.anaf.ro/RegistrulAgricultorilor/>

În Registru se poate căuta după CIF sau CNP.

Factura emisă de agricultor trebuie să aibă CIF/CNP înscris și arată de exemplu astfel :

Nr. crt	Specificatia produselor sau serviciilor	U.M	Cantitate	Pret unit. (fara TVA)	Valoarea (lei)	Val. TVA (lei)
1.	Lapte vaca - TVA regim special cota forfetara 8% cf. Lg.227/2015 art.315, alin (1)	LT	50.00	2.00	100.00	8.00

Ea se recepționează cu OpTVA 4lx și cod articol cu cota redusă AR X de 8%, la tip document se înscrie G-Carnet agricol. Partenerul trebuie să fie persoană fizică cu CNP sau persoană juridică cu CIF fără RO.

Op.Tva:4lx		NOTA DE INTRARE-RECEPTIE/INTERN Nr.240001 din 15.05.2024							
FURNIZOR: DRAGHICI ADRIAN/G123		din 15.05.2024		Total:		108.00 din care TVA:		8.00	
Gest	Specificatia marfurilor	UM	Cantitate	Pret unit. achisitie	Valoare achisitie	TVA %	Val.TVA Furnizor	PU contabil	Valoare contabila
G	Lapte ca mat.prima compensat	LT	50.000	2.00	100.00	8	8.00	2.00	100.00
TOTAL:					100.00		8.00		100.00

Se întocmește **TFAUS - Autofactura în numele furnizorului**. OpTVA va fi 5lx și cod articol cu TVA AR X 8% dintr-o gestiune fictivă.

Se generează e-factura în XML și se încarcă în SPV.

Factura se descarcă în e-facturi primite și se leagă de recepția deja întocmită.

8.8. Consultare stare firme pe ANAF

Codul fiscal are o serie de prevederi care necesită consultarea stării partenerilor în diferite registre publice de la ANAF.

a) Registre disponibile

În hMARFA se consultă de regulă online:

- Registrul persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA
- Registrul persoanelor care aplică TVA la încasare
- Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Alte registre disponibile pe site-ul ANAF:

- Registrul RO e-Factura - detalii la e-Facturare
- Registrul persoanelor care aplică plata defalcată a TVA - nu mai este de actualitate
- Registrul agricultorilor care aplică regimul special - se consultă numai în cazul acestui regim special
- Registrul entităților/unităților de cult - se consultă în cazul sponsorizărilor.

Utilizarea serviciilor web de la ANAF

⚠️ Recomandarea ANAF este, să se utilizeze sisteme de operare aflate la ultimele versiuni, deci și noi garantăm funcționarea procedurilor noi doar pe sisteme de operare suportate de dezvoltatorii lor: pe Windows 10 sau Windows 11 și pe Linux CentOS 7.

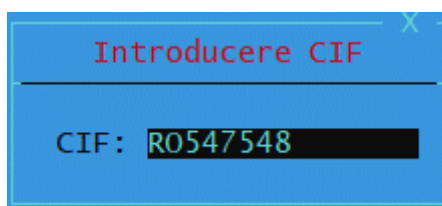
Prevederi legale referitoare la firmele cu cod TVA anulat sau inactive ...

Interogarea constă din indicarea CIF și a datei (în jurnalele TVA din hMARFT), iar răspunsul este dacă la data interogării partenerul:

- figurează în registrul ANAF?
- este activ/inactiv?
- este plătitor de TVA?
- aplică TVA la încasare?
- este înscris în registrul RO e-Factura?

b) Adăugare/verificare firme

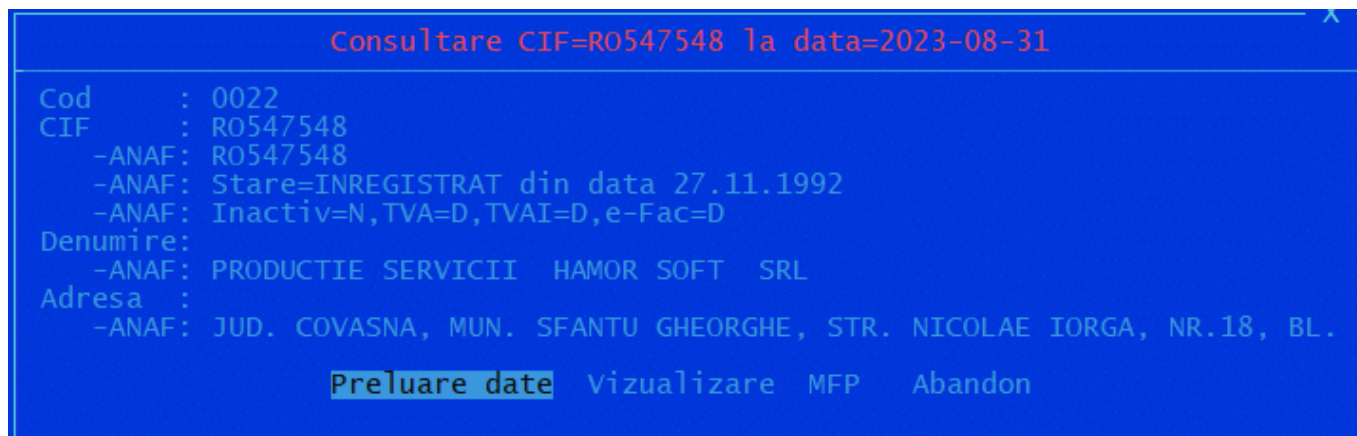
Interogarea constă serviciului WEB de la ANAF la adăugarea unui partener nou se face prin Adăugare, după care apăsarea tastei F3. Se introduce CIF-ul firmei.

Răspunsul de la ANAF este dacă la data interogării partenerul:

- figurează în registrul ANAF?
- este activ/inactiv?
- este plătitor de TVA?
- aplică TVA la încasare?
- este înscris în registrul RO e-Factura?

După *Preluare date* se preiau și denumirea, localitatea, adresa cu datele regăsite la ANAF.

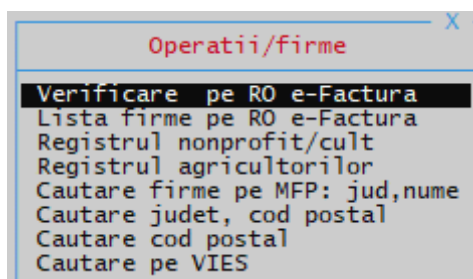
Dacă s-a înscris și „RO” în față, dar firma este neplătitoare de TVA sau invers, CIF va fi corectat. Dacă CIF firmă nu este identic cu cel de pe ANAF, fereastra apare în culoare portocalie.

Pe rândul ANAF:Stare apare data înregistrării firmei sau starea RADIAT, dacă este cazul.

La *Vizualizare* apare un fișier Excel cu răspunsurile obținute de la ANAF în detaliu. Ultimul fișier este salvat în: TMP/QUANAF_OUT_ST.XLSX.

Există și opțiunea de a studia datele firmei la **MFP**. În această variantă apare pagina MFP. Cu CTRL V se înscrie CIF-ul firmei în câmpul dedicat (este preluat în Clipboard). Codul Captcha se înscrie manual. Se pot studia și datele din ultimele situații financiare ale firmei.

Cu F10 se pot consulta o serie de registre și alte pagini utile:

c) Consultare stare partener la adăugare documente

La adăugarea documentelor de intrare sau de ieșire, starea partenerului se determină automat pe baza datelor de la ANAF. Pe baza acestei stări este completată rubrica **RTVAI** din capul documentului cu D/N în funcție de faptul, dacă firma aplică TVA la încasare sau nu. Acest lucru determină și lista de coduri OpTVA propuse de program.

Și aici se poate apăsa F3 pentru consultarea stării partenerului pentru mai multe detalii. Se va lansa verificarea pentru acel partener pe care suntem poziționați.

La fel, o fereastră de verificare se lansează cu F3 și în capul documentelor, după ce codul partenerului a fost deja introdus.

Ce se întâmplă în caz de lipsă acces la ANAF?

Pot fi situații în care utilizatorul nu are acces la internet sau site-ul ANAF nu funcționează.

Începând cu hMARFA V8.EB1 s-a introdus varianta de lucru de mai jos pentru cazurile de nefuncționare ANAF:

- OpTVA se preia din recepția anterioară întocmită pentru același partener
- dacă este un partener nou, operatorul verifică mențiunile de pe factura primită

Există și o operație în Recepții, care corectează automat OpTVA introdus, pe baza informațiilor după ce site-ul ANAF devine funcțional. Operația „**Transf.sel. 2lz,7lz→2lx,7lx**” este lansabilă cu F10 din orice jurnal de Recepții, dar numai de către stația cu drept de administrare:

- se execută când este internet, funcționează verificare firme pe ANAF (se poate verifica cu F3)
- schimbă 2lz sau 7lz în 2lx respectiv 7lx, dacă furnizorul nu este cu TVA la încasare
- verifică dacă s-a înregistrat cu 2lx și furnizorul este cu TVA la încasare
- se execută pentru toate recepțiile din luna curentă
- elimină și din Incasari/Plati - partea de TVA devenită exigibilă, nu este nevoie de anulare/revalidare plăți
- după executarea operației trebuie lansată o nouă contare în hMARFA și extragere jurnale în hMARFT!

Parametri

Starea unei firme se poate calcula cu 2 metode:

1. **Online** - pe baza datelor obținute de la **serviciul Web ANAF**.

- în hMARFA la Intrări și ieșiri s-a introdus parametrul **VALID_ANAF**=[DA/NU], prin care se poate bloca verificarea pe WS ANAF. Valoarea implicită este **DA**, deci pentru lucru online.
- în cazul în care programul constată că WS ANAF nu este accesibil (site-ul nu este funcțional, nu există internet etc.), după 3 încercări de interogare nereușite va opri interogarea WS ANAF. În acest caz, după remedierea situației, este necesară repornirea programului.

2. **Offline**

- dacă nu există legătură la internet sau nu se dorește interogarea serviciului Web, setați **VALID_ANAF=NU** în Parametri hMARFA. În acest caz, se va lucra cum s-a descris mai sus.

d) Validare documente în hMARFA

La validarea documentelor se încearcă interogarea serviciului Web ANAF. În cazul unor neconcordanțe, se emit atenționări.

Exemple de situații:

- în Firme CIF este fără RO, dar documentul primit este cu TVA
- firma este inactivă.

În **Parametri** din hMARFA se poate seta dacă se dorește consultarea WS ANAF la validarea documentelor, separat la Intrări sau Ieșiri. Recomandăm DA cel puțin la Intrări, dacă există legătură la

internet.

Exemplu:

```
Dacă se dorește consultare în cazul stațiilor 01,02 și 05
VALID_ANAF:=IF(h_StatId()$"01,02,05", "DA", "NU")
```

Valoarea implicită a parametrului VALID_ANAF este „DA”.

e) Stare parteneri în Jurnale TVA

La extragerea jurnalelor TVA în hMARFT, starea partenerilor se determină pe baza datelor de la ANAF. Dacă există diferențe, se emit mesaje de eroare sau atenționări, de exemplu:

- Firma radiată/inactivă, verificați
- Raspuns ANAF incorect

Aceste mesaje apar în Lista de erori. Detaliile se pot studia pe fereastra *Date ANAF*.

Se verifică numai firmele care se consideră persoane juridice din România, adică:

- tip =1, sau
- tip =2 și sunt persoane juridice.

Operații pentru o anumită firmă

Cu F0, pentru partenerul pe care suntem poziționați în jurnal se pot lansa operațiile:

- Consultare stare firma (F3)
- Schimba CIF: cu RO/fara RO
- Modificare CIF cf.Firme
- Schimbă tip doc. furnizor (numai în jurnalul de cumpărări, pentru D394)

Operațiile sunt context-senzitive, adică apar în funcție de tipul partenerului.

⚠ Aceste verificări și operații sunt funcționale și pentru facturile adiționale extrase în *Alte operații*.

Liste

Lista ANAF poate fi lansată pe imprimantă sau în Excel.

Exemplu

De la un partener cu CIF:RO10489959 în Firme, în octombrie 2023 avem 2 achiziții în jurnalul pentru cumpărări:

Data rec.	Nr.rec	Parten.	T	Doc.Total

2023.10.10	230012	0019	z	218.00	- recepție factură cu TVA, TVA la încasare
2023.10.25	230013	0019	n	327.00	- recepție factură fără TVA

- pe fereastra **Date ANAF**, firma apare astfel:

TVAI: D pt. prima recepție
TVAI: N pt. a doua recepție
Mesaj eroare : *** Modificare de stare

În aceste cazuri, este indicat să mai verificăm firma individual în:

- Registrul persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA
- Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare

De aici putem depista, că firma nu mai e plătitoare de TVA din 17.10.2023, deci facturile s-au emis corect.

- În **jurnalul de cumpărări** după extragere se semnalează eroare, pe fereastra Lista de erori apare:

Jurn.	Nr.rec	T.doc	OpTVA	Eroare
MRIM	230013	NIRI	2In	***Firma neplatitoare de TVA

De ce apare eroarea? În Firme avem un singur CIF, cu RO. Dacă am fi modificat deja în CIF fără RO, eroarea s-ar fi semnalat la validarea NIRI 230012, unde am introdus TVA.

Soluția este, că modificăm TVA-ul partenerului în jurnalul de cumpărări, numai pentru recepția cu eroare. Ne poziționăm pe NIRI 230013 (care este din perioada stării actuale) și lansăm cu F10 operația:

- Schimbă CIF: cu RO/fără RO

Pe fereastra Verificare ANAF vom avea acum:

Data doc.	Parten.	TP	PartCIF	TVAI
2023.10.10	0019	1	R010489959	D
2023.10.25	0019	2	10489959	

Ca urmare, primul document o să apară în cap. C din D394, iar al doilea în cap. D.

Verificare în arhive jurnale TVA

În arhivele jurnale TVA, respectiv Alte operații pot fi lansate cu F10:

- Consultare stare firmă (F3)
- Schimbă CIF: cu RO/fără RO
- Modificare CIF cf.Firme
- Schimbă tip doc.furnizor

Nr. de operații posibile depinde de rândul pe care suntem poziționați. Este util pentru declarații rectificative.

f) Recomandări de rezolvare a unor cazuri

Nu toate informațiile există pe pagina MFP sau poate nu sunt la zi.

De aceea în cazuri ambigue cereți informații/copii de acte de la partener.

De exemplu, data de la care a devenit din plătitor TVA neplătitor nu figurează pe pagina MFP.

- dacă trebuie făcute modificări în luna curentă (iunie, decembrie), se corectează documentul și se refac jurnalele TVA.
- dacă trebuie făcute modificări în luni anterioare pentru vânzări:
 - document înregistrat cu CIF cu RO, dar clientul a devenit neplătitor TVA:
în Firme se modifică CIF și
în arhive jurnale TVA se modifică CIF cu F10,
începând de la documentele de la care a devenit neplătitor TVA.
 - document înregistrat cu CIF fără RO, dar clientul a devenit plătitor TVA:
în Firme se modifică CIF și în arhive jurnale TVA se modifică CIF cu F10,
începând de la documentele de la care a devenit plătitor TVA.
 - clientul era inactiv sau desființat la data facturii:
în jurnal TVA curent corecție, regularizare.
- dacă trebuie făcute modificări în luni anterioare pentru achiziții:
 - furnizorul a devenit neplătitor TVA și are încă CIF cu RO:
în Firme se modifică CIF și
în arhive jurnale TVA se modifică CIF cu F10,
începând de la documentele de la care a devenit plătitor.
 - tipul documentului furnizor nu a fost înregistrat corect:
în arhive jurnale TVA se modifică tip document furnizor cu F10.
 - furnizorul a devenit plătitor TVA:
în Firme se modifică CIF și
în arhive jurnale TVA se modifică CIF
începând de la documentele de la care a devenit plătitor.
 - furnizorul era neplătitor TVA și a facturat cu TVA:
în jurnal TVA curent corecție, regularizare.
 - furnizorul era inactiv sau desființat la data facturii:
în jurnal TVA curent corecție, regularizare.

⚠ Dacă se reunesc mai multe baze de date verificarea trebuie făcută în fiecare bază de date separat, înainte de reunire.

9. JURNALE TVA ȘI DECLARAȚII

9.1. Jurnalale TVA

Scopul evidenței TVA prin jurnale este printre altele și completarea corectă a decontului de TVA (D300) și a celorlalte declarații care utilizează date din această evidență (D394, D390).

Aceste documente se realizează cu ajutorul utilitarului **hMARFT** - Rapoarte contabile și declarații.

Cele descrise mai jos sunt valabile pentru jurnalele TVA din august 2023.

9.1.1. Elaborarea jurnalelor TVA

a) Implementare:

- Perioada - în funcție de perioada de raportare, trebuie setat în Parametri, dacă doriți obținerea de jurnale lunare setați PERIOADA := „L”, iar pentru jurnale trimestriale setați PERIOADA := „T”.
- Setați diferența nesemnificativă DIF_NESEMN în Parametri care reprezintă pragul peste care sunt semnalate diferențele de rotunjire sau erorile de calcul între baza TVA și TVA. Diferențele care sunt peste acest prag sunt considerate semnificative, iar cele care sunt sub acest prag sunt nesemnificative. La livrare, suma este setată la 0.10 lei.
Aceste diferențe provin din însumarea bazei de calcul și TVA din rândurile documentului și compararea acestora cu total document.

Ecrane

Dacă pe un document de intrare/ieșire apar mai multe cote de TVA, sau chiar sume neimpozabile, acestea apar distinct pe ecran:

MODIFICARE DOCUMENT CUMPARARE / Document cumparare			
Numar curent	: 7	Document: -baza	: 1607.50
Jurnal: -cod	: MRIM	-TVA	: 168.60
Receptie: -numar	: 220009	-total	: 1776.10
-data(D300):	07/08/2022	Cota Std	: 19
Document: -tip	: NIRI	Baza Std	: 360.00
-tip factur:	F	TVA Std	: 68.69
-numar	: F547	Cota 9%	: 9
-data(D39x):	07/08/2022	Baza 9%	: 927.50
Partener: -tip	: F	TVA 9%	: 83.84
-cod	: 0006	Cota 5%	: 5
-denumire	: TOURIST SA	Baza 5%	: 320.00
-CIF	: RO10077770	TVA 5%	: 16.07
-TVAI	: D	Baza scutit	: 0.00
-TVAI 394T	: D	Valoare neimpozabila:	: 0.00
Operatie TVA	: 2Iz	Cumulat: -baza	: 1607.50
Jurnal	: 2-Op.cu deduc.	-TVA	: 168.60
Origine	: I-Din tara	-total	: 1776.10
Taxare	: z-TVA la plata	Difer.: -baza	: 0.00
		-TVA	: 0.00

Dacă cota aplicată pentru un document din perioade mai vechi a fost diferită, la cota standard se afișează cota corespunzătoare.

Pe ferestrele aferente documentelor de încasare/plată din jurnale este detaliat, cât este TVA

exigibil/neexigibil pe cote:

MODIFICARE DOCUMENT CUMPARARE / Document plata/TVA neexigibil									
Jurnal:	-cod	: MRIM	Neex.init.	Baza	Std	:	360.00		
Receptie:	-numar	: 220009		Tva	Std	:	68.69		
	-data(D300):	07/08/2022		Baza	9%	:	927.50		
Document:	-tip	: NIRI		Tva	9%	:	83.84		
	-numar	: F547		Baza	5%	:	320.00		
	-data(D39x):	07/08/2022		Tva	5%	:	16.07		
Partener:	-tip	: F	Exigibil	Baza	Std	:	202.70		
	-TVAI 394T	: D		Tva	Std	:	38.68		
Operatie TVA		: 2Iz		Baza	9%	:	522.23		
Document:	-baza	: 1607.50		Tva	9%	:	47.20		
	-TVA	: 168.60		Baza	5%	:	180.18		
	-TVA neded	: 0.00		Tva	5%	:	9.05		
Rand		: 0001	Neex.final	Baza	Std	:	157.30		
Doc.plata	fila	: MIBL1/220002		Tva	Std	:	30.01		
	data fila:	21/08/2022		Baza	9%	:	405.27		
	numar	: EXC 2		Tva	9%	:	36.64		
	data doc	: 21/08/2022		Baza	5%	:	139.82		
	suma	: 1000.00		Tva	5%	:	7.02		
	TVA exig.:	: 94.93							

Pe ecranul **Corespondențe** utilizatorul poate să studieze în cazul fiecărui document, în care rând din D300 vor ajunge datele. Dacă este necesar, în situații excepționale se poate modifica rândul în care ajunge informația (de ex. să fie în Regularizări). Se pot apela cu F1 rândurile de bază ale declarației 300. Astfel, de exemplu, se pot introduce documente TVAI/TVAP în jurnalul MII din hMARFA, pentru regularizarea unor situații în care trebuie corectat TVA neexigibil. Apoi se poate interveni în jurnalul TVA pentru orientarea sumei în rândul din decontul TVA aferent situației.

b) Configurări

Meniul principal Configurare

- **Coloane jurnale TVA** - în acest meniu se definește conținutul și aspectul listelor de jurnale TVA. Nu este recomandat, ca utilizatorul să efectueze modificări. Opțional, se pot închide unele coloane - operațiile de la intrarea în meniu permit de exemplu închiderea coloanelor aferente TVA la încasare (la firme mari se poate efectua la JV, însă la cumpărări pot exista parteneri cu TVAI), sau col. „Extra”, care se pot studia în col. „Extra?” din meniu. Astfel, listele pot fi simplificate după necesități.
- **Rânduri D300 primare** - sunt indicate rândurile D300 în care se preiau sumele din subtotalurile diverselor rânduri de jurnale. Se precizează și rândurile în care vor fi transferate în D300 operațiile considerate regularizări (cu cote diferite față de cele curente, cu documente primite în perioade ulterioare etc.)
- **Corespondențe TVA** - conține indicarea rândului de D300 în care o să apară diverse coduri de OpTVA din hMARFA.

Pentru simplificarea completării decontului de TVA, subtotalurile jurnalelor de TVA au numerotare identică (sau asemănătoare) cu cea a rândurilor din decont.

Sumele sunt defalcate pe cote TVA pe coloane. Coloanele referitoare la cota standard pot să conțină și cote diferite (de ex. 20% pentru facturile precedente, care conțin TVA neexigibil și 19% pentru facturile curente).

Detalii despre structura jurnalelor, corespondența lor cu operațiile TVA și cu declarațiile sunt descrise

În Coloane de jurnale și corespondențe TVA.

⚠️ Descrیرile date la livrare trebuie verificate și dacă este necesar, corespondențele pot fi modificate și la activități mai complexe se pot adăuga corespondențe și pentru alte operații TVA.

Exemple de legătură între elementele de descriere (Corespondențe TVA și rânduri D300 primare):

Jurnal	Cod OperTVA	Corespondențe		Nr.rd.D300	Denumire
		col.jur	cod VIES		
JV	1Ld	01	L	01	LIC scutite cf. art. 294 (2) a) d)
JC	2lx	24..26	-	24..26	Achizitii B si S, taxabile cu cota 19%, 9% sau 5%

De exemplu, poziția Achizitii B si S, taxabile cu cota 19% se va regăsi în subtotalul **Rand: 24 - Achizitii B si S, taxabile cu cota ...**

Pentru detalierea achizițiilor intracomunitare este necesară introducerea mai multor coduri în Corespondențe TVA:

Explicații	OpTVA	TVA St.	TVA 9%	TVA 5%	Rand 32	Scutit	Neimpz	Neexig	Oper. D390
neimpozabil	2An						30.2		-
scutit	2As					30.2			-
triunghiular	2At	20.1	20.1	20.1	32.2				A
taxabil	2Ax	20.1	20.1	20.1	32.2	30.2	30.2		A
taxabil	2Ay	20.2	20.2	20.2	32.2	30.2	30.2		-

Din tabelul de mai sus se includ în declarația VIES (D390) doar rândurile codificate cu A, dar pe rd. 30.2 din decont (D300) este necesară și detalierea celorlalte informații.

Pentru o codificare completă a situațiilor posibile s-a introdus și codul y - AIC, cump. obligat la plata TVA, furnizor altul. Astfel, de exemplu rd.20 din D300 = rd.20.1+20.2 din jurnal, chiar dacă rd.20.2 nu apare separat în declarație (ca și „din care”).

c) Inițializare perioadă

În Initializare/Perioada verificați dacă este înscrisă luna/trimestrul următor, iar apoi, în Init./Initializare perioada treceți la perioada următoare.

Exemple de coduri de perioade corecte:

- pentru regimul de lucru lunar: 2024.01, 2024.02, 2024.03, ...
- pentru regimul de lucru trimestrial: 2024.T1, 2024.T2, 2024.T3, ...

La prima utilizare, lansați *Init./ Initializare perioada* și alegeți prima perioadă de lucru.

La adăugarea unei perioade, se completează și:

- **TVAI Soc. [D,N,]** - dacă societatea aplică TVA la încasare, va determina codurile OpTVA sugerate în

hMARFA la completarea documentelor

• **pentru D394:**

- **Consultare tranzacții** - DA/NU pentru D394.
- **Nr.case marcat(AMEF)** - dacă perioada fiscală este luna, se completează numai în Luna 1, iar plătitorii trimestriali completează toate lunile.
- **sold neexigibil** - la implementare se introduce soldul TVA neexigibil, după aceea se va calcula automat.

În col. **C.A./D300** din Perioade, după extragerea informațiilor în D300 apare cifra de afaceri pentru verificarea încadrării în plafonul de 4.500.000 lei pentru TVA la încasare, calculat cf. art. 282 (3) a) din Codul fiscal. Periodic, filtrați anul în col. Perioada și cu cursorul pe ultima coloană tastați F4. Astfel, veți obține cifra de afaceri pentru calculul plafonului, cumulată din anul curent. Cifra de afaceri calculată astfel de regulă nu este identică cu cea din contabilitate!

d) **Extragere jurnale**

Cele 2 jurnale se obțin pe rând, din meniul principal **Sit.TVA**, prin lansarea operațiilor:

- **Extragere** - programul va semnala, dacă s-au depistat erori. Consultați Fereastra/Lista de erori și vizualizați documentele cu erori/avertismente. Diferențele semnificative nu sunt întotdeauna erori de rotunjire, pot ascunde și greșeli, de aceea vor trebui rezolvate manual de operator, fie prin corectarea documentelor de recepție în hMARFA (variantea recomandată), fie prin Modificare în jurnal. După corecturi în hMARFA, trebuie efectuată o nouă extragere în hMARFT!
- **Repartizare diferențe** - diferențele nesemnificative, din rotunjire se repartizează cu această operație
- **Extragere încasări/plăți** - sunt operații obligatorii, pentru determinarea TVA exigibil/neexigibil și introducerea documentelor de încasări/plăți în jurnale.

Datele pot fi studiate pe mai multe ferestre, cu detaliile documentelor de bază și a celor de încasare/plată.

⚠ Operația **Repartizare diferențe** repartizează doar diferențele nesemnificative. Diferențele semnificative trebuie repartizate manual, dacă ele nu pot fi rezolvate în hMARFA. De regulă, la NIRE pot să apară diferențe puțin mai mari din cauza cursului valutar. Totuși, mai întâi trebuie verificat, dacă ele provin din erori de operare. Repartizarea diferențelor semnificative trebuie efectuată înainte de extragere plăți și încasări, altfel sumele exigibile, neexigibile nu vor fi calculate corect.

Dacă extragerea se execută cu utilitarul *Extragere jurnale TVA, alte oper.* (din meniul Utilitare, extrage ambele jurnale cu încasări/plăți, precum și jurnalul Alte operații) și după extragere sunt semnalate erori, atunci extragerea trebuie executată din nou în meniul Sit.TVA, pe pași, și înainte de Extragere incasari/plati erorile rămase după repartizarea diferențelor nesemnificative se vor rezolva manual.

Nivelul până la care diferențele sunt nesemnificative se poate seta în Parametri, separat pentru Jurnal cumpărări și Jurnal vânzări:

```
[ JURNAL_CUMPARARI ]
DIF_NESEMN := 1.00
[ JURNAL_VANZARI ]
DIF_NESEMN := 0.10
```


Jurnalele și arhivele de jurnale conțin câte o operație de **Export în Excel/OpenOffice**, care generează situații în format XML, pentru prelucrări ulterioare.

e) **Erori semnalate**

Pe lângă diferențele de rotunjire semnalate la Extragere, se mai semnalează erorile de tipul:

„Operație TVA eronată” - nu sunt completate: simbolul jurnalului, destinația sau modul de taxare a operației în documentul de bază

„Document incoerent” - bazele TVA însumate pe cote # total bază TVA sau suma TVA pe cote # total TVA

„Data jurnal/document eronată” sau „Data document în avans” - când data nu este înscrisă sau este înscrisă o dată mai mare, decât perioada de raportare

„Eroare calcul TVA cota Std sau Red%” - dacă din datele introduse nu rezultă baza TVA

„Eroare CIF” - CIF este absent sau nu corespunde algoritmului de calcul

„Eroare CNP” - cod partener este CNP (13 caractere) și nu corespunde algoritmului de calcul

La importuri (NIRE), baza TVA se formează din valoarea în vamă + taxe vamale + accize, iar total document este valoarea facturii de import + valoare DVI. Dacă preț în vamă # 100%, atunci total document diferă de baza TVA + TVA și această corelație nu poate fi rezolvată. Baza TVA nu trebuie modificată pentru că aceasta se include în decontul TVA.

f) **Setarea perioadei curente**

Perioada curentă este cea care apare în colțul din dreapta sus al ecranului. Se poate obține un jurnal de TVA și pentru o altă perioadă decât cea curentă, prin operația: **Setare perioada temporară** din jurnale. În acest caz, în loc de luna curentă va apare perioadă selectată și mențiunea **temp.**, însemnând că este vorba de o perioadă temporară.

După selectarea perioadei temporare executați Extragere, Repartizare. Apoi puteți consulta lista cu datele referitoare la perioada selectată.

Datele extrase pentru perioada temporară vor dispărea odată cu ieșirea din meniu și se va reveni la datele din jurnalul curent. Datele perioadei temporare nu sunt memorate în arhivele de jurnale.

În jurnale apare câte o Fereastră, *Includere în declarații*. Pe acestea se poate studia pentru fiecare document declarația și perioada declarației în care va fi cuprins documentul.

g) **Regularizări în jurnale**

În D300, în rândurile obișnuite se raportează datele aferente perioadei curente, iar în rândurile de regularizări se includ documentele care din diverse motive nu s-au raportat în deconturile perioadei în care au fost emise.

Pentru aceste corecții se depun de regulă declarații cod 390 sau 394 rectificative pe perioadele expirate.

Astfel, în jurnale apar subtotaluri distincte cu documentele ale căror perioadă precede perioada de raportare (de ex. dacă o factură din noiembrie este recepționată în decembrie, ea va apare în rândurile de regularizări, atât în jurnale, cât și în D300).

La fel, dacă pentru o operație nu s-a aplicat cota curentă în vigoare, ea o să apară la regularizări.

În cazul TVA la încasare, TVA devenit exigibil din facturi care conțin cote TVA mai vechi și au fost încasate/plătite în anul curent, apar tot pe rândurile de regularizări.

h) **Includerea înregistrărilor în declarații**

Luna facturii furnizorului poate să difere de luna recepției. Această situație are implicații și asupra includerii înregistrărilor în declarații.

Detalii în cap. 9.2.3.

i) **Trecere la jurnale TVA lunare**

În hMARFT sunt implementate perioadele lună sau trimestru pentru jurnalele TVA. În cazul în care trebuie întocmit D300 pe primele 2 luni ale trimestrului (la prima AIC) sau în situații mai rare, pe semestru sau pe an, însumați datele din jurnalele lunare/trimestriale la completarea decontului.

Dacă în hMARFT se lansează utilitarul **Evidența TVA Trim. → Lunara**, cei care au întocmit jurnale TVA trimestrial, pot să treacă la jurnale TVA lunare, oricând în cursul anului, dacă este necesar. Operația nu trebuie executată de cei care sunt plătitori lunari și trec de la VIES trimestrial la lunar! Prin această operație, se modifică și structura datelor din arhiva de jurnale TVA pentru anul curent, astfel:

```
aaaa.T1  -> aaaa.03  
aaaa.T2  -> aaaa.06  
aaaa.T3  -> aaaa.09  
aaaa.T4  -> aaaa.12
```

În Parametri, trimestrul (T) va fi schimbat în lună (L).

j) **Facturi emise/primate după controlul fiscal**

Pentru înscrierea acestor facturi în hMARFA a fost creat subjurnalul:

```
Oper.TVA  9 - Oper. dupa control
```

Facturile trebuie codificate de exemplu cu 9Ix, 9Ex, 92x etc. (codurile trebuie înscrise în formulele de inițializare a tipului de document utilizat pentru a le putea selecta). Ele vor avea un subtotal separat în jurnalul de vânzări. Se poate crea și un model de factură dedicat, pe care să fie înscris, că a fost emisă după control fiscal. TVA-ul colectat este de regulă stabilit pe baza actului de control, contarea TVA de pe aceste facturi poate fi stornată.

k) **Arhivarea jurnalelor TVA**

Programul **hMARFT** conține în **Sit. TVA** și meniurile:

- Arhiva jur.vanzari
- Arhiva jur.cumparari

Aceste arhive păstrează forma jurnalelor de TVA, așa cum au fost extrase și corectate de la o perioadă la alta. Arhivarea jurnalelor se realizează în timpul operației Inițializare perioadă. Pe lângă aceste arhive, se arhivează și datele din meniul *Alte operații*, care conține pe lângă facturile adiționale care sunt eliberate la cererea cumpărătorilor în magazinele cu amănuntul și alte informații pentru completarea D394 (încasări prin AMEF/exceptate de AMEF, livrări cu facturi simplificate cu/fără

CIF, date privind regimurile speciale).

Din arhive, filtrând o perioadă anterioară, se pot lista situațiile și ulterior.

l) Ștergeri din arhive

Dacă în arhive s-au adunat prea multe date și operarea devine lentă, cu utilitarul **Ștergeri din arhive** se pot elimina înregistrările mai vechi decât constanta (Configurare/Constante și funcții):

PER-INC-EVID - Perioada început evidenta [aaaa.II] sau [aaaa.Tn]

Înainte de lansarea operației de ștergeri din arhive:

- salvați datele cu hUTIL,
- verificați/modificați în Cataloage/Constante și funcții valoarea constantei.

Ștergerea se efectuează pentru datele din arhiva de jurnale și din alte operații, care aparțin unei perioade de dinainte de valoarea constantei.

m) Data jurnal TVA

- *Data jurnal TVA* este data ultimei înregistrări din jurnalele TVA extrase
- este setată automat la extragerea jurnalelor TVA sau Alte operații
- este ștearsă la trecerea la perioada următoare
- la modificarea lunii curente în hMARFA, cu meniul Luna curentă sau cu F6 se verifică, dacă Data jurnal TVA este mai mare decât prima zi a lunii curente setate, dacă da, se emite un mesaj, avertizând că în caz de modificare, jurnalele TVA trebuie extrase din nou.

9.1.2. Regularizări și corecții în jurnale

În hMARFA pot să apară **documente**:

- primite ulterior depunerii decontului TVA din perioada precedentă sau curentă
 - cu cote TVA diferite față de cota aplicabilă în mod curent
 - primite ulterior și cu valori diferite față de cele introduse
 - introduse cu valori greșite din erori de operare.

Documentele pentru perioade expirate s-ar poate introduce/corecta în hMARFA, însă în hMARFT nu vor apare la extragere în perioada curentă.

Regularizări

În hMARFT se consideră **regularizare** dacă:

- data documentului (recepție, factură emisă) este dintr-o perioadă precedentă,
- cota documentului diferă de cota actuală.

Dacă este considerată regularizare, operația va fi inclusă într-un subtotal separat în jurnalul TVA și va fi raportată în rândurile de regularizări din decontul de TVA, corespunzător naturii operației.

În hMARFT, în cele 2 jurnale TVA, fereastra *Includere în Declarații*, ultima coloană este R? (se consideră regularizare?). Dacă câmpul este vid, se consideră operație curentă. Dacă apare „D”, se consideră regularizare.

O fereastră și mai relevantă este *Corespondențe*. Aici, se poate studia rândul concret din D300 în care vor ajunge datele. Dacă se dorește modificarea rândului în care va ajunge factura respectivă, cu Modificare/Corespondențe D300 se poate corecta de ex. la JC TVA Std. din 24 în 34.2 sau invers.

⚠ Aceste modificări manuale se suprascriu la o nouă extragere a jurnalelor.

Corecții

Corecțiile se aplică în hMARFA, pentru **documentele din perioada curentă**. Dacă trebuie corectate documente din perioade deja închise, în perioada curentă se stornează documentul respectiv (se reintroduce cu minus), după care se introduce cu datele corecte.

Corecția ulterioară a operației TVA

Dacă în *perioade neînchise*, pentru care încă nu s-au depus declarațiile se constată că s-au utilizat coduri OpTVA eronate, documentul se anulează și se corectează OpTVA (F1 pt. lista de coduri), se validează din nou.

⚠ Dacă pe o factură codificată cu „lz” se corectează OpTVA în „lx” sau invers, toate încasările/plățile trebuie revalidate pentru a recalcula TVA exigibil/ neexigibil.

Dacă pentru o *perioadă închisă* în hMARFA, pentru care s-a depus deja și D300 se constată că OpTVA s-a înregistrat eronat, recomandăm întocmirea unor documente de corecție/regularizare în hMARFA, deoarece trebuie ajustate și TVA exigibil/neexigibil.

Documentele, cu jurnalele în care pot fi utilizate sunt:

MRIY	TVAR	A	Corectie TVA deductibil
MVF	TVAV	A	Corectie TVA colectat
MII	TVAI	A	TVA la incasare exigibil
MII	TVAP	A	TVA la plata exigibil

Exemple

a) OpTVA pe o factură a fost „lz” în ianuarie și trebuie corectat la „lx” în februarie.

- în Încasări/Plăți se introduce în februarie un document TVAI cu referire la factura în cauză, se stinge TVA neexigibil (F1 pentru sold TVA neexigibil).
- contare: $4428.37 = 4427$
- dacă situația apare la recepții, se întocmește un TVAP în mod asemănător.

b) OpTVA pe o factură a fost „lx” în ianuarie și trebuie corectat la „lz” în februarie

- în Facturi/ieșiri întocmiți în februarie:
 - un TVAV OpTVA=1lx, în care:
 - nr. regim special rămâne necompletat
 - clientul trebuie să fie cel inițial

- în textul liber înscrieți referirea la factura corectată
- la validare completați: Total livrare=Baza, Total TVA=TVA cu minus!
- un TVAV OpTVA=1lz, cu aceleași date, dar
Total livrare=Baza, Total TVA=TVA cu plus!
- în Contare apar NC:

4111.1	4427	- 119.00
4111.1	4428.37	119.00

- în Fișe clienți apar și documentele de corecție după Extragere/TVA la încasare în fereastra Clienți - Date TVA.
- în jurnalul de vânzări operațiile o să apară la operații curente, la fel și în D300. Se pot corecta manual în D300 extrasă, defalcând sumele din rd.09 în rd.16.2.

c) OpTVA pe o recepție a fost „2lx” în ianuarie și trebuie corectat la „2lz” în februarie

- în Recepții/intrări jurnalul MRIY întocmiți în februarie:
 - un TVAR OpTVA=2lx, în care:
 - furnizorul să fie cel inițial
 - la document înscrieți referirea la factura/recepția corectată, cu dată din ianuarie!
 - completați: Total document, din care TVA cu minus!
 - un TVAR OpTVA=2lz, cu aceleași date, dar
Total document, din care TVA cu plus!
- în Contare apar NC:

4426.02	401.1	- 19.00
4428.36	401.1	19.00

- în Fișe furnizori apar și documentele de corecție ca la pct.b)
- în jurnalul de cumpărări operațiile o să apară la Regularizări, la fel și în D300.

⚠ În cazul b) și c) rămâne ca inconvenient, că data exigibilității TVA se va calcula față de data documentelor TVAV sau TVAR. Se poate corecta prin introducerea manuală a unor documente TVAI sau TVAP cu data la care TVA va fi exigibil pe documentul inițial.

9.1.3. Includerea înregistrărilor în declarații

Evidența TVA presupune înregistrarea operațiilor în:

- contabilitate,
- jurnale TVA și

întocmirea declarațiilor (în funcție de operațiile realizate):

- Declarația 300 (decont TVA),
- Declarația 390 (VIES),
- Declarația 394 (livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național).

Înregistrările se includ în situații selectiv și la diferite momente.

În Normele Codului fiscal (HG 1/16), la pct. 28 (3) sunt date o serie de exemple (pentru înțelegere mai ușoară am înscris codul declarațiilor din România):

Exemplul 1.

Factura pentru livrarea intracomunitară este emisă în luna următoare celei în care se efectuează livrarea.

Alt stat	România

LIC scutită de TVA	AIC supusă TVA și taxabilă
Data livrării: 25.01.2016	
Data facturii: 12.02.2016	
Faptul generator: 25.01.2016	Faptul generator: 25.01.2016
Exigibilitatea: 12.02.2016	Exigibilitatea: 12.02.2016
D300-februarie 2016	D300-februarie 2016
D390-februarie 2016	D390-februarie 2016

Exemplul 2.

Factura pentru livrarea intracomunitară este emisă în aceeași lună în care se efectuează livrarea intracomunitară

Alt stat membru	România

LIC scutită de TVA	AIC supusă TVA și taxabilă
Data livrării: 25.01.2016	
Data facturii: 29.01.2016	
Faptul generator: 25.01.2016	Faptul generator: 25.01.2016
Exigibilitatea: 29.01.2016	Exigibilitatea: 29.01.2016
D300-ianuarie 2016	D300-ianuarie 2016
D390-ianuarie 2016	D390-ianuarie 2016

Criteriile de selecție pot fi în hMARFT:

- tip operație TVA,
- documentul justificativ este o factură sau nu,
- partenerul este înregistrat ca plătitor de TVA etc.

La înregistrări sunt atașate date calendaristice:

- *data recepției*: este data la care documentul a fost luat în evidență la firmă și reprezintă data la care este înregistrat în contabilitate, jurnale TVA și D300.
- *data factură/recepție*: este data la care a fost elaborat documentul de bază (de ex. data la care furnizorul a emis factura). În funcție de această dată se include înregistrarea în D390 și în D394.
- *data filă* - în ferestrele Document încasare/plată - de ex. data filei registrului de casă, determină data de la care TVA devine exigibil.
- *data document încasare/plată* - nu are relevanță.

⚠ Dacă unele facturi sosesc cu întârziere sau au fost omise din greșeală (perioada recepției > perioada facturii), în hMARFT se va proceda astfel:

- în jurnalele TVA datele vor apare în subtotaluri distincte, în Regularizări,
- în D300 acestea vor apare în rândurile de regularizări după natura operației,
- pentru D390 se va depune rectificativă pentru perioada în care a fost emisă factura,
- în D394 se cuprinde în perioada în care a fost primită factura.

Fereastra *Includere în declarații* din jurnalele TVA reflectă modul în care fiecare document se ia în considerare pentru o anumită declarație. Coloana Jur? conține „D” pentru documentele care se vor include în D300 pentru luna respectivă.

La extragerea în D390 se semnalează, dacă în jurnalele TVA s-au extras înregistrări cu facturi din perioade precedente, pentru care este necesar să se depună din nou declarația pentru perioada în care s-au emis aceste documente:

În jurnalul de cumpărări există operații de raportat pentru perioade precedente. Refaceți declarația D390 pentru perioadele: ...

Reguli de includere a documentelor în declarații

Situații mai complexe intervin de regulă în jurnalele de cumpărări.

De exemplu: **perioada curentă în hMARFT - luna 02**

Caz	Luna jurnal	Luna recepției	Luna facturii	Luna D300	Luna D390	Luna D394
a)	02	02	02	02	02	02
b)	02 ⁽¹⁾	02	01	02 ⁽²⁾	01 ⁽³⁾	02 ⁽⁴⁾

- (1 - în jurnal cumpărări apare în subtotalul Regularizări din luna 02
- (2 - în D300 datele apar în rândurile de Regularizări din luna 02
- (3 - se depune D390 rectificativă pentru luna 01
- (4 - se include în D394 în luna în care se primește factura.

Soluții pentru includerea facturii în luna în care este emisă

În cazul b) de mai sus factura din luna 01 se poate include în luna 01, numai dacă recepția este întocmită pentru luna ianuarie (devine cazul a)!

Se poate întâmpla, ca factura să fie primită în luna 01, dar marfa să sosească numai în luna 02, deci este încă nerecepționată în depozit în luna facturii.

Se poate adapta procedura de lucru:

- se introduc în hMARFA gestiunile X321 ... X328 în funcție dacă sunt materii prime, mărfuri etc. în curs de aprovizionare
- în Funcții de conturi se introduc aceste pseudo-gestiuni cu conturile aferente
- factura se recepționează în luna 01 cu NIRI, gestiunea X321 ... X328 fără rânduri. TVA va fi deductibil în luna 01:

$$\frac{327}{4426.02} = 401.1\%$$

- stocul se recepționează cu rânduri în luna intrării efective.
Contarea se adaptează la natura stocului, de exemplu pt. marfă:

371.1 = 327

Soluții privind modificarea calității de plătitor TVA

La pag. 24 din Ghidul D394 este prevăzut, că operațiunile cu o persoană activă sau cu cod valid de TVA se declară în cartușul C și în cartușul D pentru perioada în care a fost inactivă sau i-a fost anulat codul de TVA. Dacă aceste evenimente intervin în cursul perioadei, sau se introduc date simultan pe 2 perioade, în care CIF este modificat, în hMARFT se poate proceda astfel:

În jurnalul de vânzări sunt apelabile cu F10:

- **Schimbă CIF: cu RO/fără RO** - se poate seta astfel, dacă documentul în cauză se cuprinde sau nu în D394. CIF preluat din Firme se aplică în hMARFT pentru toate documentele, dar se poate ajusta aici.
- **Modificare CIF cf.Firme** - preia CIF-ul pe care îl avem introdus în Firme la momentul dat.

În jurnalul de cumpărări mai există și:

- **Schimbă tip doc.furnizor** - tip document se modifică de exemplu din „F” în „X”, astfel el nu va mai fi inclus în D394.

Pe fereastra *Includere în declarații* se poate observa, dacă documentul va fi extras în D394 sau nu.

În hMARFA/Firme trebuie corectat CIF-ul pentru perioadele următoare.

În exemplul 2 de pe pag.6 a Ghidului este specificat, că dacă se constată că un furnizor fără cod de TVA valid a fost declarat în mod eronat ca plătitor sau invers, declarația trebuie depusă din nou pe perioada respectivă.

9.1.4. Listarea jurnalelor TVA

Un scop important al elaborării jurnalelor TVA este completarea Decontului de TVA. Rândurile D300 vor fi completate pe baza subtotalurilor pe rânduri, care au aceeași denumire, pentru o mai simplă orientare. Pe coloane regăsim detalierea informațiilor pe cote și după exigibilitate.

Utilizatorul poate selecta listele pe care dorește să le utilizeze.

Explicații privind listele:

- **Jurnal .../cronologic** - conține toate documentele în ordine cronologică, inclusiv cele din perioade precedente care mai conțin TVA neexigibil. Este important, că numărul de ordine atașat apare și în celelalte liste, indiferent de modul de grupare a informației.
 Unele documente sunt despărțite pe 2 rânduri, dar numai în situația în care conținutul documentului trebuie defalcat pe mai multe rânduri din D300.
De exemplu, dacă o factură conține atât poziții cu TVA, cât și achiziții scutite/neimpozabile, ea se va regăsi în 2 subtotaluri în lista/decont TVA.
Dacă un document conține mai multe cote TVA, acesta nu va fi defalcat, cotele fiind evidențiate pe coloane.
- **Jurnal .../decont TVA** - conține aceleași documente, regrupate pe subtotaluri, care înseamnă câte un

rând primar din D300. În denumirea subtotalului este evidențiat și codul rândului (rândurilor) în care se va extrage informația.

- **Centralizator/decont TVA** - conține numai subtotalurile, deci rândurile de bază din decont.
- **Jurnal .../deductibilitate** - conține documentele grupate în funcție de deductibilitatea TVA (jurnal cumpărări).
- **Lista ANAF** - conține informațiile despre parteneri, după ultima interogare a serviciului web. Are și variantă în Excel.
- **Lista de erori** - lista documentelor cu erori depistate la extragere/după verificare pe ANAF
- **Liste în Excel/OpenOffice** - conțin aceleași informații ca listele de mai sus, în afara Centralizatorului. Utilizați **lista fără totalizare** pentru audit, prelucrări mai complexe etc. Lista conține de fapt toate informațiile din fișier, din care se pot face situații personalizate.

Exemple de liste:

Jurnal vânzări cronologic

Jurnal cumpărări/decont TVA

Centralizator vânzări/decont TVA

Din fiecare jurnal, precum și din arhivă, datele pot fi exportate în Excel/OpenOffice (în prezența opțiunii Excel) cu ajutorul operației:

- Export în Excel/OpenOffice.

Cu ajutorul operațiunii, se exportă practic în format XML toate informațiile din fișier, pentru prelucrări ulterioare.

Situațiile în Excel care se lansează din Listare conțin mai puține coloane, de fapt reiau conținutul listelor.

Col. Err - conține atenționări/erori privind completarea rândului respectiv. Dacă există atenționări/erori, ele vor fi semnalate chiar în momentul în care se lansează listarea. Erorile sunt semnalate cu coduri din 3 caractere. Vezi [detaliile](#).

Variante tehnice de listare

Listele sunt late, deoarece conțin multe coloane. Jurnalele se pot tipări de regulă în format A4/peisaj. Dacă imprimanta utilizată, în mod caracter, poate să listeze numai în formatul A4/portret, listele de jurnale trebuie adaptate prin scoaterea câtorva coloane în care nu există date în firma respectivă. Vezi operațiile de închidere indicatori din Coloane jurnale TVA.

a) **listare obișnuită** - la verificarea decontului de TVA extras/completarea manuală ajută numerotarea subtotalurilor, care sugerează numărul rândului din decont, în care trebuie înscrisă informația respectivă.

Listele se pot tipări și din Arhiva jur.vânzări, respectiv Arhiva jur.cumpărări. În acest caz trebuie să selectați perioada dorită în prima coloană.

b) **listare din Excel** - din componenta Excel pentru hMARFT, se pot exporta listele cf. decont TVA și pe operații TVA în format XML, unde se pot face însumări, prelucrări ulterioare, stocare pe mijloace electronice etc. Listele pot să conțină mai multe coloane, decât în varianta de la pct. a). Listarea din Excel este descrisă mai detaliat în cap. 14.7.

c) **listare în format pdf** - cu ajutorul noul mediu HAMOR Soft, utilizatorii care au multe operații lunar în hMARFA, recomandăm listarea electronică (în format pdf) a jurnalelor TVA, precum și salvarea și păstrarea acestora pe durata arhivării documentelor.

La listare se poate alege tipul de imprimantă **WIS-PDF** și tip hârtie PDF, cu care se pot lista într-un fișier tip pdf toate listele, din care se pot tipări și ulterior. La salvare alegeți un nume sugestiv pentru regăsirea lor ulterioară. La vizualizarea listelor de mai jos apăsați butonul de rotire sau se pot converti în format peisaj rotit cu 90 de grade cu ajutorul unor utilitare online.

9.1.5. Completarea manuală a decontului de TVA

Completarea automată a Declarației 300 din hMARFT este o componentă opțională pe care o recomandăm, datele fiind extrase automat din jurnale, se calculează TVA nedeductibil, neexigibil etc.

La completare manuală a decontului în formularul tip pdf inteligent (softul A) se înscriu subtotalurile corespunzătoare din:

- jurnalul pentru vânzări (JV),
- jurnalul pentru cumpărări (JC),

Formularul tip pdf inteligent (softul A) se descarcă de la [ANAF/Descărcare declarații](#).

⚠ Completarea automată cu ajutorul **opțiunii Decont TVA (D300)** este prezentată în cap. 14.1.

9.2. Declarația livrări/achiziții pe teritoriul național (D394)

9.2.1. Prezentare și conținutul pe capitole

Începând cu luna iulie 2016 a intrat în vigoare noul model al **declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA** - cod 394.

Modelul actual a fost introdus de Ordinul 3769/23.12.2015, cu modificările și completările ulterioare (011.).

ANAF a emis și un Ghid de completare a declarației 394, descărcabil de pe site-ul [ANAF](#). Pe alocuri ne vom referi și la acest Ghid, care de la început precizează, că are doar un caracter informativ.

Pentru evitarea confuziilor cu vechiul model, în programul hMARFT s-a utilizat codul 394T.

Termen de depunere

D394 se depune **până în data de 30 inclusiv a lunii următoare** încheierii perioadei utilizate pentru decontul de TVA (lunar, trimestrial etc.). În luna februarie, termenul este data de 28, respectiv 29. (Termenul de depunere este prevăzut de Ordinul 2328/16).

❗ Chiar dacă în perioada respectivă **nu au fost realizate operațiuni** de natura celor care fac obiectul declarației, ea trebuie depusă!

Detalierea informațiilor

- se introduc și operațiunile cu neplătitorii de TVA, precum și operațiunile cu parteneri externi, pentru care locul livrării/prestării este în România
- operațiile trebuie defalcate pe cotele TVA 24%, 20%, 19%, 9%, 5% sau 0%, după caz. (Cotele de 24% și 20% se utilizează pentru ajustarea unor operațiuni din anii precedenți).
- informațiile se detaliază și după sistemul TVA aplicat de firmă sau de parteneri (normal sau TVA la încasare), taxare inversă, regimul special de TVA aplicat (pentru second-hand, opere de artă, agenții de turism etc.).

Capitolele declarației

- **A** - Datele firmei
- **B** - Datele reprezentantului fiscal/legal/împuternicitului
- **C** - Operațiuni desfășurate cu persoane impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România
- **D** - Operațiuni desfășurate cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA
- **E** - Operațiuni desfășurate cu persoane nestabilite în România care sunt stabilite în alt stat membru, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România
- **F** - Operațiuni desfășurate cu persoane impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene
- **G** - Încasări din operațiuni efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, precum și din activități exceptate
- **H** - Rezumat declarație privind operațiunile realizate pe teritoriul României
- **I** - Alte informații

Vezi conținutul detaliat pe capitole ...

Ce se cuprinde în declarație?

Deși D394 este o declarație mult mai complexă față de modelul precedent, ea nu cuprinde chiar toate operațiile efectuate. Principiul este, că **se declară toate operațiile taxabile**, indiferent dacă taxa a fost sau nu dedusă. **Excepția** o reprezintă achizițiile de la persoane neimpozabile.

- În legătură cu **partenerii din România** - exemple de **operații neincluse**:
 - livrările cu cota 0%, adică neimpozabile, scutite cu/fără deducere
 - achizițiile cu cota 0%, neimpozabile, de la plătitori de TVA.
 - Exemplu de poziție care nu se includ în D394: contravaloarea tichetelor de masă (va apare numai serviciul de tipărire cu TVA). Acestea nu se vor include în D394, pentru că partenerul este plătitor TVA, nu persoană neimpozabilă!
 - achizițiile cu bonuri fiscale pe care nu este înscris CIF beneficiar, deoarece acestea nu servesc pentru deducerea TVA.

Ghid D394 pag.4. Operațiunile **scutite** de taxă prevăzute la art.292 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal ..., nu se vor declara în formularul 394.

Exemple din Ghid de operațiuni scutite care nu se declară:

- prestările de servicii de natură financiar-bancară
- operațiunile de asigurare/reasigurare
- penalitățile.
- **Încasările** apar numai pentru acele operațiuni, în urma cărora rezultă TVA:
 - rapoarte zilnice ale caselor de marcat
 - încasări cu bilete de intrare, automate comerciale etc., alte operațiuni exceptate de utilizarea caselor de marcat, pe baza cărora se calculează TVA
 - încasări/plăți în sistemul TVA la încasare, în urma cărora rezultă TVA exigibil (deci nu se includ toate încasările prin bancă/casă).
- **Plățile** apar numai în cap.I pct.5.2. și 5.3 și numai dacă în urma lor rezultă TVA deductibil.
- În legătură cu **partenerii din UE** - nu se înscriu în declarație achizițiile/livrările intracomunitare (cele din D390).
- În legătură cu **partenerii din afara UE** - nu vor fi declarate operațiunile de import-export.

9.2.2. Informații pentru elaborarea D394

a) Principiile aplicate pentru colectarea informațiilor

Informațiile de mai jos sunt necesare în primul rând celor care operează hMARFA, pentru introducerea cât mai corectă a datelor.

- **La livrări:**
 - Acolo, unde operațiile trebuie defalcate după sistemul TVA aplicat de societate (normal sau TVA la încasare), în D394 operațiile se însumează în rubrica aferentă sistemului aplicat de declarant în perioada de raportare, indiferent de OpTVA aplicat pe documente.
 - Pentru cei care aplică **TVA la încasare** recomandăm să utilizeze **OpTVA „...1z”** și mențiunea „TVA la încasare”, indiferent dacă factura a fost sau nu încasată la momentul emiterii. Codul fiscal (LG 227/15) a abrogat Ghidul TVA la încasare, care a prevăzut că pentru sumele încasate în momentul facturării nu trebuie aplicată TVA la încasare.
- **La achiziții:**
 - Regula de bază este, că se ia în considerare dacă furnizorul figurează în Registrul TVA la încasare.
 - În cazul în care starea partenerului nu poate fi decisă, se va lua în considerare OpTVA introdus pe baza facturii furnizorului. Dacă factura conține mențiunea „TVA la încasare”, utilizați codificarea cu „...z”, indiferent de situația plății!
 - La unele operații nu se poate aplica TVA (& - cu parteneri afiliați), deci în aceste cazuri se va considera că partenerul aplică TVAN. Reamintim, că tranzacțiile cu parteneri afiliați trebuie codificate întotdeauna cu OpTVA „...x”, nu cu „...z”!
- **Tip partener**
 - Vezi detaliile privind determinarea tipului de partener în hMARFA, deci informațiile de introdus despre parteneri.

b) Informații în hMARFA pentru elaborarea D394

b1) Nomenclator articole

b11) Liste de coduri

Există 3 câmpuri dedicate:

- **Cod produs taxare inversă** (rubrica 394-PROD-TXI în Dicționar), apare cu F1 fereastra de ajutor. Se completează numai la acele articole, pentru care se aplică achiziții/livrări cu taxare inversă.

Vezi lista detaliată ...

- **Cod produs persoane fizice** (rubrica 394-PROD-TX0 în Dicționar), cu F1 apare fereastra de ajutor. Se completează numai acele poziții, care de regulă apar la achizițiile de la **persoane fizice**, din Cap.D. Achizițiile trebuie defalcate după natura bunurilor cumpărate de la aceștia.

Vezi lista detaliată ...

⚠ Pentru loturile care se utilizează în relația cu persoanele fizice (neautorizate, deci PFA-urile intră în cap. C sau D ca și firmele), este obligatorie completarea codului. Dacă este introdus un cod în Nomenclator, el va fi luat în considerare numai pentru recepțiile de la persoanele fizice, pentru această situație nu trebuie definite loturi distincte.

- **Cod CAEN activitate** (rubrica 394-CAEN-ACT în Dicționar), apare cu F1 fereastra de ajutor. Se completează numai pentru acele poziții de **livrări**, care sunt realizate din activitățile enumerate. Suma veniturilor pe coduri CAEN va apare (dacă este cazul) în Cap. I, pct.7.

Vezi lista CAEN din structura declarației....

⚠ În fereastra de ajutor apelabilă cu F1 codurile CAEN încep cu **S-...** sau **B-...**, deoarece mai trebuie specificat în D394, dacă articolul respectiv este o livrare de bunuri sau o prestare de servicii.

Nu trebuie completat pentru articolele care reprezintă doar achiziții.

Codurile introduse se pot urmări pe noua fereastră **Coduri D394**.

Observații legate de codurile CAEN

- În Norme aceste coduri au numai 4 caractere, în program se utilizează codurile din anexa cu validări
- La comerțul cu amănuntul cu evidență global-valorică se poate organiza de exemplu, ca să fie creată în casa de marcat câte o grupă distinctă pentru produse de patiserie, flori, hrană pentru animale. Aceste poziții ar putea fi declarate distinct pe rândurile BVINZ. Din păcate, încă nu ne putem pronunța, dacă aceste informații sunt solicitate de la toți comercianții sau numai de la cei care au magazine strict specializate pe aceste produse.
- O altă problemă ar fi de exemplu comercializarea diverselor mărfuri în benzinării. Credem, că la codul 4370 trebuie evidențiat numai combustibilul livrat.
- La restaurante, trebuie definit, ce reprezintă livrare de bunuri și prestare de servicii?
- Menționăm, că denumirile din listă nu coincid întocmai cu lista CAEN. Solicitați răspuns oficial de la organele fiscale privind natura informațiilor solicitate în unele cazuri (dacă codul sau denumirea activității trebuie luată în considerare). De exemplu, în lista CAEN oficială avem:
 - 1071 Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie
 - 4520 Întreținerea și repararea autovehiculelor.

⚠ Problemele de mai sus credem, că sunt de competența contabilului, în colaborare cu organele fiscale. Recomandăm să adresați întrebări în scris organului fiscal!

b12) Lista cu codurile NC pentru care se aplică cota de 9%

- **TARIC3.XLS** - fișierul Excel, cu codurile NC pentru care se aplică cota de 9% se poate lansa din Fereastra dedicată din Nomenclator articole.

b2) Defalcarea unor poziții de nomenclator

b21) Pentru urmărirea taxare inversă

Câteva articole care pot fi livrate/achiziționate cu taxare inversă numai dacă se îndeplinește condiția, trebuie tratate distinct. La telefoane mobile, laptopuri, tablete vânzarea se face cu taxare inversă numai dacă valoarea totală a acestor poziții dintr-o factură depășește 22.500 lei. La imobilizări, obiecte de inventar este recomandat să fie create poziții de nomenclator distincte. De exemplu, din Y-IMOBILIZARE sau O-Obiect de inventar se pot crea:

Y-TELEFON MOBIL, sau O-TELEFON MOBIL
Y-TABLETA PC, sau O-TABLETA PC
Y-LAPTOP, sau O-LAPTOP

La aceste poziții trebuie introdus **Cod produs taxare inversă**. Acest cod va fi luat în considerare numai dacă operațiunea a fost cu taxare inversă (de ex. articolele de mai sus se află pe o factură cu valoare mai mare de 22.500 lei - recepție cu NIRII și TVATX). Dacă ele s-au achiziționat/livrat cu taxare obișnuită (NIRI), codul introdus nu se va lua în considerare în D394.

Chiar dacă nu este recomandat, se întâmplă să existe documente care conțin atât poziții cu TVA, cât și cu taxare inversă.

- la recepții, recomandăm documente distincte de intrare (NIRI și NIRII cu TVATX aferent)
- la ieșiri, se pot introduce de exemplu 2 facturi distincte (ex. TFAC 23001A și TFACI 23001B), care se pot ajusta ulterior manual în D394 pentru a fi unificate ca același document.

b22) Pentru urmărirea livrării pe unele coduri CAEN

Unde este cazul, pentru fiecare trebuie definită o nouă poziție în Nomenclator!

De exemplu, de regulă pentru servicii se introduce în BPS o singură poziție de nomenclator:

- S-SERVICII

și la facturare este înscrisă manual natura serviciului prestat. O firmă care efectuează atât activitate de spălătorie auto, cât și reparat roți, va crea 2 poziții distincte:

- S-SPALAT AUTO
- S-REPARAT ROȚI

La S-SPALAT AUTO se va introduce manual **Cod CAEN activitate**, astfel se vor putea centraliza toate operațiunile efectuate.

⚠️ **Atenție**, toate livrările de acest fel trebuie codificate distinct pe aceste activități, iar în cadrul lor **pe bunuri sau servicii**! Codul începe cu B-... sau S-.... Utilizatorul poate să completeze lista după necesități. De exemplu, codul *S-9602-Activ. coafura, infrumusetare* reprezintă servicii. Dacă se livrează și bunuri, în Dicționar se poate adăuga la rubrica **394-CAEN-ACT** codul *B-9602 Activ. coafura, infrumusetare*.

b3) Recepții/intrări

b31) Document furnizor

În recepțiile din țară trebuie evidențiate distinct bonurile fiscale în care s-a înscris CIF partener cu ajutorul casei de marcat (TVA poate fi dedus numai de pe aceste bonuri, valoarea bonului cu TVA trebuie să fie sub 100 euro la cursul valabil pentru data operației). Acestea, precum și eventualele facturi simplificate care se primesc cu/fără CIF înscris, se disting prin introducerea tipului corespunzător după cod Furnizor în prima rubrică, la **Doc.** Tipurile care pot fi introduse se apelează cu F1:

F	Factură
Z	Borderou de achiziție
G	Carnet agricol
N	Contract
C	Bon fiscal cu CIF
B	Bon fiscal fără CIF
S	Factură simplificată cu CIF (diferită de bonul fiscal!)
U	Factură simplificată fără CIF
D	Alte documente incluse în D394 (se aplică numai la neplătitori)
X	Alte documente (neincluse în D394)
A	Aviz de însoțire marfă

Avizul de însoțire (sau eventuale alte coduri proprii definite de utilizator) nu se vor prelua în D394.

La completarea documentului de intrare, hMARFA va recunoaște tipul partenerului și în funcție de acesta va apare în fereastra de ajutor lista documentelor care pot fi introduse (F1).

Tipul de document trebuie completat inclusiv la VAMĂ: în NIRE. Mod de completare:

- F - factură
- X - dacă există DVI
- necompletat - taxare inversă (autolichidare TVA)

Funcționare tip document furnizor

- lista se creează în funcție de Tip partener, în funcție și de persoană fizică sau juridică
- la completarea câmpului este accesibilă o fereastră de ajutor care conține tipurile de documente furnizor care se pretează furnizorului deja introdus. Dacă câmpul furnizor este vid, fereastra de ajutor conține toate tipurile de documente posibile.
- la validare se acceptă orice tip de document furnizor definit, deci se validează față de lista completă a documentelor furnizor
Ex. deși furnizorul este o gestiune și în fereastra de ajutor nu apare F-factură, dar se poate modifica manual să devină F. Este acceptat, va exista doar un avertisment în acest sens la părăsirea antetului.
- furnizor vamă și furnizor cheltuieli pot să rămână necompletate, caz în care tip document furnizor/cheltuieli trebuie să fie de asemenea necompletat. Acest lucru se validează.
- după modificarea furnizorului, la accesarea câmpului tip document furnizor, acesta se completează cu un tip agreat. Dacă tipul documentului furnizor este deja completat cu o valoare agreată, acesta nu se

modifică.

Codurile introduse se pot studia și pe fereastra **Furnizori-TVA**.

Definiția tipurilor de documente furnizor posibile se află în **hMARFT/ Corespondente TVA/ Fereastra: 06 Tip doc.furnizor**

b32) Listare NIRI, NIRMF, NIRII

Modelul B al acestor documente se listează cu **recapitulație pe cote TVA** (dacă există mai multe cote TVA pe factura furnizorului). Astfel, este mai ușoară confruntarea datelor din documentele de recepție cu:

- document furnizor
- jurnalul de cumpărări
- D394

Op.Tva:21z

NOTA DE INTRARE-RECEPTIE/INTERN Nr.170001 din 03.01.2017

FURNIZOR: EXTAS-SEE SA/F338877

din 03.01.2017

Total: 2992.40

din care TVA: 281.65

Receptie de la furnizor intern

Gest	Specificatia marfurilor	UM.	Cantitate	Pret unit. achizitie	Valoare achizitie	TVA %	Val.TVA Furnizor	PU contabil	Valoare contabila
MR	Cafea macinata	KG	150.000	13.99	2098.50	9	188.87	13.99	2098.50
MR	Ulei de floarea soarelui	LT	36.000	3.00	108.00	9	9.72	3.00	108.00
MR	Faina grau	KG	25.000	1.85	46.25	9	4.16	1.85	46.25
MR	Revista "X"	BUC	10.000	5.80	58.00	5	2.90	5.80	58.00
MR	Sanpon par	BUC	20.000	7.00	140.00	19	26.60	7.00	140.00
MR	Tigarete AA	PAC	20.000	13.00	260.00	19	49.40	13.00	260.00
Recapitulatie pe cote TVA:			cota TVA 5%:		58.00		2.90		58.00
			cota TVA 9%:		2252.75		202.75		2252.75
			cota TVA 19%:		400.00		76.00		400.00
TOTAL CALCULAT:					2710.75		281.65		2710.75
TOTAL DIN DOCUMENTE (baza de calcul TVA):					2710.75		281.65		
DIFERENTE:					0.00		0.00		

La achizițiile cu taxare inversă, pe lângă NIRII trebuie întocmit și un **TVATX**. În NIRII avem deja însumată baza de calcul de introdus pe cote (chiar dacă factura furnizorului nu conține TVA, acesta este calculat pe baza cotei indicate în Nomenclator). În D394 trebuie calculat și TVA aferent achizițiilor/livrărilor cu taxare inversă!

b33) Coduri OpTVA recomandate

În tabelul de coduri ... alăturat sunt enumerate principalele operațiuni și OpTVA recomandat de noi pentru operațiunile mai frecvente de livrări sau achiziții. Se poate studia modul corect de codificare pentru a obține efectul dorit în sensul direcționării informațiilor către D300, D390, D394.

b34) Ce se recepționează de la parteneri interni?

Pentru a înțelege mai bine achizițiile de recepționat, dăm câteva exemple:

- de la plătitori de TVA:
 - toate documentele pe baza cărora s-ar putea deduce TVA - facturi, facturi simplificate, bonuri fiscale cu CIF (indiferent dacă TVA este deductibil fiscal, exigibil sau neexigibil etc.)
 - pentru D394 nu este necesară recepția unor bonuri fiscale fără CIF, care conțin cheltuieli neglijabile
- de la neplătitori de TVA:
 - se recomandă recepția tuturor achizițiilor de la acest tip de parteneri (ex. rata scadentă a chiriei pe bază de contract). Recomandăm OpTVA de tip „...In”.

b4) Facturi/ieșiri

b41) Numerotare facturi

În D394 se declară toate seriile și numerele de facturi întocmite de societate, cu excepția celor pentru operațiuni intracomunitare și de export.

Se vor declara deci facturile:

- **alocate** (conțin și facturile cu operațiuni externe care nu se cuprind în D394, precum și eventualele facturi proforme), din care:
 - **emise către clienți** (se includ și cele cu total de plată=0, de ex. facturile pentru care s-a primit un avans)
 - **stornate** (se consideră stornate cele cu total negativ)
 - **anulate** (au starea Anulat, indiferent de partener sau conținut, chiar și facturile adiționale!)
 - **emise în numele furnizorilor**
- **emise de beneficiari în numele furnizorului**
- **emise de terți în numele persoanei impozabile**

Plaja de facturi alocate va fi preluată în D394 din meniul Numerotare documente.

 Numerotarea consecventă a facturilor este importantă pentru a declara intervale continue în D394. Pentru aceasta se utilizează meniul **Numerotare documente**.

Vezi detalii privind numerotarea facturilor ...

 După cum rezultă, în hMARFA trebuie introduse **toate** tipurile de facturi de mai sus, inclusiv facturile anulate. Eventual, se poate introduce un partener cu denumirea ANULAT, CIF necompletat, pentru a ne convinge, că aceste facturi **rămân** anulate, nu sunt în curs de finalizare.

Observații privind facturile proforme

- eventualele facturi proforme emise nu sunt contabilizate, nefiind documente financiar-contabile
- se poate introduce totuși încasarea lor
- la sfârșitul lunii recomandăm:
 - validarea facturilor încasate, ele devenind astfel facturi obișnuite
 - anularea celor prin care nu s-au realizat vânzări
 - nu recomandăm validarea lor ulterioară, pentru perioade închise, declarate. În acest caz trebuie

emise noi facturi în perioada în care s-a realizat livrarea.

- dacă o factură rămâne în evidență ca proformă:
 - se va prelua în jurnalul de vânzări cu zero, numai pentru evidența numărului de facturi
 - în D300 nu apare
 - în D394 numărul lor apare în plaja de facturi alocate

b42) Operații de setare a documentelor

Pe documentele de ieșire, în modul Vizualizare, cu tasta F10 apare o listă de operații, lansabile de către contabil/operator, dacă este necesar:

- **Transformare în factură** - documentul BONF se va transforma în factură obișnuită, când este specificat un client
- **Revenire la bon fiscal** - dacă operația de mai sus s-a lansat eronat
- **Modificare cod D394T** - la utilizatori sunt utilizate o serie de tipuri de documente în diverse scopuri. De aceea, la lansarea unor documente de ieșire se poate selecta:
 - Setare B-Încasări prin AMEF (BF/rapZ)
 - Setare X-Încasări exceptate AMEF
 - Setare S-Facturi simplificate cu CIF
 - Setare U-Facturi simplificate fără CIF
 - Setare a-Autofactură
 - Setare n-Factură emisă în nume furnizor
 - Setare 3-Factură emisă de beneficiar
 - Setare 4-Factură emisă de terți
- **Vizualizare câmpuri** - pentru programatori/distribuitori - se pot vedea câmpurile din documentul pe care suntem poziționați, precum și valorile acestora. Programul trebuie să fie lansat cu \$. Câmpurile se văd cu ajutorul tastelor **Ctrl F4**.

În cazul în care setarea unui cod D394T trebuie corectată, apare operația de anulare a setării, după care se poate alege o altă setare.

Setările efectuate se pot urmări pe **Fereastra Facturi-tva, col. Cod**.

Semnificația simbolurilor din col. Cod (denumit CODL) se poate studia în fereastra de ajutor (F1):

F	Factură încasabilă, financiar
T	TVAV - corecție TVA
B	Încasări prin AMEF (BF)
S	Facturi simplificate cu CIF
U	Facturi simplificate fără CIF
X	Încasări exceptate AMEF
a	Autofactură
n	Factură emisă în nume furnizor
3	Factură emisă de beneficiar
4	Factură emisă de terți

b	Factură adițională pe bază bon fiscal
c	BF cu CIF tipărit

b43) Bonuri fiscale și facturi adiționale

Bonurile fiscale se declară în D394 în felul următor:

- numărul total al bonurilor fiscale dintr-o lună, din care se scade numărul bonurilor pentru care s-au emis facturi adiționale
- totalul valorii fără TVA, precum și TVA defalcat pe cote TVA
- dacă clientul a cerut și factură la bon (factură adițională), atunci bonul nu se raportează ca încasare prin AMEF, ci factura adițională va apare în cap. C, D, E sau F, în funcție de tipul partenerului.

Facturile emise la cererea clientului în magazinele cu amănuntul, pe baza bonului fiscal, trebuie incluse deci în D394, declarându-se și plaja de numere a acestor facturi.

Plaja facturilor adiționale ar trebui să fie continuă (recomandare), de aceea pentru numerotare nu se folosește numărul bonului fiscal, ci se va genera un număr de factură adițională în câmpul **Nr. regim sp.** atât la listare, cât și în D394. Bonul fiscal obișnuit are câmpul Nr. regim sp. necompletat!

Există 2 operații apelabile cu F10 pe bonul curent:

1. Transformare în factură

- schimbă partenerul din ALTII în cel indicat de operator,
- introduce în Nr. regim sp. un număr de factură adițională (în ordine crescătoare)
- schimbă modelul BONF, de ex. din A în I (listabil ca factură)
- completează CODL cu b (factură adițională)

Restricții:

- poate fi aplicat doar pentru bonuri fără CIF
- documentul trebuie să fie validat
- să nu fie deja marcat ca factură adițională

2. Revenire la bon fiscal

- transformă documentul în bon fiscal (se renunță la statutul de factură adițională, de ex. dacă s-a transformat eronat un bon)
- elimină "b" din CODL
- se repune partenerul pe ALTII, dacă CIF este necompletat

Restricții:

- documentul trebuie să fie validat
- să fie marcat ca factură adițională

Reguli pentru BONF cu/fără CIF

⚠ Dacă pe un BONF apare un partener specificat (diferit de ALTII), se consideră că bonul este un bon fiscal cu CIF (Cod c) și a fost înmănat astfel clientului, care poate să deducă TVA. În acest caz nu se mai admite transformarea în factură adițională. Bonurile peste 100 euro nu se asimilează facturilor simplificate, deci pentru cei care doresc deducerea TVA, recomandăm emiterea de BONF fără CIF și factură adițională.

Utilizare coduri D394 în caz de operare BONF

Tip BF	Cod document (F10)	Cod partener	CIF partener
BF obișnuit		de regulă 9999 (ALTII)	0
BF cu factură adițională	b	# 9999 (specificat)	0
BF cu CIF partener	c	# 9999 (specificat)	#0

Facturi adiționale, dacă nu se utilizează BONF

Pentru ca **facturile adiționale** să aibă numere consecutive (trebuie declarate plajele de facturi utilizate) există mai multe variante:

- se folosește un tip document distinct pentru bonuri fiscale obișnuite și distinct pentru cele care se emit facturi adiționale
- pe baza bonului fiscal se emite o factură în care rândul este „cf. bon fiscal nr.../data...” (vezi Norme Cod fiscal pct.97)
- folosirea unui bloc de facturi separat pentru emiterea facturilor adiționale și adăugarea lor manuală.

b44) Coduri OpTVA recomandate

În tabelul de coduri ... alăturat sunt enumerate principalele operațiuni și OpTVA recomandat de noi pentru livrări. Se poate studia modul corect de codificare pentru a obține efectul dorit în sensul direcționării informațiilor către D300, D390, D394.

b45) TFAUS - Autofaktură - livrare către sine

La livrare există 2 variante (adaptați după necesități):

- TVA aferent rândului introdus cu grupa Y-D: 635.2 = 4427 (dacă depășire protocol, ajustare TVA etc.)
- TVA calculat pentru regimul special al agențiilor de turism (grupa Y-T):
 - 4111.1 = 4427 - suma TVA calculat cu procedeul sutei mărite din venitul facturat al agenției
 - 4111.1 = 704 - cu minus, se scade suma TVA din venitul facturat

La acest tip de document se introduce codul „a” la validare.

b46) Evidențiere vânzări pe coduri CAEN

Dacă se dorește evidențierea distinctă a vânzărilor dintr-o anumită grupă de produse pe coduri CAEN (patiserie, flori, hrană pentru animale etc.) la evidența global-valorică:

- se definesc grupe distincte în casa de marcat

- se creează un articol generic distinct, de ex.:
 - M-MARFA TVA 20F - Vanzare flori, Cod CAEN activitate: B-47761
- se introduce un BVINZ de corecție:
 - M-MARFA TVA 20 cu cant.-1 și valoarea florilor vândute
 - M-MARFA TVA 20F cu cant. 1 și valoarea florilor vândute

b47) Borderouri de vânzare

Întocmiți BVINZ-uri distincte pentru:

- încasări cu bon fiscal
- livrări cu facturi simplificate propriu-zise, indiferent dacă conțin sau nu CIF beneficiar
- încasări din activități exceptate de la utilizarea caselor de marcat (ex. automate comerciale, bilete etc.).

În documentul BVINZ, în primul rând din textul liber se introduce **Număr bonuri fiscale**. Se poate completa:

- zilnic, sau
- totalul lunar, în ultimul BVINZ din luna respectivă.

La BVINZ partenerul trebuie să fie de tip gestiune (G).

b48) Facturi emise în numele furnizorului

Sunt situații în care unii beneficiari emit facturi în numele furnizorului, în baza art. 319 (18) din Codul fiscal și pct. 96 din Norme. Pentru aceste situații, recomandăm modelul **TFAUT - Autofact. în nume furnizor**. Va purta mențiunea *Autofactura în numele furnizorului*. Cei doi parteneri sunt inversați în modelul listat.

- Numerotare: numărul de regim special, Nr. fac. sunt cele din plaja alocată celorlalte facturi curente.
 - OpTVA:5Ix
 - Cod: n (nu este încasabil)
 - Contare: fără contare
 - Jurnal de vânzări - apare, în lista /operații apare în subtotalul 5.

b49) Facturi emise de beneficiar în numele furnizorului

Se utilizează documentul **TFBEN - Factura emisa de beneficiar**. Acest model servește la furnizor, pentru luarea în evidență a facturii emise de beneficiar. Lista va semăna practic cu o recepție, recomandăm atașarea la factura primită de la beneficiar.

- Numerotare:
 - în Nr. regim sp. se înscrie o serie dedicată și numărul facturii furnizorului
 - în Nr. fac. se înscrie numărul intern dedicat pentru acest tip de facturi (recomandăm un interval distinct)
- OpTVA: 1L..
- Cod:3F (încasabil)
- Contare: are formule de contare
- Jurnal de vânzări: în lista /operații apare în subtotalul 1.

b5) Persoane afiliate

În cap.A trebuie indicat, dacă s-au efectuat operațiuni cu persoane afiliate.

Vezi detalii privind persoanele afiliate ...

Marcare persoane afiliate în hMARFA

În *Firme* apare și tipul **& - Persoană afiliată**. Introduceți acest marcaj la firmele cu care există relații de afiliere!

⚠ În cazul în care există tranzacții și cu persoane fizice afiliate, recomandăm introducerea lor și în *Firme*, pentru a putea aplica marcajul &.

Preluare informații în jurnale TVA și D394

În jurnalele TVA extrase, pe fereastra *Includere in declaratii* apare și coloana **&**, care conține semnul & în dreptul tranzacțiilor la care partenerul a fost marcat cu acest semn în hMARFA.

Coloana & apare și pe ecranul din Declarația 394T.

În lista Rezumat D394T apare *Operatiuni cu persoane afiliate: DA/NU*, pe primul rând din formular.

c) Informații în hMARFT pentru completarea D394

c1) Perioade

Completați câmpurile necesare pentru D394T:

c11) În Modificare **Perioadă**

- **Opțiune consultare** - pt. partea de semnături - dacă datele declarate pot fi consultate pe site-ul ANAF de către parteneri. La livrare, este setat OPT_CONSULTARE:="DA". Modificați, dacă considerați că nu permiteți consultarea de către parteneri:
 - dacă a fost DA, se poate modifica în NU doar la începutul anului următor
 - dacă a fost NU, se poate modifica în DA în orice perioadă a anului.
În perioada în care se modifică, setați în Perioade **Schimbare opțiune**.
- **Nr.case marcat (AMEF)**
 - Luna 1 - se completează de plătitorii lunari sau în prima lună a trimestrului

- Luna 2, Luna 3 - se completează numai de plătitorii trimestriali, este singura informație de defalcat pe luni!

c12) Dacă în D300 ați solicitat **rambursarea TVA** în perioada curentă, trebuie să indicați date cu privire la natura operațiilor din care provine soldul negativ. În Perioada curentă introduceți **D** sau **N** în rubricile din ferestrele:

- D394 - Inf.rambursare TVA/ach.
- D394 - Inf.rambursare TVA/liv.

Informațiile o să apară în lista *Rezumat D394T*, la **Tip operație I3**.

c2) Jurnale TVA

Pe fereastra **Includere în declarații** apare câmpul TVA: D/N. Astfel, se poate urmări care partener a fost încadrat cu TVA la încasare. În col. D394 apare perioada la documentele care s-au inclus.

⚠ În jurnalul de vânzări apar și facturile anulate, deoarece în D394 trebuie preluate și seria și numărul facturilor emise anulate.

c3) Alte operații

Acest meniu conține câteva informații suplimentare, necesare pentru completarea D394.

- în comerțul cu amănuntul se pot extrage/introduce manual facturile eliberate la cererea clientului (facturi adiționale) pe baza bonurilor fiscale (acestea nu sunt cuprinse în jurnalul de vânzări). Facturile introduse manual se vor păstra la repetarea extragerii. Din hMARFA se extrag aici:
- borderouri de vânzare (BVINZ)
- încasările pe bază de AMEF/exceptate (setate cu F10 pe codul X)
- livrările pe bază de facturi simplificate (setate cu F10 pe codul U)
- operațiile cu regim special de TVA (LS, AS)

Lansați ambele operații:

- Extrage facturi adiționale
- Extrage informații din JV/JC

Astfel, aici se vor înscrie automat și alte informații din cap. G și I al declarației:

```
GI1  - Încasări prin AMEF(BF/rapZ)
GI1  - Facturi adiționale
GI2  - Încasări exceptate utiliz. AMEF
I11  - Livrări fac.simplif.cu CIF
I12  - Livrări fac.simplif.fără CIF
I611 - Venituri LS-agentiilor turism
```

I612	- Costuri	AS-agenției turism
I613	- Marjă	AS-agenției turism
I621	- Venituri	LS-second-hand,artă
I622	- Costuri	AS-second-hand,artă
I623	- Marjă	AS-second-hand,artă

Informațiile de mai sus vor apare în lista **Rezumat D394T** astfel:

- GI1 - Încasări prin AMEF cu BF (cu sau fără CIF) = Încasări prin AMEF(BF/rapZ)-Facturi adiționale
- I11, I12 - se extrag documentele de ieșire marcate astfel cu F10/Modificare cod D394T în hMARFA:
 - Setare S-Facturi simplificate cu CIF
 - Setare U-Facturi simplificate fără CIF
- I613, I623 - Marja - TVA este calculată prin procedeul sutei majorate, considerând ca valoare brută marja (Venituri-Costuri). ⚠ În hMARFA, TFAUS este setat pentru a autofactura marja calculată de agențiile de turism (TVA-ul trebuie să apară în Jurnalul de vânzări).

Vezi și fereastra **Includere în declarații!**

⚠ Se pot înscrie facturile adiționale (dacă nu se preiau din hMARFA), și pe lunile următoare, fără ca luna curentă să fie încheiată. Ele se înscriu direct aici, lângă datele din luna curentă, cu data efectivă a facturii și nu se vor suprascrie la o nouă extragere. În numar/per se înscrie numărul facturii, seria se poate lăsa necompletată. Câmpul D394 arată perioada în care factura se va cuprinde în D394.

c4) Corespondențe TVA

În col. D394T din meniurile:

- D300/TVA colectată
- D300/TVA deductibilă

se poate verifica pentru fiecare cod de OpTVA, sub care cod de operație se va include tranzacția respectivă (livrări, achiziții etc.) în D394. Dacă este necesar, se pot face ajustări. Rândurile în care nu este introdus un cod în col. D394T, nu se includ în declarație.

În meniurile:

- **D394/Livrări**
- **D394/Achiziții**

sunt descrise alte condiții referitoare la natura operațiilor:

- **Op.P** - cod operație „provizorie” - la unele sume se decide codul operației pe baza informațiilor suplimentare
- **Part.** - tip partener 1, 2, 3 sau 4
- **TVAI** - dacă partenerul aplică TVA la încasare
- **PF/J** - partenerul este o persoană fizică sau juridică
- **TDoc** - tip document

- **Cap.** - capitolul din declarație
- **Oper.** - cod operație definitivă în care se repartizează suma
- **CuiP** - este completat CUI/CNP/NIF ? - * dacă DA
- **Prod.** - listă produse pe care se pot face defalcări

În fereastra **Tip doc.furnizor** apar documentele de intrare utilizabile pentru fiecare tip de partener.

c5) Descriere D394T

Conține descrierea conținutului capitolelor, operațiilor etc. pentru generarea XML. Meniul apare numai în mod dezvoltare. Se pot lansa de aici operațiile:

- **Calcul** - se lansează numai dacă s-au efectuat modificări în descrieri - necesită asistență de specialitate!
- **Vizualizare structură XML** - este structura informatică valabilă la data livrării upgradeului
- **Vizualizare formular PDF** - este de fapt Softul A, cu caracter informativ, de la data livrării upgradeului
- **Export în Excel/OpenOffice** - datele din fișier pot fi exportate în Excel.

c6) Parametri

În Configurare/Parametri se regăsesc condițiile pentru:

- permisiunea de a fi consultate tranzacțiile de către parteneri - implicit DA, se poate modifica
- recepțiile fără rânduri de la persoane fizice - se pot seta conturile pe baza cărora să fie completat PROD-TX0, deoarece în acest caz nu există un articol concret. La livrare, sunt setate „gestiunile” care încep cu „20”, „23”, „30”, „60” ca intrări de bunuri, restul ca servicii. De exemplu:
 - gestiunea X604 ⇒ 34-Alte bunuri
 - gestiunea X626 ⇒ 35-Servicii
- adresa este/nu este preluată pentru persoane fizice dacă CNP este completat

[Vezi detaliile ...](#)

c7) Constante și funcții

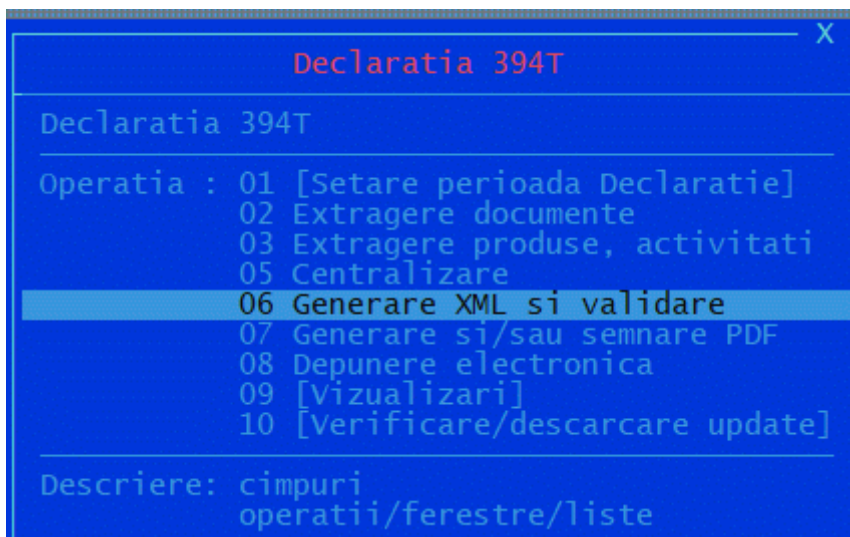
Pentru D394 se poate utiliza constanta:

- **394-TVA-SPEC** - Tip activitate cu regim special de TVA - setați numai dacă s-a obținut aprobare pentru aplicarea unuia din regimurile speciale TVA:
 - 1 - Agenții de turism
 - 2 - Second-hand, artă, antichități

9.2.3. Etape de completare D394

a) Operații

Se pot executa operațiile:

[Setare perioadă Declarație]

Se utilizează numai în cazul în care trebuie întocmită o declarație pe perioade anterioare.

Extragere documente

Extrage achizițiile și livrările interne din perioada curentă din:

- Jurnale TVA,
 - Arhive jurnale TVA,
 - Alte operații,
 - Arhivă Alte operații.

Din arhive sunt extrase facturile neplătite/neîncasate din perioade precedente.

Extragere produse, activități

Extrage din hMARFA loturile:

- achiziții/livrări produse
- CAEN activități,
precum și intervalele de facturi.

După extragere apare un fișier log (se poate lansa din Vizualizări), care arată:

- produsele din Nomenclator cu taxare inversă (este completat Cod produs taxare inversă)
- loturile de produse din achiziții/livrări cu taxare inversă

- produsele din Nomenclator cu TX0, adică utilizate în relația cu persoanele fizice
- eventualele erori constatate se vor afișa cu *** ...

Se mai poate revizui, dacă în Nomenclator au fost introduse codurile necesare pentru toate loturile.

⚠ Menționăm, că erorile/atenționările de la extragerea datelor ajung în fișierul log, în care erorile/atenționările sunt simbolizate cu ***, respectiv *. Ele se pot căuta pe ecran cu **Ct r l Q** (apăsând pe rând pentru fiecare), sau fișierul se poate deschide cu **A l t V** sau **F10** și Vizualizare într-un editor extern, unde căutarea se face cu **Ct r l F**.

Centralizare

Documentele se centralizează pe parteneri (CIF, CNP etc.) și pe coduri de operații (livrări-L, LS, V, achiziții-A, AI, C, N etc.). Rămân vizibile codurile tuturor operațiilor.

În meniul Declarația 394T se regăsesc o serie de ferestre, în care se pot vedea/căuta înregistrările pe documente, pe total, pe parteneri sau pe produse.

Generare XML și validare

Generează fișierul XML, lansează programul de validare și dacă sunt erori, le afișează.

Generare și/sau semnare PDF

Lansează programul de validare și generare PDF.

⚠ Fișierul trebuie generat și transmis, chiar dacă nu au avut loc operațiuni cu TVA (nici măcar încasări/plăți în urma cărora rezultă TVA exigibil).

Depunere electronică

Lansează pagina cu linkuri pentru depunere, verificare stare declarație.

(011.) Anexa 3 pct. 2.1. Prelucrarea declarațiilor informative depuse de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA se realizează de către organul fiscal competent, prin folosirea programului informatic de prelucrare pus la dispoziție de Direcția generală de tehnologia informației, **până la data de 15 a lunii următoare termenului de depunere a declarației.**

⚠ Prin excepție, validarea datelor trebuie reverificată în jurul datei de 15 a lunii următoare. Dacă este cazul, se depune declarație rectificativă. Verificați și datele declarate de parteneri, dacă v-ați dat acordul pentru consultare.

[Vizualizări]

Se pot lansa fișierele generate (XML, PDF, log, Excel). Cu *Vizualizare fișiere declarații* putem căuta printre fișierele din DECL_OBL.

[Verificare/descărcare update]

Lansați înainte de validarea declarației!

b) Liste

b1) Lista generată din xml

Din programul DUKIntegrator, după validare se generează în pdf numai un scurt **Rezumat declarație** - a nu se confunda cu rezumatul cap.C din declarație!), acesta conține de fapt datele din cap.H. Listați pentru dosarul fiscal!

Verificați dacă s-au completat corect semnatarii înainte de depunere!

b2) Pentru detalii declarație s-au elaborat listele:

- **Rezumat D394T** - conține din fiecare capitol, pentru cap. C, D, E, F numai partea de rezumat. Pe rânduri apar codurile de operații, produsele/activitățile (dacă este cazul), pentru care s-au făcut defalcări, iar pe coloane apare numărul de documente, total document, baza și TVA pe cote.
- **Lista operații D394T** - conține lista detaliată pentru cap. C, D, E, F, centralizată pe operații și în cadrul operațiilor pe cod partener.

Listele D394T sunt mult mai compacte față de formularul oficial, însă conțin toate informațiile necesare. Recomandăm anexarea primelor 2 liste de mai sus la pagina pdf rezultată după validare și semnare.

b3) Pentru verificare/comparare date:

- **Rezumat TVA pt.compar.cu D300** - pentru corelarea datelor cu D300. (Vezi și lista de verificare între declarații descrisă în cap.9.4.4.!) Subtotalurile XX-C (TVA aferent livrărilor), respectiv XX-D (TVA aferent achizițiilor) vor intra în calculul variației TVA pentru verificarea corectitudinii datelor.
- **Rezumat nr.fac.emise/utilizate** - este un centralizator al facturilor emise:
 - subtotalul XX-FE conține facturile emise (dar numai cele pentru operații care se declară în D394!). Acesta trebuie să fie egal cu numărul de facturi defalcate pe operații din subtotalul XX-FU. Totalul este mai mic sau egal față de totalul facturilor alocate, care conține și facturile pentru export, livrări intracomunitare, facturile proforme etc.
 - subtotalul XX-FU înseamnă numărul de facturi cuprinse în D394/operații.
- **Documente/jurnale** - conține documentele incluse în declarație, grupate pe jurnale hMARFA de proveniență (T este un jurnal suplimentar, datele sunt preluate din jurnalele TVA și Alte operații)
- **Documente/operații** - documentele sunt grupate pe capitole și în cadrul acestora, pe coduri de operații. Astfel, se pot verifica listele centralizate de la pct. c2) pe documentele din care provin sumele.
- **Documente/operații/produse** - lista documentelor pe operații și în cadrul acestora pe produse
- **Documente/activități CAEN** - lista documentelor din care rezultă livrările declarate pe activități CAEN.

⚠ Primele 2 liste funcționează numai după operația de Centralizare, celelalte înainte de Centralizare.

⚠ Deoarece declarația trebuie depusă chiar dacă nu au avut loc operațiuni în perioada respectivă, și primele 2 liste se pot lista pe zero, cu toate codurile obligatorii enumerate.

c) Recapitulare etape de lucru

c1) Numerotare documente

Revizuiți regulamentul intern de numerotare a documentelor și comparați-l cu cele înscrise în *Numerotare documente* din hMARFA.

c2) în hMARFA

- completați codurile în **Nomenclator articole** pentru:
 - articole cumpărate de la neplătitori
 - articole achiziționate/livrate cu taxare inversă
 - articole a căror livrare se urmărește pe coduri CAEN
- completați noile coduri pentru documentele de intrare
- cu F10 setați tipul corect al documentelor de ieșire, dacă există facturi simplificate, autofacturi, facturi emise de alții, diverse documente de ieșire pentru încasări exceptate de la AMEF (bilete, automate etc.)

c3) în hMARFT

- verificați informațiile de completat din Perioade, dacă este cazul
- extrageți jurnalele TVA și Alte operații (opțional cu utilitarul *Extrage jurnale TVA, alte oper*). Pe fereastra *Verificare ANAF* cu F10, pentru documentul pe care suntem poziționați se pot lansa operațiile:
 - Consultare stare firma (F3)
 - Schimba CIF: cu RO/fara RO
 - Modificare CIF cf.Firme
- generați și validați declarațiile (opțional cu utilitarul *Generare declarații*)
- verificați corelațiile între declarații:
 - din D394T listați: **Rezumat TVA pt.compar.cu D300**.
 - din D300 listați: **Comparare 300-contare,394T,390**
 - verificați, ca în col. Diferențe din a doua listă, sumele să fie neglijabile
- generați PDF-ul (opțional cu utilitarul *Generare PDF-uri si depuneri*)

⚠ Chiar dacă nu există facturi adiționale, este obligatorie extragerea datelor în meniul *Alte operații*, deoarece acesta conține și o serie de alte date necesare completării declarației.

c4) etape hMARFT în cazul TVA de rambursat

- dacă suma negativă TVA din D300 (rd.37) depășește 5000 lei (prag ajustabil dacă se modifică în Cod fiscal, prin constanta 300-PRAGRAMB) poate fi solicitată rambursarea sumei de la organul fiscal
- dacă firma optează pentru rambursare, înscrie D în rd. R din D300
- la generare XML apare atenționarea: *Completați în Perioade Inf.rambursare TVA si generati din nou XML in D394T ...*
- în Perioade completați rubricile din cele 2 ferestre cu DA/NU pentru perioada respectivă:

- D394 - Inf.rambursare TVA/ach.
- D394 - Inf.rambursare TVA/liv.
- nu uitați D în prima rubrică Solicit ramburs. TVA
- vezi detalii ... privind conținutul rubricilor
- în D394T refaceți etapele de realizare a declarației, pentru ca informațiile să fie preluate din Perioade.

c5) la ANAF

- transmiteți declarația **până la data de 30 a lunii următoare**
- descărcați recipisa
- ANAF prelucrează declarațiile **până la data de 15 a lunii următoare termenului de depunere a declarației**, cf. pct.2.1. din Normele de completare. Urmăriți, dacă apar erori de validare ulterioare!

9.2.4. Rectificarea D394

Corectarea erorilor

 Anexa 3 la Ordinul 3769/15 prevede, că dacă după depunerea declarației, sunt semnalate erori de validare, acestea trebuie corectate în 3 zile lucrătoare și D394 se retransmite.

Rectificarea declarației depuse

(011.) 2.1. Prelucrarea declarațiilor informative depuse de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA se realizează de către organul fiscal competent, prin folosirea programului informatic de prelucrare pus la dispoziție de Direcția generală de tehnologia informației, până la data de 15 a lunii următoare termenului de depunere a declarației.

2.3. În cazul în care, după depunerea declarației, persoana impozabilă constată existența unor omisiuni/erori în datele declarate, persoana impozabilă trebuie să depună o nouă declarație, corect completată, care înlocuiește declarația informativă depusă inițial.

3.5. În cazul în care pe pagina de vizualizare a stării declarației (394) se afișează un mesaj cu erorile pe care le conține documentul depus, contribuabilul trebuie ca, **în termen de 3 zile lucrătoare**, să corecteze toate erorile comunicate și să reia procesul de depunere a declarației 394.

a) Începând cu sem.II 2016 - în hMARFT se utilizează meniul:

- Declaratia 394T

Practic, nu există declarație rectificativă, se selectează o perioadă anterioară, se completează și se redepune.

 Dacă o factură se primește ulterior depunerii D394 pe perioada respectivă, ea se cuprinde în declarația pentru perioada în care s-a primit, nu se depun declarații pe luni expirate din acest motiv!

Dacă de exemplu o firmă s-a considerat plătitoare de TVA în luna octombrie și ulterior se dovedește, că nu ar fi putut să emită factură cu TVA, declarația corectată se redepune pentru luna octombrie. Vezi și pag.6 din Ghid D394.

b) Până la sem. I 2016 - în hMARFT se utilizează meniul:

- Declarația 394/16.S1

La constatarea unor erori, se depun declarații rectificative pe lunile în cauză, în vechiul format. Acest meniu se utilizează numai pentru declarații rectificative!

9.2.5. Reunirea datelor din mai multe baze de date

Datele de raportare pot fi în mai multe baze de date, de exemplu în cazul în care există mai multe puncte de lucru.

[Vezi detalii ...](#)

9.3. [hMARFT - opțiunea declarație VIES (D390)]

Opțiunea **Declarația recapitulativă 390-VIES** se poate utiliza pentru realizarea declarației de către societățile care au realizat achiziții/livrări de bunuri sau au efectuat achiziții/prestări de servicii intracomunitare în luna expirată. Declarația se realizează în utilitarul hMARFT, prin extragerea datelor introduse în hMARFA.

Termen de depunere

Ordinul 6073/24 definește termenul de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care ia naștere exigibilitatea taxei.

a) Conținutul declarației

Cf. Codului fiscal 001.): art.325 (1) Orice persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA conform art. 316 sau art. 317 trebuie să întocmească și să depună la organele fiscale competente o declarație recapitulativă în care menționează:

a)

livrările intracomunitare scutite de taxă în condițiile prevăzute la art.294 alin.(2) lit. a) și d), pentru care exigibilitatea taxei a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

b)

livrările de bunuri efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare prevăzute la art.276 alin.(5) efectuate în statul membru de sosire a bunurilor și care se declară drept livrări intracomunitare cu cod T, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

c)

prestările de servicii prevăzute la art. 278 alin. (2) efectuate în beneficiul unor persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Comunitate, altele decât cele scutite de TVA în statul membru în care acestea sunt impozabile, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

d)

achizițiile intracomunitare de bunuri taxabile, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

e)

achizițiile de servicii prevăzute la art. 278 alin. (2), efectuate de persoane impozabile din România care au obligația plății taxei conform art. 307 alin. (2), pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă, de la persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Uniunea Europeană.

f)

livrările intracomunitare de bunuri prevăzute la art. 315/1 alin. (8) lit. c) și d).

b) Descrieri în hMARFT

După definitivarea datelor de bază în hMARFA, se lansează utilitarul hMARFT. Principalele descrieri ale corespondențelor utilizate se regăsesc în:

Correspondențe TVA

La livrare, în meniul *Configurare/Correspondente TVA* există un set de formule, care definesc transferul datelor din documentele de bază în informații derivate: jurnale TVA, decont TVA, declarație 390 (VIES). Acestea fiind documente fiscale, vă rugăm să verificați/analizați operațiile, mai ales cazurile mai deosebite.

Dacă considerați, formulele se pot modifica pentru ca datele să ajungă în rubrica corectă.

Se folosesc ferestrele:

- D300/TVA colectata
- D300/TVA deductibila

Aici, în col. *D390* sunt completate codurile aferente codurilor de OpTVA care se cuprind în D390.

Operație TVA → Coloană jurnal TVA → VIES

Pe baza acestor descrieri, datele documentului primar ajung într-un subtotal din jurnalele TVA. Fiecare tip de document utilizat în hMARFA pentru operații cu TVA are atașat un cod OpTVA. Jurnalul TVA se completează pe baza documentelor justificative, ținând cont de funcția:

$\text{Coloana Jurnal} = f(\text{OpTVA}, \text{cota TVA})$

Funcția este descrisă în Correspondente TVA, de exemplu:

- factură de livrare intracomunitară (Op.TVA:1Ld):

Correspondente TVA / Fereastra D300/TVA colectată, date completate la vizualizare:

Operație Tva: 1Ld
 Scutit cu deducere: 01
 Operație D390: L

Pe baza descrierii, o livrare intracomunitară cu OpTVA 1Ld din document ajunge în subtotalul 01 din jurnalul de vânzări, se extrage în rd.01 din D300 și în operațiile codificate cu L din D390.

c) Pregătirea datelor

Etapele necesare sunt:

- introducerea documentelor în hMARFA (de regulă recepții, facturi emise, câteva documente de regularizare, ajustare)
- elaborarea jurnalelor TVA în hMARFT/Sit.TVA
- introducerea unor regularizări în jurnale, dacă este necesar.

d) Pregătirea mediului de lucru

Declarația 390 necesită instalarea unor aplicații suplimentare pentru realizarea formatului final.

d1) Instalare Java

Programul MFP de validare a declarației 390 funcționează în mediu Java. Aplicația Java Runtime Engine este gratuită și se poate instala în modul descris pe site-ul HAMOR Soft la secțiunea Consultanță.

d2) Instalare/reinstalare program de validare

Softul DUKIntegrator.jar elaborat de MFP este necesar pentru validarea datelor din fișierul XML generat.

DUKIntegrator se poate instala și actualiza în modul descris pe site-ul HAMOR Soft la secțiunea Consultanță.

În hUTIL/Catalogul fișierelor se poate specifica calea în care trebuie instalată aplicația DUKIntegrator.jar:

```
e4p  Declaratii          t  ..\DECL_OBL\
```

Calea la fișierele de declarație generate:

```
e4d  Declaratia 390-VIES  t  ..\DECL_OBL\aaaa\D390
```

Vezi modelul recomandat de noi pentru organizarea cataloagelor, care poate fi aplicat și pentru D390.

d3) Date societate/semnatar

În utilitarul hUTIL, Fișiere sistem/Societatea trebuie verificate datele de mai jos, pentru preluarea în D394:

1. **Societate** se completează din *Date societate*
2. **Reprezentant fiscal/legal/imputernicit** se completează din *Date reprezentant fiscal*. Dacă este completat, datele pentru Domiciliul fiscal se vor prelua de aici.
3. **Întocmit** se completează din *Date întocmit*, fie persoană fizică, fie persoană juridică
4. **Reprezentant care semnează** - datele nume, funcția, adresa se completează astfel:
 - dacă Rf_denum este completat: Rf_denum, Rf_funcție, Rf_adresa
 - dacă în **Semnături/conturi Denumire 2** este completat (cazul contabilitate executată de terți): Denumire 2, Funcție 2, adresă societate,
 - altfel (cazul contabilitate proprie): Denumire 1, Funcție 1, adresă societate
 - de regulă, declarantul este persoana înscrisă la semnătura nr.1, dacă persoana care semnează declarația diferă de reprezentantul legal (de ex. reprezentantul firmei de contabilitate care întocmește declarația), atunci acesta se înscrie la semnătura nr.2.

e) Stocuri la dispoziția clientului

e1) Descrierea operațiunii

OUG 6/2020 transpune o directivă europeană privind transferul de bunuri la dispoziția clientului (Call-off stocks).

Definirea transferului de bunuri la dispoziția clientului este dată la pct.8, care introduce art. 270/1 în Codul fiscal.

Transferul în sine a bunurilor *nu este tratat ca livrare de bunuri cu titlu oneros*.

Regimul de stocuri la dispoziția clientului există atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

- bunurile sunt expediate sau transportate de o persoană impozabilă sau de o parte terță către un alt stat membru
 - livrarea bunurilor se va face ulterior, după sosire
 - partenerul cu care s-a încheiat un acord în acest sens este înregistrat în scopuri de TVA în acel stat
- furnizorul nu are un sediu fix și nu este înregistrat în scopuri de TVA în acel stat
- persoana impozabilă care expediază sau transportă bunurile înregistrează transferul bunurilor în **registru** prevăzut la art. 321 (6) din Codul fiscal, în cazul în care:
 - bunurile sunt expediate sau transportate din România în alt stat membru, sau
 - bunurile sunt expediate sau transportate din alt stat membru în România.

Registru include:

- identitatea persoanei care achiziționează bunurile,
- codul de înregistrare în scopuri de TVA atribuit acesteia de statul membru către care sunt expediate sau transportate bunurile în **declarația recapitulativă** sau la corespondentul acestuia din legislația statului membru din care sunt expediate sau transportate bunurile. Deci în declarația recapitulativă

se menționează numai CIF partener, nu și valoarea bunurilor.

Dacă în termen de **12 luni de la sosirea bunurilor**, partenerul din alt stat membru la dispoziția căruia au fost puse bunurile respective:

- **achiziționează bunurile:**

- ⇒ are loc LIC, respectiv AIC în celălalt stat membru sau în România, în funcție de locul în care s-au transportat bunurile

- **nu achiziționează bunurile**, în ziua următoare expirării perioadei de 12 luni:

- ⇒ are loc un transfer din România și AIC în celălalt stat, sau după caz
- ⇒ are loc o AIC în România și un transfer din celălalt stat.

Nu se consideră că a avut loc un transfer dacă în termenul de 12 luni:

- bunurile sunt returnate în statul din care au fost expediate și returul este înregistrat în registru, sau
- partenerul din celălalt stat membru este înlocuit cu un alt partener cu aceleași condiții și înlocuirea este înscrisă în registru.

e2) Stocuri la dispoziția clientului în D390

Pentru operațiunile de mai sus, s-a elaborat Ordinul 705/20 pentru modificarea D390. Acesta a intrat în vigoare începând cu operațiunile desfășurate în luna februarie 2020.

Astfel, s-a introdus *Cap. III - Transferul de bunuri în cadrul regimului stocuri la dispoziția clientului*.

Aici se introduc:

- A. Informații privind persoanele impozabile din alte state membre cărora le sunt destinate bunurile expediate sau transportate în cadrul regimului - țara, CIU partener
- B. Modificări ale informațiilor furnizate - retur bunuri, înlocuire client.

Nu se introduc informații privind denumirea, cantitatea sau valoarea bunurilor.

e3) Stocuri la dispoziția clientului în hMARFT

În meniul *Stoc disp.client UE* lansabil din meniul principal *Sit.TVA* se pot introduce operațiunile descrise la pct. e1) de mai sus. Completarea este necesară numai dacă se utilizează acest regim!

Cu Adăugare se introduc la început partenerii UE pentru care au fost transferate stocuri pentru ca aceștia să le achiziționeze ulterior, pe baza unui contract încheiat în acest sens.

Cu Adăugare se mai pot realiza operații ulterioare:

- Retur bunuri - bunurile nevândute timp de 12 luni în acest regim trebuie returnate, se declară în D390
- Modificare client - dacă un client renunță, stocurile pot fi lăsate la dispoziția altui client, se declară în D390.

Aceste evenimente se introduc în perioada în care se produc.

După trecerea la o nouă perioadă datele din lunile precedente se păstrează, fiind creată astfel o

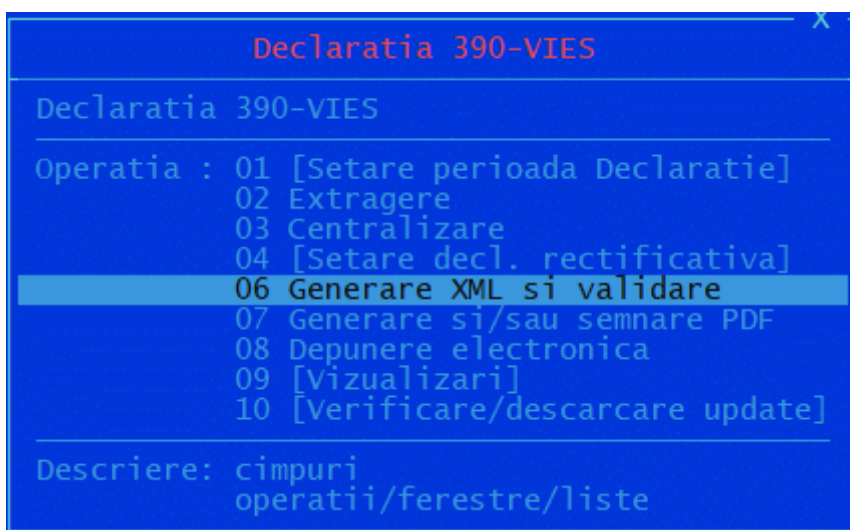
arhivă.

În D390 nu se declară natura bunurilor, documentul cu care au fost transportate etc. În câmpul Observații se pot introduce opțional informații de identificare a transporturilor efectuate.

f) Operații în hMARFT

Se lansează pe rând operațiile descrise mai jos.

Menționăm, că pentru crearea declarației obișnuite, operațiile din paranteze drepte [...] nu sunt necesare. Dacă ele trebuie totuși lansate, se lansează în ordinea înscrisă pe ecran, de sus în jos.

f1)[Setare perioada Declarație]

În scopul realizării unei declarații rectificative pentru o luna anterioară, alegeți luna, iar apoi executați Extragere.

După Setare la o perioadă anterioară, revenirea la perioada curentă se face astfel:

- în Setare perioada Declarație se setează perioada curentă, care șterge datele din fișier,
- se iese în meniul principal și
- se revine în Declarația 390-VIES.

f2) Extragere

Extrage operațiile definite ca intracomunitare în Corespondente TVA, din jurnalele TVA. Se preiau toate operațiile cu OpTVA care are un cod înscris în col. D390.

Aceste coduri/operații sunt:

- L - livrări intracomunitare de bunuri
- T - livrări în cadrul unor operațiuni triunghiulare
- R - livrare intracomunitară de bunuri efectuată în cadrul regimului special pentru agricultori (neimplementat deocamdată în varianta de bază, dar există o soluție personalizată)
- A - achiziții intracomunitare de bunuri

- P - prestări intracomunitare de servicii
- S - achiziții intracomunitare de servicii

Datele apar în această fază analitic, pe fiecare document în parte. Puteți lista acum Lista documentelor de intrare pentru a verifica achizițiile, respectiv Lista documentelor de ieșire, pentru a verifica livrările/prestările care vor fi cuprinse în Declarația recapitulativă.

Ferestre

În Declarația 390-VIES datele pot fi văzute în mai multe combinații:

- Inregistrari
- Inregistrari/documente intrare
- Inregistrari/documente iesire
- Lista de erori

f3) Centralizare

Operațiile sunt totalizate pe cod operator intracomunitar (partener) și pe coduri de operații. Listele 01-Anexa la declarația 390 și 02-Centralizator operații VIES vor conține date numai după executarea acestei operații.

Listați 01-Anexa la declarația 390 cel puțin pe ECRAN pentru ca să se calculeze numărul de pagini din anexă și care se înscrie automat în declarația pdf. Dacă nu se listează și nu se calculează numărul de pagini, în pdf va fi înscris numărul de pagini: 1.

Rotunjiri

Datele extrase au de regulă următoarea corespondență cu jurnalele TVA, hMARFA și decontul TVA:

Jurnal TVA	Cod D390	OpTVA din hMARFA	D300
JV	L	1Ld	rd.01
JV	T	1Lt	rd.01
JV	P	1Pd	rd.03.1
JC	A	2Ax, 2At	rd.05.1= rd.20.1
JC	S	2Sx	rd.07.1= rd.22.1

Aceste corelații pot fi respectate numai dacă nu s-au făcut regularizări ulterioare ale datelor din lunile respective sau nu au fost situații cu furnizori din UE fără cod valabil de TVA.

f4) [Setare decl. rectificativa]

Prin setare declarația curentă se consideră rectificativă. În declarația rectificativă se cuprind toate operațiile din luna respectivă, inclusiv cele declarate anterior și care nu se modifică.

g) Elaborarea și transmiterea D390

Chiar dacă operațiile următoare apar în aceeași fereastră cu cele precedente, ele constituie o altă fază, de elaborare și transmitere a fișierului de raportare.

g1) Generare XML și validare

Operația generează un fișier tip XML cu datele din fișier.

Ea lansează apoi programul de validare (DUKIntegrator.jar).

Dacă sunt erori, acestea se afișează în format htm, pentru o studiere mai accesibilă utilizatorului.

Fișierul creat se regăsește în catalogul \DECL_OBL\aaaa\D390 sub numele D390_cif_aaaa_ll.XML.

Dacă la validare se constată erori, se creează și fișierul:

D390_CIF_aaaa_ll.XML.err.txt în același catalog.

Vizualizare erori în htm

Pentru a facilita identificarea/înțelegerea erorilor, transformăm lista de erori text într-un format htm, mai simplu de urmărit pentru efectuarea corecțiilor.

Fișierul se regăsește și în catalogul D390, sub numele D390_CIF_aaaa_ll.HTM.

El se suprascrie la o nouă verificare.

Avantajul acestui tip de vizualizare este și faptul, că în capul de tabel există link la d390_err.pdf (fișierul care descrie structura), deci erorile pot fi înțelese și corectate mai ușor.

Erorile trebuie corectate, de regulă în jurnale TVA, după care etapele de elaborare a Declarației trebuie reluate.

Se continuă până se obține o declarație validă. La repetarea extragerii, se șterg fișierele pentru firma respectivă cu extensiile XML, TXT , HTM.

g2) Generare și/sau semnare fișier PDF

Operația lansează programul pentru generare și semnare PDF. Fișierul XML pentru firma respectivă, precum și tipul declarației (d390) sunt deja selectate.

- Dacă se generează D390 pentru verificare, FĂRĂ semnătură electronică: se apasă Validare+creare PDF.
- Dacă se depune CU semnătură electronică: se selectează tipul de SmartCard, se introduce PIN-ul pentru semnare, se apasă: Validare+creare PDF semnat.

Mesajul primit trebuie să fie:

```
Validare fara erori fisier: ..\D390\D390_CIF_aaaa_ll.XML  
Fișierul PDF a fost creat cu succes: ..\D390\D390_CIF_aaaa_ll.pdf
```

Fișierul pdf creat se deschide automat după ieșirea din programul de validare.

Dacă la validare se constată erori, fișierul pdf nu va fi generat până la corectarea acestora.

Listare declarație

Recomandăm, ca declarația pentru dosarul fiscal să conțină:

- lista declarației din formatul pdf semnat (pdf-ul oficial conține numai prima pagină, cu datele centralizate)

- lista Anexa la declarația 390 din meniul Declaratia 390-VIES

Fișierul D390_CIF_aaaa_II.pdf

Este fișierul care trebuie transmis la organele fiscale. De fapt, este singurul format mai accesibil utilizatorului din aplicația oficială.

Datele din fișierul XML apar sub formă de ATAȘAMENT la fișierul pdf.

Vă puteți convinge că există acest atașament astfel:

- View/ Show/hide/ Navigation panels/ Attachments, sau
- pe marginea stângă a documentului pdf apare o agrafă, care se deschide la apăsare.

Prin ambele modalități se deschide o fereastră, în care pe un rând apare D390_CIF_aaaa_II.XML.

În cazul semnării electronice, apare semnătura persoanei autorizate în rubrica corespunzătoare.

g3) Depunerea declarației

Operația *Depunere electronică* lansează o pagină de pe care se pot accesa:

- pagina de depunere a declarației
- pagina de verificare a stării declarației.
- actualizarea program de validare Java (DUKIntegrator.jar).

Declarația (fișierul pdf) se transmite în mod asemănător altor declarații electronice, depunerea începe de pe site-ul www.e-guvernare.ro. Vezi *Etapele depunerii declarației sub semnătură electronică* descrise de ANAF (identice cu cele pentru declarațiile 112, 300 etc.).

Recomandăm listarea și salvarea recipisei generate la depunere, aceasta fiind dovada că declarația a fost depusă. Trebuie notat indexul generat la depunere, cu ajutorul acestuia se poate verifica starea declarației.

Termen de depunere: data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale, conform Ordinului 6073/2024.

Recomandăm să păstrați datele astfel:

- în dosarul fiscal:
 - declarația listată din pdf, cu semnătură electronică,
 - recipisa de la depunere,
 - anexa la declarație listată din hMARFT.
- în arhiva electronică - fișierul pdf transmis și recipisa. În DECL_OBL, în cadrul anului se pot crea librării pe luni (01, 02 etc.) unde se mută declarațiile deja depuse cu toate fișierele și recipisa salvată. Dacă se depun și declarații rectificative, se poate crea de ex. 01R.

g4) [Vizualizări]

Cu această operație opțională, puteți vizualiza, fără să părăsiți hMARFT, ultimele fișiere generate:

- **Vizualizare fișiere declarații** - putem vedea fișierele din anul curent generate în DECL_OBL
- **Vizualizare log** - lista cu recapitularea evenimentelor obținute la extragere

- **Vizualizare D390 în XML** - pentru consultare
- **Vizualizare D390 în XML - Notepad** - pentru consultare mai ușoară a datelor
- **Vizualizare D390 în PDF** - listarea se poate efectua și de aici
- **Vizualizare D390 în XLS** - presupune prezența opțiunii export în Excel și exportă datele D390 în fișier XML, care poate fi deschis cu Excel sau OpenOffice.
Vizualizarea în XLS se poate lansa:
 - înainte de operația de Centralizare - exportă documentele incluse în declarație,
 - după operația de Centralizare - exportă datele centralizate pe parteneri.

h) [Verificare/descărcare update]

Lansați operația înainte de întocmirea declarației.

Dacă există actualizări ale programului de validare pe site-ul ANAF, se va lansa programul de actualizare și apoi DUKIntegrator.

Se arată în fereastra din stânga update-urile disponibile față de versiunea pe care o avem instalată. Apăsați tasta » și apoi Download.

Dacă nu există actualizări, se lansează numai DUKIntegrator.

i) D390 rectificativă

În declarația rectificativă se rectifică tranzacții declarate în orice perioadă de raportare anterioară și se completează toate rubricile formularului cu datele valabile la momentul declarării, indiferent dacă acestea au mai fost declarate.

Declarația rectificativă înlocuiește declarația anterioară cu una nouă, cu toate datele la zi.

Pentru a realiza o declarație rectificativă, executați și operațiile:

- [Setare perioada Declaratie]
- Extragere
- Centralizare.
- [Setare decl.rectificativă]

j) Reunirea datelor din mai multe baze de date

Datele de raportare pot fi în mai multe baze de date, de exemplu în cazul în care există mai multe puncte de lucru.

În aceste cazuri pentru elaborarea declarației se vor executa și alte operații. *Vezi detalii ...*

9.4. [hMARFT - opțiunea decont TVA (D300)]

Această componentă opțională asigură completarea lui **automată** prin extragerea datelor din

jurnalele TVA, chiar și din declarația 394 pentru corelare și asigură realizarea formatului electronic pdf cu xml atașat pentru transmisia sub semnătură electronică.

Modelul Decontului de taxă pe valoarea adăugată (formularul cod 300) valabil începând cu **luna mai 2024** este descris în Ordinul 1253/2021 **010.**), cu modificările și completările ulterioare.

Decontul TVA se realizează în utilitarul **hMARFT**, unde se extrag și jurnalele TVA. O parte a definițiilor legate de decont sunt descrise în meniul Configurare. De regulă, utilizatorul obișnuit nu este nevoit să modifice aceste definiții, însă ele pot fi modificate/completate dacă reglementările fiscale sau complexitatea activității impun acest lucru.

9.4.1. Implementarea decontului de TVA

Periodicitatea raportării

Formularul „Decont de taxă pe valoarea adăugată” se depune la organul fiscal la următoarele termene: de regulă lunar sau trimestrial, în situații speciale semestrial, anual sau chiar la alte termene.

Vezi detalii privind periodicitatea raportării și setările perioadelor în hMARFT

Soluție pentru D300 trimestrial/D390 lunar

Există situații când trebuie declarat VIES lunar, având D300 trimestrial.

În aceste cazuri, baza de date este setată ca și trimestrială și nu va funcționa luna pentru D390-VIES.

Vezi variante de soluții ...

Coloane jurnale TVA, corespondențe, rânduri primare

În acest fișier din hMARFT sunt descrise coloanele jurnalelor TVA - parametri, lățimea coloanei, conținutul capului de tabel, instrucțiuni de completare preluate din reglementarea aferentă.

Vezi detalii ...

Constante și funcții

Completați constantele:

- COD-CAEN Cod CAEN activitate principală
- 300-PRAGRAMB Prag rambursare TVA (setat pe 5000 lei, modificați în funcție de legislație)

Stocuri la dispoziția clientului

Datele pentru capitolul III. *Transferul de bunuri în cadrul regimului stocuri la dispoziția clientului, prevăzut la art.270¹ din Codul fiscal* apar după Extragere pe rânduri codificate cu A sau B după caz, reprezentând subcapitolele:

- A.Informatii privind persoanele impozabile din alte state membre carora le sunt destinate bunurile expediate sau transportate în cadrul regimului
- B.Modificari ulterioare ale informatiilor furnizate - adică retur bunuri, schimbare client pentru aceleași

bunuri, nu rectificări!

Datele apar numai dacă s-au introdus informații pe perioada curentă în meniul *Stoc disp.client UE*. Aceste rânduri nu trebuie să conțină sume, însă conțin datele partenerului.

9.4.2. Realizarea D300

Etapele de pregătire a datelor sunt:

- introducerea documentelor în hMARFA (de regulă recepții, facturi emise, câteva documente de regularizare, ajustare)
- elaborarea jurnalelor TVA în hMARFT/Sit.TVA
- introducerea unor regularizări/corecții în jurnale dacă este necesar
- dacă s-au introdus informații pe perioada curentă în meniul *Stoc disp.client UE* privind datele partenerului, acestea se preiau în cap. III. *Transferul de bunuri în cadrul regimului stocuri la dispoziția clientului, prevăzut la art.270¹ din Codul fiscal*. Datele apar după Extragere pe rânduri codificate cu A sau B după caz, reprezentând:
 - A.Informatii privind persoanele impozabile din alte state membre carora le sunt destinate bunurile expediate sau transportate in cadrul regimului
 - B.Modificari ulterioare ale informatiilor furnizate - adică retur bunuri, schimbare client pentru aceleași bunuri, nu rectificări!

Etapele principale de realizare a declarației sunt:

- pregătirea mediului de lucru
- extragerea, verificarea, corectarea declarației
- crearea fișierelor și transmiterea datelor.

9.4.2.1. Pregătirea mediului de lucru

Declarația 300 este o lucrare mai complexă, ea necesitând și instalarea unor aplicații suplimentare pentru realizarea formatului final. Unele din aceste operații poate au fost efectuate de cei care depun și D112, dar trebuie revizuite din cauza unor modificări ale mediului de lucru, care presupune depunerea mai multor declarații de pe această platformă.

a) Declarația 300 pe site-ul ANAF

De pe www.anaf.ro se pot descărca fișierele legate de Declarația 300:

- soft A - pentru completare manuală
- soft J - se adresează contribuabililor care își generează fișierul xml din aplicațiile informatice proprii
- Anexa validări
- Schema XSD

b) Instalare Java

Programul MFP de validare a declarației 300 funcționează în mediu Java. Aplicația Java Runtime Engine este gratuită și se poate instala în modul descris pe site-ul HAMOR Soft la secțiunea Consultanță.

c) Instalare/reinstalare program de validare

Softul DUKIntegrator.jar elaborat de MFP este necesar pentru validarea datelor din fișierul XML generat.

DUKIntegrator se poate instala și actualiza în modul descris pe site-ul HAMOR Soft la secțiunea Consultanță.

În hUTIL/Catalogul fișierelor este indicată calea în care trebuie instalată aplicația DUKIntegrator.jar:

```
e3p    Declaratii          t    ..\DECL_OBL\
```

Calea la fișierele generate de hMARFT:

```
e3d    Declaratie 300-TVA   t    ..\DECL_OBL\aaaa\D300
```

Vezi modelul recomandat de noi pentru organizarea cataloagelor ...

d) Date societate/semnatar

În utilitarul hUTIL, Fișiere sistem/Societatea verificați:

- datele societății, banca, contul bancar
- dacă există reprezentant fiscal (numai pentru persoane impozabile stabilite în străinătate), se completează adresa și datele de contact ale acestuia.
Dacă este completat, datele pentru Domiciliul fiscal se vor prelua de aici.
- de regulă, declarantul este persoana înscrisă la semnătura nr.1, dacă persoana care semnează declarația diferă de reprezentantul legal (de ex. reprezentantul firmei de contabilitate care întocmește declarația), atunci acesta se înscrie la semnătura nr.2.

9.4.2.2. Extragerea și verificarea declarației

În hMARFT declarația se realizează din meniul Declaratii/Declaratia 300-TVA. Elaborarea declarației are sens numai după definitivarea jurnalelor TVA.

Se lansează pe rând operațiunile descrise mai jos.

Menționăm, că pentru crearea declarației obișnuite operațiunile din paranteze drepte [...] nu sunt necesare.

a) Extragere din jurnale TVA

Operația preia datele din Sit.TVA/Jurnal vanzari, respectiv Jurnal cumparari.

Rânduri

Declarația extrasă conține mai multe rânduri, decât formularul tip pdf, deoarece unele rânduri se compun din mai multe elemente, care apar în coloane separate ale jurnalelor TVA. Pentru o verificare mai ușoară, se regăsesc și aceste subtotaluri (de ex. rd.03 = rd.03.1 + rd.03.2 + rd.03.3 + rd.03.4). Rândurile care conțin JV/JC în coloana Ju sunt rânduri primare, adică datele sunt extrase direct din jurnale.

⚠ În fiecare rând - unde este cazul -, s-au preluat instrucțiunile de completare din Ordinul 1253/2021 010.), care se pot studia cu Vizualizare-Descriere. Pentru o vizualizare mai bună, aceste descrieri se pot lansa și cu F10, în acest caz se vor deschide într-un editor de text.

Sunt câteva rânduri speciale:

- **D - Tip decont și ultima lună a perioadei (L,T,S,A)** - cod perioada fiscală
- **P - Pro-rata de deducere (%)** - se introduce pro-rata provizorie calculată de plătitorii cu regim mixt
- **Q - Temei anulare rez.verif.ult.-LG 207/15 a.105 (6)b)** - se modifică în D numai dacă este cazul
- **R - Solicit rambursare sold suma negativa TVA?** - se introduce „D” dacă suma din rd. 31 este > 5000 lei. În acest caz suma nu se reportează în decontul perioadei următoare.
- **S - Decont consolidat depus de reprezentantul fiscal**
- **T1 - Livrare de cereale, plante tehnice (tx.inv)** - se introduce automat „D” dacă în D394 sunt raportate asemenea operațiuni.
Cele 3 rânduri de mai sus se modifică pe „D” manual, dacă operațiunile au avut loc cu **cu taxare inversă**:
- **T2 Livrare telefoane mobile (tx.inv)**
- **T3 Livrare dispozitive cu circuite integrate (tx.inv)** - datele se înscriu manual, dacă este cazul!
- **T4 Livrare console jocuri,tablete, laptopuri (tx.inv)**
- **16 - Regularizări taxă colectată** - s-a defalcat pe 16.1 și 16.2, pentru regularizarea distinctă a operațiunilor cu taxare inversă
- **28 - Compensația în cotă forfetară pentru achiziții de produse si servicii agricole de la**

furnizori care aplică regimul special pentru agricultori (cu regularizări pe rd. 29). Se completează manual!

- **32 - SUB-TOTAL TAXA DEDUSA-Cf. art. 297, 298, 300** - suma care se poate deduce efectiv din taxa deductibilă totală din rd.31. Se compune din rândurile ajutoare:
 - 32.1 - Operatiuni cu regim mixt - operațiuni din JC cod 1 - cu/fără deducere
 - 32.1.1 - din care: deductibil cf.prorata = $PRO-RATA * rd.32.1$
 - 32.1.2 - nedeductibil cf.prorata = $rd.30.1 - rd.32.1.2$
 - 32.2 - Operatiuni cu deducere - operațiuni din JC cod 2 - cu deducere
 - 32.3 - Operatiuni fara deducere - operațiuni din JC cod 3 - fără deducere
 - 32.7 - Operatiuni cu deductibilitate 50%
 - 32.7.1 din care : deductibil = $rd.30.7*50\%$
 - 32.7.2 - nedeductibil = $rd.32.7 - rd.32.7.1$
- **34 - Regularizări taxă dedusă** - s-a defalcat pe 34.1 și 34.2, pentru regularizarea distinctă a operațiunilor cu taxare inversă
- **35 Ajustari cf.pro-rata/ajustari pt.bunuri de capital** = $rd.35.1 + rd.35.2$
 - 35.1 - Ajustari cf.pro-rata = (suma anuală $rd.32.1 * PRO-RATA$ definitivă)- suma anuală $rd.32.1.1$
 - 35.2 Ajustari pt.bunuri de capital - se înscrie baza de calcul și taxa lunară cu +/- în documentul TVAAJ din hMARFA, dacă suma TVA de ajustat în luna respectivă este > 1000 lei.
- **42 - Sold suma negativa TVA per.prec.(rd.46) neramb.** - se preia din decontul lunii precedente suma negativă pt. care nu s-a solicitat rambursare.
- **99 - Facturi emise dupa inspectia fiscala** - facturile emise trebuie să aibă cod jurnal 9.
- **9A - Facturi primite dupa inspectia fiscala** - facturile primite trebuie să aibă cod jurnal 9.
- **FE - Facturi emise dupa reinregistrare in scop TVA** - se completează cu informațiile preluate din facturile emise, conform art. 11 alin. (6) si (8) din Codul fiscal, după înregistrarea în scopuri de taxa conform art. 316 alin. (12) pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate în perioada în care contribuabilul a avut codul de înregistrare în scopuri de TVA anulat (se completează manual!)
- **LN - Livrari neimpozabile** - apar cu titlu informativ, nu au loc în decont.
- **ZC1 - Val.fara TVA PS catre pers.neimp.state UE-An prec.** - vânzările intracomunitare de bunuri la distanță și prestări de servicii de telecomunicații, de radiodifuziune și televiziune, precum și servicii furnizate pe cale electronică către persoane neimpozabile din alte state membre UE (rd.17+18 din D300 pe anul precedent)
- **ZC2 - Val.fara TVA PS catre pers.neimp.state UE-An crt.**
- **UV - Regim special OSS perioada (inclusiv TVA)** - numai dacă sunt informații în *Stoc disp.client UE*, informativ, nu apare în D300.

O parte din rândurile de mai sus (cele introduse de HAMOR Soft) apar numai în lista detaliată.

Pentru completarea rd. **FE** vezi detalii privind persoanele cu cod de TVA anulat ...

Sold TVA neexigibil

La sfârșitul formularului există un capitol distinct:

Informații privind TVA neexigibilă sau nedeductibilă, în care se raportează TVA aferentă operațiilor efectuate, inclusiv în alte perioade de raportare, pentru:

ZA

Livrări efectuate a căror TVA aferentă a rămas neexigibilă, existentă în sold la sfârșitul perioadei de raportare, ca urmare a aplicării sistemului TVAI, cf. art.282 din Codul fiscal (completat numai de cei care aplică TVAI, cuprinde TVA neexigibil din perioada curentă și cel aflat în sold)

ZB

Achiziții efectuate pt. care nu s-a exercitat dreptul de deducere a TVA aferente, existentă în sold la sfârșitul perioadei de raportare, ca urmare a aplicării art.297 (2) și (3) din Codul fiscal (completat atât de cei care aplică TVAI, cât și de cei care cumpără de la cei care aplică TVAI, pentru TVA care va deveni exigibil în perioadele următoare)

Informațiile de mai sus sunt defalcate pe rândurile ZA1 și ZB1, în care se evidențiază numai sumele din ultimele 6 luni/2 trimestre.

Regularizări

Nu există decont TVA rectificativ, datele din perioadele precedente omise sau eronate trebuie introduse în rândurile de regularizări în luna în care se observă.

Unele documente pot sosi după depunerea decontului pentru perioada respectivă, sau pot avea valori diferite față de cele raportate inițial, sau poate au fost operate greșit în hMARFA și contabilul nu le mai poate corecta.

În hMARFT o operație se consideră **regularizare** dacă:

- data documentului de intrare este dintr-o perioadă precedentă
- cota TVA din document diferă de cota curentă.

Dacă este considerată regularizare, operația va fi inclusă într-un subtotal separat în jurnalul TVA și va fi raportată în rândurile de regularizări în decontul de TVA, corespunzător naturii operației.

Există 3 rânduri auxiliare de regularizări, de exemplu la TVA deductibil:

34	Regularizari taxa dedusa
34.1	Regularizari taxa dedusa - operatii taxare inversa
34.2	Regularizari taxa dedusa - alte operatii

În mod excepțional, unele documente pot fi orientate din operațiuni obișnuite în operațiuni de regularizare. De exemplu, în jurnalul de cumpărări prin Modificare/Corespondente D300 se poate orienta documentul din rd.24 în rd.34.2, dacă este necesar.

Ferestre

În Declarația 300-TVA datele pot fi văzute în mai multe ferestre:

- **Randuri** - în col. Ju rândurile marcate cu JV/JC sunt preluate din jurnalele TVA, cele fără marcaj sunt calculate.
- **Randuri modificabile manual** - se utilizează când se pornește operația Modificări manuale. Recomandăm completarea câmpului Observatii pentru ca să se păstreze justificarea intervenției manuale (de ex. nu s-a reușit corectarea în jurnalul aferent).
- **Randuri D300** - conține numai acele rânduri, care efectiv compun declarația.

- **Coduri** conține codurile sub care vor ajunge datele în fișierul XML generat, precum și unele caracteristici ale datelor.

b) Extragere din D394

După lansare, operația completează bifa cereale cf. datelor din D394 (rd.T1).

Condiția este, ca mai întâi să se definitiveze D394 pe luna respectivă.

Dacă există vreun motiv pentru care aceasta nu este finalizată, datele se pot înscrie cu Modificare manuală.

c) [Modificări manuale]

Unele date se înscriu manual, și dacă este necesar, datele extrase se pot modifica, eventual se pot înscrie explicațiile necesare în Observații.

Selectați fereastra *Randuri modificabile manual*.

Se pot modifica:

- rândurile extrase din jurnale care nu se calculează,
- ultima lună a declarației,
- pro-rata,
- solicit rambursare sold sumă negativă TVA etc.

Rândurile marcate cu * în col. Denumire se înscriu totdeauna manual:

- 33 * TVA ef.rest.cumparatorilor straini, incl.comis.
- 35.1 * Ajustari cf.pro-rata definitiva
- 39 * Sold TVA de plata din decont prec.(rd.45) neach.
- 40 * Dif.TVA de plata stabilita de org.fiscale neach.
- 42 * Sold suma negativa TVA per.prec.(rd.46) neramb.
- 43 * Dif.negative TVA stabilite de organe fiscale

La ieșirea din Modificare manuala, totalurile se recalculează automat.

Observații:

- La trecerea la perioada următoare valoarea din rândul 42 se preia din rândul 46 al perioadei precedente, dacă în rubrica Solicit rambursare este „N”.
- Rândurile 39, 40, 43 se pot completa la începutul perioadei, la Extragere acestea nu vor fi suprascrise.
- În final, dacă rezultatul este TVA de recuperat și se solicită rambursare TVA, valoarea din rândul **R** trebuie modificată în „D”.
- La decontul anual, dacă există operații mixte, trebuie calculat și completat 35.1-Ajustari cf.pro-rata definitiva.
- Pentru a nu modifica rândurile din decont care provin din jurnale, recomandăm să efectuați corecțiile cu ajutorul documentelor din hMARFA sau în jurnalele TVA, descrise la regularizări. Astfel, aceste modificări se vor păstra și în arhiva de jurnale TVA.

d) [Calcul]

Se execută NUMAI dacă s-au făcut modificări manuale în datele declarației extrase și nu s-a lansat operația precedentă Modificări manuale (la ieșirea din această operație calculul totalurilor pornește automat).

e) Verificare coerență

După extragerea datelor în D300, înainte de a depune declarația, recomandăm lansarea listei **Comparare 300-contare,394T,390**. Prin lista concepută de HAMOR Soft, utilizatorul se poate convinge, că datele din cele 3 declarații și contabilitate sunt coerente.

Detalii în cap. 9.5.3.

9.4.2.3. Crearea fișierelor și transmiterea declarației

Chiar dacă operațiile următoare apar în aceeași fereastră cu cele precedente, ele constituie o altă fază, de elaborare și transmitere a fișierului de raportare.

a) Generare XML și validare

Operația generează un fișier tip XML cu datele din fișier.

Ea lansează apoi programul de validare (DUKIntegrator.jar).

Dacă sunt erori, acestea se afișează în format htm, pentru o studiere mai accesibilă utilizatorului.

Fișierul creat se regăsește în catalogul \DECL_OBL\aaaa\D300 sub numele D300_cif_aaaa_II.XML.

Dacă la validare se constată erori, se creează și fișierul:

D300_CIF_aaaa_II.XML.err.txt în același catalog. În legătură cu depistarea erorilor de validare vezi modul de identificare a erorilor.

Vizualizare erori în htm

Pentru a facilita identificarea/înțelegerea erorilor, transformăm lista de erori text într-un format htm, mai simplu de urmărit - vezi **exemplul** - care poate fi eventual listat în situații mai complicate - pentru efectuarea corecțiilor. Fișierul se regăsește și în catalogul D300, sub numele D300_CIF_aaaa_II.HTM. El se suprascrie la o nouă verificare.

Avantajul acestui tip de vizualizare este și faptul, că în capul de tabel există link la d300_err.pdf (fișierul care descrie structura), deci erorile pot fi înțelese și corectate mai ușor.

Erorile trebuie corectate, de regulă în jurnale TVA, după care etapele de elaborare a Declarației trebuie reluate.

Se continuă până se obține o declarație validă. La repetarea extragerii, se șterg fișierele pentru firma respectivă cu extensiile XML, TXT , HTM.

b) Generare și/sau semnare fișier PDF

Operația lansează programul pentru generare și semnare PDF. Fișierul XML pentru firma respectivă, precum și tipul declarației (d300) sunt deja selectate.

Pentru a transmite cu semnătură electronică, se selectează tipul de SmartCard, se introduce PIN-ul pentru semnare, se apasă: Validare+creare PDF semnat.

Mesajul primit trebuie să fie:

```
Validare fara erori fisier: ..\D300\D300_CIF_aaaa_ll.XML  
Fisierul PDF a fost creat cu succes: ..\D300\D300_CIF_aaaa_ll.pdf
```

Fișierul pdf creat se deschide automat după ieșirea din programul de validare.
Dacă la validare se constată erori, fișierul pdf nu va fi generat până la corectarea acestora.

Declarația pentru dosarul fiscal se listează din acest format.

Fișierul D300_CIF_aaaa_ll.pdf

Este fișierul care trebuie transmis la organele fiscale. El este un format mai accesibil utilizatorului din aplicația oficială.

Datele din fișierul XML apar sub formă de ATAȘAMENT la fișierul pdf.

Vă puteți convinge că există acest atașament astfel:

- View/ Show/hide/ Navigation panels/ Attachments, sau
- pe marginea stângă a documentului pdf apare o agrafă, care se deschide la apăsare.

Prin ambele modalități se deschide o fereastră, în care pe un rând apare D300_CIF_aaaa_ll.XML.

După semnarea electronică, apare semnătura persoanei autorizate în rubrica corespunzătoare.

c) Depunerea declarației

Operația Depunere electronica D300 din hMARFT lansează o pagină de pe care se pot accesa:

- pagina de depunere a declarației
- pagina de verificare a stării declarației.
- actualizarea programului de validare Java (DUKIntegrator.jar).

Declarația (fișierul pdf) se transmite în mod asemănător altor declarații electronice, depunerea începe de pe site-ul www.e-guvernare.ro.

Vezi Etapele depunerii declarației sub semnătură electronică descrise de ANAF.

Recomandăm listarea și atașarea recipisei generate la depunere, aceasta fiind dovada că declarația a fost depusă. Trebuie notat indexul generat la depunere, cu ajutorul acestuia se poate verifica starea declarației.

Termen de transmitere: data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale.

Recomandăm să păstrați datele astfel:

- în dosarul fiscal - declarația listată din pdf, cu semnătură electronică sau obișnuită, cu recipisa de la depunere atașată, sau cu numărul de înregistrare de la ghișeu
- în arhiva electronică - fișierul pdf transmis.

d) [Vizualizări]

Cu această operație opțională, puteți vizualiza, fără să părăsiți hMARFT, fișierele generate:

- **Vizualizare recapitulare extragere** - se regăsește lista cu recapitularea datelor/erorilor obținute la extragere
- **Vizualizare D300 în XML** - numai pentru consultare
- **Vizualizare D300 în PDF** - listarea se poate face și de aici
- **Vizualizare D300 în XLS** - datele din decontul detaliat sunt exportate și în Excel, pentru eventuale prelucrări ulterioare, audit etc.

Astfel, puteți vizualiza ultimele date extrase, fără să repetați generarea lor.

e) [Verificare/descărcare update]

🚨 Lansați operația înainte de validarea declarației.

Dacă există actualizări ale programului de validare pe site-ul ANAF, se va lansa programul de actualizare și apoi DUKIntegrator. Se arată în fereastra din stânga update-urile disponibile față de versiunea pe care o avem descărcată.

Apăsați tasta » și apoi Download.

Dacă nu există actualizări, se lansează numai DUKIntegrator.

În Ajutor/Istoria versiunilor se poate căuta 300 pentru a vedea noutățile din ultima versiune.

Elaborarea D300 din mai multe baze de date

Jurnalele TVA pot fi în mai multe baze de date, de exemplu în cazul în care există mai multe puncte de lucru.

În aceste cazuri pentru elaborarea declarației se vor executa și alte operații.

Detalii....

f) Închide perioada în hMARFA

Închide perioada în hMARFA, setând Data arhivă la data de sfârșit a perioadei. După lansare, în hMARFA nu se mai pot modifica documentele din perioada respectivă.

g) Liste

Din formatul pdf cu xml atașat se listează declarația pentru dosarul fiscal.

Din meniul Declaratia 300-TVA se pot lista 2 situații:

- D300 - decont TVA detaliat - lista recomandată de noi, conține toate rândurile analitice și observațiile înscrise. Recomandăm introducerea listei în dosarul de contabilitate aferent perioadei, dacă există informații relevante în rândurile ajutătoare.
- D300 - decont TVA - conține numai rândurile care se exportă în formularul oficial.

9.4.3. Corelații între declarații

În Declarația 300 apare o listă: **Comparare 300-contare,394T,390**. Cu ajutorul acesteia se fac următoarele verificări:

a.

Comparare TVA neexigibil din documente hMARFA și din contare hMARFA

b.

Comparare total jurnal-contare hMARFA-D300

c.

Comparare D300-D394T

d.

Comparare D300-D390

Desigur, în hMARFA trebuie lansată mai întâi contarea pentru perioada declarației.

Vezi un exemplu de verificare coerență ...

În col. *Sursă* sunt evidențiate sursele, rândurile din declarații din care se preiau informațiile.

Datele se compară pe baza următoarelor liste:

- din D394T:
 - 01 Rezumat D394T
 - 03 Lista operatii D394T
 - 04 Rezumat TVA pt.compar.cu D300
- din D390:
 - Centralizator operații VIES
- din D300:
 - D300 - Decont TVA detaliat
 - Comparare 300-contare,394T,390 - lista cu datele de comparat

Informațiile din D394T sunt mai greu de comparat cu contabilitatea. Unele operații nu se declară (de ex. cele cu cota 0% în relația cu plătitori TVA, import-export, AIC, ASIC, LIC, PSIC etc.).

 Verificați, dacă în col. Diferență există sume diferite de zero. Dacă există, înseamnă că au fost modificate documentele justificative, încasările/plățile și nu s-a reluat contarea sau extragerea jurnalelor. Unele diferențe pot fi acceptate, dacă în mod excepțional s-au efectuat modificări manuale.

Este firesc să existe diferențe de câțiva bani, deoarece contarea se face cu 2 zecimale, iar în declarații datele sunt rotunjite la leu întreg.

Dacă sunt implementări foarte complexe, s-ar putea ca unele diferențe să fie acceptabile, ajustați lista pentru a obține date relevante!

 Recomandăm contabililor, să utilizeze aceste liste, iar în cazul în care în col. Diferență există sume mai semnificative, să verifice dacă:

- în hMARFA a fost lansată Contarea pe perioada curentă
- jurnalele TVA, facturile adiționale au fost extrase/înscrise recent
- D394T, D300, D392 au fost extrase recent, după importul datelor de mai sus

După cum se observă, mai întâi trebuie extrase și validate toate cele 3 declarații (dacă este cazul).

Comparare D300 - D394T

- **c1. TVA aferent livărilor** - trebuie să fie aproximativ egale:
 - din D300 = TVA aferent livărilor + regularizări + TVA livrări neexigibil curent-sold precedent
 - din D394T (subtotal XX-C din lista 04) = TVA aferent livărilor pe tipuri de parteneri + TVA calculat în urma încasărilor cu case de marcat + TVA calculat în urma încasărilor exceptate + livrări cu facturi simplificate + TVA colectat prin autofacturi
- **c2. TVA aferent achizițiilor** - trebuie să fie aproximativ egale:
 - din D300 = TVA aferent achizițiilor - TVA import (din JC oper. cu „...Ex”) + regularizări + TVA achiziții neexigibil curent-sold precedent
 - din D394T (subtotal XX-D din lista 04) = TVA aferent achizițiilor de la parteneri TVAN + TVAI + TVA achiziții cu taxare inversă + TVA achiziții cu facturi simplificate și cu bon fiscal cu CIF
- **c3. și c4. - taxare inversă** - pentru livrări, în D300 nu este calculată taxa, iar pentru achiziții, taxa trebuie să fie aproximativ egală

Comparare D390 - D394T

Bazele de calcul pe coduri de operații trebuie să fie egale cu rândurile corespunzătoare din D300 + regularizările aferente.

9.4.4. Decontul TVA provizoriu

În **Utilitare** se găsește Decont TVA provizoriu. Acesta este un instrument la îndemâna personalului de conducere, pentru a putea estima oricând, cât TVA de plată/de recuperat s-a adunat în cursul perioadei scurse din perioada fiscală.

În mod implicit, decontul provizoriu se extrage pentru perioada curentă, pentru a putea consulta situația TVA de plată înainte de finalizarea D300.

Se poate seta și altă perioadă pentru care avem deja date în hMARFA, pentru a previziona situația TVA de plată.

După lansarea Extragerii:

- se extrag jurnalele TVA
- se efectuează regularizările
- se completează un decont provizoriu
- se afișează în format htm câteva rânduri din decontul provizoriu, de exemplu:

```
Rd.19 Total taxa colectata
Rd.36 Total taxa dedusa
Rd.45 TVA de plata
Rd.ZA Sold TVA neexigibila, aferenta livrarilor neincasate
Rd.ZB Sold TVA neexigibila, aferenta achizitiilor neplatite
```

Situația se regăsește și în catalogul TMP\D300PR_ss.HTM (ss=număr stație) și poate fi eventual listată din browser.

⚠ Situația se utilizează NUMAI cu titlu informativ, deoarece nu a trecut prin procedura de verificare. Ea nu conține calculele privind TVA nedeductibil, nu preia TVA de rambursat din perioada precedentă, și poate fi lansată și pe o fracțiune de lună.

Pornire programată - dacă prezintă interes, se poate programa pornirea la anumite date calendaristice a acestei comenzi, cu ajutorul utilitarului Task Scheduler din sistemul de operare. În acest caz, decontul provizoriu se lansează dintr-un batch cu comanda:

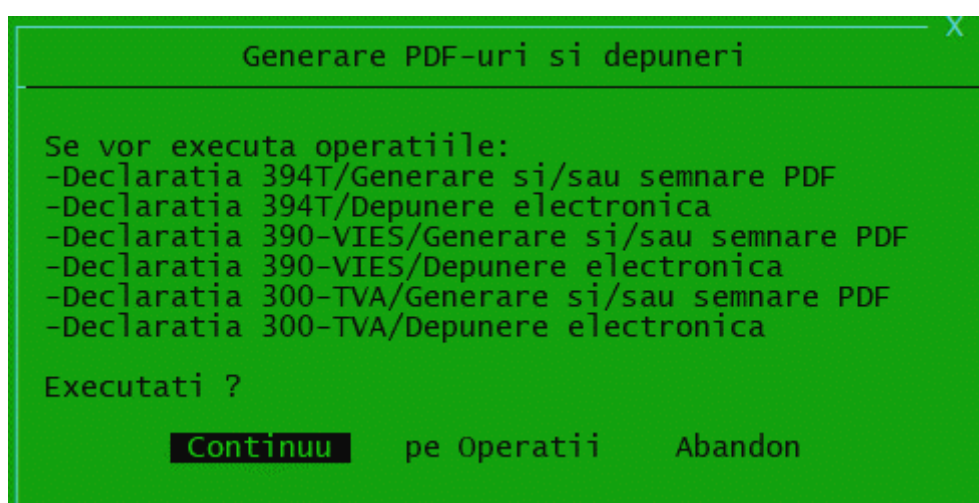
```
HMARFT DBF U_D300
```

9.5. Utilitar pentru generare declarații

În hMARFT/utilitare sunt elaborate utilitare pentru extragere date și generare declarații automatizată. Executați pe rând utilitarele de mai jos:

- **Extrage jurnale TVA, alte oper** - se extrag deodată jurnalele TVA, inclusiv documentele de încasări/plăți și datele din fișierul Alte operații. Diferențele sub pragul de semnificație se repartizează. Dacă sunt semnalate erori semnificative, acestea sunt semnalate, se corectează în hMARFA și apoi se repetă extragerea.
- **Verificare jurnale pe ANAF** - dacă de regulă sunt situații simple în legătură cu partenerii, puteți lansa verificarea lor prin acest utilitar
- **Generare declarații** - se extrag pe rând: D394, D390, D300. La fiecare se efectuează extragerea documentelor, produselor, validarea și generarea XML. Rezolvați eventualele erori în fiecare declarație în parte.
 - ⚠ Dacă în D300 se solicită rambursare TVA, completați mai întâi activitățile desfășurate în Perioade, după care utilizați meniurile de operații obișnuite din D394T.
- **Generare PDF-uri și depuneri** - la fiecare declarație validă se generează pdf-ul, care va trebui semnat, listat și apoi se deschide pagina de depunere electronică.

Exemplu de operații efectuate în Generare declarații:

9.6. Alte declarații

9.6.1. Declarațiile informative D392A și D392B

Codul fiscal prevede obligativitatea de a depune o serie de declarații informative la art.324 (4)-(6). Normele de completare pentru anul 2015 se află în Ordinul 522/2016 014.).

OUG 168/22 a suspendat însă aplicarea art.324 (4)-(6) până la sfârșitul anului 2023. În hMARFT este posibilă completarea declarațiilor 392A și 392B.

Vezi detalii privind modul de completare...

9.6.2. Declarația Intrastat

Chiar dacă nu se elaborează din hMARFT, amintim câteva prevederi referitoare la această obligație de declarare.

Declarația statistică Intrastat este o declarație obligatorie, pentru schimbul de bunuri între România și alte state membre ale UE.

Declarația se depune în 2024 de cei care îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- sunt înregistrați în scopuri de TVA
- realizează AIC sau LIC
- au depășit unul din pragurile valorice de mai jos la sfârșitul anului precedent (praguri valabile în anul 2023):
 - introduceri intracomunitare: 1.000.000 lei
 - expedieri intracomunitare: 1.000.000 lei

Pentru detalii vezi [pagina oficială](#)

10. OPERAȚII CURENTE ȘI LISTE

10.1. Exploatarea curentă

După studierea manualului de utilizare, organizarea evidenței și introducerea soldurilor inițiale, se poate trece la exploatarea curentă a aplicației, care în principal constă din:

- înscrierea, validarea și listarea recepțiilor, facturilor, încasărilor, plăților etc.;
- completarea cataloagelor (Nomenclator articole, Firme, Persoane etc.) cu elementele noi care apar pe parcursul lunii;
- realizarea documentelor
- salvarea bazei de date.

Baza de date se salvează la sfârșitul zilei sau săptămânii cu ajutorul utilitarului hUTIL (operația: Întreținere date/Salvare-Arhivare) pe suportul ales.

Operații de creare, anulare, validare documente care sunt interzise pentru asigurarea coerenței datelor

Încasările/plățile în valută nu pot fi anulate, dacă pentru aceeași factură există documente REVC/REVF ulterioare. Mai întâi anulați REVC/REVF, după care factura/recepția.

Documentele REVC/REVF nu pot fi anulate/validate dacă pentru aceeași factură există încasări/plăți valide.

Recepțiile/facturile în valută nu pot fi anulate dacă există plăți/încasări valide pentru aceste documente. Mai întâi anulați încasările/plățile, după care factura/recepția.

Anularea/validarea facturii este interzisă, dacă are factură de retur atașată validă. Mai întâi anulați factura de retur, după care factura de referință.

Nu este permisă crearea unei facturi de tip retur pentru o factură în valută sau emisă în sistemul TVA la încasare. Întocmiți o nouă factură cu cantități negative.

Blocare validare/anulare documente

Pentru a interzice modificarea neautorizată a unor documente dintr-o perioadă anterioară, documentele anterioare datei limită: *Data Arhivă* se pot bloca.

Dată Arhivă se poate modifica cu programul hMARFS.exe sau în hMARFT, după realizarea D300. Documentele înregistrate în hMARFA înainte de Dată Arhivă (inclusiv Dată Arhivă) nu vor putea fi anulate/validate.

Datele care se verifică sunt:

- la intrări: data recepției,
- la ieșiri: data facturii sau documentului de ieșire,
- la încasări/plăți: data filei.

10.2. Operații la închiderea lunii

Închiderea lunii are loc în mai multe etape, care în mod firesc depind și de profilul și de complexitatea unității patrimoniale în cauză. Schițăm principalele faze care caracterizează o închidere de lună obișnuită cu hMARFA (și aplicația hCONT):

a) Pregătirea închiderii

Înainte de închiderea fiecărei luni/perioade se execută:

- cu utilitarul **hUTIL** - operația *Reorganizare*
- cu utilitarul **hMARFU** - operația *Verificare coerență globală*
- dacă se depistează erori, acestea se rezolvă în **hMARFA**
- dacă utilizatorul nu poate rezolva singur aceste corecții, recomandăm să solicite ajutorul distribuitorului
- documentele de recepție trebuie rezolvate, verificate, codul tipului de document partener de verificat pentru D394
- toate facturile și documentele de ieșire înscrise, tipul de factură de revăzut pentru D394 (operații lansabile cu F10)
- toate încasările și plățile înscrise pentru perioada care se închide
- se descarcă de la BNR cursurile valutare de la sfârșitul lunii
- se reevaluează soldurile disponibilului și ale facturilor în valută, în modul descris în:
 - cap.7.6. pentru disponibil
 - cap.3.9.2. pentru parteneri externi.

b) Situația stocurilor

- se verifică Balanta sintetica/analitica
- se listează stocurile și listele de inventariere cel puțin la închiderea exercițiului

c) Sold parteneri

- recomandăm extragere lunară Balanță furnizori și Balanță clienți, confruntarea soldurilor acestora cu 401, 404, 4111 etc. din contabilitate

d) Încasări/Plăți

- se completează contul corespondent la documentele nevalidate și se validează
- se înscriu eventualele compensări, încasări/plăți în altă valută
- se confruntă din nou soldul de pe extrasele de cont și din registrul de casă cu datele din program (lista Solduri jurnale)

e) TVA și declarații Verificați partenerii în hMARFA la adăugare documente (tasta F3), sau cel târziu după extragere jurnale TVA, corectați CIFcu/fără RO dacă este cazul. În hMARFT: se extrag, se verifică, se listează:

- jurnalele TVA
- Declarația 394

- Declarația 390
- Declarația 300, după care:
 - în Declarația 394T se verifică lista: *Rezumat TVA pt.compar.cu D300*
 - în Declarația 300 se verifică lista: *Comparare 300-contare,394T,390*

Declarația Intrastat se completează pe baza datelor din hMARFA, dacă este cazul.

f) Contabilitate

- în hMARFA se lansează operația Contare automată. Se verifică documentele nevalidate, dacă sunt lăsate în această stare intenționat. După eventuale validări, se relansează contarea.
- în mod excepțional, se înscriu operații de contare manuală, dacă este cazul
- se verifică înregistrările obținute
- se urmărește dacă pe unele conturi de diferențe (mai ales pe 6588.5) s-au contabilizat valori prea semnificative - s-ar putea să existe greșeli în unele documente de recepție și nu este setată verificarea automată a totalului
- după corectarea greșelilor, contarea trebuie refăcută
- jurnalele contabile (CR, CV, CI etc.) se importă în programul hCONT
- se importă și jurnalele privind contabilitatea de gestiune, dacă s-a organizat
- după importul datelor, în **hCONT** se lansează *Încărcare* și se analizează din nou soldul conturilor care provin din hMARFA, de exemplu:
 - 301, 302, 303, 345, 354, 371, 381, etc. (pe analitice mai elocvente);
 - 401, 4111, 409, 419
 - 4426, 4427, 4428
 - 5112, 5121 - pe analitice, 5311, 542,
 - 581 - pe analitice (să fie soldate)
 - 471 - repartizare cheltuieli după natura lor
 - conturi de diferențe de preț, etc.

⚠ Dacă după efectuarea contărilor manuale se relansează contarea automată, modificările efectuate prin Contare manuală se pierd și trebuie refăcute.

Dacă în hCONT se depistează greșeli care provin din hMARFA:

- se revine la programul de gestiune și se modifică documentul greșit
- se repetă contarea automată - și cea manuală dacă este cazul !
- se extrag din nou jurnalele de TVA, dacă au fost afectate de modificări
- se repetă importul în hCONT și încărcarea, după care se reia ciclul de verificări pentru conturile în cauză.

g) Legătura cu aplicația de imobilizări hIMOB

- achizițiile și vânzările de imobilizări sau obiecte de inventar trebuie evidențiate și în **hIMOB**. Lunar, se lansează operația *Situații tranzacții - hMARFA*

h) Reorganizarea și indexarea bazei de date Cel puțin o dată pe lună se execută **reorganizarea**

bazei de date cu utilitarul **hUTIL** (operația Întreținere date/Reorganizare-indexare/Reorganizare/Totală).

La reluarea activității după cădere de tensiune, blocare de calculator etc. trebuie executată indexarea bazei de date tot cu utilitarul hUTIL (operația Întreținere date/ Reorganizare-indexare/ Indexare/Totală).

i) Arhivarea bazei de date Baza de date se arhivează pe suportul ales cu utilitarul **hUTIL** (operația: Întreținere date/Salvare-Arhivare). Arhivarea se face cel puțin lunar, după închiderea lunii. Detalii privind aceste operații sunt date și în Documentația de operare și exploatare a aplicațiilor HAMOR Soft.

10.3 LISTE

Moduri de listare, posibilități de vizualizare

Listarea se poate face pe următoarele destinații:

a) **pe imprimantă** - de regulă, imprimanta, tipul de hârtie necesar în funcție de lățimea listei se selectează automat. Acestea se pot însă modifica de utilizator.

b) **în text** - orice listă obișnuită poate fi lansată direct în format txt. Dacă la listare se alege TEXT1, ... TEXT9, se va vizualiza lista în NotePad/NotePad++ în funcție de editorul de text implicit.

Fișierele create vor avea denumirea TEXT1.TXT, TEXT2.TXT, ..., TEXT9.TXT, astfel pot coexista pe ecran mai multe instanțe de liste în format text, făcând posibilă și compararea lor. Sub Windows, listele se pot așeza una lângă alta pe întregul ecran, cu tastele:

- Win ← pentru a așeza unul din fișiere în stânga
- Win → pentru a așeza al doilea fișier în dreapta ecranului.

c) **pe ecran** - unele liste mai late sunt greu de urmărit în acest fel. După lansarea unei liste pe ecran sau după afișarea unui fișier log, apăsând Alt V sau cu F10 Vizualizare, lista se poate vizualiza cu Notepad, Notepad++ etc. Recomandăm vizualizarea cu fonturi Courier New alese de o dimensiune corespunzătoare, fără WordWrap, dacă trebuie și este posibil și în format Peisaj (Landscape).

Editorul implicit cu care să fie deschise aceste liste se poate alege cu variabila de mediu H_EXETXT=executabil fie în hMENUs.bat, fie în orice alt mod în care se poate seta o variabilă de mediu.

Listele se pot vizualiza pe ecran în paralel cu operarea în program sau pot fi afișate în paralel 2-3 liste pe ecran.

Listele preluate în editor se pot salva/arhiva din editor în anumite cataloage dedicate, cu denumiri de fișier concrete.

d) **pe disc** - Fișierele create pe disc au extensia ".LST" și sunt păstrate într-un subdirector dedicat care de obicei are numele „LST”.

Pentru imprimarea și vizualizarea ulterioară a acestor fișiere-listă există un utilitar de imprimare, care poate să fie apelat din meniul *Imprimare din hUTIL*, sau cu tasta F8. Și listele afișate anterior pe ecran se pot printa de aici.

e) **în pdf** - este necesar utilitarul hWTools. Listele se obțin în format pdf, din care se pot lista direct sau se pot salva în arhiva electronică.

10.3.1. Creare liste utilizator

Liste utilizator se pot crea pentru listarea următoarelor fișiere:

- Nomenclator articole (nomm),
- Recepții (tran),
- Loturi de intrare (lotm),
- Fișe furnizor (furf),
- Loturi de stoc (lotm),
- Fișe de magazie (lotf),
- Facturi/ieșiri (fac_),
- Loturi de ieșire (facr),
- Fișe clienți (facf),
- Încasări/plăți (inc_)

Câteva liste sunt definite, acestea se pot modifica sau se pot crea altele noi.

Vezi detaliile tehnice ...

10.3.2. Liste utilizator definite

În principalele meniuri din hMARFA sunt definite o serie de liste suplimentare, denumite *liste utilizator*, pe care le prezentăm în continuare ...

10.3.3. Utilitar pentru modificarea datei listării

Cu ajutorul utilitarului de tipărire din hMARFA sau hMARFT se poate modifica data listării de pe fiecare pagină într-o listă aflată pe DISC.

Operare:

- Listare pe DISC
- F8
- Utilitare: Modificare dată listare
- Introduceți data listării
- Lansare imprimare
- Verificați lista obținută.

11. PARTICULARITĂȚI ÎN COMERȚ

11.1. Aspecte legislative

Legislația are o serie de prevederi specifice domeniului comerțului. Mai jos redăm numai câteva aspecte mai importante.

Comerț cu amănuntul și cu ridicata în spații distincte

016.) Constituie contravenții ... Art.73 ... pct.22. exercitarea de activități de comerț cu ridicata și comerț cu amănuntul în aceeași structură de vânzare, respectiv suprafață de vânzare, cu amendă ... și cu interzicerea uneia dintre cele două activități.

Costuri în comerțul cu amănuntul

005.) pct.286 ... (8) În comerțul cu amănuntul poate fi utilizată metoda prețului cu amănuntul, pentru a determina costul stocurilor de articole numeroase și cu mișcare rapidă, care au marje similare și pentru care nu este practic să se folosească altă metodă. În această situație, costul bunurilor vândute se calculează prin deducerea valorii marjei brute din prețul de vânzare al stocurilor. Orice modificare a prețului de vânzare presupune recalcularea marjei brute.

pct.289. - Contabilitatea stocurilor se ține cantitativ și valoric sau numai valoric prin folosirea inventarului permanent sau a inventarului intermitent.

pct.290. - În condițiile folosirii inventarului permanent, în contabilitate se înregistrează toate operațiunile de intrare și ieșire, ceea ce permite stabilirea și cunoașterea în orice moment a stocurilor, atât cantitativ, cât și valoric.

Metode de stabilire a ieșirii stocurilor

005.) pct.291. - (1) Inventarul intermitent constă în stabilirea ieșirilor și înregistrarea lor în contabilitate pe baza inventarierii stocurilor la sfârșitul perioadei.

(2) Entitățile care utilizează metoda inventarului intermitent efectuează inventarierea faptică a stocurilor conform politicilor contabile, dar nu mai târziu de finele perioadei de raportare pentru care au de determinat obligații fiscale. Aplicarea metodei inventarului intermitent presupune respectarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

(3) Metoda inventarului intermitent constă în faptul că intrările de stocuri nu se înregistrează prin conturile de stocuri, ci prin conturile de cheltuieli.

(4) Stabilirea ieșirilor de stocuri în cursul perioadei are la bază inventarierea faptică a stocurilor la sfârșitul perioadei. Ieșirile de stocuri se determină ca diferență între valoarea stocurilor inițiale, la care se adaugă valoarea intrărilor, și valoarea stocurilor la sfârșitul perioadei stabilite pe baza inventarului.

(5) Inventarul intermitent nu se utilizează în comerțul cu amănuntul în situația în care se aplică metoda global-valorică.

Obligativitatea utilizării caselor de marcat

016.) Art.1 (1) Operatorii economici care încasează, integral sau parțial, cu numerar sau prin utilizarea cardurilor de credit/debit sau a substitutelor de numerar contravaloarea bunurilor livrate cu amănuntul, precum și a prestațiilor de servicii efectuate direct către populație sunt obligați să utilizeze aparate de marcat electronice fiscale.

(2) Operatorii economici prevăzuți la alin. (1)... au obligația să emită bonuri fiscale cu aparate de marcat electronice fiscale și să le înmâneze clienților. La solicitarea clienților, utilizatorii vor elibera acestora și factura.

⚠ În cazul defectării caselor de marcat operațiunile se înregistrează într-un registru special și se eliberează chitanțe.

Activități exceptate de la utilizarea casei de marcat:

- comerțul ocazional cu produse agricole din producție proprie efectuat de către producătorii agricoli individuali, autorizați, în piețe, târguri, oboare sau în alte locuri publice autorizate;
- vânzarea de ziare și reviste prin distribuitori specializați;
- transportul public de călători în interiorul unei localități pe bază de bilete sau abonamente tipărite conform legii, precum și cu metroul;
- activitățile pentru care încasările se realizează pe bază de bonuri cu valoare fixă tipărite - bilete de acces la spectacole, muzee, expoziții, târguri și oboare, grădini zoologice și grădini botanice, biblioteci, locuri de parcare pentru autovehicule, bilete de participare la jocuri de noroc etc.;
- activitățile de asigurări și ale caselor de pensii;
- activitățile desfășurate ca profesii libere;
- vânzarea obiectelor de cult și serviciile religioase prestate;
- comerțul cu amănuntul prin comis-voiajori, precum și prin corespondență, cu excepția livrărilor de bunuri la domiciliu efectuate de magazine și unitățile de alimentație publică, pe bază de comandă;
- serviciile de instalații, reparații și întreținere a bunurilor, efectuate la domiciliul clientului;
- vânzarea pachetelor de servicii turistice sau de componente ale acestora de către agențiile de turism;
- încasarea la domiciliul clientului a contravalorii energiei electrice și termice, a gazelor naturale, a apei, a serviciilor de telefonie, inclusiv de telefonie mobilă, de poștă și curier, de salubritate, de televiziune, inclusiv prin cablu, de Internet;
- efectuarea lucrărilor de construcții, reparații, amenajări și întreținere de locuințe;
- serviciile de transport feroviar public de călători pe bază de bilete sau abonamente;
- activitățile de jocuri de noroc desfășurate cu mijloace tehnice de joc ce funcționează pe baza acceptatoarelor de bancnote sau monede;
- livrările de bunuri sau serviciile efectuate prin automatele comerciale ce funcționează pe bază de acceptatoare de bancnote sau monede;
- comerțul de tip cash and carry.

11.2. Evidența valorică în magazine cu amănuntul

Recepțiile în magazine se evidențiază într-un jurnal separat MRM. Se pot folosi și subjurnale distincte pentru fiecare magazin : MRM01, MRM02, ...

Se folosesc două **documente** :

- NIRMF - Recepție magazin de la furnizor
 - factura trebuie plătită
 - apare în jurnalul de cumpărări
- NIRMT - Recepție magazin din transfer

În timpul validării se calculează total valoare contabilă și se înscrie în Nr.Comandă. Folosind lista utilizator TRANRGES.FRM se poate lista partea de intrări din Raportul de gestiune.

Evidența vânzării zilnice în magazine se face valoric cu ajutorul documentului **BVINZ - Borderou de vânzări/încasări**.

Folosind câte un lot fictiv de marfă, pentru fiecare magazin, cu stoc 0, preț contabil 0, prin BVINZ se poate înregistra vânzarea mărfurilor pe baza **rapoartelor Z** (zilnice) ale caselor de marcat, înscriind valoarea raportului Z la Preț vânzare cu TVA. Încasarea acestei vânzări se realizează direct în timpul validării. Dacă nu se încasează toată valoarea în casă pe baza monetarului (**IMON**), atunci se mai pun întrebări pentru diferența de încasat prin tichete de masă.

Se creează câte un subjurnal nou pentru furnizorii de tichete:

- MIT1 - încasări cu tichete Tip 1
- MIT2 - încasări cu tichete Tip 2
- MIT3 - încasări cu tichete Tip 3
- ...

Aceste jurnale țin evidența mișcărilor și a soldului contului 5328.3 -Tichete de masă acceptate de la populație. Eventual se pot folosi analitice distincte pentru fiecare tip.

Prin documentul **ITICH** se încasează o parte a unui BVINZ. Contarea este:

$$5328.3 = 411.1$$

Decontarea (sau remiterea) tichetelor către emitentul lor se realizează cu **PDEC - decontare tichete de masă**, având contarea:

$$461.4 = 5328.3$$

Soldul unei file înseamnă valoarea tichetelor de masă acceptate de la populație și neremise încă la emitent.

11.3. Metode de evidență magazine cu amănuntul în hMARFA

Prin exemplele de mai jos sugerăm câteva variante de evidență pentru activitatea de comerț:

a) Depozit cu ridicata dotat cu hMARFA, magazine separate, fără calculator

- În hMARFA se introduc de regulă:
 - NIRI - în gestiunea MR
 - AEM din MR către MA1, MA2 (2 modele – transfer și recepție)
 - BVINZ pentru vânzări (pe baza raportului Z)
 - IMON pentru încasare cash BVINZ, restul prin card, tichete
 - nu există evidență stoc (inventar) cantitativ pt. gestiunile MA1, MA2
- în hMARFT:
 - în jurnalul de vânzări apare BVINZ și IMON

- facturile întocmite în magazin, ca anexe la bonuri, se introduc manual în Facturi adiționale
- se poate folosi opțiunea raport de gestiune

b) Numai magazin cu amănuntul dotat cu calculator fără legătură cu casa de marcat

- în hMARFA:
 - NIRMF în gest. MA (cu rânduri, pentru listare recepție)
obs: cu un singur rând, dacă casa de marcat are soft de gestiune stoc
 - BVINZ pentru vânzări (pe baza raport Z)
 - IMON pentru încasare cash BVINZ, restul prin card, tichete
 - nu există stoc (inventar) cantitativ pt. gestiunea MA
- în hMARFT:
 - în jurnalul de vânzări apare BVINZ și IMON
 - facturile întocmite în magazin, ca anexe la bonuri, se introduc manual în Facturi adiționale
 - se poate folosi opțiunea raport de gestiune

c) Numai magazin cu calculator cu legătură cu casa de marcat

- în hMARFA:
 - NIRMF în gest. MA (cu rânduri)
 - TBON pentru vânzări cu bon de casă
obs: dacă se dorește și factura, se folosește model B, identic cu TFACM
 - BVINZ pentru vânzări (pe baza raport Z)
 - IMON pentru încasare cash BVINZ, restul prin card, tichete
 - există stoc (inventar) cantitativ pt. gestiunea MA, la orice moment
- hMARFT:
 - în jurnalul de vânzări apare BVINZ și IMON
 - bonurile care au și facturi anexe, se adaugă prin extragere la Facturi adiționale
 - se poate folosi opțiunea raport de gestiune

d) Magazin cu amănuntul cu calculator cu legătură la casa de marcat și punct de lucru

- în hMARFA:
 - NIRMF în gest. MA (cu rânduri)
 - TBON pentru vânzări cu bon de casă
obs: dacă se dorește și factura, se folosește model B, identic cu TFACM
 - BVINZ se introduce la sediu
 - există stoc (inventar) cantitativ pt. gestiunea MA, la orice moment
- în hMARFT:
 - jurnalele de cumpărări, vânzări, plata furnizorilor se înregistrează la sediu
 - bonurile care au și facturi anexe, se adaugă prin extragere la Facturi adiționale și se exportă către sediu, unde se importă în Facturi adiționale
 - se poate folosi opțiunea raport de gestiune

e) Depozit cu ridicata cu hMARFA și magazine separate, cu calculator, cu baze de date diferite, cu recepții direct de la furnizori

- în hMARFA Depozit:
 - NIRI în gest. MR
 - NIRMF în gest. MA1, MA2 cu evidență global-valorică
 - AIMT din MR către MA1, MA2 (cu rânduri, un model – transfer)
 - BVINZ pentru vânzări (pe baza raport Z)
 - IMON pentru încasare cash BVINZ, restul prin card, tichete
- în hMARFT:
 - în jurnalul de vânzări apare BVINZ și IMON
 - facturile întocmite în magazine, ca anexe la bonuri, se adaugă prin import de la magazine

f) Depozit cu ridicata cu hMARFA, magazin separat cu calculator, cu baze de date diferite, cu recepții direct de la furnizori

- în hMARFA Magazin:
 - NIRMF în gest. MAn (cu rânduri)
 - NIRMT de la MR în gest. MAn (cu rânduri, model – recepție)
 - TBON pentru vânzări cu bon de casă
obs: dacă se dorește și factură, se folosește model B, identic cu TFACM
 - există stoc (inventar) cantitativ pt. gestiunea MA, la orice moment
- în hMARFT:
 - jurnalele de cumpărări, vânzări, plata furnizorilor se înregistrează la sediu
 - bonurile care au și facturi anexe, se adaugă prin extragere la Facturi adiționale și se exportă către sediu, unde se importă în Facturi adiționale
 - se poate folosi opțiunea raport de gestiune

 Pentru operarea caselor de marcat cu hMARFA vezi și [Opțiunea ferestre touch și operare casă de marcat ...](#)

Observatii referitoare la punctele de lucru

Punctele de lucru pot fi independente din punct de vedere financiar (își plătesc furnizorii). În acest caz jurnalele de TVA se listează local, dar se exportă D300 și D394 către sediu, unde se cumulează prin import cu cele din depozit.

Din AIMT de la sediu se pot genera NIRMT la magazine, prin Export/Import. Magazinele pot fi legate prin internet (vpn) la serverul Cloud (Linux_WP) al firmei, la aceeași bază de date. Se folosește opțiunea facturare simplă, pentru delimitarea gestiunilor.

Observații privind TBON

Dacă casa de marcat are soft online, care poate raporta la sfârșitul zilei vânzările totale pe sortimente, atunci se poate implementa prin hMARFI preluarea acestor vânzări și generarea automată a unui document RAPZ (Raport Z), în loc de TBON-uri individuale. Totodată este nevoie și de transmiterea periodică a nomenclatorului de mărfuri către softul online (mărfuri noi, modificări de prețuri).

Observație pentru NIRMF-uri cu marfă generică

Dacă sunt mărfuri cu diverse cote TVA, NIRMF-urile care se înregistrează numai pentru plata lor, evidență plăți și pentru contare, se înregistrează cu atâtea rânduri, câte cote de TVA există pe factura furnizorului. Acest lucru este necesar pentru afișarea corectă în coloanele jurnalului de cumpărări.

Parametrizare documente pentru comerțul cu amănuntul

La documente ca BVINZ, BONF, TRMAG, dacă este introdus parametrul „m”, este afișat în cap tabel PU vânzare (cu TVA), Valoare vânzare în loc de PU livrare (fără TVA), Valoare livrare. La întocmirea acestor documente, și la alegere lot de intrare se afișează PU vânzare, în ferestrele de ajutor care apar cu F1 (Nomenclator articole, Loturi de intrare/stoc).

11.4. Plus/minus inventar la depozite

Tipurile de documente utilizabile:

- NIRT Recepție din transfer sau +INV
- AIMT Aviz ptr. transfer sau +/- INV

Modul în care aceste documente pot fi utilizate pentru *rezolvarea tehnică a unor diferențe între stocul scriptic (hMARFA) și stocul faptic*:

EXEMPLUL 1.

Constatăm la inventar că:

Material 1	stoc scriptic(hMARFA)= 0	stoc faptic= 5
Material 2	5	0

Se compensează, întrucât a fost o **eroare de operare**, s-a operat ieșirea din Material 1 în loc de Material 2. În Facturi/ieșiri creați un **AIMT** cu client=gestiunea în care se află materialele.

Material 2	cant= +5	pu= 20	val= +100	stoc hMARFA= 0
Material 1	cant= -5	pu= 10	val= - 50	stoc hMARFA= 5

Lotul Material 1 cu stoc 0 se vede doar dacă ștergeți din filtru D=* Se va contabiliza diferența: 6.. = 3.. 100-50

EXEMPLUL 2.

Constatăm la inventar că:

Material 1	stoc în hMARFA în lotul 1= -10
Material 1	în lotul 2= +25

Se compensează, întrucât a fost o **eroare de operare**, s-a operat scăderea din lotul 1 în loc de lotul 2. În Facturi/ieșiri creați un **AIMT** cu client=gestiunea în care se află materialele.

Material 1	lotul 2	cant= +10	pu= 20	val= +200	stoc= +15
Material 1	lotul 1	cant= -10	pu= 10	val= -100	stoc= 0

Lotul 1 din Material 1 cu stoc 0 se vede doar dacă ștergeți din filtru D=*

Se va contabiliza diferența: 6.. = 3.. 200-100

EXEMPLUL 3.

Constatăm la inventar un **minus de inventar necompensabil**:

Material 1	stoc scriptic(hMARFA)= 5	stoc faptic= 0
------------	--------------------------	----------------

În Facturi/ieșiri creați un **AIMT** cu client=gestiunea în care se află materialele.

Material 1	cant= +5	pu= 20	val= +100	stoc hMARFA= 0
------------	----------	--------	-----------	----------------

Se va contabiliza: 6.. = 3.. 100

EXEMPLUL 4.

Constatăm la inventar **plus de inventar necompensabil, dintr-un articol din care există un lot recent** în care cantitatea ieșită este cel puțin egală cu diferența dintre stocul faptic și scriptic.

Material 1	stoc scriptic(hMARFA)= 5	stoc faptic= 10
------------	--------------------------	-----------------

În Facturi/ieșiri creați un **AIMT** cu client=gestiunea în care se află materialele.

Alegeți un lot care satisface condiția din enunț.

Material 1	cant= -5	pu= 20	val= -100	stoc hMARFA= 10
------------	----------	--------	-----------	-----------------

Se va contabiliza: 6.. = 3.. -100

EXEMPLUL 5.

Constatăm la inventar un **plus de inventar necompensabil, dintr-un articol din care nu există nici un lot** sau din care nu există un lot la care ar fi putut aparține plusul existent.

Material 3	stoc scriptic(hMARFA)= 0	stoc faptic= 10
------------	--------------------------	-----------------

În Recepții/intrări creați un **NIRT** cu furnizor=gestiunea în care se află materialele.

Stabiliți un preț de intrare.

Material 1	cant= 10	pu= 25	val= 250	stoc hMARFA= 10
------------	----------	--------	----------	-----------------

Se va contabiliza: 3.. = 6.. 250

12. E-FACTURAREA

Din iulie 2024 e-facturarea a devenit obligatorie pentru majoritatea operatorilor economici.

Principalele reglementări

018.) OUG 120/04.10.21 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și factura electronică în România ... (MO 960/07.10.21)

019.) Ordinul 1365/05.11.21 pentru aprobarea Procedurii de utilizare și funcționare a sistemului național privind factura electronică RO e-Factura, precum și de primire și descărcare a facturii electronice de către destinatarii facturii electronice emise în relația B2G în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura (MO 1065/08.11.21)

020.) Ordinul 1366/05.11.21 pentru aprobarea Specificațiilor tehnice și de utilizare a elementelor de bază ale facturii electronice - RO_CIUȘ - și a regulilor operaționale specifice aplicabile la nivel național (MO 1065/08.11.21)

021.) Ordinul 12/06.01.22 privind stabilirea produselor cu risc fiscal ridicat, comercializate în relația B2B (MO 27/10.01.22)

022.) Ghid RO e-Factura emis de ANAF.

12.1. Sistemul RO e-Factura

12.1.1. Noțiuni generale

Sistemul național privind factura electronică RO e-Factura = ansamblul de principii, reguli și aplicații informatice având drept scop primirea facturii electronice de la emitent cu respectarea structurii facturii electronice, stocarea prin mijloace electronice a facturilor și transmiterea către destinatar.

a) Definirea unor concepte

- **factură electronică** - factura emisă, transmisă și primită într-un format electronic structurat de tip XML, care permite prelucrarea sa electronică și automată;
- **emitent al facturii electronice** - operatorul economic care emite factura electronică către destinatar și o transmite în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura;
- **destinatar al facturii electronice** - operatorul economic, autoritatea contractantă, entitatea contractantă și orice altă entitate care primește factura electronică însoțită de sigiliul electronic al Ministerului Finanțelor în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura.

Facturarea electronică este definită de mai multe standarde, de nivel:

- international
- european
- intern - RO-CIUȘ - standardul european SR EN 16931-1, aplicabil la nivel național.

La factură pot fi adăugate atașamente (ex. format PDF propriu, certificat de conformitate etc.), care

trebuie să fie încorporate în structura de date a facturii și nu pot fi trimise separat. Suma dimensiunilor tuturor fișierelor atașate nu trebuie să depășească 3Mb. Numărul maxim de documente încorporate care susțin factura este limitat la 50.

b) Structura facturii electronice

Structura trebuie să respecte, cf. art. 4 (1) din 1.):

- specificațiile tehnice și de utilizare a elementelor de bază ale facturii electronice așa cum sunt prevăzute în standardul european SR EN 16931-1, care sunt aplicabile la nivel național;
- specificațiile tehnice și de utilizare a elementelor de bază ale facturii electronice RO_CIUS și regulile operaționale specifice aplicabile la nivel național;
- conținutul semantic așa cum este descris în standardul SR EN 16931-1, sintaxele identificate în CEN/TS 16931-2, în conformitate cu art. 2 (1) j), și corelarea adecvată definită în subpartea aplicabilă a CEN/TS 16931-3.

c) Elementele principale ale facturii electronice:

- identificatorii de proces și de factură;
- data facturii;
- informații privind identificarea operatorului economic care a livrat bunurile/ produsele, a prestat serviciile sau a executat lucrările;
- informații privind destinatarul facturii electronice;
- informații privind beneficiarul plății;
- informații privind reprezentantul fiscal al emitentului;
- identificarea tipului de bunuri/ produse livrate, servicii prestate sau lucrări executate;
- referirea la contractul de achiziții publice/ sectoriale, de concesiune de lucrări și servicii
- detalii privind executarea lucrărilor, livrarea bunurilor/ produselor sau prestarea serviciilor;
- instrucțiuni de plată;
- informații privind creditări sau debitări;
- informații privind pozițiile de pe factură;
- defalcarea TVA;
- totalul facturii.

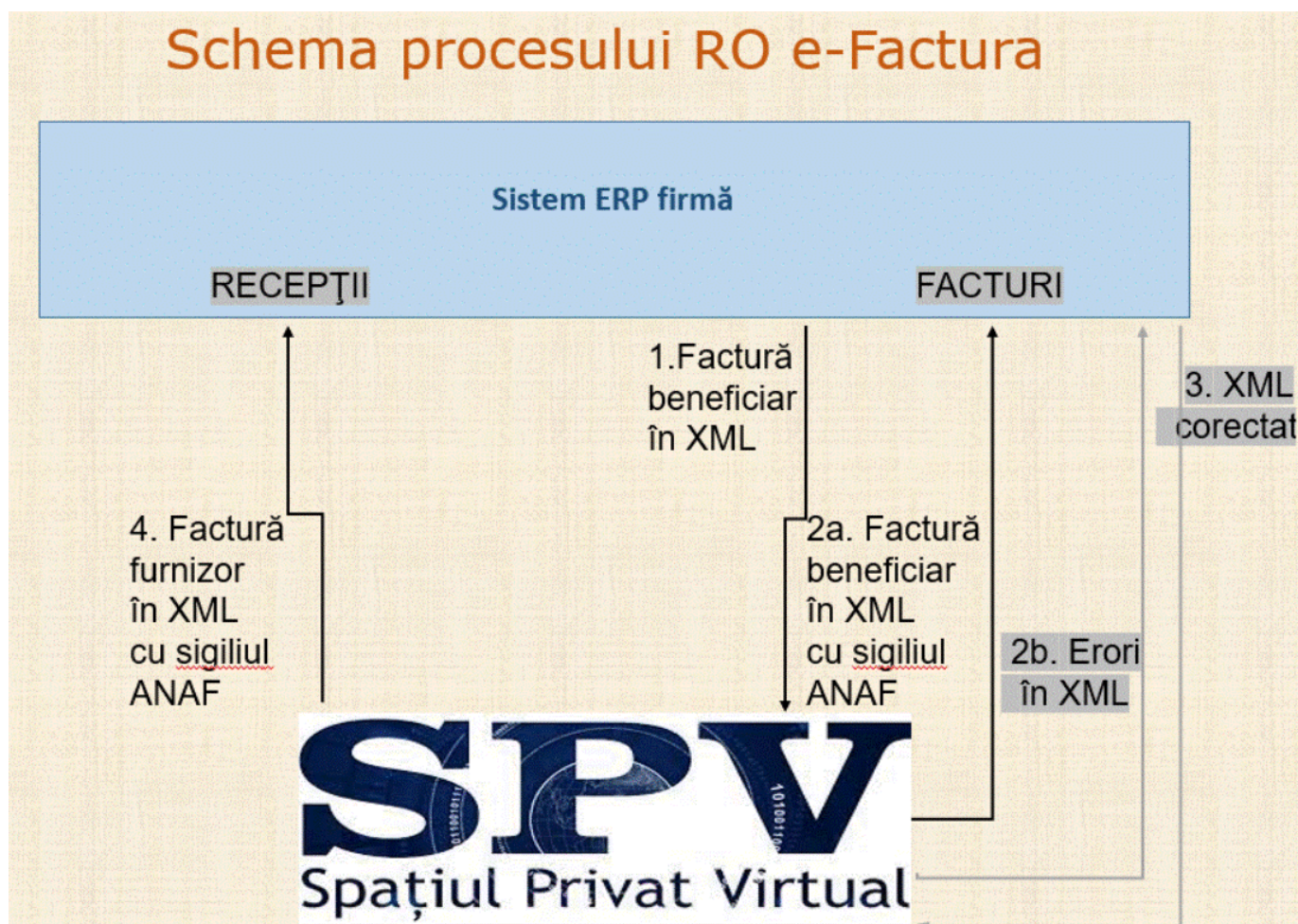
În situația în care factura electronică transmisă respectă structura de mai sus, se aplică sigiliul electronic al Ministerului Finanțelor și se comunică de îndată destinatarului. Aplicarea sigiliului electronic atestă primirea acesteia în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura.

d) Fazele transmiterii

Emitentul:

- transmite factura în Sistemul RO e-Factura (prin SPV)
 - dacă este OK, descarcă fișierul zip cu sigiliul electronic MF
 - dacă nu este OK, descarcă un mesaj de eroare
- factura se corectează și se retransmite
- dacă destinatarul nu este înscris într-un registru e-factură, trimite factura și în mod obișnuit.

Destinatarul descarcă factura primită din SPV.

e) Exemplarul original

Exemplarul original al facturii este considerat XML-ul însoțit de sigiliul electronic al Ministerului Finanțelor. Această prevedere se aplică începând cu sem.II 2024, când facturile primite în alte formate nu se mai pot înregistra în contabilitate.

f) Data comunicării către destinatar

Este data la care factura electronică este disponibilă acestuia pentru descărcare din sistemul național privind factura electronică RO e-Factura.

Fișierele corespunzătoare facturii electronice în format XML și mesajele de eroare sunt disponibile pentru descărcare 60 de zile de la momentul publicării în sistem, iar ulterior vor fi arhivate electronic în conformitate cu prevederile legale în vigoare și eliberate la cerere.

g) Notificări

Pentru fișierele nedescărcate, precum și pentru mesaje transmise de către destinatar și nedescărcate de către emitent, se transmit notificări în ziua următoare publicării fișierelor nedescărcate, în mod automat. Notificările sunt transmise la adresele de poștă electronică completate în SPV de către reprezentanții emitentului, dacă a fost exprimată opțiunea în acest sens.

Pentru fișierele corespunzătoare facturilor primite și nedescărcate de către destinatar, se transmit notificări în ziua următoare publicării fișierelor nedescărcate, în mod automat. Notificările sunt

transmise la adresele de poștă electronică completate în SPV de către reprezentanții destinatarului, dacă a fost exprimată opțiunea în acest sens.

h) Corectarea facturii

În situația unei facturi electronice asupra căreia destinatarul are obiecții, acesta înștiințează emitentul facturii electronice inclusiv în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura, prin transmiterea unui mesaj.

Corecția facturii electronice comunicate destinatarului în sistemul RO e-Factura se efectuează conform art. 330 din Codul fiscal. Factura electronică corectată se transmite în cadrul aceluiași sistem RO e-Factura.

i) Standarde aplicabile

Ordinul 1366/21 conține Specificațiile tehnice și de utilizare a elementelor de bază ale facturii electronice - RO_CIUȘ - și regulile operaționale specifice aplicabile la nivel național, care sunt conforme cu standardul european de facturare electronică SR EN 16931-1, respectiv în documentul SR EN 16931-1, publicat pe site-ul www.asro.ro.

j) Spațiul Privat Virtual

Pentru utilizarea sistemului informatic RO e-Factura, operatorii economici trebuie să fie înregistrați în Spațiul privat virtual (SPV) în nume propriu sau prin reprezentant legal, prin reprezentant desemnat ori prin împuternicit.

Ordinul 1090/22 reglementează modul de funcționare a relațiilor dintre ANAF și contribuabili.

k) Registrele RO e-Factura

Înainte de anul 2024, dacă emitentul a optat pentru sistemul RO e-Factură, el trebuia să fie înregistrat în Registrul RO e-Factura. El a devenit înscris de la data de 1 a lunii următoare opțiunii.

Înscrierea în **Registrul RO e-Factura** s-a făcut prin transmiterea formularului (084) „Cerere privind înregistrarea în Registrul RO e-Factura/renunțarea la cererea privind înregistrarea în Registrul RO e-Factura”, având bifată secțiunea III. Înscrierea a devenit valabilă de la data de 1 a lunii următoare înscrierii.

Pentru nerezidenți s-a aplicat Ordinul 1831/21 (MO 1096/21), cu formularul 083.

În cursul anului 2024 s-a generalizat în mare parte e-facturarea, ca urmare registrul inițial și-a pierdut relevanța și au intervenit următoarele modificări:

- Ordinul 3788/24 (MO 736/24) a introdus Registrul RO e-Factură opțional
- Ordinul 3789/24 (MO 734/24) a introdus Registrul RO e-Factură obligatoriu.

Registrul RO e-Factură opțional se utilizează de către persoanele care nu au obligația de a transmite e-facturi, dar optează pentru acest lucru:

- persoanele prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j)—n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate de către acestea;
- institutele/centrelor culturale ale altor state care activează pe teritoriul României în baza unor acorduri interguvernamentale, pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate, până la data de 1 iulie

2025;

- asociații și fundații constituite în baza OG 26/2000, alte asociații fără scop lucrativ/patrimonial, partidele politice, cultele, care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA, pentru facturile emise în perioada 1 iulie 2024—30 iunie 2025;
- agricultorii persoane fizice care aplică regimul special pentru agricultori prevăzut la art. 315/1 din Codul fiscal, pentru facturile emise în perioada 1 iulie 2024—30 iunie 2025;
- operatorii economici nestabiliți în România conform art. 266 alin. (2) din Codul fiscal, în relația comercială B2B sau în relația B2G.

Registrul e-faktură obligatoriu pentru facturile emise începând cu 1 iulie 2025, se utilizează de către:

- asociații și fundații, partide, culte
- agricultorii care aplică regimul special.

I) Produse cu risc fiscal ridicat

Începând cu data de 1 iulie 2022, furnizorii de produse cu risc fiscal ridicat au fost obligați să transmită facturile emise în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura.

Ordinul 12/22 conține lista produselor cu risc fiscal ridicat ...

Din iulie 2024 majoritatea operatorilor economici trebuie să-și transmită facturile în sistem, indiferent de conținutul facturii, nu mai are relevanță dacă fac parte din această categorie sau nu.

12.1.2. Tipuri de operațiuni

12.1.2.1. În relația B2G

Autoritățile și entitățile contractante în calitate de destinatari ai facturii electronice emise în relația B2G, au obligația să primească și să descarce factura electronică. Pentru codificare produse se utilizează nomenclatorul Cod produs CPV!

🚨 Art.13/1 din OUG 120/21 prevede, că entitățile publice pot achita numai facturile primite prin RO e-Factura!

Lista entităților publice se poate descărca în XLS de la MFP. Ea se actualizează lunar.

ANAF încarcă la începutul fiecărei luni o listă actualizată.

Aceasta se poate descărca cu ajutorul *hMARFU/Ordine în Firmă* **Lista_EP.xlsx** de pe ANAF și se poate importa situația Firmelor. Sunt de fapt 4 operații:

- Descarcare Lista EP de pe ANAF
- Vizualiz. Lista_EP.XLSX
- Identificare entitati publice - identifică entitățile din lista de Firmă a utilizatorului
- Inscribe EP in TIP/Firmă - înscrie codul G la Tip.

12.1.2.2. În relația B2B

Ne vom referi mai jos numai la regulile valabile din 2024, care însă diferă în funcție de perioadele

anului:

a) Perioada 1 ianuarie-31 martie 2024

- Operatorii economici - persoane impozabile stabilite în România, indiferent dacă sunt sau nu înregistrați în scopuri de TVA pentru livrările de bunuri și prestările de servicii care au loc în livrării/prestării în România conform art. 275 și art. 278—279 din Legea nr. 227/2015 efectuate în relația B2B, au obligația să transmită facturile emise în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura, indiferent dacă destinatarii sunt sau nu înregistrați în Registrul RO e-Factura. (În baza art. LIX din Legea 296/23 - vezi la 1.)
- Persoanele impozabile nestabilite, dar înregistrate în scopuri de TVA în România au aceeași obligație.

Operațiuni exceptate:

- LIC
- export
- facturile simplificate (ex. bonuri fiscale cu CIF, sub 100 euro).

Termen de transmitere: **5 zile lucrătoare**, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare de la data-limită prevăzută pentru emiterea facturii la art.319 alin. (16) din Codul fiscal, adică a 15-a zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei.

Nu se aplică amenzi.

b) Perioada 1 aprilie-30 iunie 2024

Se vor aplica și amenzi pentru nerespectarea termenului de transmitere, astfel:

- de la 5.000 la 10.000 lei, pentru contribuabili mari,
- de la 2.500 la 5.000 lei, pentru contribuabili mijlocii,
- de la 1.000 la 2.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice.

c) Perioada 1 iulie-31 decembrie 2024

- Facturile pentru aceste operațiuni se transmit numai prin RO e-Factură
- Termenul devine **5 zile calendaristice!**
- Este interzisă primirea și înregistrarea de către destinatar a unei facturi emise de operatori economici stabiliți în România, în relația B2B, fără să fie încărcată în RO e-Factură
- Fapta de mai sus constituie contravenție și se sancționează cu o amendă egală cu 15% din valoarea facturii. Aceeași amendă se aplică și pentru netransmiterea facturii electronice de către emitent (art. LXVIII pct.15. din OUG 115/23).

Din sem.II 2024 facturile se transmit și pe cale clasică (hârtie, e-mail etc.) numai către partenerii care nu au aceeași obligație, neînscrși în Registrul e-Factură opțional, precum și persoanele fizice.

d) Începând cu 1 iulie 2025

Vor transmite e-facturi și:

- institutele/centrelor culturale ale altor state care activează pe teritoriul României

- asociațiile, fundațiile, cultele neînregistrate în scopuri de TVA
- agricultorii care aplică regimul special (ultimii 2 se înscriu în Registrul e-Factura obligatoriu).

1.2.3. În relația B2C

Se emit facturi electronice numai pentru cele încasate cu vouchere de vacanță.

OUG 69/24 prevede 2 perioade:

- în **sem.II 2024** facturile către persoane fizice se pot transmite opțional în SPV
- de la **1 ianuarie 2025** se transmit ca e-facturi toate facturile emise către persoanele fizice. Excepție: facturile simplificate.

12.2. e-Factura în hMARFA

12.2.1. Lucrări de pregătire

12.2.1.1. Pentru utilizator

Utilizatorul poate să înscrie:

- în *Nomenclator articole*, pentru articole vândute:
 - **cod produs NC** - se utilizează în relația B2B, pentru produse/mărfuri cu risc fiscal ridicat
 - **cod produs CPV** - se utilizează numai în relația B2G, de regulă la achiziții publice. În acest nomenclator se regăsesc și servicii.
- în *Unități de măsură*: **Cod UN/ECE** - obligatoriu de completat pentru unitățile de măsură utilizate. Dacă se utilizează alte unități de măsură, e-factura nu va fi validată!

 ANAF deocamdată nu verifică, dacă codurile NC sau CPV au fost completate în facturi. În cazul codurilor NC, produsele cu risc fiscal sunt enumerate în reglementare la nivel de 4 cifre și numai la acestea este obligatorie completarea codului NC.

Parteneri entități publice:

- în hMARFU se pot căuta partenerii care apar în **Lista entităților publice**. Pe aceștia le putem marca automat cu „G”, astfel programul va ști să utilizeze codurile CPV pe facturile către aceste firme. În **hMARFU**, din meniul Ordine în firme se poate lansa lunar operația **Descarcare Lista EP de pe ANAF*, care se salvează în DECL_OBL\ANAF\LISTA_EP.XLS. ANAF actualizează lunar această listă, merită s-o întreținem dacă se emit facturi către entități publice.

 Nomenclatoarele de mai sus se regăsesc în hMARFU meniul e-Factura, dar pot fi apelate cu F1 și din Nomenclator articole, Cod produs NC, respectiv CPV.

12.2.1.2. Informații tehnice

Pentru persoana care face implementarea/upgradeul am descris câteva recomandări pentru funcționarea corespunzătoare a lucrului cu e-factura.

12.2.2. Facturi emise/trimise

Detalii în cap. 3.7.1.2. e-Facturi emise ...

12.2.3. Facturi intrate/primate

Detalii în cap. 3.5.2. e-Facturi primite

13. COMPONENTE ȘI OPȚIUNI DE BAZĂ

13.1. Opțiunea e-Factură - facilități suplimentare

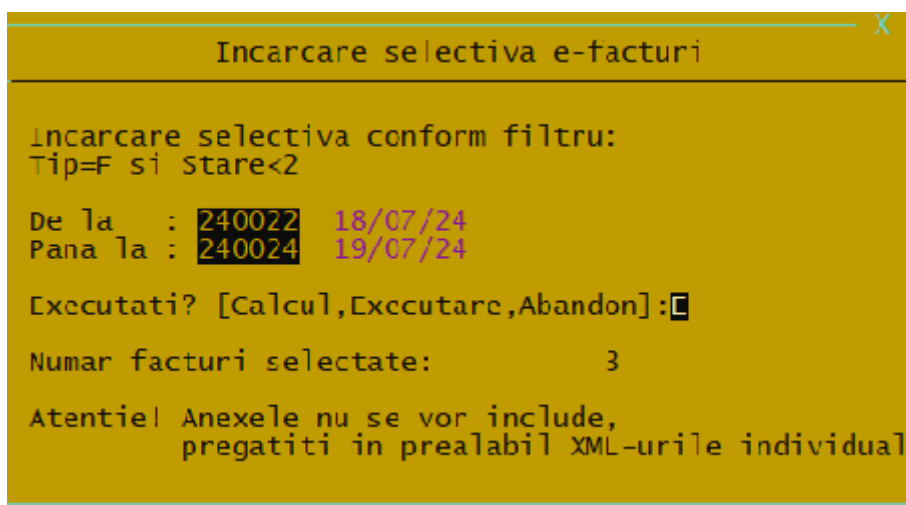
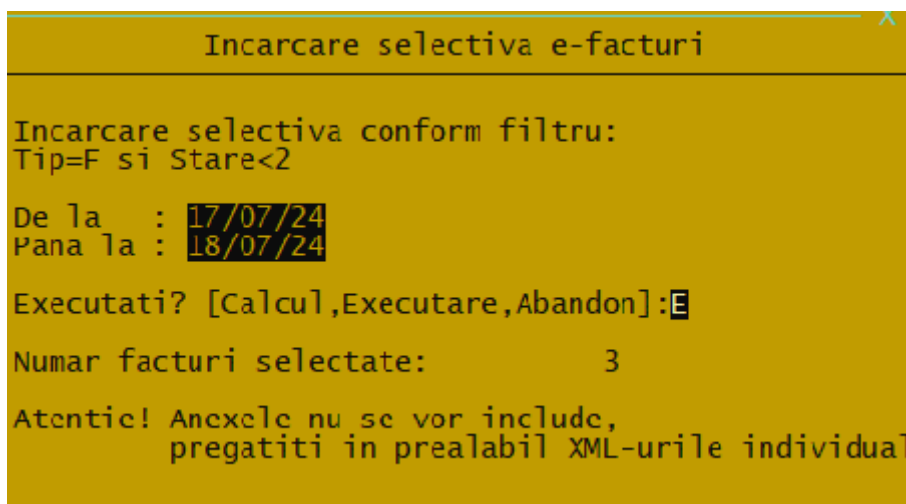
Unele funcționalități în domeniul e-facturilor sunt valabile numai în prezența opțiunii Q - **e-Factura - facilități suplimentare**.

a) Operații de selecție în Facturi/ieșiri

În Listare/e-Factura apare și meniul:

- **Generare și încărcare selectivă după număr n facturi** - se poate indica numărul facturilor (va fi luat în considerare un interval continuu), care să se încarce deodată.

În imaginile de mai jos exemplificăm variantele de lansare pentru încărcare selectivă (alegeți E - executare). În prima imagine s-a ales selecția după dată, iar în a doua imagine selecția după numărul facturilor care se vor încărca deodată:

Recomandăm lucrul cu e-facturile pe fereastra dedicată e-Facturi, unde se poate urmări starea, Id-ul de încărcare/descărcare etc.

b) Asistent cap recepție în Recepții/intrări

La adăugarea unei recepții, în capul recepției:

- se poate apela cu F1 lista facturilor descărcate, dar încă nerecepționate. În fereastra de ajutor apare și suma facturii pentru o mai bună orientare a utilizatorului în selectarea facturii de recepționat. După ce tastăm „Enter”, se va completa automat în capul recepției: Id (încărcare), furnizorul (dacă se regăsește în Firme după CIF), numărul și data facturii, scadența (dacă există în XML), Total document, din care TVA.
- cu F2 apare și catalogul în care se află fișierele pentru factura respectivă. Recomandăm deschiderea formatului PDF pentru a înscrive rândurile facturii dacă este cazul.

RECEPTIE:Nr:240007 Tip: NIRI /A Id: din 12/02/24 Gestiunea:
FURNIZOR:F- Doc: din / / Scadent: / /
RTVAI: OpTVA:2Iz Total document furnizor = 0.00
din care: T.V.A. = 0.00

De X
Ca
e-Facturi-prime / e-Facturi nereceptionate
PerInc Id incarc. Data fact. Denumire furnizor Total fact.
2024 5007156212 2024.01.20 CONCORDIA SRL 219.96
2024 5007156420 2024.01.20 CONCORDIA SRL 219.96
2024 5007156219 2024.01.21 CONCORDIA SRL 253.00
2024 5007201455 2024.01.31 CONCORDIA SRL 3.30
2024 5007201503 2024.01.31 CONCORDIA SRL 43.60
2024 5007156581 2024.01.31 CONCORDIA SRL 43.60
2024 5007193157 2024.01.31 CONCORDIA SRL 43.60
CONC

⚠ Dacă se întocmesc 2 documente pentru recepția în cauză (de ex. pt. deductibilitate cheltuieli sau TVA, TVATX etc.), cu F1 nu se va mai vedea factura descărcată, datele se vor înscrive manual din PDF.

c) Se pot utiliza modele de e-facturi personalizate

1. totdeauna modelul E este model comecial
2. se poate defini un model personalizat pentru societate în note mesaje personalizate
3. se pot defini modele personalizate pentru cumpărător, de exemplu pentru marile lanțuri de magazine.

⚠ Opțiunea asigură doar gestionarea modelelor, personalizarea propriu-zisă se execută la comandă.

Alegerea modelului la generarea xml se face în ordine inversă:

3.

dacă clientul are model personalizat?

2.

dacă nu, societatea are model personalizat?

1.

altfel se utilizează modelul E comercial

Modelele sunt definite în *Cienti articole*:

Cod client	Efac_model	Explicatii
	S	modelul S este de societate
00001	C	model pt. client 00001
00002	D	model pt. client 00002

Presupunem, că există modelele:

- TFAC/E
- TFAC/S
- TFAC/D

Dacă întocmim o factură TFAC pentru clientul 00002, XML se va genera pe baza modelului client: TFAC/D Dacă întocmim o factură TFAC pentru clientul 00001, XML se va genera pe baza modelului general pentru societate: TFAC/S.

Presupunem, că există modelele:

- TFACM/E
- TFACM/D

si in Cienti articole avem:

Client	Efac_model	Explicatii
00001	D	model client

Pentru TFACM, pentru clientul 0001 se generează XML cu modelul D, pentru alții cu modelul E.

Presupunem, că exista modelele:

- TFCET/E
- TFCET/S

si in Cienti articole

Client	Efac_model	Explicatii
	S	model S este de societate

Pentru TFCET pentru toți clienții se generează XML cu modelul S.

Presupunem, că există doar modelul:

- TFACI/E

Pentru TFACI pentru toți clienții se generează XML cu modelul E.

În cazul c. este necesară și opțiunea *C-campuri suplimentare*.

Dacă Id_incarcare la trimitere de către vânzător este x și data este y, atunci la primire la cumpărător Id_incarcare este același x și data același y.

Id_incarcare identifică în mod univoc e-factura în SPV.

13.2. Opțiunea e-Transport

Reglementări

(023.) OUG 41/08.04.22 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din OUG 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare ... (MO 356/11.04.22), modificată și completată de:

- OUG 106/22 (MO 657/30.06.22)
- OUG 132/22 (MO 957/30.09.22)
- LG 233/23 (MO 668/20.07.23)
- aprobată de LG 375/23 (MO 1110/11.12.23)
- OUG 115/23 (MO 1139/15.12.23)
- OUG 43/24 (MO 409/30.04.24)

(024.) Ordinul 802/29.04.22 privind stabilirea bunurilor cu risc fiscal ridicat transportate rutier care fac obiectul monitorizării prin Sistemul RO e-Transport (MO 430/03.05.22)

(025.) Ordinul 1337/1268/19.06.2024 pentru aprobarea Procedurii de utilizare și funcționare a sistemului național privind monitorizarea transporturilor de bunuri RO e-Transport (MO 597/27.06.24)

Vezi documentația detaliată ...

13.3. Opțiunea import extras de cont bancar

Începând cu hMARFA V8.CA, se poate realiza importul extraselor bancare în lei în jurnalul de încasări/plăți corespunzător.

Băncile elaborează extrasele prelucrabile electronic cu o mare diversitate de soluții tehnice, de aceea setările trebuie personalizate pentru fiecare bancă.

Vezi documentația detaliată ...

13.4. Opțiunea trimitere e-mail (e/mail+)

Se poate aplica începând cu hMARFA V8.BA. Facilități față de varianta de bază:

- Opțiunea permite trimiterea mai multor fișiere atașate (*.pdf,*.csv,*.xlsx,*.zip etc.) la email.
- Pe lângă factura selectată se pot atașa și alte facturi, de ex. o factură de avans.
- Emailul poate fi transmis simultan pe mai multe adrese de email.
- În textul email-ului se poate include și logo-ul firmei sau alte date/informații despre expeditorul scrisorii.

Opțiunea permite trimiterea mai multor fișiere atașate (*.pdf,*.csv,*.xlsx,*.zip etc.) în numele cărora este inclus numărul facturii în cauză. Textul emailului poate fi un HTML și poate include un Logo. Le poate trimite la mai multe adrese de email, care trebuie specificate în 'Clienți/articole' în câmpul EMAIL_FAC (numai cu opțiune Câmpuri suplimentare).

Etape de lucru

a) Adăugați în *Clienți/articole* pentru firmele unde este cazul adrese de email suplimentare, în cazul în care doriți să trimiteți factura pe altă adresă sau pe mai multe adrese. Trebuie specificat și codul de client pentru fiecare.

b) Pentru adăugare mai multe atașamente la email:

- apăsați F10
 - lansați operația *Viz. catalog pdf*
 - copiați fișierele în acest catalog
 - redenumiți fișierele copiate astfel: xxxxxx.ext
Aici 'x' reprezintă numărul facturii
'ext' reprezintă extensia fișierului copiat.
 - în acest caz, programul atașează la email fiecare fișier al cărui nume conține numărul respectiv de factură, de exemplu:
 - F200006.pdf
 - F200006.xlsx
 - F200006.csv

⚠ Dacă se dorește atașarea unei a doua facturi la același email, de ex. o factură de avans, a doua factură trebuie redenumită ca să conțină același număr de factură, de ex. F200006b.pdf

c) Listați factura în PDF.

d) În Facturi/ieșiri, cu Listare executați *Trimitere email*.

Exemplu de email primit de client:

Buna ziua,

Trimitem atasat factura 200012.

Cu stima,

"HAMOR Soft SRL" - demonstratie

Acest email a fost trimis automat din hMARFA.

Pentru corespondenta nu utilizati Reply. Scrieti la adresa email de mai jos.

"HAMOR Soft SRL" - demonstratie
jud. Covasna
520000 - Sfantu Gheorghe
str. Salariilor nr. 555

Tel.: **0267111113, 0267111113**
E-mail: **hamor@hamorsoft.ro**
Web: **www.hamorsoft.ro**
Harta

⚠ Nu este implementat, dar se pot concepe și alte personalizări, de exemplu textul email-ului în limbi diferite.

e) În cazul în care operația se termină cu eroare verificați log-ul de email:

- apăsați F10
- lansați operația Viz. log trimiteri email.

⚠ Operația se poate lansa și pentru a verifica lista e-mailurilor transmise, mai ales dacă trebuie transmise mai multe mailuri în aceeași zi.

13.5. Opțiunea facilități de evidență financiară

Cu această opțiune se pot utiliza câteva facilități suplimentare în hMARFA:

- evidența cecurilor și a biletelor la ordin,
- repartizarea pe facturi a sumelor încasate/plătite,
- funcții de calcul a sumelor de încasat/de plătit, utilizabile în formule de validare
- afișarea facturilor neplătite/neîncasate pe client detaliat și totalizat, la o singură apăsare de tastă
- însumarea coloanelor cu cifre la o singură apăsare de tastă
- se poate verifica plafonul de încasări/plăți
- se livrează modele de chitanță pentru încasări multiple.

Vezi documentația detaliată ...

13.6. Opțiunea evidență SGR

De la **30.11.23** a intrat în vigoare sistemul de garanție-returnare ambalaje (SGR).

Reglementări

- (026.) HG 1074/21 privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile (republicată în MO 1120/21.11.22), modificată și completată de:
 - HG 12/23 (MO 626/10.07.23)
 - HG 1075/23 (MO 1016/07.11.23)
- OUG 96/23 privind unele măsuri de eficientizare a gestionării deșeurilor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (MO 1003/03.11.23)

Vezi documentația detaliată ...

13.7. Componenta de imprimare grafică a documentelor

Prezentare generală

hPRINT este un utilitar de imprimare care se folosește în comun cu hMARFA pentru imprimarea grafică a documentelor (facturi, chitanțe, avize) în sistemul de operare Windows.

Documentele pot fi personalizate prin imprimarea unui logo și a unui fundal semitransparent (watermark).

Formularul și datele sunt imprimate cu fonturi diferite, iar datele sunt imprimate cu caractere „înalte” care umplu zona rezervată pentru linia de 6LPI, rezultând documente cu bună lizibilitate.

Utilitarul poate fi folosit:

- ca program de sine-stătător pentru tipărirea formularelor vide. Completarea ulterioară a acestor formulare cu datele de pe document este realizată prin imprimare directă (în mod caracter) din hMARFA.
- împreună cu hMARFA pentru tipărirea completă a documentului: formular + conținutul documentului.

Vezi documentația de instalare și implementare.

Modele de documente imprimate cu hPRINT

Factură A4, exemplarul 1 și 2

Factură A5, exemplarul 1 și 2

Factură cu chitanță, exemplarul 1 și 2

Aviz A4, exemplarul 1 și 2

Listare facturi cu alt titlu

După introducerea e-facturilor, facturile clasice în format PDF pot fi listate opțional cu alt titlu (ex. CopieFactura)

HPRINT.EXE se găsește în Descarcari/_2_UTIL_WIN/HPRINT_I_titlu.zip. El se copiază în hSTART în cazul Linux sau în mediul HAMOR în cazul Windows.

Are aceeași versiune cu hPRINT 1.0I din 2020.08.20, astfel nu este necesară vreo modificare în APLIC.DBF

Dacă se listează factura cu alt titlu decât F A C T U R A, în parametrul tdoc se definește #TITLU=titlu, de maximum 12 caractere. Dacă nu apare #TITLU, se listează titlul implicit. Dacă #TITLU= apare fără titlu, nu se listează titlul.

De exemplu:

```
[PARAMETRI]
{D}LUNGIME_FORMULAR={LTxt}
{D}SABLON=N
{D}TITLU=CopieFactura

[FACTURA]
```

13.8. Opțiunea rețea (pentru 5 stații)

- extinde dreptul de utilizare al unui produs în regim de rețea (o opțiune rețea pentru maximum 5 calculatoare).
- acordă dreptul pentru instalarea produsului pe un calculator server și pentru folosirea bazelor de date de pe server pe maximum 5 stații de lucru. Stațiile pot să fie legate la server prin rețea locală sau de la distanță, prin Remote Desktop sau în mod terminal.

Pentru mai mult de 5 stații de lucru, utilizatorul trebuie să achiziționeze mai multe opțiuni de rețea, în funcție de numărul stațiilor de lucru. Nu contează câte stații lucrează simultan cu aceeași bază de date, sau dacă unele se folosesc doar pentru consultarea arhivelor. Contează numărul stațiilor care folosesc produsul.

De exemplu:

- 1 stație ⇒ 1 pachet de bază (monopost)
- 2 - 5 stații ⇒ 1 pachet de bază + 1 opțiune rețea [opțiunea R]
- 6 -10 stații ⇒ 1 pachet de bază + 2 opțiuni rețea [opțiunea RR]
- 11 -15 stații ⇒ 1 pachet de bază + 3 opțiuni rețea [opțiunea RRR]

13.9. Opțiunea multisocietate/multi-baze de date

- extinde dreptul de utilizare a unui produs pentru mai multe baze de date pe același calculator/rețea.
- acordă dreptul de utilizare a programului pe același calculator sau în aceeași rețea, pentru mai multe subunități ale utilizatorului (magazine, depozite). Se poate folosi și pentru evidența altor firme, pe același calculator/rețea, dacă între utilizator și celelalte firme există o relație de prestare. În antetul listelor apare numele firmei, iar la întocmit apare numele utilizatorului (beneficiarul dreptului de utilizare).
- acordă dreptul de utilizare a opțiunii numai pe același calculator/rețea pe care este valabilă utilizarea produsului la care a fost adăugată.

13.10. Componenta imprimare bonuri fiscale pe o casă

de marcat

Se instalează un pachet de legătură cu casa de marcat, după care programul hMARFA se poate folosi și pentru emiterea bonurilor de casă.

Documentul de ieșire (BONF sau BONX) are 2 modele:

- bon de casă propriu-zis
- bon de casă cu factură anexată.

Funcționează cu diverse modele de case de marcat (DATECS, TREMOL, ACTIVA, EXCEL, SUCCES etc), cu ajutorul driverelor: FiscalWire, Fprwin, ZFPR Server, SuccesDrv, etc.

13.11. Opțiunea fereastră touch (casă de marcat)

Opțiunea *Fereastră touch* permite definirea unor ferestre care pot fi operate direct cu mâna pe un ecran tactil, păstrând în continuare posibilitatea operării cu mouse sau de la tastatură. Ferestrele touch astfel create pot fi optimizate pentru efectuarea anumitor activități, cum ar fi:

- operarea caselor de marcat,
- preluarea comenzilor de către agenți pe o tabletă etc.

Opțiunea conține și o interfață dedicată pentru implementarea evidenței cantitativ-valorice în magazine cu ajutorul caselor de marcat. Această opțiune este accesibilă în **Windows** sau **Linux_WP**.

Ea presupune și o fază de implementare.

Cele mai importante facilități ale soluției:

- poate fi folosită cu mai multe case de marcat,
- acceptă mai multe tipuri de case de marcat,
- într-o bază de date pot fi urmărite mai multe magazine, prețuri diferite la nivel de magazine,
- poate fi extinsă pentru un nou tip de casă de marcat,
- ecranul poate fi adaptat pentru cerințe speciale,
- operarea este simplă,
- este utilizabilă cu hMARFO varianta de operare pentru hMARFA, prin care se poate limita accesul operatorului la informațiile din baza de date.

Recomandat pentru magazine cu evidența în hMARFA:

- magazine specializate
- magazine cu amănuntul mai mici sau medii, autoserviri.

Varianta de bază

include operare fereastră touch, casă de marcat, cu eliberare bon din stoc hMARFA pe baza nomenclator sau PLU, la primul AMEF cu driver de legătură pentru cele mai răspândite modele de case de marcat.

Alte variante de lucru se implementează pe bază de comandă.

Funcțional:

- Pe stație desktop, laptop, tabletă Windows cu baza de date implementată pe server Windows, Linux_WP sau direct pe stația Windows.
- Pe stație tabletă Android, iPad cu baza de date implementată pe server Linux_WP. Casa de marcat nu se poate conecta cu tableta Android sau iPad, trebuie conectată cu serverul Linux sau cu o stație Windows.
- Pe tabletă Windows cu:
 - cititor barcod conectată pe bluetooth
 - casă de marcat conectată pe bluetooth
 - imprimantă conectată pe wi-fi
 Tableta trebuie să aibă USB pentru conectarea casei de marcat sau casa de marcat să aibă interfață bluetooth (ex. DATECS DP25)

Conectări de case de marcat incluse în varianta comercială:

Marca și modelul	Drivere
DATECS DP25, FP700	FiscalWire
TREMOL M20	FPRWIN
EXCEL Master	FPRWIN
ACTIVA Galaxy	FPRWIN
gama TREMOL	ZFPR Server
SUCCES M7	SuccesDrv
Partner 200 sau 600	FiscalNet
Custom Big Plus	FiscalNet
Sam4S nr 300	Sam4sComm
Daisy Expert SX, CompactM	Dprint

Pentru alte case de marcat se implementează pe bază de comandă.

Vezi documentația detaliată ...

13.12. Componenta alegere produs pe bază de imagine

Cu ajutorul acestei componente utilizatorul poate să selecteze produsul pe bază de imagini, în timpul creării bonului de casă. Componenta **i** este utilizabilă numai la selectarea produselor bucată cu bucată!

Dacă hMARFA are și componenta **s**, atunci se poate utiliza și un cântar electronic.

Mărci și modele de cântar suportate:

- DIGI DS 782
- ExcelComp
- Dibal g325

Dacă sunt disponibile ambele componente (**i** și **s**), atunci utilizatorul poate selecta produsul și poate scana simultan și greutatea bucăților așezate pe cântar.

În fereastră pot fi plasate și diferite grupuri. De exemplu: Fructe, Legume, Patiserie etc. Aspectul fiecărui grup poate fi personalizat: ordinea produselor, numărul de rânduri și coloane.

Recomandăm să utilizați computer tip All in One sau monitor cu ecran tactil pentru a folosi opțiunea i.

13.13. Componenta cântar on-line

Componenta **s** rezolvă citirea automată a cantității de produse aflate pe cântar. Necesită cântar electronic corespunzător, legat de calculator.

Mărcile și modelele de cântar suportate sunt enumerate în cap.13.12.

Cablul de legătură trebuie să fie: CABLU USB LA SERIAL RS232 0.3M, ATEN UC232A.

13.14. Componenta transfer documente

hMARFI completează funcțiile existente în hMARFA cu opțiunile de schimb de date. Modulul livrat conține 2 pachete de bază:

- **Transfer între gestiuni** - implementează procedura de transfer dintr-o gestiune în alta, în aceeași bază de date,
- **Facturare după avize de însoțire a mărfii** - generează facturile pe baza avizelor de însoțire a mărfii emise către un Client.

În plus, hMARFI permite o varietate mare de schimb/transfer de date cu alte aplicații, existând posibilitatea depunerii/preluării datelor în/din fișiere cu formate diferite (text, dbf, Excel-Open Office, etc.), transmiterea lor prin internet, etc.

hMARFI, în forma livrată asigură cadrul prin care se poate implementa transferul de date, procedura de transfer propriu-zisă se implementează la comandă, în funcție de cazul concret.

Vezi documentația detaliată ...

13.15. Componenta transfer documente - interfață pentru palmtop - Optimall

Tot mai multe firme de distribuție folosesc dispozitive mobile (palmtop-uri, PDA-uri, telefoane mobile inteligente) pentru automatizarea vânzărilor.

Se realizează interfața cu o bază de date hMARFA și vânzarile, încasările raportate prin pachetul OptimallSFA. OptimallSFA este soluția mobilă de automatizare a vânzărilor și a marketingului firmelor

de distribuție folosind PDA-uri, produsă de firma AROBS Transilvania Software.

OptimallSFA permite utilizarea PDA-urilor în munca agenților de vânzări. Practic, agentul va avea toate datele de care are nevoie pentru deservirea clientului pe teren.

Agentul, cu ajutorul PDA-ului va putea să execute următoarele operații:

- preluarea comenzilor,
- întocmirea facturilor,
- încasarea facturilor.

După înregistrarea operației datele pot fi transmise în timp real la sediu sau periodic (de ex. la sfârșitul zilei) cu legătura prin cablu între calculatorul din sediu și PDA.

Comenzile, vânzările și încasările înregistrate cu dispozitivele PDA vor fi transmise în două fișiere de transfer.

Fișierele de transfer vor fi citite de aplicația hMARFI și se vor genera documentele de ieșire și de încasare conform datelor citite.

Pentru funcționare, este necesară și opțiunea I (componenta transfer documente).

Vezi documentația detaliată ...

13.16. Opțiunea listare coduri de bare

Etichetele cu coduri de bare se listează pe coli de hârtie speciale de etichete, de obicei cu imprimante laser. Ele se pot lipi pe produse, mărfuri.

De regulă etichetele se listează pe baza recepției, pentru fiecare articol imprimându-se un număr de etichete egală cu cantitatea recepționată.

Colile de hârtie parțial imprimate se pot reutiliza, la lansarea imprimării trebuie indicate rândul și coloana de unde trebuie începută imprimarea.

Exemple de etichete de produs imprimate din recepții:

Etichete cu cod de bare EAN13

Etichete cu cod de bare alfabetic

Exemplu de etichetă imprimată din Nomenclator articole:

Etichete de raft cu cod de bare și preț unitar

În funcție de necesități, imprimarea etichetelor se poate implementa și separat de recepție, indicând codul articolului și numărul de etichete de imprimat.

Dacă volumul de etichete de imprimat este mare, se recomandă utilizarea unor imprimante dedicate pentru etichete.

Există soluții și pentru aceste cazuri, însă în aceste cazuri soluția depinde de modelul de imprimantă.

Opțiunea include doar accesul la funcțiile de imprimare, implementarea se execută pe bază de comandă pentru modelul de etichetă, pentru tipul de hârtie, pentru tipul de imprimantă și pentru modalitatea de imprimare solicitată.

Se pot comanda și proceduri de listare etichete fără cod de bare, acestea nu necesită opțiunea:

Etichete simple

Etichete cu logo

13.17. Opțiunea de import-export documente

Opțiunea **I** permite importul sau exportul unor documente în/din baza de date.

13.18. Componenta preluare vânzări de la casele de marcat

Necesită și:

- Componenta transfer documente
- Opțiunea import-export documente

Se execută la comandă personalizată.

13.19. Opțiunea coduri articole echivalente

Codurile echivalente reprezintă grupe de articole care funcțional sunt interschimbabile (fungibile), dar sunt identificate prin coduri diferite.

Evidența articolelor se face pe coduri, dar la introducerea documentelor de ieșire se pot consulta împreună stocurile disponibile pentru diferitele articole.

Practic este un utilitar încorporat în program, prin care operatorul poate să consulte stocurile disponibile din grupele de echivalențe și dacă nu există stoc disponibil dintr-un anumit articol, să aleagă un alt articol echivalent care are stoc disponibil.

Vezi documentația detaliată ...

13.20. Componenta cost mediu ponderat

Conform pct. 96 (1) din Ordinul 1802/2014, la ieșirea din gestiune a stocurilor din această categorie, acestea se evaluează și înregistrează în contabilitate prin aplicarea uneia din următoarele metode:

a)

metoda primul intrat - primul ieșit - FIFO;

b)

metoda costului mediu ponderat - CMP;

c)

metoda ultimul intrat - primul ieșit - LIFO.

Metoda „costului mediu ponderat” (CMP) presupune calcularea costului fiecărui element pe baza mediei ponderate a costurilor elementelor similare aflate în stoc la începutul perioadei și a costului elementelor similare produse sau cumpărate în timpul perioadei.

Media poate fi calculată periodic sau după fiecare recepție. Perioada de calcul nu trebuie să depășească durata medie de stocare.

hMARFA permite implementarea opțională a fișelor de magazie în regim de cost mediu ponderat. Se admite și implementarea mixtă, adică o parte a fișelor să funcționeze cu cost mediu ponderat, iar restul fișelor cu preț fix.

În această versiune, costul mediu ponderat se calculează lunar, nu după fiecare recepție (de aceea utilizăm prescurtarea CMPL).

Vezi documentația detaliată cu exemple de calcul, precum și detaliile de implementare.

13.21. Componenta facturare electronică

Marile lanțuri de magazine solicită, ca furnizorii lor să le trimită facturile în format electronic, printr-un sistem special (EDI). Conținutul facturilor diferă de la un sistem la altul. Cu ajutorul acestei componente și prin asistență de specialitate se asigură emiterea unor asemenea facturi.

⚠ A nu se confunda cu e-Factura!

Emitem facturi sau avize electronice (în format xml), compatibile cu sistemele:

- EDINET
- TECNET
- DocXChange

Sistemul de transmitere poate fi de tip Web EDI și/sau Conector EDI. Se poate implementa și generarea automată a avizelor pe baza comenzilor primite în format electronic, de la retailer (ex. Carrefour, Billa, Auchan, Profi, Cora, Dedeman, Bricostore, Leroy Merlin etc.)

13.22. Componenta de export date pentru e-comert

Programul de interfață transferă din hMARFA într-un fișier pus la dispoziția Webshop-ului nomenclatorul de articole, caracteristicile articolelor, prețul actual, stocul actual. Se pot transfera toate articolele sau doar modificările intervenite. Frecvența de actualizare este la intervale predefinite. Fișierul de interfață este de tip text, configurabil la lățimi fixe sau de tip CSV cu caracter de despărțire câmpuri, semn zecimal, sfârșit de linie configurabil. Operațiunile executate sunt monitorizate într-un fișier log.

Varianta comercială este funcțională pe server Linux. Webshop-ul poate fi pe același server cu baza de date hMARFA sau pe alt server, caz în care fișierul de interfață se transferă cu FTP pe serverul Webshop-ului.

Pentru interfațare în mediu Windows sau combinat, pentru alte variante de lucru, pentru alte formate de interfață (ex. xml, json, MySQL etc.) executăm lucrarea de interfațare personalizat, pe bază de comandă. Putem prelua și comenzile din Webshop și putem genera automat facturile, documentele de expediție.

13.23. Componenta listare selectivă documente

Permite listarea mai multor documente de ieșire (selectate în fereastra de navigare) printr-o singură operație. De exemplu: listarea tuturor facturilor emise în luna octombrie pentru toți clienții din județul Brașov.

13.24. Opțiunea câmpuri suplimentare

Câmpurile suplimentare sunt câmpuri opționale ce se pot completa manual pe ecranul de articol, în formule de validare sau prin scripturi hMARFI. Valorificarea acestor informații este posibilă în Liste utilizator, formule de validare, model, contare, situații noi/adaptate de hMARFE, prin scripturi hMARFI sau de programe externe.

Vezi documentația detaliată ...

13.25. Opțiunea generare htm/xml

Opțiunea permite generarea documentelor direct în format htm/xml din tipurile de documente.

Se poate folosi pentru generarea documentelor direct în aceste formate, care permit transmiterea datelor către alte programe, sau generarea documentelor care pot fi deschise cu alte programe, cum ar fi MS Word sau Excel, sau variantele free ale acestora, Open Office sau Libre Office.

13.26. Componenta modificare preț unitar cu amănuntul

Pentru comerțul cu amănuntul componenta se poate utiliza pentru modificarea prețului de vânzare cu amănuntul, automatizarea unor rotunjiri, crearea documentelor de ieșire cu vechile cote TVA și de intrare cu noile cote, calculul diferenței de TVA neexigibil etc.

Modificările se pot pregăti din timp pe un fișier distinct, urmând ca datele actualizate să fie preluate numai la data intrării în vigoare.

Vezi documentația detaliată

13.27. Opțiunea documente anexe

Cu ajutorul opțiunii se pot atașa anexe la documentele din hMARFA. De exemplu, la o recepție de imobilizare se poate atașa factura de achiziție, procesul-verbal de punere în funcțiune, eventual imaginea obiectului recepționat etc.

Este util și pentru a crea o arhivă electronică în care se pot păstra documentele pe baza cărora s-au efectuat operațiunile din hMARFA. Se primesc tot mai multe documente în format electronic, de regulă pdf-uri, sau documentele primite pe hârtie pot fi scanate.

De exemplu, la recepții se utilizează dintre operațiile lansabile cu F10:

- Accesare anexe document
- Listare cuprins anexe

Accesare anexe document

În cazul în care încă nu s-a atașat niciun document la **recepția** pe care ne-am poziționat, programul ne avertizează, că catalogul respectiv este inexistent. Dacă dorim să atașăm factura pe baza căreia s-a efectuat recepția, confirmăm, că dorim generarea catalogului. Calea către aceste cataloage este în varianta livrată: ..\DECL_OBL\aaaa\DOC_R\NrReceptie_CIFPartener.

La **documentele de ieșire** calea este construită după o logică asemănătoare, numai că ele apar în

DOC_T.

După ce s-a creat catalogul, acesta se deschide. Acum putem copia acolo factura în pdf sau alte documente relevante, de ex. răspunsul verificării partenerului în VIES la NIRE, documentele vamale etc.

În **Încasări/Plăți** anexele se vor introduce în DOC_I. De exemplu, se pot introduce copiile ordinelor de plată, extrasele bancare etc.

Listare cuprins anexe

Aici de fapt se deschide catalogul DOC_R, DOC_T, DOC_I în funcție de meniul în care ne aflăm, arătând toate cataloagele generate în anul respectiv pentru a copia anexe în ele.

13.28. Opțiunea facturare simplă

Facturare simplă este o variantă restricționată a programului **hMARFO - Operare**.

În această variantă nu se permite operatorului de la stația de facturare să vadă prețurile de achiziție ale mărfurilor, ale materiilor prime, furnizorii, jurnalele de casă/bancă.

Restricția este realizată la nivel de gestiune și tip document de ieșire. De asemenea fiecare stație poate avea restricții diferite.

De exemplu:

- de la o stație numai din gestiunea de mărfuri (MR) se pot elabora avize și facturi,
- de la altă stație numai din gestiunea magazinul cu amănuntul se pot întocmi bonuri fiscale.

Deci nici bonurile de consum ale materiilor prime, furnizorii lor nu se pot vizualiza/consulta cu această opțiune de facturare simplă, dependentă de Opțiunea rețea.

13.29. Componenta stingere solduri facturi neplătite/neîncasate

În multe cazuri, pe facturi rămân în sold (în plus sau minus) diferențe nesemnificative.

De exemplu: Factura eliberată este în suma de 99.97 lei, iar clientul virează în contul acestei facturi suma de 100 de lei. Dacă nu mai avem alte relații comerciale cu acel partener, se poate întâmpla, ca suma să nu se regularizeze ulterior.

Fiind vorba de diferențe nesemnificative, în timp apare nevoia stingerii acestor solduri. Stingerea soldurilor se poate face ori prin compensarea acestor diferențe între facturi, sau includerea pe cheltuieli/venituri ale acestor sume.

Stingerea soldurilor prin includerea acestora pe cheltuieli/venituri se poate face prin generarea unor documente de încasare/plată prin care soldurile facturilor devin zero și prin care operațiile respective se pot contabiliza corespunzător.

Pentru funcționare, este necesară și opțiunea I (componenta transfer documente).

[Vezi documentația detaliată ...](#)

13.30. Opțiunea listă de evenimente

Cine, când și de la ce calculator a utilizat aplicația?

Cine a modificat o anumită factură, receipte? Cine a adăugat un client, o poziție de nomenclator? Iată doar câteva întrebări la care puteți obține răspuns cu opțiunea hMARFA Lista de evenimente.

Programul hMARFA înregistrează într-un fișier evenimentele:

- intrare și ieșire din program,
- actualizarea (adăugarea, modificarea, ștergerea) articolelor din fișiere,
- actualizarea diferitelor definiții,
- validări, anulări de documente.

[Vezi documentația detaliată ...](#)

13.31. Opțiunea centre de cost/profit

Concepte

Centru de cheltuieli

= o parte din structura formală a firmei, o activitate pentru care cheltuielile pot fi identificate.

Centru de profit

= partea afacerii generatoare de cheltuieli și de venituri, dacă acestea pot fi identificate pe diverse activități.

Buget

= un plan financiar, prin intermediul căruia se prevăd cote-părți din resursele aferente realizării unui obiectiv de către o subdiviziune organizatorică. Bugetele sunt stabilite pe perioade scurte de timp, pe an calendaristic, cu defalcare pe trimestre, luni, etc.

Scopul urmărit

- studiul activităților desfășurate în detaliu, pentru identificarea acelor activități care generează profit/pierdere care contribuie la formarea rezultatului final al societății
- studiul încadrării în bugetele alocate
- studiul posibilității economisirii resurselor.

În soluții mai complexe se poate organiza și urmărirea cheltuielilor pe bugete.

Uneori, activitățile aducătoare de pierdere pot fi desființate, alteori ele sunt păstrate ca activități complementare pentru funcționarea în bune condiții a activității principale aducătoare de profit (de exemplu: relația comerț cu bunuri de folosință îndelungată - service aferent).

Soluțiile oferite constau din defalcarea operațiunilor economice generatoare de cheltuieli/venituri pe centre de cheltuieli/profit după caz, definite de utilizator și obținerea unor informații sintetice.

Vezi documentația detaliată ...

13.32. Opțiunea extensii cu fișiere hMET2

Se pot adăuga cel mult 4 meniuri noi în care se pot dezvolta nomenclatoare și tranzacții personalizate integrate în hMARFA:

- n5 - un nomenclator tip Cataloage
- f3 - un tabel cu tranzacții intrari
- c3 - un tabel cu tranzacții iesiri
- n6 - un nomenclator de Tipuri

Implementarea propriu-zisă se execută de HAMOR Soft sau de către Distribuitor pe bază de comandă.

13.33. Conector For IT/Hamor Soft

Asigură legătura cu programele ForIT.

Necesită și opțiunea Câmpuri suplimentare.

14. COMPONENTE ȘI OPȚIUNI ÎN hMARFT

14.1. Opțiunea decont TVA (D300)

Se realizează extragerea datelor din jurnalele TVA și D394 în decontul TVA cod 300. Prin operații simple se realizează completarea automată a decontului, formatul XML, precum și generarea fișierului PDF pentru depunere electronică.

Datele și corelațiile se verifică, programul de validare de la ANAF se actualizează simplu, utilizatorul este ghidat până la pagina pentru transmisie electronică.

Vezi documentația detaliată în cap.9.5., deoarece aparține de fapt capitolului de completare declarații.

14.2. Opțiunea declarație 390 (VIES)

Cu ajutorul utilitarului hMARFT se poate extrage din jurnalele TVA Declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare cod 390 (VIES). Datele se exportă în format XML și se generează PDF-ul pentru depunere electronică. Datele și corelațiile se verifică, programul de validare de la ANAF se actualizează simplu, utilizatorul este ghidat până la pagina pentru transmisie electronică. Se pot realiza și declarații pentru perioade anterioare sau declarații rectificative.

Vezi documentația detaliată în cap.9.3.

14.3. Opțiunea extrase de cont parteneri

Opțiunea utilizează informațiile din fișe clienți/furnizori din aplicația hMARFA, pentru elaborarea extraselor de cont către parteneri, cu ocazia confruntării soldurilor la inventariere.

Extrasele se realizează în utilitarul hMARFT, de unde utilizatorul poate selecta partenerii cărora le va trimite extrase de cont și modul de trimitere a acestora. Cu mediul HAMOR Soft se pot obține și liste în format pdf care se pot trimite prin e-mail.

Vezi documentația detaliată ...

14.4. Opțiunea raport de gestiune

În hMARFT/Fișe există opțiunea B: Raport de gestiune pentru magazinele cu amănuntul. Raportul se poate utiliza pentru verificarea gestiunii în magazinele cu amănuntul. El este recomandat și de Ordinul privind documentele financiar-contabile 002.) , neavând un format obligatoriu:

pct.35. Metoda global-valorică se aplică pentru evidența mărfurilor și ambalajelor aflate în unitățile de desfacere cu amănuntul (magazine, restaurante, bufete etc.), folosindu-se formularul comun Fișa de cont pentru operațiuni diverse ... și raportul de gestiune, după caz. Raportul de gestiune se completează pe baza documentelor de intrare și de ieșire a mărfurilor și ambalajelor și de depunere a numerarului din vânzare ... Soldurile valorice ale mărfurilor și ambalajelor aflate în gestiune se verifică pe baza raportului de gestiune predat la contabilitate, sau cu ocazia inventarierii, după caz.

Raportul poate fi utilizat în 2 moduri, pentru:

- întocmirea efectivă și listarea raportului de gestiune sau

- confruntarea datelor din evidența din hMARFA cu raportul de gestiune întocmit de gestionar.

Cu ajutorul situațiilor extrase se va cunoaște total TVA aferent ieșirilor pe magazine, pentru articolul contabil de descărcare TVA neexigibil aferent mărfurilor ieșite din fiecare magazin: $4428.2.x = 371.2.x$

Vezi documentația detaliată ...

14.5. Componenta soluție de inventariere

Este o soluție de inventariere cu ajutorul tehnicii de calcul:

- inventarierea faptică se înregistrează în program, prin:
 - introducerea stocului inventariat pe baza codului de articol, prin căutare după denumire sau cu ajutorul citirii codului de bare
 - opțional introducerea lotului, dacă inventarierea se face pe loturi
 - introducerea stocului factic inventariat
 - opțional introducerea unei observații
 - pentru inventarul factic se pot utiliza echipamente variate: laptop, smartphone, terminal Android dedicat cu cititor de cod de bare
 - pentru inventar factic recomandăm 3 variante de program: hMARFT, Mobile Inventory și Odoo. Varianta hMARFT se poate utiliza pe smartphone și terminal Android cu interfața semigrafică hMET/responsive.
 - nu este obligatorie identificarea articolului prin cod de bare, se poate utiliza cu succes căutarea pe baza numelui cu oricare din cele 3 variante
- totalizarea inventarului factic pe articole
- preluarea stocului scriptic din hMARFA
- preluarea inventarului factic în Inventar și
- calcul diferențe stoc scriptic și factic
- listare „Listă de inventariere” cu inventarul scriptic, factic, diferențe cantitativ-valorice,
- generare automată documente în hMARFA cu diferențele de inventariere.

După aceste operații, inventarul scriptic din hMARFA va fi egal cu inventarul factic. Soluția se poate folosi și în cazul inventarului intermitent, când se va genera un BCM pentru sincronizarea inventarului magaziei de materii prime sau materiale.

Pentru utilizatorii la care lucrarea de inventariere este mai complexă, pe bază de comandă, acordăm consultanță în organizarea lucrării, efectuăm personalizarea, adaptarea soluției comerciale, configurarea pentru terminalele utilizatorului.

Opțional inventarul se poate executa pe loturi pentru menținerea trasabilității: pe loturi de dată expirare, pe loturi de furnizor, pe loturi de producție etc. Pentru astfel de variante de inventariere este necesară o configurare a soluției.

Ca soluții de citire cod de bare recomandăm:

- Cititor de cod de bare cu conectare prin cablu USB. Cu adaptor se poate conecta și la smartphone.
- Cititor de cod de bare cu conectare prin Bluetooth, ex: Motorola CS3070, Zebra Symbol LI4278 etc. Se

poate conecta la laptop sau smartphone.

- Terminal de citire de cod de bare profesional: minim ZEBRA TC20

Androidul pe terminale sau smartphone trebuie să fie cel puțin versiunea 8. Pentru scanare cod de bare cu smartphone, procesorul telefonului trebuie să fie suficient de puternic. Cu cât codul de bare este mai mic, cu atât procesorul trebuie să fie mai puternic.

Vezi documentația detaliată ...

14.6. Componenta modificare pret unitar cu amanuntul

Descrierea de mai jos este valabilă pentru trecerea la 01.01.2017 de la cota de 20% la 19%.

Meniul **Modif. PU/MA cant-val** apare numai în prezența acestei opțiuni. Ea se poate utiliza de către magazinele cu amănuntul care țin **evidență cantitativ-valorică în hMARFA**, atât pentru stabilirea prețului de vânzare după modificarea cotei TVA, dar și ulterior, pentru diverse alte modificări de prețuri de mai mare volum.

Opțiunea nu se poate aplica în această formă pentru gestiuni **global-valorice**, însă și pentru acestea recomandăm meniul Modificare nomenclator articole, pentru ajustarea cotei TVA la recepții.

Modificarea de preț comportă și crearea unor documente **TRMAG** și **NIRMT** pentru articolele la care cota TVA se modifică, dacă evidența este la preț de vânzare cu amănuntul. Acestea vor fi generate automat de program și vor fi contabilizate.

Operații

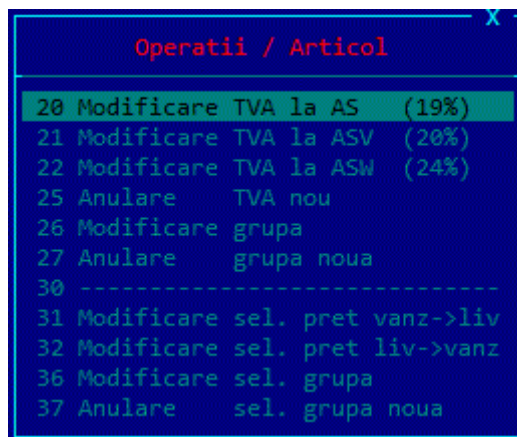
- **[Ștergere fisier]** - numai dacă nu este gol
- **Extragere loturi AS** - se poate lansa numai distinct, pe fiecare gestiune în parte. Tastați F1 pentru lista gestiunilor în fereastra care apare și introduceți gestiunea pentru care optați.
- **Generare TRMAG** - introduceți în hMARFA în prealabil „capul” unui nou document TRMAG și selectați-l aici cu F1. Partener: TRSF, data: 01.01.2017. Loturile cu cota precedentă vor ieși. Documentul trebuie validat ulterior.
- **Centralizare, recalcul pu vânz** - însumare loturi după cod articol, recalculează prețurile unitare medii inițiale. Calculează preț vânzare nou conform noilor cote TVA. Prețul se calculează în funcție de setarea din noua constantă: **PU-AM-ROT-Rotunjire PU cu amanuntul**, care se poate seta în 3 feluri:
 - 2-fără rotunjire, 1- rotunjire la 10 bani, 0- rotunjire la leu
- **Modificare preț**-sunt 3 operații opționale:
 - **cf. Nomenclator hMARFA** - se recalculează numai dacă în Nomenclator hMARFA pu#0
 - **cf. Nomenclator hMARFT** - se recalculează numai dacă în Nomenclator hMARFT pu#0
 - **manual** - prețurile se pot ajusta și manual cu Modificare
- **[Rotunjiri cf.const.PU-AM-ROT]** - rotunjire preț vânzare cf. constantei **PU-AM-ROT** și recalcul preț livrare și adaos, mai puțin pentru articolele cu preț nemodificat manual sau preluat din Nomenclatoare.
- **Generare NIRMT** - se generează documentul de intrare a loturilor reunite într-o nouă recepție, cu cota nouă. Introduceți în prealabil în hMARFA, jurnalul MRM capul unui document NIRMT! Partener: TRSF, data: 01.01.2017. Loturile ieșite cu TRMAG vor intra cu cotele valabile în 2017. Documentul trebuie validat ulterior.

Detalii în Documentele TRMAG și NIRMT

• [Export în Excel/OpenOffice]

Datele pot fi studiate/editate/verificate pe mai multe ferestre.

În interiorul fișierului pot fi lansate cu F10 mai multe operații:

Cu ajutorul acestora, se pot modifica pozițiile una câte una sau selectiv. Dacă o poziție a fost trecută automat la 19%, se lansează mai întâi Anulare TVA nou, după care apar operațiile de setare pe ASV sau ASW.

Pentru stabilirea prețului se pot lansa 2 operații selective:

- **Modificare sel. preț vânz→liv** - prețul de vânzare rămâne cel inițial, din care se calculează prețul de livrare pe baza cotei TVA noi. Se va executa pentru toate articolele selectate !
- **Modificare sel. preț liv→vânz** - Prețul de livrare rămâne cel inițial, din care se calculează prețul de vânzare pe baza cotei TVA noi. Se va executa pentru toate articolele selectate !